

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет**

**ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2016–2017 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

**Харків
2017**

РОЗДІЛ I

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ

У 2016–2017 н. р. продовжилося реформування Міністерством охорони здоров'я України медичної галузі взагалі, а також системи додипломної та післядипломної медичної освіти як єдиного джерела якісного кадрового складу медичних закладів країни. Університет продовжував втілення заходів з імплементації Закону України «Про вищу освіту» у власну діяльність та виконання «Плану пріоритетних заходів вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти МОЗ України у 2016–2017 н. р.», що був затверджений Наказом МОЗ України від 5 жовтня 2016 р. № 1043, а також виконання «Комплексного плану роботи університету на 2016–2017 н. р.», прийнятого рішенням минулих серпневих зборів.

Провідним напрямом навчально-виховної діяльності університету в 2016–2017 н. р. була реалізація розроблених на основі програмних заходів МОЗ завдань щодо приведення якості освіти відповідно до європейських освітніх стандартів та проведення навчально-виховного процесу на рівні державних стандартів освіти, за освітніми програмами, у тому числі й в галузі вищої медичної освіти.

Було продовжено реалізацію затвердженої МОЗ України наскрізної програми підготовки студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів для оволодіння практичними навичками та методиками, необхідними для роботи на посадах лікарів за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина»; наскрізних програм «Профілактика ВІЛ-інфікування, попередження передачі від матері до дитини, діагностика, лікування ВІЛ-інфікованих та соціально-психологічна підтримка людей, які живуть з ВІЛ», «Послідовного вивчення основ трансплантології на профільних кафедрах», «Паліативна та хоспісна допомога».

Забезпечено викладання тем із військової терапії, хірургії, травматології, нейрохірургії, гігієни та епідеміології відповідно до затверджених МОЗ України програм навчальних дисциплін: «Внутрішня медицина», «Хірургія, дитяча хірургія», «Травматологія та ортопедія», «Нейрохірургія», «Гігієна та екологія», «Епідеміологія».

Відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» університетом одержано ліцензію на право підготовки студентів за спеціальностями 221 «Стоматологія» та 222 «Медицина» за другим магістерським рівнем освіти. У 2016 р. вперше здійснено набір студентів на спеціальності 221 «Стоматологія» та 222 «Медицина» за ступенем освіти «магістр». 1 вересня 2016 р. впроваджено в навчальний процес затверджені МОЗ України навчальні плани за спеціальностями 221 «Стоматологія» та 222 «Медицина». Також у минулому році було

проведено організаційну роботу щодо підготовки та проведення процедури ліцензування нової спеціальності 228 «Педіатрія» другого магістерського рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», яка була завершена отриманням відповідних нормативних документів на проведення такої освітньої діяльності.

На початку нового навчального року з метою вдосконалення та розвитку системи забезпечення якості освітньої діяльності в університеті, а також відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та на підставі рішення вченої ради університету (протокол № 9 від 30.08.2016 р.) і наказом ректора № 276 від 30.08.2016 р. Навчально-науковий центр (ННЦ) ХНМУ було реорганізовано в Навчально-науковий інститут якості освіти (ННІ ЯО) ХНМУ з підпорядкуванням певних відділів.

У звітний період вченою радою університету та вченими радами факультетів, підрозділами Навчально-наукового інституту якості освіти, структурами методичного спрямування за циклами та профілями підготовки, кафедрами створено необхідні умови для успішної реалізації основних завдань з підготовки медичних кадрів на додипломному етапі в рамках кредитно-трансферної (накопичувальної) системи. Основними завданнями цієї ланки роботи в минулому навчальному році надано в *табл. 1.1*.

Таблиця 1.1 – Додипломна освіта

№ пор.	Основні завдання організації та науково-методичного забезпечення навчального процесу
1	Подальше удосконалення системи організації освітнього процесу з метою забезпечення максимальної об'єктивності оцінювання результатів навчання (в освітній процес введена екзаменаційна сесія)
2	Вдосконалення організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу, у тому числі за умовами КТСОНП на всіх кафедрах університету
3	Забезпечення системності навчальної роботи та контролю її якості на кафедрах щодо реалізації робочих навчальних планів аудиторних занять та самостійної роботи студентів, ліквідація формального підходу в реалізації тестових технологій поточного та підсумкового контролю знань
4	Забезпечення максимальної можливості підготовки до ліцензійних іспитів «Крок 1», «Крок 2» та «Крок Б»
5	Подальше вдосконалення методичного та інформаційного супроводу самостійної роботи студентів, контролю якості її виконання
6	Суттєве вдосконалення змісту індивідуальних форм навчально-виховної роботи, педагогічної взаємодії викладачів та студентів
7	Проведення соціологічного моніторингу серед вітчизняних та іноземних студентів, викладачів університету щодо проблем якості вищої медичної освіти, забезпечення конституційних прав студентів на її одержання
8	Подальше вдосконалення змісту та організації внутрішньоуніверситетських форм підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників із психолого-педагогічної підготовки
9	Реалізація основних напрямів щодо підготовки випускників та випускаючих і профільних кафедр до випускних іспитів у 2017 р.
10	Удосконалення організаційно-методичного забезпечення практично орієнтованих випускних іспитів зі складових дисциплін для студентів усіх ступенів навчання

№ пор.	Основні завдання організації та науково-методичного забезпечення навчального процесу
11	Проведення ретельного аналізу результатів атестації випускників 2016 р., розроблення програм заходів, спрямованих на усунення недоліків у підготовці студентів і реалізації пропозиції голів екзаменаційних комісій
12	Удосконалення рівня вимог до змісту та якості видань інструктивно-методичної літератури, рукописів підручників та посібників, їх відповідності змісту навчальних планів, галузевим стандартам освіти і вимогам МОН та МОЗ України
13	Пріоритетне матеріально-технічне та фінансове забезпечення впровадження нових освітніх технологій
14	Участь у заходах для підготовки стандартів вищої освіти за усіма спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я» відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266

У 2016–2017 н. р. в навчально-виховному процесі брали участь 7 690 вітчизняних та іноземних студентів, 70 кафедр зі штатом 1 146 науково-педагогічних та педагогічних працівників.

У роботі зі створення якісного навчально-методичного супроводу було задіяно всі організаційно-методичні ресурси університету: профільні методичні комісії з соціально-економічного, гуманітарного, природничо-наукового та професійного циклів підготовки, провідних методистів Навчально-наукового інституту якості освіти і його підрозділів (методичний кабінет, лабораторія психологічних та соціологічних досліджень, навчальна лабораторія моніторингу та систем управління якості освіти), навчально-методичний відділ, 70 кафедр університету.

У рамках діяльності методичного кабінету ННІ ЯО університету (завідувач – доц. Ж. І. Логвінова) проводилось удосконалення змісту та якості навчально-методичної документації та засобів навчання на додипломному етапі. Усі заходи впроваджувались відповідно до Галузевих стандартів освіти та вимог МОН і МОЗ України на єдиних уніфікованих засадах. Продовжувалось впровадження сучасного інформаційного забезпечення та подальше удосконалення організаційних питань з інноваційних технологій навчання відповідно до вимог Європейського освітнього простору. Радою методичного кабінету ННІ ЯО ХНМУ (голова – проф. В. А. Огнев) проводилась експертиза якості навчально-методичної документації нормативних і вибірко-вих дисциплін та експертиза навчально-методичного супроводу (підручники, посібники, вказівки, робочі зошити та ін.), які готуються до видання.

На підставі наказу МОН України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого Постановою КМ України від 29.04.2015 р. № 266, було змінено шифри підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар» та за спеціальністю 221 «Стоматологія», кваліфікації освітньої «Магістр стоматології», кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог», за спеціальностями: 223 «Медсестринство»;

224 «Технологія медичної діагностики та лікування»; 227 «Фізична реабілітація» та галузі знань 231, за спеціальністю 231 «Соціальна робота».

Міністерством освіти і науки України розроблено Державні стандарти вищої освіти (ДСВО), які розповсюджуються на підготовку фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальностями: 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія», набір яких здійснено у 2016–2017 н. р. ЦМК МОЗ України для забезпечення підготовки «магістрів» у 2016–2017 н. р. надіслав примірні навчальні плани МОЗ України від 26.07.2016 р., за якими в нашому університеті навчалися студенти перших курсів медичних та стоматологічного факультетів. На основі примірних навчальних планів, під контролем методичного кабінету ННІ ЯО ХНМУ, кафедри створили робочі програми та методичний супровід до них за всіма дисциплінами (як обов'язковими, так і вибірковими).

Студенти II–VI медичних та II–V стоматологічного факультетів навчалися за Навчальними планами (Київ, 2015) підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар» за спеціальностями: 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа», 7.12010005 «Стоматологія».

Необхідною умовою для забезпечення на високому рівні якості освіти є робоча програма навчальної дисципліни (РПНД). Вона є одним із головних принципів організації навчального процесу. У зв'язку з цим методичний кабінет забезпечив розробку РПНД для магістрів I-х курсів спеціальності 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія», студентів II–VI медичних та II–V стоматологічного факультетів ступеня освіти «Спеціаліст», бакалаврів та магістрів «Сестринська справа» та «Лабораторна діагностика», для бакалаврів «Здоров'я людини» та магістрів «Публічне управління та адміністрування» та «Наука про освіту».

На підставі РПНД були розроблені, оновлені, доповнені та затверджені методичними комісіями відповідних профілів методичні розробки для викладачів, методичні вказівки для студентів та методичні матеріали лекційних курсів. Крім того, всі методичні матеріали за всіма дисциплінами, які використовувались у цьому році, були ретельно переглянуті, за необхідністю оновлені та доповнені й затверджені.

У робочі програми відповідних дисциплін внесено необхідні практичні навички та методики, передбачені наскрізними програмами: «Профілактика ВІЛ-інфікування, попередження передачі ВІЛ від матері до дитини, діагностика, лікування ВІЛ-інфікованих та соціально-психологічна підтримка людей, що живуть з ВІЛ» (Київ, 2009); «Послідовного вивчення основ трансплантології на профільних кафедрах» (Київ, 2011); «Загальна практика – сімейна медицина» (Київ, 2011) «Паліативна та хоспісна допомога» (Київ, 2014).

Відповідно до листа МОЗ України від 27.05.2014 р. № 08.01-47/14524 з метою поліпшення організації вивчення студентами питань військової медицини та медицини надзвичайних ситуацій внесені зміни до діючих навчальних програм із дисциплін: «Внутрішня медицина», «Хірургія, дитяча хірургія», «Травматологія та ортопедія», «Нейрохірургія», «Гігієна та екологія», «Епідеміологія».

На підставі листа МОЗ України від 03.06.2015 р. № 08.01-47/17350 запроваджено на 2-му році навчання за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа» дисципліну «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях» обсягом 2 кредити (всього 60 год), з них 30 – аудиторних годин замість дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій» та на 4-му році навчання дисципліну «Основи медичного забезпечення населення і військ» обсягом 0,5 кредити (всього 15 год), з них 10 – аудиторних годин замість дисципліни «Цивільний захист».

Протягом 2016–2017 н. р. з ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України» було одержано ряд примірних навчальних програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальностями 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія» обов'язкових дисциплін – 70; курс за вибором – 36 та для спеціалістів медичних і стоматологічних факультетів: «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» обов'язкових дисциплін – 20; курс за вибором – 12. Для оперативного впровадження у роботу вказані вище програми були розіслані електронною поштою на відповідні кафедри ХНМУ.

Продовжено впровадження книжки обліку практичних навичок для студентів медичних факультетів за спеціальностями: 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа» (українською, російською та англійською мовами), яка була затверджена вченою радою ХНМУ (протокол № 1 від 24.01.2013 р.).

Оновлювалась електронна база навчально-методичних матеріалів для проведення занять зі студентами, які навчались за навчальними планами 2015 та 2016 р. – напрям підготовки «Медицина» за спеціальностями: «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та «магістр»; «Сестринська справа» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» та «магістр»; «Лабораторна діагностика» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» та «магістр»; «Здоров'я людини» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»; «Публічне управління та адміністрування», «Наука про освіту» освітньо-кваліфікаційних рівнів «магістр».

Продовжилась у звітному році практика заходів щодо навчання та консультування викладацького складу. Постійно діють семінари з різних педагогічних питань, які охоплюють всі ланки організації та адміністрування (семінари з деканами факультетів, завідувачами кафедр, різними категоріями науково-педагогічного персоналу та ін.).

Крім того, Кабінетом було сформовано папку «Пам'ятка для кафедри», де зібрані інструкції, «Положення про видавничу діяльність», накази ХНМУ, які стосуються навчально-методичної роботи на 2016–2017 н. р., перелік обов'язкової методичної документації кафедр, титул та структура робочої програми (лист МОЗ України від 26.07.2016 р. № 23-01-9/268), шифри спеціальностей, форми білетів, вказівки для завідувачів кафедр та ін. Папка щорічно оновлюється та направляється електронною поштою на всі кафедри університету.

Активно працювали в навчальному році всі методичні комісії університету. З метою координації змісту та вдосконалення форм методичного забезпечення навчального процесу на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII та рішення вченої ради від 17.09.2015 р. (протокол № 9) видано наказ ХНМУ від 31.08.2016 р. № 277 «Про структуру та склад профільних методичних комісій університету на 2016–2017 н. р.», за яким встановлено такий перелік комісій: «З проблем гуманітарної та соціально-економічної підготовки» (голова – проф. А. П. Алексеєнко); «З проблем природничо-наукової підготовки» (голова – проф. О. А. Наконечна); «З проблем професійної підготовки» (голова – проф. В. Д. Марковський); «З проблем професійної підготовки терапевтичного профілю» (голова – проф. П. Г. Кравчун); «З проблем професійної підготовки хірургічного профілю» (голова – проф. В. О. Сипливий); «З проблем професійної підготовки педіатричного профілю» (голова – проф. М. О. Гончарь); «З проблем професійної підготовки стоматологічного профілю» (голова – проф. Г. П. Рузін); «З проблем професійної підготовки медико-профілактичного профілю» (голова – проф. В. А. Огнєв); «З проблем підготовки іноземних студентів» (голова – проф. І. В. Сорокіна). Методичні комісії ХНМУ розглядають робочі програми навчальних дисциплін (РПНД) усіх кафедр університету, а також зміни до них, які рекомендовані ЦМК МОЗ України до внесення в програми та використання в навчальному процесі. Крім того, Комісії розглядають всі методичні матеріали, які готуються до видання.

Наказом ХНМУ № 348 від 22.09.2011 р. затверджено перелік опорних кафедр ХНМУ з навчальних дисциплін додипломної підготовки фахівців за спеціальностями: «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» на медичних та стоматологічних факультетах вищих медичних навчальних закладів МОЗ України (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Додипломна освіта.
Опорні кафедри університету за переліком навчальних дисциплін

№ пор.	Кафедра	Дисципліна
1	Акушерства та гінекології № 1	Акушерство і гінекологія* (для студентів-іноземців) Акушерство**
2	Внутрішніх та професійних хвороб	Професійні хвороби*
3	Клінічної фармакології	Клінічна фармакологія**
4	Медичної генетики	Медична генетика*
5	Неврології	Неврологія
6	Патологічної анатомії	Патоморфологія, секційний курс
7	Психіатрії, наркології та медичної психології	Психіатрія
8	Травматології та ортопедії	Травматологія і ортопедія*
9	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	Пропедевтика внутрішньої медицини* (для студентів-іноземців)

Примітка: * для медичних факультетів;

** для стоматологічних факультетів;

без відмітки – для медичних та стоматологічних факультетів.

Відповідно до листа ДУ «ЦМК з ВМО МОЗ України», враховуючи, що у 2017–2018 н. р. студенти 3–6-го курсів спеціальностей 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа» будуть навчатися за навчальними планами підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» в ДУ «ЦМК з ВМО МОЗ України» надано проекти (лист ХНМУ від 15.05.2017 р. № 1253/01-13) оновлених навчальних програм, розроблених фахівцями опорних кафедр ХНМУ, з наступних дисциплін:

I. Дисципліни навчального плану підготовки фахівців за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа»:

1. «Неврологія».
2. «Актуальні проблеми неврології» (курс за вибором).
3. «Актуальні питання цереброваскулярної патології» (курс за вибором).
4. «Професійні хвороби».
5. «Актуальні проблеми професійної токсикології» (курс за вибором).
6. «Секційний курс».
7. «Актуальні проблеми клінічної патоморфології» (курс за вибором).
8. «Медична генетика».

II. Дисципліни навчального плану підготовки фахівців за спеціальністю «Стоматологія»:

1. «Патоморфологія».
2. «Секційний курс».
3. «Неврологія, у тому числі нейростоматологія».
4. «Клінічна фармакологія».
5. «Сучасні методи генетичної діагностики» (курс за вибором).

Усі завідувачі кафедр брали активну участь у засіданнях опорних кафедр, розташованих на базах ВМНЗ України. Один раз на навчальний рік опорні кафедри проводять робочі наради із залученням завідувачів однопрофільних кафедр ВМНЗ України за графіком, затвердженим Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України.

До 15 червня 2017 р. до Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти МОЗ України було подано звіти опорних кафедр щодо виконання роботи за поточний навчальний рік та план на 2017–2018 н. р., затверджений радою опорних кафедр університету.

Крім того, робота опорних кафедр була зосереджена на узагальненні досвіду викладання профільних дисциплін, проведення показових лекцій та практичних занять; модернізації та стандартизації навчально-методичного забезпечення, особливо самостійної роботи студентів, створення, за необхідністю, сучасної навчальної літератури та експертизі рукописів навчально-методичної літератури.

Кожна опорна кафедра формує свою діяльність на основі установлених законодавчих документів. Таким чином, як організаційні, так і більшість змістовних напрямків діяльності на опорних кафедрах мають уніфікований характер. Серед найбільш важливих розділів роботи слід визначити підготовку і проведення робочих нарад-семініарів для завідувачів та відповідальних за організаційну діяльність однопрофільних кафедр.

Оцінюючи в цілому рівень організації та науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, слід констатувати, що університет успішно реалізує програмні заходи: гнучко та оперативно вносяться необхідні зміни до робочих навчальних планів і робочих програм дисциплін, покращується рівень інформаційного забезпечення навчання й опанування науково-педагогічними працівниками сучасних технологій навчання та оцінювання результатів засвоєння знань, умінь та навичок.

Набутий практичний досвід навчально-методичної роботи постійно обговорювався на конференціях різного рівня. У листопаді 2016 р. відбулася І навчально-методична конференція, присвячена 212-й річниці від дня заснування Харківського національного медичного університету на тему: «Симуляційне навчання в системі підготовки медичних кадрів» (30 листопада 2016 р.). Співробітниками кафедр було подано 81 роботу. Були підведені підсумки роботи підрозділів та кафедр університету із симуляційного навчання в системі підготовки медичних кадрів. За результатами конференції було видано збірник «Матеріали І навчально-методичної конференції, присвяченої 212-й річниці від дня заснування ХНМУ «Симуляційне навчання в системі підготовки медичних кадрів» (30 листопада 2016 р. м. Харків»).

Співробітники університету взяли активну участь у роботі XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (присвячену 60-річчю ТДМУ) «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні» 18–19 травня 2017 р. на базі Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського у м. Тернопіль. Підрозділами та кафедрами ХНМУ було направлено до Тернополя матеріали співробітників університету в кількості 26 робіт (з них 10 були відібрані для доповіді на пленарному та секційних засіданнях).

У минулому навчальному році було продовжено створення міжкафедральних симуляційних класів за лікарськими профілями, а саме: «Хірургія» (наказ ХНМУ № 314 від 16.09.2016 р.) і «Акушерство та гінекологія» (наказ ХНМУ № 404 від 25.11.2016 р.), що повинно було забезпечити на сучасному рівні засвоєння студентами 5–6-го курсів усіх факультетів практичних навичок, типових вмій та маніпуляцій техніки за певними напрямками.

Для забезпечення роботи стимуляційних класів значною мірою було оновлено обладнання ННІ ЯО. За рішенням вченої ради було проведено три етапи закупівель. До початку навчального року було придбано:

- манекен для реанімації та догляду за травмами 5-річної дитини PEDI S155;
- манекен дитини 5 років для імітування тонів серця і легенів S314.200;
- багатоцільова тренувальна рука для внутрішньовенних ін'єкцій S401.100;
- манекен для реанімації новонародженого;
- базовий набір для тренування хірургічних навичок BOSS tarterPackageBSP-20;
- тренажер для проведення лапароскопії з камерою LapTrainer with SimuVision LTS-40.

Впродовж року були придбані такі манекени:

- для конікотомії;
- для люмбальної пункції;
- для тампонування ран;
- «діабетична стопа».

У жовтні 2016 р. було закуплено багатофункціональний симулятор пологів NOELLE з новонародженим PEDI (M-1012732). У липні 2017 р. придбані манекени:

- серцево-легенева реанімація дорослої людини (з контролем якості виконання маніпуляції);
- катетеризація сечового міхура дорослої жінки (2 шт.)

Крім цього, база стимуляційних класів була оснащена супутніми матеріалами для повного виконання практичних навичок. Були отримані: голкоутримувачі, пінцети хірургічні, голки хірургічні різучі для зшиву шкіри, хірургічні затискачі, набори для конікотомії та трахеотомії, пульсоксиметри, набори для реанімації новонароджених, акушерсько-гінекологічні набори інструментів, різні види шин, джгути (гумові, медичні венозні із застіркою) та інші матеріали.

Такі зміни дозволили розширити перелік навчальних дисциплін та тематику занять на базі стимуляційних класів ННІ ЯО. Загальна кількість проведених занять з техніки виконання практичних прийомів і маніпуляційних навичок зі студентами I–VI та стоматологічного факультетів, 3-го, 5-го, 6-го курсів у осінньому семестрі склала 221 (2 773 студенти), а у весняному – 255 (2 892 студенти). До нового року в симуляційних класах проводили заняття кафедри ОХТА; пропедевтики педіатрії № 2; пропедевтики внутрішньої медицини № 1 на 3-му курсі (87 груп, 1 199 студентів), медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії; екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології; пропедевтики внутрішньої медицини № 1 на 5-му курсі (77 груп, 869 студентів), педіатрії № 1 та неонатології; акушерства та гінекології № 1 та 2; акушерства та гінекології, дитячої гінекології на 6-му курсі (57 груп, 705 студентів).

У весняному семестрі заняття у симуляційних класах проводили кафедри пропедевтики педіатрії № 1 та № 2; пропедевтики внутрішньої медицини № 1 та № 2 зі студентами 3-го курсу (44 групи, 545 студентів), педіатрії № 2 на 4-му курсі (61 група, 818 студентів), медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії; екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології; пропедевтики внутрішньої медицини № 1 на 5-му курсі (медичні факультети – 84 групи, 708 студентів; спеціальність «стоматологія» – 13 груп, 182 студенти), педіатрії № 1 та неонатології; акушерства та гінекології № 1 та 2 (53 групи, 639 студентів).

У 2017–2018 н. р. планується продовжувати впровадження таких навчальних технологій в університетську систему надання освітніх послуг, що відповідає позиції керівництва МОЗ України. Крім того, стимуляційні класи є постійною базою для підготовки та проведення однієї з частин випускних практично орієнтованих іспитів.

Цього року основний етап перевірки знань випускників традиційно мав ступеневу систему: ліцензійний державний іспит «Крок 2. Лікувальна справа» та «Крок 2. Стоматологія», комплексний практично орієнтований іспит (ПОІ). «Практично орієнтований іспит у вигляді комплексного проводиться як перевірка здатності випускника здійснювати професійну діяльність в умовах, наближених до реальних, і демонструвати необхідний рівень сформованості умінь і навичок, визначених відповідно до ОКХ» (наказ МОЗ України № 53 від 31.01.2005 р.).

Першим етапом роботи до ПОІ–2017 була підготовка таких наказів по ХНМУ:

- «Про підготовку та проведення атестації випускників 2017 р.» від 29.12.2016 р. № 453 та «Складу робочих груп відповідно до дисциплін та комплексів, які включає випускний іспит у спеціалістів»;
- «Про склад екзаменаційних комісій для проведення атестації випускників 2017 р.» від 03.01.2017 р. № 2;
- «Про підготовку дидактичних матеріалів до атестації випускників 2017 р.» від 07.03.2017 р. № 96;
- «Про затвердження екзаменаторів для проведення атестації випускників 2017 р.» від 21.03.2017 р. № 108;
- «Про внесення змін до наказів ХНМУ: від 03.01.2017 р. № 2 та від 21.03.2017 р. № 108», від 15.05.2017 р. № 166.

За наказом № 453 від 29.12.2016 р. для випускників 2017 р., ступеня освіти «Спеціаліст» за спеціальностями: 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа», 7.12010005 «Стоматологія» та ступеня освіти «бакалавр» 6.120101 «Сестринська справа» та 6.120102 «Лабораторна діагностика» була проведена атестація у формі комплексних іспитів.

Для освітнього ступеня «магістр» провести атестацію випускників за спеціальностями: «Сестринська справа», «Публічне управління та адміністрування», «Наука про освіту» у формі захисту магістерських робіт.

У наказі по ХНМУ від 03.01.2017 р. № 2 «Про склад екзаменаційних комісій для проведення атестації випускників 2017 р.» відповідно до Закону України «Про Вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, наказу МОЗ України від 31.01.2005 р. № 53 «Про затвердження положення про організацію та порядок проведення державної атестації студентів, які навчаються у ВНЗ III–IV рівнів акредитації за напрямом підготовки «Медицина» до участі у роботі екзаменаційних комісій як екзаменатори залучені провідні фахівці профільних кафедр. Так, кожна комісія складається з 6–7 членів, до складу якої входили проректори, декани, заступники деканів, терапевт, педіатр, хірург, акушер-гінеколог. Голови комісій були рекомендовані листом МОЗ України від 26.12.2016 р., № 08.1-30/33881.

Згідно з пропозиціями завідувачів кафедр було підготовлено та видано наказ ректора від 21.03.2017 р. № 108 «Про затвердження екзаменаторів для проведення атестації випускників 2017 р.» з розподілом екзаменаторів на 2 частини іспиту.

У наказі по ХНМУ від 21.03.2017 № 108 «Про затвердження екзаме-наторів для проведення атестації випускників 2017 року» в п. 1.1.1; 1.1.2; 1.1.3 та 1.2 цього наказу для прийому невідкладних станів та маніпуляцій-ної техніки включені фахівці відповідних профілів: терапевти, педіатри, хі-рурги, акушер-гінекологи та співробітники кафедри медицини невідклад-них станів, анестезіології та інтенсивної терапії.

Згідно з наказом від 07.03.2017 р. № 96 «Про підготовку дидактичних матеріалів до атестації випускників 2017 р.», у зв'язку з перейменуванням назви випускного іспиту на «Практично орієнтований іспит», зміною заві-дувача кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсив-ної терапії, загального контингенту студентів, особливо англомовних, від-повідним кафедрам було доручено скласти до I та II частин ПОІ–2017 нові типові та ситуаційні задачі з кожної дисципліни «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби», «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією», «Акушер-ство і гінекологія», «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами», «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я», «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія», «Ортопедична стоматологія», «Стоматологія дитячого віку».

На підставі наказів ХНМУ (№ 2 від 03.01.2017 р.; № 96 від 07.03.2017 р.; № 108 від 21.03.2017 р.), розроблених методичним кабінетом ННІ ЯО ХНМУ, було проведено підготовчу роботу разом із викладачами випускових кафедр і кафедрою медицини невідкладних станів, анестезіології та інтен-сивної терапії. Переглянуто й доповнено типові задачі (українською, росій-ською та англійською мовами) згідно з матеріалами Галузевих стандартів. Роздруковано дидактичний матеріал до I частини ПОІ–2017 (українською, російською та англійською мовами) з усіх дисциплін, загальна кількість яких склала 4,5 тис. одиниць за умовами забезпечення складу одного білету іспитів – п'ять завдань з напрямку та окремого завдання з невідкладних ста-нів та маніпуляцій. Сформовано: українською мовою – 75, російською – 70, англійською – 80 екзаменаційних папок до першої частини I та II комплек-сів ПОІ–2017.

Підготовлено та роздруковано форми медичної облікової докумен-тації, які заповнюються студентами під час другого етапу ПОІ у клініках, у відповідному з дисципліни відділенні (форми за 50 назвами кількістю 27,5 тис. екз.). Надруковано протоколи проведення та оцінювання першої та другої частин комплексних іспитів із клінічних, гігієнічних та стомато-логічних дисциплін за 29 назвами, відповідно до контингенту випускників загальною кількістю 17,5 тис. екз. Видані типографським способом та на-правлені в бібліотеку і на відповідні кафедри у 2017 р. методичні вказівки для студентів на трьох мовах із кожної дисципліни щодо організації та про-ведення ПОІ, які використовуються студентами під час підготовки до іспиту. Переглянуто методичні вказівки щодо організації та методики проведення комплексного кваліфікаційного іспиту для студентів, які навчаються за спеціальністю «Лабораторна діагностика» та практично орієнтованого іс-питу для студентів за спеціальністю «Сестринська справа» освітньо-квалі-фікаційного рівня «бакалавр» і використовуються бакалаврами для підго-товки до атестації випускників.

На підставі наказу ХНМУ № 108 від 21.03.2017 р. «Про затвердження екзаменаторів для проведення атестації випускників 2017 р.» був сформований графік консультацій (з 03.05.2017 по 25.05.2017 р.) щодо I частини ПОІ. Цього року консультації було поділено за дисциплінами («Терапія», «Педіатрія», «Хірургія», «Акушерство та гінекологія», «Медицина невідкладних станів»), що дозволило зробити їх більш ефективними.

Методичний кабінет ННІ ЯО ХНМУ підготував та забезпечив усі кафедри ХНМУ, які беруть участь у випускних іспитах, електронними варіантами розкладів іспитів на I–VI медичних та стоматологічному факультетах. Окремо було складено розклад I-го етапу I та II комплексів практично орієнтованого іспиту ХНМУ 2016–2017 н. р. на базі ННІ ЯО ХНМУ.

Декани всіх факультетів провели збори щодо проведення практично орієнтованих іспитів, ознайомили студентів зі змістом питань та завдань, які включає методика проведення іспиту у випускників, були наведені приклади типових та ситуаційних задач до першої та другої частин іспиту з кожної з дисциплін I та II комплексів.

Оцінюючи в цілому рівень організації та науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, слід констатувати, що університет успішно реалізує програмні заходи (табл. 1.3): гнучко та оперативно вносяться необхідні зміни до робочих навчальних планів та робочих програм дисциплін, покращується рівень інформаційного забезпечення навчання й опанування науково-педагогічними працівниками сучасних технологій навчання та оцінювання результатів засвоєння знань, умінь та навичок.

Таблиця 1.3 – Додипломна освіта.
Кредитно-трансферна система організації навчального процесу

№ пор.	Реалізація програмних заходів у 2016–2017 н. р.
1	За Постановою КМУ від 21 квітня 2015 р. № 266 проведено набір студентів на перший курс з підготовки фахівців другого магістерського рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальностями 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія». Студенти перших курсів навчалися за навчальними планами МОЗ України 2016 р.
2	За Постановою КМУ від 21 квітня 2015 р. № 266 проведено набір студентів на перший курс з підготовки фахівців рівня «бакалавр» та «магістр» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальностями: 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична реабілітація» та 231 «Соціальна робота». Студенти перших курсів навчалися за навчальними планами МОЗ України 2016 р.
3	Проліцензовано нову спеціальність 228 «Педіатрія» другого магістерського рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
3	Розроблено та затверджено робочі навчальні плани з усіх спеціальностей та графік навчального процесу на 2016–2017 н. р.
4	Студенти 2–6-го курсів медичних та 2–5-го курсів стоматологічного факультетів навчалися за навчальними планами МОЗ України 2015 р.
5	Продовжено підготовку викладацького складу, навчально-методичної документації кафедр для забезпечення організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою на всіх курсах за всіма спеціальностями

№ пор.	Реалізація програмних заходів у 2016–2017 н. р.
6	Постійно оновлюються інформаційні пакети дисциплін, які містять необхідні переліки організаційно-методичної документації для забезпечення навчального процесу на умовах його кредитно-трансферної організації
7	З 2011–2012 н. р. індивідуальні плани навчання для студентів усіх факультетів поєднані із заліковою книжкою
8	У 2016–2017 н. р. здійснено прийом студентів на 2-й курс навчання за спеціальностями «Лікувальна справа» та «Стоматологія» і на 2-й та 3-й курси за спеціальністю «Лабораторна діагностика» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
9	Підготовлено документацію для проведення семестрових іспитів в осінньому та весняному семестрах
10	Підготовлено екзаменаційну документацію для проведення атестації студентів, які навчаються за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа»
11	Підготовлено екзаменаційну документацію для проведення атестації студентів, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія»
12	Підготовлено документацію з дисциплін: «Клінічна лабораторна діагностика», «Клінічна біохімія», «Гігієна та екологія з гігієнічною експертизою», «Мікробіологія з основами імунології та технікою мікробіологічних досліджень» щодо «Комплексного кваліфікаційного іспиту» для студентів за спеціальністю «Лабораторна діагностика», ступінь «бакалавр»
13	Підготовлено документацію для практично орієнтованого іспиту для студентів за спеціальністю «Сестринська справа», ступінь «бакалавр», з відповідних дисциплін: «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині, хірургії та педіатрії», а також з «Основ охорони праці. Охорона праці в галузі»
14	Розроблено та затверджено документацію для проведення атестації для студентів спеціальності «Публічне управління та адміністрування», ступінь «магістр»
15	Розроблено та затверджено документацію для проведення державної атестації для студентів спеціальності «Наука про освіту», ступінь «магістр»

Результати поточної навчальної діяльності. Аналіз загальних показників успішності студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів у 2016–2017 н. р. наведено у *табл. 1.4*.

Результати, отримані іноземними студентами, свідчать про подальше накопичення проблем, пов'язаних із забезпеченням виконання вимог робочих планів та програм дисциплін. Так, за показниками семестрових контролів на час термінів їх завершення академічну заборгованість мали 2 489 студентів-іноземців (79,42 %) в осінньому семестрі та 2 106 (67,28 %) – у весняному. У цілому відсоток виконання навчальних планів студентами-іноземцями склав 27,66 проти 41,27 % у 2015–2016 н. р. (осінній семестр) та 32,72 проти 38,05 % (весняний).

Відповідно показники успішного виконання навчальних програм вітчизняними студентами (порівняно з минулим роком) становили 95,80 проти 93,22 % та 92,87 проти 90,31 %. Загальні показники для факультетів, дисциплін та форм навчання наведені у *табл. 1.5*. Показники семестрового контролю рівнів сформованості знань за 2016–2017 н. р. вітчизняних студентів медичних та стоматологічного факультетів із дисциплін наведено у *табл. 1.6–1.7*.

Таблиця І.4 – Додипломна освіта. Виконання вимог навчальних планів та робочих програм дисциплін у 2016–2017 н. р. (за графіком навчального процесу)

№ пор.	Показники
Осінній семестр	
1	1–5-і курси медичних факультетів та 1–4-і курси стоматологічного факультету – семестровий контроль на умовах кредитно-трансферного навчання та екзаменаційної сесії
2	На 1–5-х курсах медичних факультетів завершено вивчення 18 дисциплін, які підлягали оцінюванню; на 1–4-х курсах стоматологічного факультету завершено вивчення 15 дисциплін, що підлягали оцінюванню
3	У цілому в університеті відсоток успішності в реалізації студентами навчальних планів та робочих програм із дисциплін за кредитно-трансферною системою навчання складав 59,89 %, у тому числі вітчизняними студентами – 95,80 %, іноземними – 27,66 %. Якісна успішність в університеті – 22,08 %, у тому числі у вітчизняних студентів – 43,7 %, у іноземних – лише 2,71 %
4	95,80 % вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів успішно виконали вимоги навчальних планів та робочих програм із дисциплін. Академічну заборгованість мали 22 студенти 1-х курсів (18,27 % контингенту), 26 студентів 2-х курсів (3,64 %), 25 студентів 3-х курсів (3,61 %), 28 студентів 4-х курсів (4,35 %) та 13 студентів 5-х курсів (2,01 % контингенту)
5	27,66 % іноземних студентів 1–5-х курсів спеціальності «Лікувальна справа» та 1–4-х курсів спеціальності «Стоматологія» успішно виконали вимоги навчальних планів та робочих програм із дисциплін
Весняний семестр	
1	1–5-і курси медичних факультетів та 1–4-і курси стоматологічного факультету – семестровий контроль на умовах кредитно-трансферного навчання та екзаменаційної сесії
2	На 1–5-х курсах кожного медичного факультету завершено вивчення 38 дисциплін, які підлягали оцінюванню; на 1–4-х курсах стоматологічного факультету завершено вивчення 28 дисциплін, які підлягали оцінюванню
3	У цілому в університеті відсоток успішності в реалізації студентами навчальних планів та робочих програм дисциплін за кредитно-трансферною системою навчання складав 62,98 %, у тому числі вітчизняними студентами – 92,87 %, іноземними – 32,72 %. Якісна успішність в університеті складала 16,14 %, у тому числі у вітчизняних студентів – 28,96 %, у іноземних – 3,16 %
4	92,87 % вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів успішно виконали вимоги навчального плану та робочих програм із дисциплін. Академічну заборгованість мали 19 студентів 1-х курсів (3,10 % контингенту), 66 студентів 2-х курсів (9,35 %), 26 студентів 3-х курсів (3,69 %), 80 студентів 4-х курсів (12,42 %) та 12 студентів 5-х курсів (2,39 % контингенту)
5	32,72 % іноземних студентів 1–5-х курсів спеціальності «Лікувальна справа» та 1–4-х курсів спеціальності «Стоматологія» успішно виконали вимоги навчальних планів та робочих програм із дисциплін. Академічну заборгованість мали 2 106 іноземних студентів (67,28 % контингенту)

**Таблиця І.5 – Додипломна освіта.
Показники підсумкової успішності вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних
та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів у 2016–2017 н. р. (за результатами оцінювання дисциплін)**

Форма навчання	Усього студентів	В акад. відпустці	Зобов'язані складати	Склали	Результати					Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %
					«5»	«5», «4»	«5», «4», «3»	«3»	«2»		
Осінній семестр											
Бюджетна	1798	32	1766	1755	150	866	265	474	8	57,53	99,38
					8,49	49,04	15,01	26,84	0,45		
Контрактна	1068	22	1046	939	17	195	182	545	106	20,27	89,77
					1,63	18,64	17,40	52,10	10,13		
У цілому по університету	2866	54	2812	2694	167	1061	447	1019	114	43,67	95,81
					5,94	37,73	15,90	36,24	4,05		
Весняний семестр											
Бюджетна	2196	26	2170	2112	111	691	1024	286	58	36,96	97,33
					5,12	31,84	47,19	13,18	2,67		
Контрактна	995	18	977	832	5	111	420	296	145	11,87	85,16
					0,51	11,36	42,99	30,30	14,84		
У цілому по університету	3191	44	3147	2944	116	802	1444	582	203	28,96	92,87
					3,66	25,30	45,55	18,36	6,40		

Таблиця 1.6 – Додипломна освіта. Показники семестрового контролю рівнів сформованості знань вітчизняних студентів медичних та стоматологічного факультетів з дисциплін в осінньому семестрі 2016–2017 н. р.

№	Назва дисципліни	Успішність								
		Абсолютна, %			Якісна, %			Середній бал		
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт
1	Анатомія людини	99,47	99,38	100,00	72,65	77,85	41,25	3,84	3,90	3,45
2	Гістологія, цитологія та ембріологія	99,29	99,17	100,00	64,30	69,57	32,50	3,83	3,91	3,38
3	Домедична допомога ...	99,67	99,47	100,00	80,00	83,60	52,38	4,07	4,14	3,57
4	ОХТА	99,65	99,79	98,92	56,64	63,05	23,66	3,60	3,67	3,24
5	Мікробіологія, вірусологія	99,45	99,58	98,67	53,83	59,20	20,00	3,60	3,66	3,22
6	Оториноларингологія	99,49	99,33	99,59	65,06	94,00	47,35	3,80	4,29	3,51
7	Фтизіатрія	99,62	99,31	100,00	65,79	76,55	52,89	3,75	3,91	3,55
8	Офтальмологія	99,52	99,31	99,17	59,52	70,34	44,63	3,78	3,96	3,48
9	Дерматологія, венерологія	98,36	98,28	98,61	27,63	35,34	2,78	3,29	3,38	3,03
10	Урологія	99,67	99,57	100,00	75,99	87,07	40,28	3,93	4,10	3,42
11	Судова медицина	99,52	99,31	100,00	80,48	91,72	55,38	4,16	4,40	3,63
12	Соціальна медицина	100,00	100,00	100,00	42,60	49,88	9,89	3,48	3,56	3,11
13	Професійні хвороби	100,00	100,00	100,00	84,90	88,51	72,73	3,88	3,93	3,73
14	Епідеміологія	100,00	100,00	100,00	79,69	86,49	56,82	3,95	4,06	3,57
15	Нейрохірургія	99,68	100,00	97,87	86,04	91,95	53,19	4,27	4,39	3,59
16	Анестезіологія	99,03	100,00	93,62	87,99	93,49	57,45	4,40	4,51	3,77
17	Травматологія та ортопедія	100,00	100,0	100,00	84,90	90,54	65,91	4,09	4,20	3,75
18	Онкологія	100,00	100,00	100,00	93,51	96,17	78,72	4,35	4,44	3,89

Таблиця 1.7 – Додипломна освіта. Показники семестрового контролю рівнів сформованості знань вітчизняних студентів медичних та стоматологічного факультетів з дисциплін у весняному семестрі 2016–2017 н. р.

№ пор.	Назва дисципліни	Успішність								
		Абсолютна, %			Якісна, %			Середній бал		
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт
1	Медична хімія	97,39	99,76	91,48	29,36	38,65	10,23	3,33	3,42	3,12
2	Латинська мова та медична термінологія	96,41	99,76	11,08	63,13	79,71	27,03	3,99	4,24	3,42
3	Медична біологія	98,37	99,52	96,59	51,06	65,70	22,16	3,60	3,78	3,23
4	Медична та біологічна фізика	97,39	99,76	92,05	38,66	53,38	7,95	3,47	3,64	3,08
5	Анатомія людини	93,91	100,00	93,69	48,70	100,00	46,85	3,54	4,25	3,51
6	Гістологія, цитологія та ембріологія	86,09	100,00	85,59	21,74	75,00	19,82	3,23	4,25	3,19
7	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	99,46	99,38	100,00	61,65	64,80	41,33	3,77	3,82	3,48
8	Фізіологія	93,77	97,95	84,19	48,73	59,84	23,26	3,64	3,79	3,26
9	Біоорганічна та біологічна хімія	94,19	98,77	83,72	50,71	64,75	19,07	3,63	3,81	3,19
10	Мікробіологія, вірусологія та ембріологія	75,76	100,00	75,00	12,12	100,00	9,38	3,20	4,50	3,14
11	ПВМ	99,17	100,00	99,14	39,17	100,00	37,07	3,43	4,75	3,38
12	ПТС	71,97	100,00	71,09	56,06	100,00	54,69	4,04	4,75	4,01
13	ПОС	84,85	100,00	84,38	34,09	100,00	32,03	3,46	4,25	3,44
14	ПДТС	96,97	100,00	96,88	79,55	100,00	78,91	3,91	4,50	3,89
15	Соціальна медицина, ООЗ	95,80	100,00	95,68	18,88	100,00	16,55	3,17	4,25	3,14
16	Патоморфологія	99,64	99,79	98,88	69,88	74,36	46,07	3,88	3,94	3,52
17	Патогфізіологія	99,64	99,79	98,88	42,96	47,88	16,85	3,51	3,57	3,20
18	Фармакологія	96,79	97,46	93,26	23,35	25,64	11,24	3,27	3,30	3,12
19	Радіологія	99,82	100,00	98,84	90,73	93,64	75,58	4,18	4,25	3,81
20	Судова медицина	97,90	100,00	97,84	48,25	25,00	48,92	3,55	3,50	3,55
21	Гігієна та екологія	100,00	100,00	100,00	68,09	71,82	48,31	3,74	3,79	3,48
22	Пропедевтика внутрішньої медицини	99,64	99,58	100,00	76,29	79,66	58,43	3,90	3,95	3,64
23	Загальна хірургія	99,29	99,15	100,00	65,42	69,07	46,07	3,73	3,78	3,46
24	Пропедевтика педіатрії	98,93	99,15	97,75	85,56	87,92	73,03	4,06	4,12	3,76
25	Сестринська практика	98,70	99,36	94,37	84,73	87,98	63,38	3,95	3,99	3,69
26	Урологія	98,54	99,30	96,77	69,76	82,52	40,32	3,94	4,13	3,48

№ пор.	Назва дисципліни	Успішність								
		Абсолютна, %			Якісна, %			Середній бал		
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт
27	Оториноларингологія	100,00	99,57	100,00	84,30	89,22	76,71	4,10	4,20	3,86
28	Психіатрія, наркологія	99,41	100,00	98,95	51,03	78,38	29,84	3,65	4,07	3,32
29	Фізична реабілітація, спортивна медицина	100,00	100,00	99,28	71,22	83,92	71,94	4,10	4,35	3,80
30	Фтизіатрія	99,47	98,96	97,52	44,68	72,92	19,80	3,52	3,92	3,21
31	Офтальмологія	99,67	99,57	95,89	58,69	63,36	43,84	3,73	3,83	3,43
32	Дерматологія, венерологія	86,14	86,49	85,86	17,40	23,65	12,57	3,22	3,32	3,15
33	Судова медицина	99,67	99,57	100,00	64,59	71,98	41,10	3,93	4,08	3,45
34	Внутрішня медицина	93,28	100,00	93,02	36,57	80,82	35,66	3,31	4,04	3,29
35	Дитяча стоматологія	95,52	100,00	95,35	56,72	100,00	55,04	3,68	4,40	3,65
36	Неврологія	98,63	99,58	97,52	36,22	56,12	12,87	3,44	3,70	3,14
37	Епідеміологія	98,07	98,87	93,48	69,77	74,34	43,48	3,83	3,89	3,47
38	Професійні хвороби	99,63	100,00	97,83	73,63	76,21	60,87	3,78	3,81	3,62
39	Радіаційна медицина	100,00	100,00	100,00	96,35	96,60	95,56	4,25	4,32	4,02
40	Анестезіологія та інтенсивна терапія	100,00	100,00	100,00	76,56	85,71	46,67	4,20	4,41	3,51
41	Нейрохірургія	100,00	100,00	100,00	63,54	76,19	22,22	3,95	4,17	3,24
42	Онкологія	100,00	100,00	100,00	86,98	93,20	66,67	4,09	4,22	3,69
43	Травматологія та артопедія	99,68	99,62	100,00	83,92	86,42	69,57	4,02	4,07	3,76
44	Інфекційні хвороби	99,01	99,27	97,80	72,96	78,16	49,45	3,84	3,91	3,53
45	Екстрена та невідкладна медична допомога	99,68	100,00	97,83	95,18	95,85	91,30	4,28	4,31	4,13

Результати складання ліцензійних іспитів «Крок» різного рівня.

Минулого навчального року було вжито ряд додаткових заходів, направлених на поліпшення якості підготовки студентів до складання ЛШ «Крок 1»: збільшено кількість обов'язкових лекцій, які проводилися у позанавчальний час у рамках системи цільової підготовки до ЛШ «Крок 1», впроваджено контролюючу програму «Крок 1 он-лайн», посилено контроль деканатів за рівнем знань питань з буклетів минулих трьох років, збільшено кількість предметних занять на базі ННІ ЯО за участі викладачів-консультантів.

Складання ЛШ «Крок 1» відбулося 29 червня 2017 р. Відповідно до Галузевих стандартів вищої освіти тестовий екзамен «Крок 1» є семестровим іспитом і вимірює показники якості фахової компоненти базової вищої освіти. Студенти, які не склали іспит, відраховуються з університету.

Іспит проводився відповідно до навчального плану, розробленого на основі Галузевих стандартів вищої освіти (наказ МОЗ України від 29.07.2004 р. № 629), у терміни, визначені листом МОЗ України від 21.06.2011 р. № 08.01-47/987. Згідно з регламентом (наказ ЦТ від 18.10.2011 р. № 97), іспит проходив одночасно по всій країні у присутності представників Центру тестування (м. Київ). Іспит був проведений у дві зміни. У першу зміну було задіяно 8 аудиторій, де складали студенти I–IV медичних факультетів. У другу зміну було задіяно 6 аудиторій для написання іспиту іноземними студентами. Екзаменаційний буклет містив 200 тестових завдань з 9 дисциплін, був відкритим та складався з національного банку тестових завдань за три минулі роки з 2014 по 2016 р. Для забезпечення моніторингу дотримання процедури проведення ліцензійного іспиту відповідно до Порядку аудиторії, у яких проходив іспит, були оснащені системами аудіо- та відеоспостереження. В аудиторіях згідно з вимогами Центру тестування протягом іспиту перебували представники поліції.

Результати складання офіційного іспиту. ЛШ цього року складало 973 студенти з 1 012 зареєстрованих. До закінчення семестру 39 осіб були відраховані або пішли на повторний курс чи у академічну відпустку. З тих, хто складав (*табл. 1.8*): 559 осіб – громадяни України; 83 – російськомовні громадяни іноземних держав; 331 – англомовні студенти.

У цілому по університету не склали з першого разу ті, хто з'явився на іспит: 247 осіб, що складає 25,39 %. З них вітчизняних студентів – 66 (11,81 %): бюджет – 40 осіб (7,16 %), контракт – 26 студентів (4,65 %); студентів – громадян іноземних країн – 181 особа, що становить 43,72 % присутніх іноземців, зокрема російськомовних – 48 (59,04 %), англомовних – 133 (40,18 %) (*табл. 1.9*).

Національний показник успішності складання ЛШ «Крок 1» у 2017 р. складає 71,3 %.

Таблиця І.8 – Додипломна освіта. Порівняльна таблиця абсолютних та відносних показників контингенту студентів 3-го курсу університету, що складала ЛПІ «Крок 1» (динаміка за 3 роки)

Факультет Роки	Складали			Склали			Не склали		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I медичний	201	217	242	192 (95,52%)	192 (88,48%)	223 (92,15%)	8+1* (4,47%)	23+2* (11,52%)	19 (7,85%)
II медичний	200	210	227	186 (93%)	194 (92,38%)	203 (89,43%)	14 (7%)	16 (7,62%)	24 (10,57%)
III медичний	74	61	67	64 (86,48%)	59 (96,72%)	50 (74,63%)	10 (13,52%)	2 (3,28%)	17 (25,37%)
IV медичний	37	33	23	34 (91,89%)	23 (69,7%)	17 (73,91%)	3 (8,11%)	10 (30,3%)	6 (26,09%)
Загальна кількість	512	516+5*	559	476 (92,97%)	468 (89,83%)	493 (88,19%)	36 (7,03%)	53 (10,17%)	66 (11,81%)
російськомовні	111	130	83	75 (67,57%)	97 (74,62%)	34 (42,17%)	36 (32,43%)	33 (25,38%)	49 (59,04%)
англомовні	310	260	331	252 (81,3%)	250 (96,15%)	198 (59,82%)	58 (18,7%)	10 (3,85%)	133 (40,18%)
Загальна кількість (іноземці)	421	390	414	327 (77,67%)	347 (88,97%)	233 (56,28%)	94 (22,32%)	43 (11,03%)	181 (43,72%)
У цілому по університету	933	911	973	804 (86,07%)	815 (89,46%)	725 (74,51%)	130 (13,93%)	96 (10,54%)	248 (25,49%)

Примітка * студенти з Росії, що навчались за умовами академічного обміну.

Таблиця І.9 – Додипломна освіта. Порівняльна таблиця результатів складання ЛІІ «Крок 1» студентами 3-го курсу ХНМУ (за 3 роки)

Факультет (медичний)	Роки		
	2015	2016	2017
	Тест, %		
I	79	74,9	75,6
II	76,6	75,9	74,2
III	73,7	75,4	67,1
IV	75,9	65,5	64,8
V	61,3	65,7	55,2
VI	69,9	81,4	62,8

Результати за субгестами вітчизняних студентів наведені у *табл. І.10*.

Таблиця І.10 – Додипломна освіта. Результати складання ЛІІ «Крок 1» студентами – громадянами України за субгестами

№ пор.	Субгести	Роки, %			
		2015	2016	2017	2016 та 2017 рр. (різниця показників)
1	Біологія	83	79	77,6	-1,4
2	Анатомія	62,6	65,8	67,2	1,4
3	Гістологія	75,5	64,9	73,1	8,2
4	Нормальна фізіологія	80,3	75,9	71,7	-4,8
5	Біохімія	68	73,9	66,2	-7,7
6	Патологічна фізіологія	83,2	79,2	77,8	-1,4
7	Патологічна анатомія	74,5	73,1	74,8	1,7
8	Мікробіологія	78,2	67,9	64,4	-3,5
9	Фармакологія	87	83,6	86,6	3

Результати іноземних студентів за субгестами (*табл. І.11–І.12*).

Таблиця І.11 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1» студентами V медичного факультету

№ пор.	Субгести	Роки, %			Різниця показників, %
		2015	2016	2017	
1	Біологія	61,9	66,8	51,2	-15,6
2	Анатомія	56,8	61,5	49,6	-11,9
3	Гістологія	66,7	57,7	49,3	-8,4
4	Нормальна фізіологія	57,6	65,2	57,1	-8,1
5	Біохімія	64,3	64,4	56,8	-7,6
6	Патологічна фізіологія	65,6	69,1	54,5	-14,6
7	Патологічна анатомія	58,3	64,6	50,3	-14,3
8	Мікробіологія	53,9	67,9	59,2	-8,7
9	Фармакологія	65,3	69,5	62,4	-7,1

Таблиця І.12 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1» студентами VI медичного факультету

№ пор.	Субтести	Роки, %			Різниця показників, %
		2015	2016	2017	
1	Біологія	73,7	82,9	62,1	-20,8
2	Анатомія	62,1	75,8	54	-21,8
3	Гістологія	63,4	68,6	59,3	-9,3
4	Нормальна фізіологія	64,2	79,9	69,5	-10,4
5	Біохімія	74,6	84,2	64,6	-19,6
6	Патологічна фізіологія	69,5	85	62,8	-22,2
7	Патологічна анатомія	75	79,7	56,4	-23,3
8	Мікробіологія	71,2	80,6	63,4	-17,2
9	Фармакологія	72	85,9	67,1	-18,8

Результати ЛП «Крок 2». 23 травня 2017 р. Центром тестування було проведено ліцензійний іспит «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» (далі – Крок 2. ЗЛП) у 20 вищих навчальних закладах, з яких 13 ВНЗ МОЗ України, 3 медичні факультети ВНЗ МОН України, 4 приватні ВНЗ. Дата проведення іспиту була затверджена листом МОЗ України від 10.05.2016 р. № 08.01-47/11487.

Іспит проводився відповідно до вимог Порядку проведення ліцензійних інтегрованих іспитів, погодженого МОЗ України 12.04.2017 р., одночасно по всій країні. Іспит «Крок 2. ЗЛП», який є складовою частиною атестації випускників, у ХНМУ складало 426 вітчизняних студентів I–IV медичних факультетів, 101 російськомовних іноземних студента V медичного факультету та 315 англомовних студентів VI медичного факультету. Загалом 842 випускники.

Безпосередньому проведенню ліцензійного іспиту передувала значна підготовча робота під головуванням деканату II медичного факультету, який відповідає за загальні результати підготовки університету до ліцензійних іспитів «Крок 2». Була створена методична комісія з проблем забезпечення ЛП «Крок 2. Загальна лікарська підготовка», а також наскрізна програма підготовки до ліцензійного іспиту, що дозволило провести на кафедрах великий обсяг навчальної роботи і контролювати рівень сформованості знань із подальшим їх коригуванням. На всіх випускових кафедрах широко застосовується тестування, обов'язкове при проведенні поточного та кінцевого контролю як складова частина атестації.

Підготовка складання стандартизованого тестового державного іспиту «Крок 2» у 2016–2017 н. р. проводилась згідно з «Методичними рекомендаціями з підготовки до ліцензійних іспитів «Крок 1» і «Крок 2» як галузевого моніторингу якості вищої медичної освіти відповідно до Європейських вимог», виданими МОЗ у 2013 р. Проведено ретельний аналіз та обговорення результатів тестування в 2016 р. У межах виконання рішень ректорату та вченої ради університету проведено заходи щодо переформування відповідальних профільних кафедр за напрямками змісту ліцензійного іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка», призначені керівники та відповідальні окремих профілів. Установлено уніфіковані вимоги щодо змісту та обсягів кафедральних тестових банків.

Деканатами було організовано підготовку випускників до складання ліцензійного іспиту, головною метою якої було забезпечення безперервного режиму тестового навчання під час аудиторних занять і завдяки самостійній позааудиторній роботі. У процесі підготовки випускників кафедрами застосовані як власні тестові банки, так і буклети Центру тестування МОЗ попередніх років. За результатами практичних занять при проведенні поточної та заключної атестації з відповідних профільних циклів було забезпечено тестовий контроль вихідного та кінцевого рівня сформованості знань.

На 6-х курсах було проведено чотири етапи пілотних тестувань: перший передбачав установлення вихідного рівня сформованості знань із відповідних профілів та виявлення «групи ризику». За результатами тестування внесені корективи в індивідуальні плани підготовки випускників; другий, третій та четвертий етапи – встановлення кінцевого рівня сформованості знань та готовності до ліцензійного інтегрованого іспиту.

Відповідно спостерігалось зростання середніх показників вірного рішення випускниками тестових завдань від 51,4 (перший етап), 63,2 (другий етап), 71,3 (третій етап) до 86,5 % (кінцевий рівень).

**Таблиця І.13 – Додипломна освіта.
Результати складання у 2017 р. ліцензійного інтегрованого іспиту
«Крок 2. Загальна лікарська підготовка»**

Факультет	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %					Не склапо по факультету	Перескладали з минулого року	Пересклапи
			Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль			
I	2016									
	191	86,2	84,1	86,2	85,9	92	87,1	2	1	0
I	2017									
	180	78,3	75,5	82,9	73,2	81,5	84,1	9	3	0
II	2016									
	165	84,7	83	84,8	82,3	91,8	85,5	1	1	0
II	2017									
	160	78	75	82,2	74,1	81,5	83,3	7	1	0
III	2016									
	85	84,8	82,4	85,5	84,3	90,1	86,5	0	1	0
III	2017									
	82	75,5	71,4	79,4	73,3	78,9	82,7	4	0	0
IV	2016									
	22	84,7	83,2	83,6	85,5	86,7	88,2	1	0	0
IV	2017									
	5	72,3	69	79,4	61,1	77,1	81,8	0	1	1

Факультет	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %					Не складо по факультету	Перескладали з минулого року	Пересклали
			Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль			
V	2016									
	69	76,3	76,7	75,7	73,7	84,2	71,1	4	0	0
	2017									
	101	66,3	62,6	69,5	65,7	70,6	73,7	26	0	0
VI	2016									
	233	78,1	80,4	76,9	77,9	84,5	66,2	0	0	0
	2017									
	315	76,4	75,6	73,8	76,5	77,7	84,7	26	0	0
В цілому	2016									
	765	82,47	81,63	82,12	81,1	88,22	80,77	8	3	0
	2017									
	842	74,8	71,52	77,87	70,65	77,88	81,72	76	8	1

У цілому в 2017 р. національний показник за результатами складання цього іспиту становить 77,8 %, що нижче, ніж минулорічний національний показник (84,7 %) на 6,9 %.

Студенти I медичного факультету за значеннями показника посіли перше місце (78,3 %), студенти II медичного факультету – друге (78 %)/ Студенти VI медичного факультету посіли третє місце із показником 76,4 %. На четвертому місці за загальним показником знаходиться III медичний факультет – 75,5 % вірних відповідей, на п'ятому місці за загальним показником – IV медичний факультет – 72,3 % вірних відповідей. Шосте місце з показником 66,4 % посіли студенти V медичного факультету.

У цілому за результатами субтестів найвищі показники у студентів всіх факультетів з гігієнічного профілю (81,72 %), на другому місці – акушерсько-гінекологічний (77,88 %); на третьому – хірургічний (77,87 %), на четвертому – терапевтичний (71,52 %) й останнє, п'яте місце посідає педіатричний профіль (70,65 %).

Із 5 836 студентів – громадян України всіх медичних ВНЗ, які склали «Крок 2. ЗЛП», іспит не склали 282 особи. Середній показник кількості студентів, які не склали іспит, по країні становить 4,8 %.

У 11 ВНЗ показник кількості цих студентів перевищує середній по країні показник: ДНМУ (9,7 %), ЛугДМУ (9,1 %), ОНМУ (9,6 %), ХНМУ (4,9 %), КМУ (28,1 %), УжНУ (10,4 %), СДУ (9,0 %), ХНУ (14,9 %), ДМІТНМ (29,4 %), ЛМІ (50,0 %) та ПВНЗ МАЕтМ (75,0 %).

У 6 ВНЗ показник кількості цих студентів перевищує середній по країні показник: ЛугДМУ (30,0 %), ОНМУ (20,6 %), УМСА (18,2 %), ХНУ (32,4 %), ДМІТНМ (30,2 %), ПВНЗ МАЕтМ (45,5 %).

**Таблиця І.14 – Додипломна освіта.
Результати складання у 2017 р. ліцензійного інтегрованого іспиту
«Крок 2. Загальна лікарська підготовка» у ВНЗ України**

ВНЗ	Крок 2. ЗЛП								
	Громадяни України			Іноземці (рос., укр.)			Іноземці (англ.)		
	Зареєст- ровано	Не склали	Не склали, %	Зареєст- ровано	Не склали	Не склали, %	Зареєст- ровано	Не склали	Не склали, %
БДМУ	409	7	1,7	–	–	–	138	1	0,7
ВНМУ	623	23	3,7	71	18	25,4	220	10	4,5
ДДМА	419	8	1,9	90	12	13,3	70	7	10,0
ДНМУ	62	6	9,7	3	1	33,3	1	0	0,0
ЗДМУ	521	21	4,0	33	2	6,1	148	10	6,8
ІФНМУ	386	16	4,1	25	3	12,0	187	3	1,6
ЛугДМУ	22	2	9,1	1	0	0,0	20	6	30,0
ЛНМУ	447	4	0,9	11	1	9,1	101	0	0
НМУ	991	33	3,3	73	11	15,1	38	2	5,3
ОНМУ	457	44	9,6	51	11	21,6	277	57	20,6
ТДМУ	289	6	2,1	2	1	50,0	148	14	9,5
УМСА	291	11	3,8	26	3	11,5	22	4	18,2
ХНМУ	426	21	4,9	101	27	26,7	315	26	8,3
КМУУАНМ	57	16	28,1	4	1	25,0	13	0	0
УжНУ	144	15	10,4	1	0	0,0	72	8	11,1
СДУ	178	16	9,0	40	5	12,5	141	11	7,8
ХНУ	67	10	14,9	124	81	65,3	565	183	32,4
ДМІТНМ	17	5	29,4	2	2	100,0	43	13	30,2
ПВНЗ МАЕтМ	12	9	75,0	1	1	100,0	11	5	45,5
ЛМІ	18	9	50,0	–	–	–	–	–	–
Всього	5836	282	4,8	659	180	27,3	2530	360	14,2

**Таблиця І.15 – Додипломна освіта.
Національний показник результатів складання ЛПІ «Крок 2»
студентами ХНМУ за субтестами (всіх 2)**

Показники	Середнє по ВНЗ, %	Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль
Національний	2016					
	84,7	82,7	85,4	83,8	91,2	84,6
	2017					
	77,8	75,0	82,2	74,4	82,3	80,6
ХНМУ	2016					
	82,47	81,63	82,12	81,1	88,22	80,77
	2017					
	74,8	71,52	77,87	70,65	77,88	81,72

Для підвищення ефективності складання студентами 6-го курсу ліцензійного іспиту і підвищення ймовірності надання вірних відповідей на тестові завдання на базі навчально-наукового інституту якості освіти Харківського національного медичного університету створено профільний клас із підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка». У цьому класі студенти мають змогу проходити претестування, яке проводиться у формі комп'ютерного тестування. З цією метою з фахівцями відповідних клінічних профілів проводиться обговорення та ретельний аналіз тестових завдань із числа тестів відкритої бази та якірних тестів з усіх клінічних профілів та надання інформації до навчально-наукового центру для створення комп'ютерної бази тестів.

На основі результатів претестування створюються «групи ризику». Зі студентами, які потрапили до «групи ризику», на відповідних кафедрах проводиться додаткова робота.

Підготовка до іспитів «Крок» є не лише формою контролю та самоконтролю готовності, а й елементом повторення навчального матеріалу з дисциплін, які є складовими цих іспитів. Проте успішне складання ЛП залежить не тільки від студентів, але й від організованої роботи кафедральних колективів. Методичною основою забезпечення успішного тестового навчання та контролю є наявність якісного кафедрального банку тестів. Основними вимогами щодо якості кафедральних банків є їх відповідність змісту освітньо-професійної програми (ОПП) у частині її фахової компоненти щодо загальної лікарської підготовки та вимогам освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) спеціальностей, змісту ліцензійного іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» та навчальних програм із дисциплін у повному їх обсязі.

Тестовий кафедральний банк формується виключно з тестів Центру тестування МОЗ України, які пройшли необхідну експертизу якості. Кількість банку тестів встановлюється кафедрою, виходячи з умов забезпечення достатнього обсягу для проведення систематичного поточного контролю та тестового етапу підсумкового контролю. Систематично здійснюється тематичний обіг тестів для виключення можливості механічного запам'ятовування вірних відповідей. Кафедра розробляє необхідний обсяг кількості тестів щодо забезпечення змісту навчальних питань, що виносяться на самостійну роботу студентів. Для забезпечення можливості активної позааудиторної роботи студентів кафедрою розробляються методичні рекомендації (посібники) щодо проведення тестування з наданням тематичного переліку тестового банку з поясненнями до відповідей. Важливою стороною забезпечення ефективності використання тестів із навчальною метою є проведення аналізу найбільш типових помилок.

На деканати покладена організація і проведення ректорського тестування та подальших претестувань студентів факультету для підготовки до ліцензійних іспитів «Крок», забезпечення ретельного контролю за впровадженням тестового навчання на профільних кафедрах факультету, активної участі вчених рад факультетів у вирішенні питань щодо покращання якості підготовки студентів до ліцензованого інтегрованого іспиту.

Декани факультетів разом із випускаючими кафедрами здійснюють повсякденний контроль за підготовкою студентів. Також до обов'язків деканатів входить формування та дієва робота зі студентами з «групи ризику». При цьому важливою є безпосередня робота з цією «групою ризику» і окремих додатковий графік підготовки студентів як на кафедрах, так і в комп'ютерних класах. Забезпечення проведення замірів рівня формування фахових знань шляхом контрольного тестування у Навчально-науковому інституті якості освіти (ННІ ЯО) ХНМУ.

Результати складання ЛІІ з фаху «стоматологія». Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1. Стоматологія» в 2017 р. виглядають наступним чином (табл. І.16).

Аналіз результатів складання ліцензійного іспиту «Крок 1. Стоматологія» вітчизняними студентами в 2017 р. свідчить про подальшу позитивну динаміку щодо показників підготовки студентів.

Таблиця І.16 – Додипломна освіта. Порівняльний аналіз результатів складання «Крок 1. Стоматологія» вітчизняними студентами у 2016 та 2017 рр.

Результати (критерій «склав/не склав» встановлено на рівні 60,5 %)		ХНМУ 2016 р.	Національний показник 2016 р.	Порівняльні дані відносно національного показника 2016 р.	ХНМУ 2017 р.	Національний показник 2017 р.	Порівняльні дані відносно національного показника 2017 р.
Кількість студентів		130	–	–	138	–	–
Загальний тест, %		73,5	71,9	+1,6	70,9	63,7	+7,2
Субєсти, %	Біологія	69,2	69,1	+0,1	88,8	81,3	+7,5
	Анатомія	69,1	72,1	-3,0	64,9	62,7	+2,2
	Гістологія	65,3	67,0	-1,7	65,8	59,5	+6,3
	Нормальна фізіологія	74,2	73,7	+0,5	71,9	65,6	+6,3
	Біохімія	70,5	68,4	+2,1	69,9	59,8	+10,1
	Патологічна фізіологія	80,7	73,8	+6,9	77,5	61,8	+15,7
	Патологічна анатомія	71,2	71,9	-0,7	68,7	63,0	+5,7
	Мікробіологія	74,6	76,1	-1,5	54,8	54,5	+0,3
Фармакологія	85,7	75,1	+10,6	73,8	64,7	+9,1	

Слід відмітити, що поряд із позитивною динамікою показників загального тесту та показників за субєстами, на стоматологічному факультеті, як і в минулому році, показник кількості студентів, які *не склали* іспит за результатами першого складання, значно кращий, ніж середній по країні (34,6 %), та складає 14,5 %. За цим показником стоматологічний факультет ХНМУ у 2017 р. зайняв 4-е місце серед інших ВНЗ України, тоді як у 2016 р. за аналогічним показником факультет посів 9-е місце.

У 2017 р., за результатами всіх складань ЛІІ «Крок 1. Стоматологія», два студенти стоматологічного факультету не склали зазначений іспит.

Результати складання тестового іспиту «Крок 1. Стоматологія» іноземними студентами V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів у 2016–2017 н. р. наведені у *табл. 1.17*.

Таблиця 1.17 – Додипломна освіта.

Результати складання ЛІІ «Крок 1. Стоматологія» іноземними студентами V та VI факультетів порівняно з минулим роком

Рік	факультет	Кількість студентів	Тест	Біологія	Нормальна анатомія	Гістологія	Нормальна фізіологія	Біохімія	Патологічна фізіологія	Патологічна анатомія	Мікробіологія	Фармакологія
2017	V	94	49,4	52,9	49,2	52,2	46,1	51	52,8	41,2	50,1	52
	VI	53	55,4	64	53,6	50,4	52,7	54,4	58,6	49,2	54,4	63,5
2016	V	87	60,4	48,9	60,3	71	60	60	61,4	55,5	63,3	62,4
	VI	58	58,6	59,2	60,2	58,1	57,2	62,4	63,9	46,3	61,6	59,8

66 студентів V факультету та 8 студентів VI факультету не склали іспит з першого разу. Після перескладання ліцензійного іспиту «Крок 1. Стоматологія» 7 студентів V факультету та 3 студенти VI факультету з підготовки іноземних студентів не склали іспит та були відраховані. Кращий результат російськомовні студенти отримали з «біології» – 52,9 %, а англомовні з «біології» – 64 %, «фармакології» – 63,5 % та «патологічної фізіології» – 58,6 % (минулого року – «патологічна фізіологія» – 63,9 %, «біохімія» – 62,4 %, «мікробіологія» – 61,6 %).

Аналізуючи показники іспиту порівняно з минулим навчальним роком, слід відзначити зниження загального показника тесту (у російськомовних студентів на 11,4 %, у англомовних – на 3,2 %).

Щодо результатів складання іспиту «Крок 2. Стоматологія» вітчизняними студентами у 2017 р. (*табл. 1.18*), то вони показали, що показник кількості вірних відповідей з усіх стоматологічних дисциплін у ХНМУ перевищує національний показник по Україні на величину від 1,1 до 3,4 %. При цьому в поточному навчальному році, як і у минулому, студенти склали іспит «Крок 2. Стоматологія» за критерієм «скав» на рівні 60,5 %.

У 2017 р. з числа вітчизняних студентів – 4 (2,9 %) випускники не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 2. Стоматологія». При цьому середній показник кількості студентів, які не склали іспит, по країні становить 9,2 %. За даними аналітичної довідки Центру тестування, за цим критерієм у 2017 р. ХНМУ посідає 4-е місце серед ВНЗ України, у 2016 р. за цим показником факультет займав 6-е місце.

**Таблиця 1.18 – Додипломна освіта.
Порівняльний аналіз результатів складання «Крок 2. Стоматологія»
вітчизняними студентами у 2016 та 2017 рр.**

Параметри		ХНМУ 2016 р	Національний показник 2016 р.	Порівняльні дані відносно національного показника 2016 р.	ХНМУ 2017 р.	Національний показник 2017 р.	Порівняльні дані відносно національного показника 2017 р.
Кількість студентів		124			139	–	–
Тест, %		79,5	76,1	3,4	79,5	77,1	+2,4
Субтести зі стоматологічних дисциплін, %	Терапевтичної	83,2	77,8	5,4	78,8	75,4	+3,4
	Хірургічної	79,6	76,2	3,4	81,9	79,3	+2,6
	Ортопедичної	77,2	74,5	2,7	79,0	76,8	+2,2
	Дитячої	80,3	77,0	3,3	77,8	76,5	+1,3
	Дитячої терапевтичної	86,9	81,7	5,2	81,7	80,5	+1,2
	Дитячої хірургічної	70,5	67,7	2,8	70,8	68,9	+1,9
	Ортодонтії	76,0	71,5	4,5	76,5	75,4	+1,1

Щодо випускників стоматологів V факультету – всього атестувались 65 студентів цього року та 12 іноземних громадян російськомовної форми навчання, які не склали ліцензійний іспит «Крок 2. Стоматологія» в 2016 р. З VI факультету проходили іспит 53 студенти 5-го курсу.

Отримані результати наведені у *табл. 1.19*.

**Таблиця 1.19 – Додипломна освіта. Результати складання
ЛІІ «Крок 2. Стоматологія» іноземними студентами
V та VI факультетів порівняно з минулим роком**

Рік	Факультет	Кількість студентів	Тест	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонтія
2017	V	77	66,2	68,2	63,1	66,6	67,8	70,3	64,3	66,1
	VI	53	67,4	69,2	64,9	65,8	70,4	72,2	67,9	69,1
2016	V	77	68,3	73,4	66,7	67,3	65,8	69	65,4	58,6
	VI	128	71,6	74	74,2	67,4	72,8	77,8	73,3	60,3

Серед іноземних студентів ХНМУ іспит «Крок 2. Стоматологія» не склали 26 студентів V медичного факультету за спеціальністю «стоматологія» із 77, що становить 33,8 %, при середньому по країні 32,1 %. Англомовної форми навчання (VI медичний факультет спеціальність «Стоматологія») іспит не склали 12 студентів з 53, що становить 22,6 %, при середньому по країні 25,0 %.

Загальний показник у 2016–2017 н. р. склав 66,2 % (російськомовні) та 67,4 % (англомовні). Аналізуючи показники іспиту порівняно з минулим навчальним роком, слід відзначити деяке зниження результатів на 2,1 % серед російськомовних та на 4,2 % серед англомовних. Кращий результат російськомовні студенти отримали з «терапевтичної стоматології» та «дитячої терапевтичної стоматології» – 68,2 і 70,3 % (у минулому навчальному році – відповідно 73,4 та 69 %). Кращий результат англомовні студенти отримали з «дитячої терапевтичної стоматології» – 72,2 %, «дитячої стоматології» – 70,4 %, «терапевтичної стоматології» – 69,2 % (у минулому році – з «дитячої терапевтичної стоматології» – 77,8 %, «хірургічної стоматології» – 74,2 % та «дитячої хірургічної стоматології» – 73,3 %).

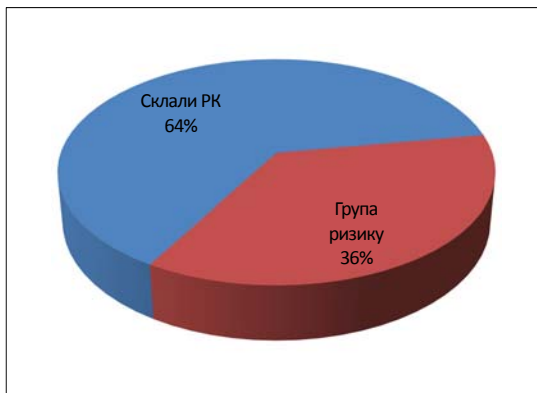
Результати підготовчої роботи до складання ЛП «Крок» на базі ННІ ЯО (навчальна лабораторія моніторингу та систем управління якістю освіти). Всі умови та термін проведення ректорських контролів (РК) нормувалися наказами ректора № 316 від 22.09.2015 р. про «Проведення ректорського контролю академічної успішності вітчизняних студентів 3-го курсу у 2016–2017 н. р.», № 359 від 31.10.2016 р. «Про проведення ректорського контролю академічної успішності студентів 3-го курсу V, VI факультетів з підготовки іноземних студентів», № 23 від 20.01.2017 р. «Про проведення ректорського контролю академічної успішності студентів 5–6-х курсів», № 42 від 30.01.2017 р. «Про внесення доповнень до наказу ХНМУ від 20.01.2017 р. », № 23 та № 39 від 27.01.2017 р. «Про проведення ректорського контролю академічної успішності вітчизняних студентів 3-го курсу у 2016–2017 н. р.». Розглянемо докладніше специфіку і результати проведення кожного ректорського заміру стану життєвості знань серед студентів 3-х, 5–6-х курсів.

Підготовка до складання ЛП «Крок 1». У термін з 3 жовтня по 30 листопада 2016 р. було проведено РК із встановлення рівня підготовки до ЛП «Крок 1» у студентів 3-го курсу I–IV медичних та стоматологічного факультетів за дисциплінами, вивчення яких повністю завершено, а саме: анатомія людини; медична біологія; гістологія, цитологія та ембріологія; біологічна хімія та фізіологія (комп'ютерне тестування).

Результати медичних факультетів. Усього в перевірці брали участь 572 вітчизняні студенти у складі 41 групи. Успішно пройшли перевірку 366 осіб – це 64 %, не пройшли – 206 осіб – 36 % відповідно (*рис. 1.1*).

Результати складання РК всіх медичних факультетів зведені в *табл. 1.20*, у якій представлено кількісний розподіл студентів, які увійшли в «групу ризику» по факультетах та дисциплінах. Найкращий результат з найменшим

відсотковим значенням групи ризику – 32,9 % – демонструє I медичний факультет. Найкраща дисципліна з найменшим відсотковим значенням групи ризику – 31,1 % – «Біологічна хімія».

	Кількість (чол.)	Відсоток
Брали участь	572	
Склали РК	366	64 %
Група ризику	206	36 %

Рис. І.1. Співвідношення кількості студентів медичних факультетів, які склали РК та групи ризику (%)

Таблиця І.20 – Додипломна освіта.
Розподіл студентів «групи ризику» медичних факультетів при складанні РК ЛІІ «Крок 1» по дисциплінах

Факультет медичний (осіб)	Кількість студентів					Всього (осіб/%)
	Дисципліна					
	Анатомія людини	Медична біологія	Гістологія цитологія та ембріологія	Біологічна хімія	Фізіологія	
I (249)	76	82	78	67	108	82/32,9
II (235)	94	80	102	81	95	86/36,6
III (64)	29	24	30	23	30	30/46,9
IV (24)	5	8	12	7	7	9/37,5
Всього (572)	204 (35,7 %)	194 (33,9 %)	222 (38,8 %)	178 (31,1 %)	240 (42,0 %)	206/36

Наглядно ця інформація представлена на діаграмі нижче (рис. 1.2). Вона демонструє розподіл студентів «групи ризику» по факультетах. Стовпчиками синього кольору показана кількість студентів, що увійшли в «групу ризику» (рівень складання РК – менше 60,5 %), червоні стовпчики – відсоткове співвідношення кількості студентів «групи ризику» від загальної кількості студентів (по кожному факультету), що брали участь в РК.

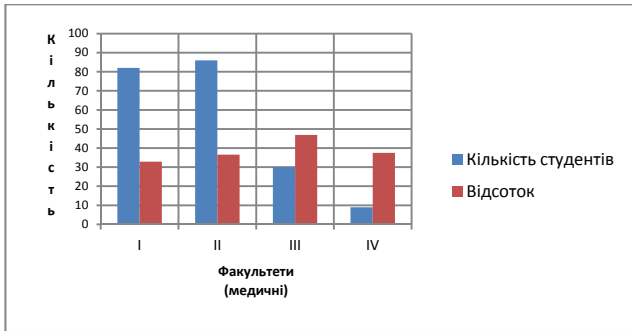

Рис. 1.2. Розподіл студентів «групи ризику» по факультетах при складанні РК ЛПІ «Крок 1»

Як бачимо, найбільший відсоток студентів «групи ризику» на III факультеті. Проте слід відмітити, що на всіх факультетах відсоток студентів, які не змогли вірно відповісти на необхідну кількість тестів, перевищує третину існуючого контингенту.

У термін з 28 листопада по 28 грудня 2016 н. р. було проведено РК зі встановлення рівня підготовки до ЛПІ «Крок 1» у студентів 3-го курсу V, VI факультетів з підготовки іноземних студентів у форматі ЛПІ «Крок 1» (комп'ютерне тестування) за тими ж дисциплінами. Результати наших іноземних студентів виглядають так:

Спеціальність «Лікувальна справа».

V факультет. Були залучені до РК 7 груп (складали 75 осіб, відсутні – 19 осіб). «Група ризику» – 93 % (70 осіб).

VI факультет. 29 груп (складали 321 особа, відсутні – 55 осіб). «Група ризику» – 87 % (279 осіб).

Спеціальність «Стоматологія».

V факультет. Проходили контроль 8 груп (складали 86 осіб, відсутні – 13 осіб). «Група ризику» – 90 % (77 осіб).

VI факультет. Брала участь 5 груп (складали 54 особи, відсутні – 14 осіб). «Група ризику» – 91 % (49 осіб). Всі узагальнені результати у *табл. 1.21*.

Необхідно зауважити, що на обох факультетах підготовки іноземних студентів розмір «групи ризику» при проведенні РК істотно більше, ніж на решті факультетах і складає (від 87 до 93 %). Тобто практично всі студенти V–VI факультетів входять до «групи ризику».

**Таблиця 1.21 – Додипломна освіта.
Розподіл студентів «групи ризику» при проведенні РК ЛШ «Крок 1»
на V–VI факультетах по дисциплінах**

Факультет (осіб)	Кількість студентів					Всього (осіб/%)
	Дисципліна					
	Анатомія людини	Медична біологія	Гістологія та цитологія та ембріологія	Біологічна хімія	Фізіологія	
«Лікувальна справа»						
V (75)	68	68	69	71	70	77/93
VI (321)	283	254	265	243	239	279/87
«Стоматологія»						
V (86)	77	71	75	60	74	77/90
VI (54)	52	43	50	47	43	49/91

Підготовка до складання ЛШ «Крок 2». У лютому-квітні 2017 р. було проведено РК з встановлення рівня підготовки до ЛШ «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» у студентів 6-го курсу I, II, III, IV медичних факультетів та V, VI факультетів з підготовки іноземних студентів у форматі ЛШ «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» (комп'ютерне тестування) за субтестами вісі 1.

При проведенні РК у формі електронного тестування були використані підготовлені викладачами профільних кафедр банки тестових завдань за напрямками (субтестами) вісі 1. Студентам пропонувалось для вирішення така кількість тестів: «Інфекційні та паразитарні захворювання» – 9 питань, «Розлади психіки та поведінки» – 6, «Хвороби нервової системи» – 8, «Хвороби кістково-м'язової системи» – 6, «Невідкладні стани» – 10, «Хвороби ендокринної системи» – 7, «Жіноча репродуктивна система» – 14, «Хвороби шкіри і підшкірної клітковини» – 6, «Хвороби крові та кровотворних органів» – 7, «Хвороби сечостатевої системи» – 7, «Хвороби органів дихання» – 6, «Хвороби органів травлення» – 15, «Хвороби системи кровообігу» – 10, «Загальні питання» – 9. Тестова база РК була сформована тільки з тестів Центру тестування МОЗ України за період з 2011–2016 рр., які розміщені на сайті Центру і відкриті для користування. Після складання РК отримані наступні результати:

I–IV факультети. В РК взяли участь 35 груп (420 осіб). За результатами РК виявлено «групу ризику», загальні дані якої наведені у *табл. 1.22*.

Якщо розподілити рангові місця серед субтестів вісі 1 за кількістю вірних відповідей, то отримуємо дані, що наведено в *табл. 1.23*.

Таблиця 1.22 – Додипломна освіта.
**Кількість студентів, що склали «групу ризику»
 при проведенні РК ЛІІ «Крок 2. Загальна лікарська підготовка»**

Факультет (медичний) (кількість студентів)	Група ризику (осіб/%)
I (179)	23/12,9
II (155)	17/11,0
III (81)	15/18,5
IV (5)	0/0
Всього (420)	55/13,1

Таблиця 1.23 – Додипломна освіта.
**Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами
 вісі 1 при проведенні РК «Крок 2. Загальна лікарська підготовка»
 у студентів 6-го курсу I–IV медичних факультетів**

Субтести вісі 1	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Інфекційні та паразитарні захворювання	1	90
Хвороби шкіри і підшкірної клітковини	2	82
Хвороби нервової системи	3	79
Хвороби кістково-м'язової системи	4*	78
Жіноча репродуктивна система	4*	78
Розлади психіки та поведінки	5	77
Хвороби ендокринної системи	6	75
Хвороби органів дихання	7	74
Хвороби сечостатевої системи	8*	73
Невідкладні стани	8*	73
Хвороби системи кровообігу	9	71
Хвороби органів травлення	10	70
Загальні питання	11*	69
Хвороби крові та кровотворних органів	11*	69

Примітка * рангові місця субтестів з рівним відсотком вірних відповідей.

Найбільш успішно наші студенти відповідають на субтести «Інфекційні та паразитарні захворювання» (кафедра інфекційних хвороб) – до 90 % вірних відповідей; найнижчий рівень відмічався по субтестам «Загальні питання» та «Хвороби крові та кровотворних органів» – 69% вірних відповідей.

Результати V факультету. Складали РК 8 груп (89 осіб), відсутні – 6 осіб. «Група ризику» складала 55,1 % (49 осіб), тобто більше половини студентів факультету, які брали участь в проведенні РК. Найвищий рівень підготовки студентів визначився за субтестом «Хвороби кістково-м'язової системи» – 71 % вірних відповідей; найнижчий рівень – за субтестом «Загальні питання» – 49 % вірних відповідей (табл. 1.24).

**Таблиця 1.24 – Додипломна освіта.
Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами
вісі 1 при проведенні РК «Крок 2. Загальна лікарська підготовка»
на V факультеті з підготовки іноземних студентів**

Субтести вісі 1	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Хвороби кістково-м'язової системи	1	71
Розлади психіки та поведінки	2	67
Інфекційні та паразитарні захворювання	3	66
Хвороби ендокринної системи	4*	64
Хвороби нервової системи	4*	64
Хвороби крові та кровотворних органів	5	63
Жіноча репродуктивна система	6	61
Невідкладні стани	7	58
Хвороби органів дихання	8	56
Хвороби сечостатевої системи	9	55
Хвороби шкіри і підшкірної клітковини	10	54
Хвороби органів травлення	11	52
Хвороби системи кровообігу	12	51
Загальні питання	13	49

*Примітка** рангові місця субтестів із рівним відсотком вірних відповідей.

Результати студентів VI факультету. У складанні РК взяли участь 26 груп (277 осіб), були відсутні – 57 осіб. «Групу ризику» склали 30,0 % (83 особи) – це третина від кількості студентів факультету, які брали участь у проведенні РК. За кількістю вірних відповідей рангові місця субтестів вісі 1 розподілились на цьому факультеті так (*табл. 1.25*):

Таким чином, найвищий рівень підготовки студентів визначався за субтестом «Хвороби нервової системи» – 76 % вірних відповідей; найнижчий рівень – за субтестом «Хвороби шкіри і підшкірної клітковини» – 62 % вірних відповідей.

Якщо проаналізувати більш детально, які рангові місця зайняли субтести вісі 1, то звертає на себе увагу таке: найбільш часто студенти вірно відповідали на тести «Інфекційні та паразитарні захворювання». 1-е місце при РК у вітчизняних студентів, 3-є у V та 2-е при проведенні РК зі студентами VI факультету. А найбільші труднощі при відповіді у вітчизняних студентів та студентів V факультету відчувалися з тестами «Загальні питання».

**Таблиця 1.25 – Додипломна освіта.
Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами
вісі 1 при проведенні РК «Крок 2. Загальна лікарська підготовка»
на VI факультеті з підготовки іноземних студентів**

Субтести вісі I	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Хвороби нервової системи	1	76
Інфекційні та паразитарні захворювання	2	75
Хвороби крові та кровотворних органів	3	71
Розлади психіки та поведінки	4*	69
Хвороби органів дихання	4*	69

Субтести вісі І	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Загальні питання	5*	68
Хвороби ендокринної системи	5*	68
Хвороби кістково-м'язової системи	6*	67
Хвороби органів травлення	6*	67
Хвороби системи кровообігу	7	66
Невідкладні стани	8	65
Жіноча репродуктивна система	9	64
Хвороби сечостатевої системи	10	63
Хвороби шкіри і підшкірної клітковини	11	62

Примітка * рангове місце субтестів із рівним відсотком вірних відповідей.

Результати РК випускників-стоматологів. У термін з лютого до початку квітня 2017 р. було проведено РК (комп'ютерне тестування) зі встановлення рівня підготовки до ЛП «Крок 2. Стоматологія» у студентів 5-го курсу стоматологічного факультету та студентів спеціальності «стоматологія» V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів за субтестами ЛП вісі 2. При проведенні РК були використані підготовлені викладачами кафедр банки тестових завдань, що були сформовані тільки з якірних тестів Центру тестування МОЗ України за період з 2011 по 2016 р. і розміщені на сайті Центру. Для вирішення кожному студенту було запропоновано тести «Терапевтична стоматологія» – 18, «Дитяча терапевтична стоматологія» – 16, «Загальний медичний профіль» – 8, «Хірургічна стоматологія» – 18, «Дитяча хірургічна стоматологія» – 13, «Ортодонтія» – 11, «Ортопедична стоматологія» – 16.

Результати РК вітчизняних студентів. Склали контроль 10 груп (128 осіб), відсутні – 22 особи. «Група ризику» склала 67 осіб.

Результати студентів-іноземців. V факультет. Брала участь у РК 5 груп (склали 56 осіб, були відсутні – 11). Виявлено «групу ризику» – 40 осіб (71,4 %). З VI факультету у контролі взяли участь 4 групи (склали 47 студентів, відсутні – 8 осіб). «Група ризику» склала 61,7 % (29 осіб). Узагальнені результати наведені у *табл. 1.26*.

Аналіз РК показав, що результати випускників стоматологів на всіх факультетах перевищують позначку у 50 %, а у випадку V факультету це взагалі три чверті загальної кількості студентів, які взяли участь у тестуванні.

Як же за відсотком вірних відповідей були розподілені субтести вісі 2 у вітчизняних студентів (*табл. 1.27*).

Таблиця 1.26 – Додипломна освіта.
Кількість студентів за факультетами, що склали «групу ризику» при проведенні РК ЛП «Крок 2. Стоматологія»

Факультет (осіб)	Група ризику (осіб/%)
Стоматологічний (вітчизняні студенти – 128)	67/52,3
V факультет з підготовки іноземних студентів (56)	40/71,4
VI факультет з підготовки іноземних студентів (47)	29/61,7

**Таблиця 1.27 – Додипломна освіта.
Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами
вісі 1 РК «Крок 2. Стоматологія» на стоматологічному факультеті**

Субтести вісі 2	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Терапевтична стоматологія	1	65
Загальний медичний профіль	2*	58
Дитяча терапевтична стоматологія	2*	58
Хірургічна стоматологія	3	54
Ортопедична стоматологія	4*	50
Дитяча хірургічна стоматологія	4*	50
Ортодонтія	5	47

Примітка * рангові місця субтестів з рівним відсотком вірних відповідей.

Більш успішно вітчизняні студенти упоралися з тестами «Терапевтична стоматологія» – 65 % вірних відповідей; а найнижчий рівень був із субтесту «Ортодонтія» – 47 % вірних відповідей.

У стоматологів V факультету найвищий рівень підготовки визначався теж за субтестом «Терапевтична стоматологія» – 56 % вірних відповідей; найнижчий рівень – по субтесту «Ортопедична стоматологія» – 42 % вірних відповідей (*табл. 1.28*).

**Таблиця 1.28 – Додипломна освіта. Розподіл рангових місць та кількості
вірних відповідей за субтестами вісі 2 РК «Крок 2. Стоматологія»
на V факультеті з підготовки іноземних студентів**

Субтести вісі 2	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Терапевтична стоматологія	1	56
Дитяча терапевтична стоматологія	2	53
Дитяча хірургічна стоматологія	3	47
Загальний медичний профіль	4	46
Хірургічна стоматологія	5	44
Ортодонтія	6	43
Ортопедична стоматологія	7	42

Також на першому місці за кількістю вірних відповідей субтест «Терапевтична стоматологія» і у стоматологів VI факультету – 66 %; а на останньому ранговому місці також «Ортопедична стоматологія» з 41 % вірних відповідей (*табл. 1.29*).

**Таблиця 1.29 – Додипломна освіта.
Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами вісі 2
РК «Крок 2. Стоматологія» на VI факультеті з підготовки іноземних студентів**

Субтести вісі 2	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Терапевтична стоматологія	1	66
Загальний медичний профіль	2	54
Хірургічна стоматологія	3	53
Дитяча терапевтична стоматологія	4	52
Дитяча хірургічна стоматологія	5	45
Ортодонтія	6	42
Ортопедична стоматологія	7	41

На всіх факультетах більш успішне положення з тестами «Терапевтична стоматологія», а тести з «Ортодонтії» та «Ортопедичної стоматології» при вирішенні найбільш складні.

Аналіз результатів проведення РК показав нам, що вже на початку навчального року ми маємо можливість розподілити наших студентів за критерієм можливості до успішного складання заключних «Кроків», зосередити зусилля на проведенні цільоспрямованої роботи з тими студентами, що були віднесені до «групи ризику» з метою максимально виправити становище у термін до проведення офіційного іспиту.

Заходи щодо підготовки до ЛП «Крок» на наступний навчальний рік:

1) кафедрам здійснити комплексний моніторинг тестових завдань з офіційного сайту Центру тестування при МОЗ України і обов'язково застосовувати їх під час кожного практичного заняття, розподіливши їх за кожною темою;

2) провести аналіз найбільш типових помилок у кожному з субтестів, здійснити ретельну перевірку причин недоліків підготовки студентів до ЛП «Крок 1» та «Крок 2»;

3) провести ректорський контроль на початку навчального року для виявлення «групи ризику» якомога раніше для подальшої підготовки їх до складання ЛП;

4) впровадити он-лайн тестування за допомогою Google Form на всіх факультетах, що дозволяє деканатам дистанційно оцінювати якість складання тестових завдань з подальшою індивідуальною роботою з проблемними студентами;

5) перевірку готовності до складання «Крок 1» розпочати з 2-го курсу, а «Крок 2» з 5-го курсу; здійснювати он-лайн тестування щосеместрово з усіх вивчених дисциплін, що входять до ЛП;

6) питання підготовки до складання ЛП «Крок» регулярно обговорювати на зборах студентів, вчених радах факультетів, на засіданнях кафедр, з проведенням глибокого аналізу стану готовності студентів, а особливо випускників до складання іспиту з прийняттям конкретних рішень щодо удосконалення цієї роботи, колективно визначати шляхи та способи покращання якості навчання.

Перейдемо до результатів основного етапу перевірки якості навчальної діяльності університету, яким, безумовно, є проведення випускної компанії. Як завжди випускні іспити мали ступеневу систему. «Практично орієнтований іспит у вигляді комплексного іспиту проводиться як комплексна перевірка спроможності випускника здійснювати професійну діяльність в умовах, наближених до реальних, і демонструвати необхідний рівень сформованості умінь і навичок, визначених відповідно до ОКХ» (Наказ МОЗ України № 53 від 31.01.2005 р.). Іспит складався з 2 комплексів, кожен з яких проводився у 2 етапи. Перший комплекс: внутрішні, професійні та інфекційні хвороби; хірургічні хвороби з дитячою хірургією; акушерство та гінекологія, другий – дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами;

гігієна, соціальна медицина та економіка охорони здоров'я. Розділ невідкладних станів та маніпуляцій на фантомах і манекенах передбачає в першу чергу те, що кожен випускник на сучасному етапі повинен володіти знаннями та вміннями щодо надання екстреної допомоги при різних критичних станах як дорослим, так і дітям різного віку. Другий етап обох комплексів проводиться у клініках біля ліжка хворого і надає можливість виявити клінічне мислення кожного випускника та володіння методикою обстеження пацієнтів різного віку.

Проведенню випускних іспитів усіх напрямів передував великий обсяг організаційно-методичної роботи, виконаний ННІ ЯО, методичним кабінетом ННІ ЯО та навчально-методичним відділом, деканами факультетів, профільними та цикловими методичними комісіями, керівниками іспитів та клінічних баз профільних кафедр. Окрема робота проведена членами екзаменаційних комісій, екзаменаторами та секретаріатом. Досить інформативно ми розглянули об'єми проведеної підготовчої роботи на початку звіту.

Голови екзаменаційних комісій факультетів позитивно оцінили нашу роботу. У звітах зазначено, що застосування комплексного іспиту як у спеціалістів, так і у бакалаврів дозволяє об'єктивно визначити відповідність рівнів сформованості знань та умінь випускників і перевірити їх спроможність здійснювати професійну діяльність в умовах, наближених до реальних, відповідно до вимог державних стандартів освіти. Голови екзаменаційних комісій також позитивно оцінили як організаційно були проведені випускні іспити.

За результатами практично орієнтованих державних іспитів комісія відзначає, що випускники показали достатній рівень оволодіння встановленим обов'язковим мінімумом практичних навичок, у тому числі навичками обстеження хворого, уміють використовувати додаткові методи обстеження в діагностичному процесі. Випускники достатньо засвоїли етапність визначення програми лікування, проведення діагностики та надання допомоги при невідкладних станах.

Рівень науково-теоретичної підготовки випускників дозволив їм достатньо вільно орієнтуватись в питаннях етіології та патогенезу захворювань, сучасних методах діагностики, диференційної діагностики захворювань, обґрунтовано формулювати сучасні принципи патогенетичного лікування хворих. Слід відзначити впевнене розв'язання випускниками питань та ситуаційних задач із невідкладної допомоги дітям і дорослим. Комісія констатує наявність чіткої організації та злагодженої роботи колективів усіх випускаючих кафедр, яка дозволила провести іспити у спокійній, доброзичливій обстановці.

Оцінюючи в цілому показники випускних іспитів, необхідно визнати стабільність у якісній динаміці рівнів підготовки випускників. Розглянемо таблиці, що характеризують результати випускних іспитів окремо для всіх категорій випускників. Вітчизняні студенти I–IV медичних факультетів по-

казали (*табл. I.30*) деяке зниження за всіма навчальними показниками: відсотком відмінних оцінок, якісною успішністю, середнім балом. Це відмічається як взагалі, так і окремо для бюджетного та контрактного контингенту випускників. Крім того, знову ми спостерігаємо значну різницю у показниках якості знань між «бюджетом» та «контрактом».

У вітчизняних стоматологів (*табл. I.31*) у цьому році підвищились якісні показники складання іспитів. Порівняно з минулим роком більше як відмінників (8,57 проти 1,56 %), так і тих, хто склав на «5» та «4» (47,86 проти 21,09 %), завдяки чому якісна успішність у 2017 р. значно вища, ніж у 2016 – 56,43 проти 22,66 %. Результати ЛПІ у вітчизняних випускників-стоматологів вищі за національний показник.

У студентів V та VI деканатів, що займалися на спеціальності «Лікувальна справа», не відбулося суттєвих змін у результатах випускних іспитів (*табл. I.32*). Практично всі оцінки, які вони отримали, характеризуються як «змішані», причому у студентів VI деканату більший відсоток у площині «5», «4», «3», у випускників V деканату більший відсоток з оцінкою тільки «3».

Результати випускників-стоматологів громадян іноземних країн наведені у *табл. I.33*. Загальні показники випускних іспитів наведені у *табл. I.34*.

Щодо результатів заключної атестації бакалаврів та магістрів (*табл. I.35*), то вони досить успішні, можливо завдяки більшій мотивації осіб, що навчаються, до отримання якісних знань.

**Таблиця І.30 – Додипломна освіта. Результати складання атестації вітчизняними студентами
I–IV медичних факультетів ХНМУ в 2016–2017 н. р.**

Рік випуску 2017	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущені до складання АВ	Склали	Результати складання ВІ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на «5»		На «5» і «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»		Отримали «2»					Кількість	%
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
I медичний факультет («Лікувальна справа»)																		
Б	116	116	116	7	6,03	47	40,52	58	50,00	4	3,45	0	0,00	3,87	100,00	46,55	6	5,17
К	63	63	63	0	0,00	9	14,29	46	73,0	8	12,70	0	0,00	3,57	100,00	14,29	0	0,00
Всього	179	179	179	7	3,91	56	31,28	104	58,10	12	6,70	0	0,00	3,72	100,00	35,20	6	3,35
II медичний факультет («Лікувальна справа»)																		
Б	110	110	110	6	5,45	44	40,00	54	49,09	6	5,45	0	0,00	3,84	100,00	45,45	5	4,55
К	50	50	50	1	2,00	4	8,00	28	56,00	17	34,00	0	0,00	3,44	100,00	10,00	1	2,00
Всього	160	160	160	7	2,47	48	30,0	82	51,25	23	14,38	0	0,00	3,64	100,00	34,38	6	3,75
III медичний факультет («Педіатрія»)																		
Б	80	80	80	2	2,50	58	72,50	14	17,50	6	7,50	0	0,00	3,93	100,00	75,00	2	2,50
К	1	1	1	0	0,00	0	0,00		0,00	1	100,0	0	0,00	3	100,00	0,00	0	0,00
Всього	81	81	81	2	2,47	58	71,60	14	17,28	7	8,64	0	0,00	3,47	100,00	74,07	2	2,47
IV медичний факультет («Медико-профілактична справа»)																		
Б	5	5	5	0	0 00	3	60,00	2	40,00	0	0,00	0	0 00	3,76	100,00	60,00	0	0,00
Всього	5	5	5	0	0,00	3	60,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00	3,76	100,00	60,00	0	0,00
Загальні показники вітчизняних студентів																		
Б (2016)	312	312	312	19	6,09	176	56,41	103	33,01	14	4,49	0	0,00	4,03	100,00	62,50	7	2,24
К (2016)	152	152	152	1	0,66	28	18,42	100	65,79	23	15,13	0	0,00	3,57	100,00	19,08	3	1,97
Всього	464	464	464	20	4,31	204	43,97	203	43,75	37	7,97	0	0,00	3,82	100,00	48,28	10	2,16
Б (2017)	311	311	311	15	4,82	152	48,87	128	41,16	16	5,14	0	0,00	3,85	100,00	53,70	13	4,18
К (2017)	114	114	114	1	0,88	13	11,40	74	64,91	26	22,81	0	0,00	3,37	100,00	12,28	1	0,88
Усього	425	425	425	16	3,76	165	38,82	202	47,53	42	9,88	0	0,00	3,65	100,00	42,59	14	3,29

**Таблиця І.31 – Додипломна освіта.
Результати складання атестації вітчизняними студентами стоматологічного факультету ХНМУ в 2016–2017 н. р.**

Рік випуску 2017	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущені до складання АВ	Склали	Результати складання ВІ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на «5»		На «5» і «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»		Отримали «2»					Кількість	%
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
Стоматологічний																		
Б (2016)	4	4	4	0	0,00	3	75,0	1	25,0	0	0,00	0	0,00	4,2	100,00	75,00	1	25,0
К (2016)	124	124	124	2	1,61	24	19,35	77	62,1	21	16,94	0	0,00	3,6	100,00	20,97	0	0,00
Всього	128	128	128	2	1,56	27	21,09	78	60,94	21	16,41	0	0,00	3,90	100,00	22,66	1	0,78
Б	6	6	6	3	50,0	2	33,33	1	16,67	0	0,00	0	0,00	4,5	100,00	83,33	3	50,0
К	134	134	134	9	6,72	65	48,51	47	35,07	13	9,70	0	0,00	3,83	100,00	55,22	0	0,00
Всього	140	140	140	12	8,57	67	47,86	48	34,29	13	9,29	0	0,00	4,17	100,00	56,43	3	2,14

Таблиця І.32 – Додипломна освіта. Результати складання атестації студентами факультетів з підготовки іноземних студентів, спеціальність «Лікувальна справа» у 2016–2017 н. р.

Рік випуску 2017	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущені до складання АВ	Склали	Результати складання ВІ на оцінки (абс.кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на «5»		На «5» і «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»		Отримали «2»					Кількість	%
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
V факультет																		
2016	67	67	67	0	0,00	7	10,45	2	43,28	31	46,27	0	0,00	3,33	100,00	10,45	0	0,00
2017	95	95	95	0	0,00	9	9,47	30	31,58	56	58,95	0	0,00	3,25	100,0	9,47	0	0,00
VI факультет																		
2016	233	233	233	1	0,43	46	19,74	127	0	59	25,32	0	0,00	3,59	100,00	20,17	1	0,43
2017	315	315	315	0	0,00	63	20,00	136	43,17	116	36,83	0	0,00	3,44	100,00	20,00	0	0,00

Таблиця І.33 – Додипломна освіта. Результати складання атестації студентами факультетів з підготовки іноземних студентів, спеціальність «Стоматологія», у 2016–2017 н. р.

Рік випуску 2017	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущені до складання АВ	Склали	Результати складання ВІ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на «5»		На «5» і «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»		Отримали «2»					Кількість	%
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
V факультет																		
2016	64	64	64	0	0,00	5	7,81	19	29,69	40	62,50	0	0,00	3,11	100,00	7,81	0	0,00
2017	66	66	66	1	1,52	13	19,70	15	22,73	37	56,06	0	0,00	3,38	100,00	21,21	0	0,00
VI факультет																		
2016	83	83	83	2	2,41	6	7,23	39	46,99	31	37,35	5	6,02	3,31	93,98	9,64	0	0,00
2017	53	53	53	1	1,89	17	32,08	20	37,74	15	28,30	0	0,00	3,58	100,00	33,96	0	0,00

Таблиця І.34 – Додипломна освіта. Загальні результати складання атестації студентами ХНМУ у 2016–2017 н. р.

Рік випуску 2017	Кількість студентів,	Допущені до складання	Склали	Результати складання ВІ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на «5»		На «5» і «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»		Отримали «2»					Кількість	%
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
2016 Б	316	316	316	19	6,01	179	56,65	104	32,91	14	4,43	0	0,00	4,06	100,00	62,66	8	2,53
2016 К	723	723	482	6	0,83	116	16,04	391	54,08	205	28,35	5	0,69	3,49	99,31	16,87	4	0,55
2016 Всього	1039	1039	1039	25	2,41	295	28,38	495	47,64	219	21,08	5	0,48	3,61	99,52	30,80	12	1,15
2017 Всього	1094	1094	1094	30	2,74	334	30,53	451	41,22	279	25,50	0	0,00	3,60	100,00	33,27	17	1,55
2017 Б	317	317	317	18	5,68	154	48,58	129	40,69	16	5,05	0	0,00	3,98	100,00	54,26	16	5,05
2017 К	777	777	777	12	1,54	180	23,17	322	41,44	263	33,85	0	0,00	3,05	100,00	24,71	1	0,13

Таблиця І.35 – Додипломна освіта. Загальні результати складання атестації бакалаврами та магістрами ХНМУ у 2016–2017 н. р.

Рік випуску	Кількість студентів,	Допущені до складання	Склали	Результати складання ВІ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на «5»		На «5» і «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»		Отримали «2»					Кількість	%
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
III медичний факультет («Медсестринство», «Сестринська справа») Бакалаври																		
2017 Б	5	5	5	3	60,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,60	100,00	100,00	0	0,00
2017 К	25	25	25	7	28,00	16	64,00	0	0,00	2	8,00	0	0,00	4,20	100,00	92,00	0	0,00
Всього	30	30	30	10	33,33	18	60,00	0	0,00	2	6,67	0	0,00	4,40	100,00	93,33	0	0,00
III медичний факультет («Сестринська справа») Магістри																		
2017 Б			0		0		0		0		0				0,00	0,00		0
2017 К	1	1	1	1	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00	5,00	100,00	100,00	0	0,00
Всього	1	1	1	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5,00	100,00	100,00	0	0,00
IV медичний факультет («Лабораторна діагностика») Бакалаври																		
2017 Б	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00
2017 К	11	11	11	0	0,00	3	27,27	7	63,64	1	9,09	0	0,00	3,70	100,00	27,27	0	0,00
Всього	11	11	11	0	0,00	3	27,27	7	63,64	1	9,09	0	0,00	3,70	100,00	27,27	0	0,00
IV медичний факультет («Лабораторна діагностика») Магістри																		
2017 Б	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00
2017 К	17	17	17	12	70,59	1	5,88	0	0,00	4	23,53	0	0,00	4,47	100,00	76,47	4	23,53
Всього	17	17	17	12	70,59	1	5,88	0	0,00	4	23,53	0	0,00	4,47	100,00	76,47	4	23,53
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Гублічне управління та адміністрування») Магістри																		
2017 Б	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00
2017 К	15	15	15	10	66,67	5	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,67	100,00	100,00	6	40,00
Всього	15	15	15	10	66,67	5	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,67	100,00	100,00	6	40,00
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Наука про освіту») Магістри																		
2017 Б	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00
2017 К	30	30	30	27	90,00	3	10,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,90	100,00	100,00	19	63,33
Всього	30	30	30	27	90,00	3	10,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,90	100,00	100,00	19	63,33
Всього по університету																		
2016	96	96	96	50	52,08	45	46,88	0	0,00	1	1,04	0	0,00	4,45	100,00	98,96	6	0,00
2017	104	104	104	60	57,69	30	28,85	7	6,73	7	6,73	0	0,00	4,48	100,00	86,54	29	27,88
Всього																		
2017 Б	5	5	5	3	60,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,10	100,00	100,00	0	0,00
2017 К	99	99	99	57	57,58	28	28,28	7	7,07	7	7,07	0	0,00	4,49	100,00	85,86	29	29,29

Недоліки, що були виявлені при підготовці фахівців у ХНМУ під час проведення атестації випускників та висловлені у звітах та доповідях на засіданні вченої ради головами екзаменаційних комісій:

1. Кафедрам терапевтичного профілю (дисципліна «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби»):

1.1. Випускники цього року продемонстрували недостатній рівень знань стандартів ранньої діагностики та лікування дифузних захворювань сполучної тканини, зокрема, системної склеродермії, дерматомиозиту. Необхідно звернути увагу студентів на питання персоналізації терапії при коморбідній патології.

1.2. Певні труднощі виникають з питань диференційної діагностики та особливостей лікування захворювань гепатобіліарної системи.

1.3. Студенти виявили недостатні знання щодо сучасних інтервенційних методів у діагностиці та лікуванні хворих із гострими та хронічними формами ішемічної хвороби серця.

1.4. Беручи до уваги, що в даний час більшість соціально значущих захворювань виявляються на пізніх стадіях, слід акцентувати увагу студентів на вивченні методів первинної та вторинної профілактики захворювань внутрішніх органів.

1.5. Більше уваги приділяти питанням первинної, вторинної медичної профілактики, діагностики та лікування пацієнтів із залізодефіцитною анемією.

2. Кафедрам хірургічного профілю (дисципліна «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією»):

2.1. Деякі випускники мають проблеми щодо застосування набутих знань у практичному виявленні в питаннях патогенетичного обґрунтування лікування гнійних ран відповідно до фаз ранового процесу.

2.2. Деякі випускники недостатньо знайомі з сучасними мініінвазивними оперативними втручаннями у сфері хірургічної флебології.

2.3. Недостатні знання щодо вибору раціональної антибіотикотерапії у хворих на тяжкі абдомінальні інфекції, а саме: сучасних препаратів, їх дозування, побічних дій в умовах множинних порушень органів, які виникають у хірургічних хворих у критичному стані та використання їх як у вигляді монотерапії, так і комбінованої терапії. Студенти недостатньо володіють питаннями визначення факторів ризику виникнення кандидемії у хворих хірургічного профілю на тлі проведення комплексного лікування.

2.4. Студенти недостатньо володіють питаннями визначення рівня ураження магістральних артеріальних судин, а також клінічного визначення ступеня гострої та хронічної ішемії тканин кінцівок.

2.5. Недостатньо володіють питаннями невідкладної допомоги при анафілактичних реакціях, анафілактичному шоці у хірургічних хворих, що виникають у результаті застосування протиправцевої та протигангренозної сироваток, антибіотиків, рентгенконтрастних речовин та при переливанні препаратів крові.

2.6. Вдосконалити вміння володіти методиками виконання ендоскопічних втручань при захворюваннях стравоходу.

2.7. Поліпшити знання щодо питань лікування важкої сполученої торакоабдомінальної травми.

2.8. Поглибити знання щодо вибору лікувальної тактики при ускладненнях неспецифічного виразкового коліту.

3. Кафедрам акушерсько-гінекологічного профілю (дисципліна «Акушерство та гінекологія»):

3.1. Недостатнє володіння студентами алгоритмами лікувальної тактики первинної реанімації новонароджених при загрозливих станах, пов'язаних із передчасними пологома, аспіраційним синдромом та вадах розвитку новонароджених.

3.2. Певні труднощі виникли при призначенні плану ведення вагітності та пологів у жінок із тромботичними ускладненнями та недостатні знання студентів щодо визначення загальних принципів тромбопрофілактики в конкретній клінічній ситуації при розв'язуванні ситуаційних завдань

3.3. Слід зосередити увагу на недостатньому володінні студентами інформацією про принципи призначення лікарських засобів під час патології вагітності та пологів, їх сумісності, попередження поліпрагмазії та невиправданої фармакологічної агресії, особливо відносно вагітної жінки чи роділлі.

3.4. Певні труднощі виникають при призначенні студентами діагностичного алгоритму та плану ведення вагітності і пологів у жінок із неврологічними хворобами, особливо це стосується внутрішньої гідроцефалії та дисциркуляторних неврологічних порушень.

3.5. Більш детально розглядати проблеми сучасної гінекологічної ендокринології, включаючи питання лікування гормонозалежних захворювань і нейроендокринних синдромів, вивчення та діагностики затримки або передчасного статевого розвитку.

4. Кафедрам педіатричного профілю (дисципліна «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами»):

4.1. Студенти-випускники недостатньо володіють питаннями реабілітації та обстеження дітей – спортсменів, які професійно займаються спортом, критеріями діагностики «спортивного серця».

4.2. Випускники мають певні труднощі при плануванні карантинних заходів з інфекцій, які передаються повітряно-краплинним шляхом у дітей. Поглибити знання студентів-випускників щодо сучасних принципів діагностики та лікування гострої респіраторної патології у дітей.

4.3. Поглибити знання студентів-випускників щодо карантинних заходів при гострій кишковій інфекції.

4.4. Поглибити знання студентів-випускників щодо сучасних принципів діагностики та терапії бронхообструктивного синдрому в залежності від етіологічного чинника.

4.5. Під час проведення практичних занять приділяти увагу питанням диференційної діагностики порушень серцевого ритму у дітей.

5. Кафедрам медико-профілактичного профілю (дисципліна «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»):

5.1. Студенти недостатньо обізнані з розділом комунальної гігієни з організації водопостачання в частині структури каналізаційної мережі та споруд на ній.

5.2. Студенти недостатньо обізнані з розділом «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» (ДСП) № 173 щодо вимог до навколишнього середовища населених пунктів і зон рекреації.

5.3. Студенти показали недостатні знання методів стандартизації та їх використання у практичній охороні здоров'я.

5.4. Студенти недостатньо засвоїли медичну класифікацію погоди та її вплив на здоров'я населення, кліматичні пояси Землі та кліматичні зони України.

5.5. Студенти продемонстрували недостатній рівень знань з питань планування лікувально-профілактичних закладів.

5.6. У зв'язку з реформуванням Держсанепідслужби та новими завданнями, що виникли після реформи під час проведення практичних та семінарських занять, студентам додатково надається інформація про нові завдання служби та шляхи їх вирішення. У зв'язку з появою нової структури ДУ «Лабораторний центр Держсанепідслужби України» необхідно підвищити вимоги до засвоєння студентами лабораторних методів досліджень та організації і проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу.

5.7. Більше уваги приділяти вивченню питання організації стаціонаро-замінних форм надання медичної допомоги населенню, а саме: денних стаціонарів на базі амбулаторно-поліклінічних закладів та стаціонарів на дому.

5.8. Поглибити знання студентів щодо принципів планування, благоустрою та обладнання дитячих закладів.

5.9. Поліпшити знання студентів з оцінки природної освітленості та лабораторних приладів оцінки мікроклімату.

5.10. Більше уваги приділяти питанню щодо правових основ охорони здоров'я, зокрема окремих розділів та статей Міжнародних нормативно-правових документів.

6. Кафедрам стоматологічного профілю (дисципліни «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія», «Ортопедична стоматологія», «Стоматологія дитячого віку»):

6.1. Покращити знання студентів з лікування пульпітів постійних зубів із несформованими коренями та використанню сучасного обладнання.

6.2. Звернути увагу на деякі недоліки засвоєння оформлення рецептів лікарських препаратів, які використовуються в терапевтичній стоматології.

6.3. Звернути увагу на покращання знань студентів із диференційної діагностики захворювання пародонту та уражень зубів.

6.4. Покращити знання студентів з диференційної діагностики запальних та передракових уражень слизової оболонки порожнини рота.

6.5. Звернути увагу на недостатні знання студентів із вибору місцевого анестетика для знеболення залежно від запального стану хворого (вік, стать, супутні захворювання).

6.6. Покращити знання студентів із диференційної діагностики кістозних новоутворень щелеп та м'яких тканин лица та шиї.

6.7. Звернути увагу на покращання знання студентів із медикаментозного лікування різних форм остеомієліту.

6.8. Звернути увагу на оцінку властивостей допоміжних матеріалів при виготовленні протезів.

6.9. З дитячої хірургічної стоматології необхідно покращити знання студентів з диференційної діагностики пухлин та пухлиноподібних новоутворень у дітей.

6.10. В ортодонтії студенти не завжди орієнтуються у виборі апаратів залежно від віку та стадії формування зубо-щелепної системи.

6.11. Покращити знання студентів із сучасних методів ортодонтичного лікування, лікування захворювань пародонту, зокрема методик шинування.

6.12. Покращити знання студентів із лікування різних видів ортодонтичної патології зубо-щелепної системи.

Кафедрам, відповідальним за підготовку студентів за напрямом «Сестринська справа» (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»), більше уваги необхідно приділяти:

1. Профілактиці внутрішньолікарняних інфекцій.

2. Поглибленню знань щодо першої допомоги у разі гострої та хронічної серцевої недостатності.

3. Поліпшенню знань щодо догляду за дітьми з природженими вадами серця.

4. Поглибленню знань щодо правових аспектів та відповідальності медичних працівників у колективному договорі.

5. Вдосконаленню знань щодо видів інструктажів у охороні праці.

Кафедрам, відповідальним за підготовку студентів за напрямом «Лабораторна діагностика» (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»), необхідно:

1. Викладачам звертати увагу на необхідність досконалого засвоєння методик досліджень фізичних факторів, оцінювання одержаних результатів та планування рекомендацій.

2. Кафедрам рекомендувати при вивченні теми «Гігієнічна оцінка факторів трудового процесу та виробничого середовища» звертати увагу студентів на наказ МОЗ України № 248 від 08.04.2015 р. «Про затвердження гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості, важкості та напруженості трудового процесу» (навантаження на ЦНС, органи чуття, емоційну сферу працівників).

3. Приділяти увагу вивченню та інтерпретації результатів біохімічних тестів, що використовуються при ідентифікації мікроорганізмів.

Окремо зупинемося на пропозиціях для V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів. Виходячи з аналізу результатів складання практично орієнтованих іспитів випускниками спеціальності «Лікувальна справа», екзаменаційна комісія вважає за необхідне внести пропозиції щодо подальшого удосконалення якості практичної (теоретичної) підготовки випускників.

1. Кафедрам терапевтичного профілю (дисципліна «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби»):

1.1 Студенти-випускники недостатньо володіють стандартами ранньої діагностики та лікування печінкової енцефалопатії.

1.2. Певні труднощі у студентів-іноземців викликають питання особливостей лікування хворих з діабетом та предіабетом при захворюваннях серцево-судинної системи.

1.3. Деякі іноземні російськомовні випускники виявили недостатні знання з питань показань та протипоказань до призначення серцево-судинних фармпрепаратів, їх фармакокінетики та механізму дії на організм хворого, а також недостатні практичні навички з виписки рецептів.

2. Кафедрам хірургічного профілю (дисципліна «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією»):

2.1. Деякі іноземні російськомовні випускники мали труднощі при виборі та обґрунтуванні лікувальної тактики при ургентній хірургічній патології.

3. Кафедрам акушерсько-гінекологічного профілю (дисципліна «Акушерство та гінекологія»):

3.1. Ряд студентів мали труднощі при виборі лікувальної тактики у вагітних та породіль при поєднанні з екстрагенітальною патологією (хвороби крові, серцево-судинні захворювання), що вимагає більш поглибленого вивчення даної проблеми.

3.2. Деякі студенти недостатньо розуміють особливості фармакологічного впливу ряду медикаментів на вагітну жінку та плід (ризиків побічних ефектів).

4. Кафедрам педіатричного профілю (дисципліна «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами»):

4.1. Деякі студенти продемонстрували недостатні знання щодо принципів диференційної діагностики гіпертензії у дітей.

4.2. Деякі студенти погано орієнтувалися у питаннях щодо диспансеризації дітей при гострій кишковій інфекції.

5. Кафедрам медико-профілактичного профілю (дисципліна «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»):

5.1. Деякі студенти недостатньо володіють методикою оцінки якості питної води.

5.2. Відмічено недостатні знання з гігієни планування населених місць.

5.3. Студенти показали недостатні знання щодо складання річних звітів лікарів та правил оформлення медичної статистичної документації.

Ці зауваження, побажання та рекомендації будуть враховані при підготовці відповідного «Плану заходів щодо ліквідації недоліків і зауважень, які були зроблені екзаменаційними комісіями у ході випускних іспитів у 2016–2017 н. р.», який готує методичний кабінет ННІ ЯО для розгляду та прийняття на засіданні вченої ради у вересні нового навчального року.

Працевлаштування випускників у 2017 р. На виконання рішення Колегії МОЗ України від 08.04.2016 р. № 5 «Про затвердження плану працевлаштування випускників вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів, медичного інституту Сумського державного університету, медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультету Ужгородського та медичного факультету Харківського національних університетів 2017 р., які навчаються за державним замовленням», та наказу МОЗ України від 10.06.2016 р. № 550 «Про заходи щодо реалізації рішення Колегії Міністерства охорони здоров'я України від 08 квітня 2016 р. № 5», 2 лютого 2017 р. Державною комісією було проведено персональний розподіл на працевлаштування випускників ХНМУ 2017 р. Місце роботи було призначено 313 випускникам, ще п'ять отримали дозвіл на самостійне працевлаштування.

Однак вже 31.05.2017 р. Постановою Кабінету Міністрів України № 376 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» скасовано обов'язкове працевлаштування студентів медичних вищих навчальних закладів після закінчення навчання. Зокрема, втратила чинність Постанова КМУ від 22 серпня 1996 р. № 992 «Про порядок працелаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням». Згідно з частиною першою статті 64 Закону України «Про вищу освіту» випускники вищих навчальних закладів вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом. Беручи до уваги викладене вище, направлення на роботу на кінець червня отримали лише 207 випускників 2017 р., які письмово погодилися зі своїм місцем працелаштування, що було призначено на офіційному розподілі.

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Останні роки університет постійно проводив масштабні заходи з розширення підготовки лікарів для інших держав, які дали певні результати. Останні навчальні сезони кількість іноземних студентів, які навчаються в нашому університеті, складає близько 50 % всього контингенту. Це дуже непроста форма педагогічної роботи, тому ми надаємо інформацію про результати цього напрямку навчальної діяльності у окремому розділі.

Станом на 01.10.2016 р. на V та VI факультетах з підготовки іноземних студентів нараховувалось 3 434 студенти (V факультет – 1101; VI факультет – 2 333); з них: 1-й курс – 486 студентів (V факультет – 164; VI факультет – 322), 2-й курс – 820 студентів (V факультет – 248; VI факультет – 572), 3-й курс – 706 студентів (V факультет – 264; VI факультет – 442), 4-й курс – 497 студентів (V факультет – 187; VI факультет – 310), 5-й курс – 524 студенти (V факультет – 170, VI факультет – 354), 6-й курс – 401 студент (V факультет – 68; VI факультет – 333).

Таблиця І.36 – Додипломна освіта. Кількість іноземних студентів, що навчаються в ХНМУ (станом на 01.10.2016 р.)

Курс	Спеціальність				Усього
	Лікувальна справа		Стоматологія		
	Мова навчання				
	російська	англійська	російська	англійська	
1-й	99	236	65	86	486
2-й	111	480	137	92	820
3-й	160	375	104	67	706
4-й	113	252	74	58	497
5-й	105	300	65	54	524
6-й	68	333	–	–	401
Усього	656	1976	445	357	3434

Станом на 01.07.2017 р. на V та VI факультетах з підготовки іноземних студентів нараховувалось 3 134 студенти (V факультет – 924; VI факультет – 2 210); з них: 1-й курс – 929 студентів (V факультет – 243; VI факультет – 686), 2-й курс – 764 студенти (V факультет – 217; VI факультет – 547), 3-й курс – 552 студенти (V факультет – 169; VI факультет – 382), 4-й курс – 500 студентів (V факультет – 196; VI факультет – 304), 5-й курс – 389 студентів (V факультет – 98; VI факультет – 291).

Таблиця І.37 – Додипломна освіта. Кількість іноземних студентів, що навчаються в ХНМУ (станом на 01.07.2017 р.)

Курс	Спеціальність				Усього
	Лікувальна справа/ Медицина(1-й курс)		Стоматологія		
	Мова навчання				
	російська	англійська	російська	англійська	
1-й	118	590	125	96	929
2-й	124	458	93	89	764
3-й	83+1 в академ. відпустці	331	85+1 в академ. відпустці	51	552
4-й	112+1 в академ. відпустці	249	83	55	500
5-й	98	291	–	–	389
6-й	–	–	–	–	–
Усього	537	1919	387	291	3134

Результати оцінювання знань іноземних студентів V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів 1–5-х курсів за окремими дисциплінами.

Результати першого курсу, що займались за напрямом «Медицина» та «Лікувальна справа» (табл. І.38–І.39).

**Таблиця І.38 – Додипломна освіта.
Результати оцінювання дисциплін у студентів 1-го курсу
V факультету з підготовки іноземних студентів (медицина)**

Дисципліна	Кількість студентів	Не складали (F)		Складали	Результати ДЗ, іспитів				Сер. бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Медична біологія	118	-	43	75	-	4	71	-	3,05	3,39	63,56
		-	36,44		63,56	-	3,39	60,17			
Латинська мова	118	-	34	84	8	18	58	-	3,4	22,03	71,19
		-	28,81		71,19	6,78	15,25	49,15			
Медична та біологічна фізика	118	-	22	96	-	-	96	-	3,0	0,00	81,36
		-	18,64		81,36	-	-	81,6			
Медична хімія	118	-	17	101	-	-	101	-	3,0	0,00	85,59
		-	14,41		85,59	-	-	85,59			
Біологічна та біоорг. хімія	118	-	17	101	-	-	101	-	3,0	0,00	85,59
		-	14,41		85,59	-	-	85,59			

**Таблиця І.39 – Додипломна освіта.
Результати оцінювання дисциплін у студентів 1-го курсу
VI факультету з підготовки іноземних студентів (медицина)**

Дисципліна	Кількість студентів	Не складали (F)		Складали	Результати ДЗ, іспитів				Сер. бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Медична біологія	590	0	369	221	23	98	100	0	3,6	20,5	22
		0	62,5		3,8	16,6	1,6	0			
Латинська мова	590	0	282	308	93	105	110	0	3,9	33,5	52
		0	47,7		15,7	17,7	18,6	0			
Медична та біологічна фізика	590	0	158	432	0	26	406	0	3,0	4,4	73,2
		0	26,7		0	4,4	68,8	0			
Медична хімія	590	0	97	493	9	29	455	0	3,0	6,4	83,5
		0	16,4		1,5	4,9	77,1	0			
Біологічна та біоорганічна хімія	590	0	113	477	6	61	410	0	3,1	11,3	80,7
		0	19,1		1	10,3	69,4	0			

У студентів V факультету низький показник «якісна успішність». Відсоток студентів, що були недопущені до складання контролю в обумовлений навчальним графіком термін, коливається від 14,41 до 36,44. У студентів VI факультету відсоток недопущених до складання контролю – від 16,40 до 62,50; показник «якісна успішність» на «медичній біології» та «латинській мові» складає відповідно 20,50 та 33,50.

Результати іспитів на 2-му курсі за напрямом «Лікувальна справа» (табл. І.40, І.41).

Таблиця 1.40 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 2-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Зобов'язані складалати	Не складалати (F)		Складалати	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Біохімія	124	–	75	49	–	5	44	–	3,10	4,03	39,52
		–	60,48	39,52	–	4,03	35,48	–			
Фізіологія	124	–	85	39	1	3	35	–	3,13	3,23	31,45
		–	68,55	31,45	0,81	2,42	28,23	–			

Таблиця 1.41 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 2-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складалати (F)		Складалати	Результати ДЗ, іспитів				Сер. бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Фізіологія	458	0	249	209	35	72	102	0	3,6	23,3	45,5
		0	54,3		7,6	15,7	22,2	0			

На 2-му курсі V та VI факультетів відсоток студентів, що не були допущені до підсумкового контролю на дисциплінах рівня «Крок» (біохімія та фізіологія), знаходиться на відмітці 60 та 68. Більшість оцінок студентів, що були допущені до контролю, знаходиться на рівні «задовільно».

Результати 3-го курсу за напрямом «Лікувальна справа» (табл. 1.42, 1.43).

Таблиця 1.42 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 3-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Зобов'язані складалати	Не складалати (F)		Складалати	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Патоморфологія	83	–	30	53	–	7	46	–	3,13	8,43	63,86
		–	36,14	63,86	–	8,43	55,42	–			
Патофізіологія	83	–	47	36	–	2	34	–	3,06	2,41	43,37
		–	56,63	43,37	–	2,41	40,96	–			
Фармакологія	83	–	60	23	–	3	20	–	3,13	3,61	27,70
		–	72,29	27,71	–	3,61	24,10	–			
Пропедевтика внутрішньої медицини	83	–	11	72	0	19	53	0	3,26	22,89	86,75
		–	13,25	86,75	0,00	22,89	63,86	0,00			

Дисципліна	Зобов'язані складати	Не складали (F)		Складали	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Загальна хірургія, у т. ч. ОХТА	83	–	56	27	0	4	23	0	3,15	4,82	32,53
Пропедевтика педіатрії	83	–	7	76	1	14	61	0	3,21	18,07	91,57
Гігієна та екологія	83	–	15	68	0	8	60	0	3,11	9,64	91,57
Радіологія	83	–	18,07	81,93	0,00	9,64	72,29	0,00	3,22	20,48	93,98
Сестринська практика	83	–	5	78	0	17	61	0	3,21	16,87	85,54
		–	6,02	93,98	0,00	20,48	73,49	0,00			
		–	12	71	1	13	57	0			
		–	14,46	85,54	1,20	15,66	68,67	0,00			

Таблиця І.43 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 3-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складали (F)		Складали	Результати ДЗ, іспитів				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Патоморфологія	331	0	205	126	14	41	71	0	3,5	16,6	37,9
		0	61,9		4,2	12,3	21,4	0			
Патофізіологія	331	0	262	69	2	11	29	0	3,2	3,9	12,6
		0	79,1		0,6	3,3	8,7	0			
Фармакологія	331	0	269	62	2	11	49	0	3,2	3,9	18,7
		0	81,2		0,6	3,3	14,8	0			
Гігієна та екологія	331	0	101	230	5	44	181	0	3,2	14,80	69,3
		0	30,5		1,5	13,2	54,6	0			
Пропедевтика внутрішньої медицини	331	0	71	260	4	68	188	0	3,2	21,70	78,4
		0	27,4		1,2	205	56,7	0			
Пропедевтика педіатрії	331	0	74	257	20	95	142	0	3,5	34,70	77,6
		0	22,3		6	28,7	42,9	0			
Загальна хірургія	331	0	123	208	13	63	132	0	3,5	22,9	62,7
		0	37,1		3,9	19	39,8	0			
Радіологія	331	0	16	315	20	114	181	0	3,5	40,00	95
		0	4,8		6	34,4	54,6	0			
Сестринська практика	331	0	96	235	3	71	161	0	3,3	22,30	70,9
		0	29		0,9	21,4	48,6	0			

При аналізі таблиць бачимо, що студенти-третьоккурсники починають більш відповідально ставитись до процесу отримання знань. На V факультеті з'являється «якісна успішність», значення її коливаються від 2,41 до 22,89. Відсоток недопущених значно знижується, але за окремими дисциплінами (у більшості це неклінічні дисципліни) залишається великим відсоток осіб, що не виконують умови навчального плану в обумовлений термін. У студентів VI факультету, як і у попередніх курсів, більш високі показники навчальної успішності порівняно зі студентами V факультету. Проте слід відмитити, що на тих самих «теоретичних» кафедрах більше половини англомовних студентів не виконують своєчасно умови навчального плану.

Результати 4-го курсу за напрямом «Лікувальна справа» (табл. I.44, I.45).

Таблиця I.44 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 4-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Зобов'язані скласти	Не складали (F)		Складали	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Внутрішня медицина	112	-	22	90	2	31	57	-	3,39	29,46	80,36
		-	19,64	80,36	1,79	27,68	50,89	-			
Педіатрія	112	-	30	82	6	18	58	-	3,37	21,43	73,21
		-	26,79	73,21	5,36	16,07	51,79	-			
Хірургія	112	-	23	89	2	13	74	-	3,19	13,39	79,46
		-	20,54	79,46	1,79	11,61	66,07	-			
Акушерство і гінекологія	112	-	20	92		5	87	-	3,05	4,46	82,14
		-	17,86	82,14		4,46	77,68	-			

Таблиця I.45 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 4-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складали (F)		Складали	Результати ДЗ, іспитів				Сер. бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Внутрішня медицина	249	0	42	207	10	122	75	0	3,6	53,0	83
		0	16,8		4	48,9	30,1	0			
Педіатрія	249	0	53	193	17	111	65	0	3,7	51,4	77,4
		0	21,2		6,8	44,5	26,1	0			
Хірургія	249	0	44	205	21	94	90	0	3,6	46,1	82,2
		0	17,6		8,4	37,7	36,1	0			

Показники навчальної діяльності студентів 4-го курсу схожі з результатами трьохкурсників. У студентів V та VI деканатів залишається високим рівень осіб, що не виконують умови навчального плану в обумовлений графіком занять термін. На дисциплінах, що розглядалися, відсоток цих студентів коливався від 17,86 до 26,79 у студентів V деканату та від 17,60 до 21,20 у студентів VI деканату. В англomовних студентів показник «якості навчання» значно вищий. Крім того, у студентів V факультету на деяких дисциплінах залишається значним відсоток осіб, що мають на кінець семестру заборгованість. За інформацією деканату, іноді він досягає 60 %.

Результати 5-го курсу за напрямом «Лікувальна справа» (табл. I.46, I.47).

Таблиця I.46 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 5-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Зобов'язані складалати	Не складалати (F)		Складалати	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Внутрішня медицина	98	–	14	84	3	20	61	–	3,31	23,47	85,71
		–	14,29	85,71	3,06	20,41	62,24	–			
Хірургія	98	–	18	80	4	37	39	–	3,56	41,84	81,63
		–	18,37	81,63	4,08	37,76	39,80	–			
Педіатрія	98	–	25	73	3	29	41	–	3,48	32,65	74,49
		–	25,51	74,49	3,06	29,59	41,84	–			
Акушерство та гінекологія	98	–	18	80		2	78	–	3,03	2,04	81,63
		–	18,37	81,63		2,04	79,59	–			
Інфекційні хвороби	98	–	14	84	–	24	60	–	3,29	24,49	85,71
		–	14,29	85,71	–	24,49	61,22	–			

Таблиця I.47 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 5-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (лікувальна справа)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складалати (F)		Складалати	Результати ДЗ, іспитів				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Внутрішня медицина	291	0	86	205	24	97	84	0	3,7	41,5	70,44
		0	29,5		8,24	33,3	28,9	0			
Педіатрія	291	0	93	198	36	102	60	0	3,8	47,4	67,97
		0	31,9		12,37	35	20,6	0			
Хірургія	291	0	66	225	8	121	99	0	3,59	44,3	78,24
		0	22,68		2,74	41,5	34	0			
Акушерство і гінекологія	291	0	85	206	6	55	145	0	3,3	13,3	70,7
		0	29,2		2	18,9	49,8	0			
Інфекційні хвороби	291	0	46	245	7	95	143	0	3,44	35,00	84,1
		0	15,8		2,4	32,6	49,1	0			

На 5-му курсі кількість студентів, що не були допущені до контролю знань в обумовлений термін, помітно не знижується і складає на V факультеті у середньому близько 18 %, у студентів VI – до 25 %. Показник «якісної успішності» значно зростає і за окремими дисциплінами досягає навіть 47 %.

Результати студентів V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів, що займаються за спеціальністю «Стоматологія». Результати студентів першокурсників наведена у *табл. 1.48, 1.49.*

Таблиця 1.48 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 1-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Зобов'язані складати	Не складали (F)		Складали	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Медична біологія	125	–	60	65	–	11	54	–	3,17	8,8	52,0
		–	48,0	52,0	–	8,8	43,2	–			
Анатомія	125	–	30	90	–	2	88	–	3,02	1,6	72,0
		–	24,0	72,0	–	1,6	70,4	–			
Гістологія	125	–	45	80	–	3	77	–	3,04	2,4	64,0
		–	36,0	64,0	–	2,4	61,6	–			
Латинська мова	125	–	29	96	9	14	73	–	3,33	18,4	76,8
		–	23,2	76,8	7,2	11,2	58,4	–			
Медична фізика	125	–	15	110	–	2	108	–	3,02	1,6	88,0
		–	12,0	88,0	–	1,6	86,4	–			
Біологічна та біоорганічна хімія	125	–	14	111	–	–	111	–	3,0	0,0	88,8
		–	11,2	88,8	–	–	88,80	–			

Таблиця 1.49 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 1-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складали (F)		Складали	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Гістологія	96	0	77	19	0	0	19	0	3,0	0,0	19,79
		0,0	80,21		0,0	0,0	19,79	0,0			
Анатомія	95	0	76	19	0	0	19	0	3,0	0,0	20,0
		0,0	80,0		0,0	0,0	20,0	0,0			
Медична біологія	96	0	75	21	0	3	18	0	3,14	3,13	21,88
		0,0	78,13		0,00	3,13	18,75	0,0			
Латинська мова	96	0	53	43	7	11	25	0	3,58	18,75	44,79
		0,0	55,21		7,29	11,46	26,04	0,0			
Медична фізика	96	0	34	62	0	0	62	0	3,0	0,0	64,58
		0,0	35,42		0,00	0,0	64,58	0,0			
Біологічна та біоорганічна хімія	96	0	20	76	0	1	75	0	3,01	1,04	79,17
		0,0	20,83		0,00	1,04	78,13	0,0			

Другий курс студентів-стоматологів V та VI факультетів показав такі результати у навчанні (табл. 1.50, 1.51).

Таблиця 1.50 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 2-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Зобов'язані складали	Не складали (F)		Складали	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(F _x)			
Біохімія	93	–	47	46	–	1	45	–	3,02	1,08	49,46
		–	50,54	49,46	–	1,08	48,39	–			
Фізіологія	93	–	47	46	–	1	45	–	3,02	1,08	49,46
		–	50,54	49,46	–	1,08	48,39	–			
Мікробіологія	93	–	45	48	–	–	48	–	3,00	0,0	51,61
		–	48,39	51,61	–	–	51,61	–			
Пропедевтика терапевтичної стоматології	93	–	71	22	–	–	22	–	3,0	0,0	23,66
		–	76,34	23,66	–	–	23,66	–			
Пропедевтика ортопедичної стоматології	93	–	44	49	–	1	48	–	3,02	1,08	52,69
		–	47,31	52,69	–	1,08	51,61	–			
Пропедевтика внутрішньої медицини	93	–	21	72	–	1	71	–	3,01	1,08	77,42
		–	22,58	77,42	–	1,08	76,34	–			
МНС	93	–	18	75	–	1	74	–	3,01	1,08	80,65
		–	19,35	80,65	–	1,08	79,57	–			

Таблиця 1.51 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 2-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складали (F)		Складали	Результати оцінювання				Сер. бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(F _x)			
Біохімія	89	0	81	8	0	1	7	0	3,13	1,12	8,99
		0,0	91,01		0,0	1,12	7,87	0,0			
Фізіологія	89	0	78	11	0	3	8	0	3,27	3,37	12,36
		0,0	87,64		0,0	3,37	8,99	0,0			
Мікробіологія	89	0	74	15	0	2	13	0	3,13	2,25	16,85
		0,0	83,15		0,0	2,25	14,61	0,0			
Пропедевтика внутрішньої медицини	89	0	18	71	0	8	63	0	3,11	8,99	79,78
		0,0	20,22		0,0	8,99	70,79	0,0			
Пропедевтика терапевтичної стоматології	89	0	71	18	0	6	12	0	3,33	6,74	20,22
		0,0	79,78		0,0	6,74	13,48	0,0			
Пропедевтика ортопедичної стоматології	89	0	36	53	0	6	47	0	3,11	6,74	59,55
		0,0	40,45		0,0	6,74	52,81	0,0			

На 3-му курсі у студентів-стоматологів V та VI факультетів такі загальні результати навчання (табл. I.52, I.53).

Таблиця I.52 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін на 3-му курсі V факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Зобов'язані складала	Не складала (F)		Складала	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(F)			
Соціальна медицина	85	–	38	47	–	4	43	–	3,09	4,71	55,29
		–	44,71		55,29	–	4,71	50,59			
Фізична реабілітація	85	–	3	82	1	12	69	–	3,17	15,29	96,47
		–	3,53		96,47	1,18	14,12	81,18			
Радіологія	85	–	8	77	–	5	72	–	3,06	5,88	90,59
		–	9,41		90,59	–	5,88	84,71			
Судова медицина і медичне правознавство	85	–	11	74	–	13	61	–	3,18	17,57	87,06
		–	12,94		87,06	–	15,29	71,76			

Таблиця I.53 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін на 3-му курсі VI факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складала (F)		Складала	Результати ДЗ, іспитів				Сер. бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(F)			
Соціальна медицина	50	0	23	27	0	1	26	0	3,04	2,00	54,0
		0,0	46,0		0,0	2,0	52,0	0,0			
Фізична реабілітація	50	0	2	48	0	6	42	0	3,13	12,0	96,0
		0,0	4,0		0,0	12,0	84,0	0,0			
Судова медицина і медичне правознавство	50	0	16	34	0	21	13	0	3,62	42,0	68,0
		0,0	32,0		0,0	42,0	26,0	0,0			

На 4-му курсі у студентів стоматологів були такі результати (табл. I.54, I.55).

Таблиця I.54 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 4-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Зобов'язані складала	Не складала (F)		Складала	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(F)			
Внутрішня медицина	83	–	35	48	–	5	43	–	3,42	6,02	57,83
		–	42,17		57,83	–	6,02	51,81			

Дисципліна	Зобов'язані складалати	Не складалати (F)		Складалати	Результати оцінювання				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Терапевтична стоматологія	83	–	73	10	2	2	6	–	3,60	4,82	12,05
		-	87,95	12,05	2,41	2,41	7,23	–			
Ортопедична стоматологія	83	–	56	27	–	2	25	–	3,07	2,41	32,53
		-	67,47	32,53		2,41	30,12	–			
ДТС, ДХС, ортодонтія	83	–	32	51	2	8	41	–	3,08	12,05	61,45
		-	38,55	61,45	2,41	9,64	49,40	–			
Оторино-ларингологія	83	–	3	80	1	5	74	–	3,09	7,23	96,38
		-	3,61	96,39	1,2	6,02	89,16	–			
Неврологія, нейро-стоматологія	83	–	2	81	–	6	75	–	3,07	7,23	97,59
		-	2,41	97,59	–	7,23	90,36	–			
Медицина надзвичайних ситуацій	83	–	14	69	–	26	43	–	3,38	31,33	83,13
		-	16,87	83,13	–	31,33	51,81	–			

Таблиця 1.55 – Додипломна освіта. Результати оцінювання дисциплін у студентів 4-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (стоматологія)

Дисципліна	Кількість студентів	Не складалати (F)		Складалати	Результати ДЗ, іспитів				Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
		п	н		«5»	«4»	«3»	«2»			
					(A)	(B, C)	(D, E)	(Fx)			
Внутрішня медицина	55	0	14	41	2	12	27	0	3,39	25,45	74,55
		0,0	25,45		3,64	21,82	49,09	0,0			
Терапевтична стоматологія	55	0	33	22	4	13	5	0	3,95	30,91	40,0
		0,0	60,0		7,27	23,64	9,09	0,0			
Медицина надзвичайних ситуацій	55	0	24	31	0	6	25	0	3,19	10,91	56,36
		0,0	43,64		0,0	10,91	45,45	0,0			
Дитяча терапевтична стоматологія	55	0	14	41	5	18	18	0	3,68	41,82	74,55
		0,0	25,45		9,09	32,73	32,73	0,0			
Дитяча хірургічна стоматологія	55	0	14	41	3	16	22	0	3,54	34,55	74,55
		0,0	25,45		5,45	29,09	40,00	0,0			
Ортодонтія	55	0	14	41	2	7	32	0	3,27	16,36	74,55
		0,0	25,45		3,64	12,73	58,18	0,0			
Оторино-ларингологія	55	0	3	52	0	9	43	0	3,17	16,36	94,55
		0,0	5,45		0,0	16,36	78,18	0,0			
Неврологія (нейро-стоматологія)	55	0	6	49	1	1	47	0	3,06	3,64	89,09
		0,0	10,91		1,82	1,82	85,45	0,0			
Медицина надзвичайних ситуацій	55	0	7	48	0	2	46	0	3,04	3,64	87,27
		0,0	12,73		0,0	3,64	83,64	0,0			

Пропозиції щодо поліпшення якості роботи з іноземними студентами:

- оптимізувати формування розкладу занять з урахуванням кількості вільних аудиторій на кафедрах, розташованих у головному корпусі ХНМУ; при формуванні розкладу планувати лекційні заняття таким чином, щоб вони випереджували практичні заняття, особливо для іноземних студентів; на клінічних кафедрах планувати практичні заняття у першій половині дня;

- при формуванні академічних груп враховувати рівень підготовки студентів з метою використання різних методів викладання, для студентів із навчанням англійською мовою також враховувати рівень мовної підготовки;

- ширше використовувати сучасні технології в процесі навчання: створювати мультимедійні фільми та програми для ознайомлення із методиками обстеження та лікування хворих з різними нозологічними формами, банками тестових завдань «Крок 1» та «Крок 2», іншою навчально-методичною інформацією; обладнати клінічні кафедри муляжами та фантомами для опанування практичних навичок з обстеження та медичних маніпуляцій; включити до списків рекомендованої літератури на кафедрах іноземну літературу, яка є в бібліотеці ХНМУ, репозитарії, та матеріали сайтів кафедр;

- сприяти створенню наукових гуртків, проведенню конференцій та інших заходів спільно для іноземних та вітчизняних студентів англійською мовою;

- організувати факультативні заняття з іноземних мов для студентів старших курсів, які бажають продовжити вивчення іноземної мови або вивчити другу (третю);

- запровадити роботу системи «Електронний деканат» з наданням електронних відомостей обліку відвідування та академічної успішності студентів VI факультету з підготовки іноземних студентів (спеціальності «Лікувальна справа» та «Стоматологія») на усіх кафедрах ХНМУ.

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ХНМУ

Нормативна база. Організація навчального процесу. Планування процесу навчання у Медичному коледжі Харківського національного медичного університету здійснюється відповідно до вимог основних чинних нормативно-правових актів, які регламентують діяльність з питань організації освітнього процесу.

Освітній процес у Медичному коледжі ХНМУ в 2016–2017 н. р. відбувався згідно з робочими навчальними планами, затвердженими директором коледжу. Навчальні плани були розроблені відповідно до примірних навчальних планів підготовки молодшого спеціаліста за спеціальностями: 5.12010102 «Сестринська справа», 5.12010101 «Лікувальна справа», 5.12010105 «Акушерська справа»; за спеціальністю 223 «Медсестринство» (спеціалізації – «Сестринська справа», «Лікувальна справа», «Акушерська справа») для вступників 2016 р. Примірні навчальні плани затверджені Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, 2011 р. Відповідно до листа МОН України від 13.03.2015 р. № 1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2016–2017 н. р.» педагогічна рада коледжу має право використовувати навчальні плани для здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста без змін до 2017 р.

Графік навчального процесу на 2016–2017 н. р. було розглянуто та затверджено на засідання педагогічної ради Медичного коледжу ХНМУ (протокол № 15 від 30.08.2016 р.). Зміни до графіка навчального процесу не вносились.

Характеристика контингенту студентів, які проходять навчання. Контингент студентів Медичного коледжу ХНМУ станом на 30.06.2017 р. наведено в *табл. 1.56*.

Таблиця 1.56 – **Додипломна освіта. Контингент студентів МК ХНМУ**

Відділення «Акушерська справа»			
Курс	Бюджет	Контракт	Всього
II	–	13	13
III	–	21	21
Разом		34	34
Відділення «Сестринська справа»			
I	–	102	102
II	5	80	85
III	5	91	96
IV	3	53	56
Разом	13	326	339
Відділення «Лікувальна справа»			
I	–	30	30
II	–	30	30
III	–	30	30
IV	–	30	30
Разом	–	120	120
Всього по коледжу	13	480	493

У Медичному коледжі актуальним є питання збереження контингенту студентів, тому адміністрація та викладачі постійно ведуть роботу, спрямовану на поліпшення адаптації студентів до умов навчання.

Особливості нормативної бази, характеристика кадрового складу педагогів. Кадрова політика, що проводиться у Медичному коледжі, спрямована на забезпечення високого рівня розвитку та підвищення кадрового потенціалу з дотриманням вимог чинного законодавства України. При прийнятті на роботу до педагогічних працівників висувають такі вимоги: відповідність фаховій освіті, наявність педагогічної освіти, високий рівень мовленнєвої культури, вільне володіння комп'ютером тощо.

У коледжі постійно ведеться робота щодо підвищення кваліфікації викладачів, яке проводиться згідно з планом. Організація атестації педагогічних працівників як важливого фактора підвищення рівня якісного складу викладачів відбувається відповідно до закону України «Про освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників України.

Станом на 01.07.2017 р. колектив педагогічних працівників Медичного коледжу ХНМУ складає 34 особи, у т. ч. 4 кандидати педагогічних наук, 18 осіб мають педагогічне звання «викладач-методист», 19 осіб – «спеціаліст вищої категорії», 4 особи – «спеціаліст першої категорії», 7 осіб – «спеціаліст другої категорії» та 4 особи – «спеціаліст». Характеристика кадрового складу педагогічного колективу Медичного коледжу ХНМУ наведена в *табл. 1.57*.

Таблиця 1.57 – Додипломна освіта. Педагогічний склад Медичного коледжу ХНМУ (вікова структура, фізичні особи станом на 01.07.2017 р.)

Категорії викладачів	Кількість	Вікові групи				Пенсійний вік
		До 30	31–40	41–50	51–60	
Всього педагогічних працівників	34	1 (2,9 %)	8 (23,5 %)	14 (41,1 %)	11 (32,4 %)	2 (5,9 %)
В т. ч.						
канд. пед. наук	4 (11,8 %)		1 (25 %)	2 (50 %)	1 (25 %)	1 (25 %)
«викладач-методист»	18 (52,9 %)	–	1 (5,6 %)	8 (44,4 %)	9 (50 %)	2 (11,1 %)
«спеціаліст вищої категорії»	19 (55,9 %)	–	1 (5,2 %)	9 (47,4 %)	9 (47,4 %)	2 (10,5%)
«спеціаліст першої категорії»	4 (11,8 %)	–	–	3 (75 %)	1 (25%)	–
«спеціаліст другої категорії»	7 (20,6 %)	–	4 (57,1 %)	2 (28,6 %)	1 (14,3%)	–
«спеціаліст»	4 (11,8 %)	1 (25 %)	3 (75 %)			

Характеристика та аналіз успішності студентів по спеціальностям та загальна. Освітній процес у Медичному коледжі забезпечують п'ять циклових комісій: з питань загальноосвітніх дисциплін, гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, природничо-наукових дисциплін, № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки. Останні дві (№ 1 та № 2) є випускаючими.

Характеристика та аналіз успішності студентів Медичного коледжу ХНМУ наведена в таблицях за спеціальностями. Показники семестрового контролю знань студентів представлені за цикловими комісіями (табл. 1.58–1.71).

**Показники успішності студентів за циклами
Відділення «Сестринська справа»**

Таблиця 1.58 – Додипломна освіта.
Циклова комісія з питань загальноосвітніх дисциплін

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Українська мова	58,1	100
2	Українська література	87,1	100
3	Іноземна мова	70,9	100
4	Зарубіжна література	90,6	100
5	Історія України	65,7	100
6	Всесвітня історія	69,7	100
7	Людина і світ	96,7	100
8	Математика	42,6	100
9	Фізика	45,9	100
10	Астрономія	89,7	100
11	Біологія	80,6	100
12	Географія	67	100
13	Хімія	84	100
14	Інформатика	84,9	100
15	Фізична культура	71	100
16	Захист Вітчизни	87	100
17	Українська мова (ДПА)	73,3	100
18	Математика (ДПА)	58,3	100
19	Біологія (ДПА)	69	100
Всього по циклу		73,3	100

Таблиця 1.59 – Додипломна освіта.

Циклова комісія з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Основи філософських знань	71	100
2	Культурологія	77	100
3	Фізичне виховання	67	100
4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	74	100
5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	54	100
6	Основи правознавства	83	100
7	Історія України	70	100
8	Соціологія	84	100
9	Основи економічної теорії	82	100
Всього по циклу		73	100

**Таблиця І.60 – Додипломна освіта.
Циклова комісія з питань природничо-наукових дисциплін**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Основи латинської мови з медичною термінологією	54	100
2	Основи психології та міжособове спілкування	80	100
3	Основи медичної інформатики	75	100
4	Анатомія людини	64	100
5	Фізіологія	56	100
6	Патоморфологія та патофізіологія	47	100
7	Фармакологія та медична рецептура	60	100
8	Біонеорганічна хімія	41	100
9	Біоорганічна хімія	45	100
10	Фізична та колоїдна хімія	41	100
11	Мікробіологія	50	100
12	Основи екології та профілактичної медицини	81	100
13	Безпека життєдіяльності	88	100
14	Медична біологія	57	100
15	Основи біологічної фізики та медична апаратура	60	100
16	Ріст і розвиток людини	64	100
Всього по циклу		58	100

**Таблиця І.61 – Додипломна освіта.
Циклова комісія № 1 з питань професійної та практичної підготовки**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Історія медицини та медсестринства	86	100
2	Основи медсестринства	77	100
3	Медсестринство у внутрішній медицині	53	100
4	Медсестринство в педіатрії	59	100
5	Медсестринство в інфектології	70	100
6	Медсестринство в дерматології та венерології	57	100
7	Медсестринство в сімейній медицині	59	100
8	Медсестринство в геронтології, геріатрії та паліативній медицині	54	100
9	Медсестринство в неврології	67	100
10	Медсестринство в психіатрії та наркології	69	100
11	Громадське здоров'я і громадське медсестринство	54	100
12	Медсестринська етика та деонтологія	71	100
13	Медична та соціальна реабілітація	61	100
Всього по циклу		64	100

**Таблиця І.62 – Додипломна освіта.
Циклова комісія № 2 з питань професійної та практичної підготовки**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	68	100
2	Медсестринство в хірургії	53	100
3	Медсестринство в акушерстві	55	100
4	Медсестринство в гінекології	59	100
5	Медсестринство в офтальмології	64	100
6	Медсестринство в оториноларингології	63	100
7	Медсестринство в онкології	55	100
8	Анестезіологія та реаніматологія	52	100
9	Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій	65	100
10	Основи охорони праці та охорона праці в галузі	50	100
Всього по циклу		59	100

Відділення «Акушерська справа»

Таблиця І.63 – Додипломна освіта.

Циклова комісія з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Основи філософських знань	70	100
2	Культурологія	100	100
3	Фізичне виховання	71	100
4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	92	100
5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	69	100
6	Основи правознавства	95	100
7	Історія України	72	100
8	Соціологія	100	100
9	Основи економічної теорії	83	100
Всього по циклу		100	100

Таблиця І.64 – Додипломна освіта.

Циклова комісія з питань природничо-наукових дисциплін

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Основи латинської мови з медичною термінологією	100	100
2	Основи психології та міжособове спілкування	100	100
3	Основи медичної інформатики	85	100
4	Анатомія людини	77	100
5	Фізіологія людини	77	100
6	Патоморфологія та патофізіологія	85	100
7	Основи медичної генетики	69	100
8	Основи мікробіології з імунологією	85	100
9	Фармакологія та медична рецептура	81	100
10	Основи екології та профілактичної медицини	66	100
11	Безпека життєдіяльності	100	100
Всього по циклу		84	100

Таблиця І.65 – Додипломна освіта.

Циклова комісія № 1 з питань професійної та практичної підготовки

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	92	100
2	Внутрішня медицина	68.5	100
3	Педіатрія	63	100
4	Дерматологія та венерологія	80	100
5	Інфектологія	65	100
6	Неврологія та психіатрія та наркологією	57	100
7	Медична та соціальна реабілітація	54	100
8	Епідеміологія	65	100
Всього по циклу		68	100

**Таблиця І.66 – Додипломна освіта.
Циклова комісія № 2 з питань професійної та практичної підготовки**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Хірургія	68	100
2	Акушерство	55	100
3	Гінекологія	56	100
4	Анестезіологія і реаніматологія	68	100
5	Оториноларингологія	48	100
6	Офтальмологія	70	100
7	Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	72	100
8	Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій	76	100
9	Основи охорони праці та охорона праці в галузі	77	100
Всього по циклу		65	100

Відділення «Лікувальна справа»

**Таблиця І.67 – Додипломна освіта.
Циклова комісія з питань загальноосвітніх дисциплін**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Українська мова	88,4	100
2	Українська література	90,0	100
3	Іноземна мова	86,5	100
4	Зарубіжна література	96,6	100
5	Історія України	93,0	100
6	Всесвітня історія	96,0	100
7	Людина і світ	100,0	100
8	Математика	61,7	100
9	Фізика	80	100
10	Астрономія	83,3	100
11	Біологія	90	100
12	Географія	86,7	100
13	Хімія	86,5	100
14	Інформатика	93,3	100
15	Фізична культура	91,7	100
16	Захист Вітчизни	100	100
17	Українська мова (ДПА)	86,7	100
18	Математика (ДПА)	63,3	100
19	Біологія (ДПА)	77	100
Всього по циклу		86,9	100

Таблиця І.68 – Додипломна освіта.

Циклова комісія з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Основи філософських знань	70	100
2	Культурологія	77	100
3	Фізичне виховання	66	100
4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	65	100
5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	54	100
6	Основи права	81	100
7	Історія України	71	100
8	Соціологія	96	100
9	Основи економічної теорії	87	100
Всього по циклу		74	100

**Таблиця І.69 – Додипломна освіта.
Циклова комісія з питань природничо-наукових дисциплін**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Основи латинської мови з медичною термінологією	43	100
2	Основи загальної та медичної психології	88	100
3	Основи медичної інформатики	77	100
4	Анатомія людини	61	100
5	Фізіологія	73	100
6	Патоморфологія та патофізіологія	67	100
7	Фармакологія та медична рецептура	63	100
8	Біонеорганічна хімія	57	100
9	Біоорганічна хімія	60	100
10	Фізична та колоїдна хімія	60	100
11	Мікробіологія	70	100
12	Основи екології та профілактичної медицини	76	100
13	Безпека життєдіяльності	88	100
14	Медична біологія	60	100
15	Основи біологічної фізики та медична апаратура	70	100
16	Соціальна медицина та організація охорони здоров'я	70	100
Всього по циклу		68	100

**Таблиця І.70 – Додипломна освіта.
Циклова комісія № 1 з питань професійної та практичної підготовки**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	63	100
2	Внутрішня медицина	70	100
3	Педіатрія	58	100
4	Дерматологія та венерологія	60	100
5	Інфектологія	73	100
6	Неврологія	64	100
7	Психіатрія та наркологія	63	100
8	Медична та соціальна реабілітація	87	100
9	Сімейна медицина	73	100
10	Геронтологія, геріатрія та паліативна медицина	53	100
11	Епідеміологія	64	100
12	Невідкладні стани у внутрішній медицині	47	100
13	Невідкладні стани в педіатрії	63	100
Всього по циклу		65	100

**Таблиця І.71 – Додипломна освіта.
Циклова комісія № 2 з питань професійної та практичної підготовки**

№ пор.	Дисципліна	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	Хірургія	61	100
2	Акушерство	58	100
3	Гінекологія	57	100
4	Стоматологічні захворювання	83	100
5	Анестезіологія і реаніматологія	50	100
6	Оториноларингологія	50	100
7	Офтальмологія	59	100
8	Онкологія	53	100
9	Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	67	100
10	Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій	67	100
11	Основи охорони праці та охорона праці в галузі	73	100
12	Невідкладні стани в хірургії	53	100
13	Невідкладні стани в акушерстві та гінекології	57	100
Всього по циклу		61	100

Характеристика та аналіз успішності студентів при складанні ліцензійних іспитів Крок М. Ліцензійний інтегрований іспит Крок М проводиться відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців із вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 р. № 251 (зарєєстрованого у Міністерстві юстиції України 11.09.1998 р. № 563/3003). Ліцензійний іспит здійснюється на основі технологій педагогічного тестування, проводиться у письмовій (бланковій) тестовій формі. Екзаменаційний тест складається зі 150 тестових завдань, які пройшли фахову експертизу. У 2016–2017 н. р. іспити проводилися відповідно до графіку: на відділенні «Акушерська справа» – 11 січня 2017 р., на відділенні «Лікувальна справа» – 7 червня 2017 р., на відділенні «Сестринська справа» – 13 червня 2017 р.

Результати складання ліцензійних інтегрованих іспитів Крок М у 2016–2017 н. р. порівняно з результатами складання іспитів у 2015–2016 н. р. наведено в *табл. 1.72–1.74*.

Умови та характер розподілу студентів в цьому навчальному році. Протягом 2016–2017 н. р. відбувся випуск студентів Медичного коледжу ХНМУ:

- 22 особи відділення «Акушерська справа» (контрактна форма навчання);
- 93 особи відділення «Сестринська справа», 5 з яких навчались за державним замовленням;
- 30 осіб відділення «Лікувальна справа» (контрактна форма навчання).

Відповідно до закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України № 376 від 31.05.2017 р. випускники вищих навчальних закладів вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим законом. Вищі навчальні заклади не зобов'язані здійснювати працевлаштування випускників. Тому в 2017 р. випускники Медичного коледжу ХНМУ, які навчались за державним замовлення (загальна кількість 5 осіб), не підлягають обов'язковому працевлаштуванню та отримують пакет документів, які дають право на вільний вибір місця роботи.

**Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного коледжу ХНМУ
(2015–2016 та 2016–2017 н. р.)**

Таблиця І.72 – Додипломна освіта. «Крок М. Акушерська справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %											
			Акушерство	Гінекологія. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	Педіатрія	Внутрішня медицина	Хірургія	Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Інші професійно зорієнтовані дисципліни	Дерматовенерологія	Інфектологія	Анестезіологія та реаніματοлогія	Нервові та психічні хвороби	Охорона праці
2016–2017	22	87,3	90,1	85,7	94,4	89,1	69,9	94,3	84,8	97	43,9	86,4	98,5	98,5
2015–2016	25	86,5	85,8	88	77,8	84,2	87,3	95	92,3	82,7	92	98,7	94,7	93,3

«Крок М. Сестринська справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %													
			Основи медсестринства	Медсестринство у внутрішній медицині	Медсестринство в інших дисциплінах терапевтичного профілю	Медсестринство у хірургії	Медсестринство в інших дисциплінах хірургічного профілю	Медсестринство в педіатрії	Медсестринство в акушерстві та гінекології	Невідкладні стани	Медсестринське обстеження	Медсестринський діагноз	Планування медсестринських втручань	Реалізація плану медсестринських втручань	Оцінка результатів медсестринських втручань та їх корекція	Інша діяльність та знання медсестри
2016–2017	93	89,9	84,9	90,5	–	91,5	-	51,2	93,3	90,9	93,6	89,2	84,7	93,1	–	91,4
2015–2016	102	90,1	89,1	91,7	93,1	91,3	81,2	94,2	83,6	88,1	93,4	89,4	84,3	94,2	87,3	90,9

«Крок М. Лікувальна справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %													
			Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Внутрішня медицина	Дисципліни терапевтичного профілю (нервові, психічні, інфекційні, шкірні і венеричні хвороби, основи реабілітації, фізіотерапії, ЛФК та масажу)	Хірургічні хвороби	Дисципліни хірургічного профілю (основи реаніматології, травматологія, хвороби вуха, горла, носа, очні хвороби, захворювання зубів і порожнини рота)	Педіатрія	Акушерство і гінекологія	Невідкладні стани у внутрішній медицині	Невідкладні стани в хірургії	Невідкладні стани в педіатрії	Невідкладні стани в акушерстві та гінекології	Фельдшер ФАПу	Фельдшер ШМД	Фельдшер здоролункту промислового підприємства
2015–2016	30	87,7	94,6	80,3	–	86,1	–	86,7	89,4	–	–	–	–	86,7	86,9	–
2015–2016	27	84,7	80,8	85	89,2	91,8	92,6	84	84,5	88,9	88,9	60,5	72,2	86,2	85,9	63

Результати та аналіз проведення атестації випускників

Таблиця 1.73 – Додипломна освіта.

ПІДСУМКИ комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 5.12010102 «Сестринська справа» у 2017 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен на відділенні «Сестринська справа»	Кількість студентів		Середній бал		% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кількість випускників, які отримали дипломи з відзнакою				Кількість випускників, які отримали незадовільні оцінки							
	звітній	попередній	звітній	попередній	відмінні		%		добрі		%		задовільні		%		звітній	попередній	звітній, %	попередній, %	звітній	попередній	звітній, %	попередній, %
					звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній										
Теоретична частина	93	102	3,98	4,01	1	5	1,1	4,9	90	93	96,8	91,2	2	4	2,1	3,9	10	13	10,7	12,7	-	-	-	-
Практична частина	93	102	3,9	3,8	29	27	31,2	26,5	26	31	27,9	30,4	38	44	35,5	43,1								

Таблиця 1.74 – Додипломна освіта.

ПІДСУМКИ атестації випускників Медичного коледжу ХНМУ зі спеціальності 5.12010105 «Акушерська справа» у 2017 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності «Акушерська справа»	Кількість студентів		Середній бал		% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кількість випускників, які отримали дипломи з відзнакою				Кількість випускників, які отримали незадовільні оцінки							
					відмінні		%		добрі		%		задовільні		%		з відзнакою		незадовільні		оцінки			
	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній
Теоретичний етап	22	25	4,18	4,04	4	2	18	8	18	22	82	88	-	1	-	4	3	4	14	16	-	-	-	-
Практичний етап	22	25	3,91	4,12	6	7	28	28	8	14	36	66	8	4	36	16	3	4	14	16	-	-	-	-

Таблиця 1.75 – Додипломна освіта.

ПІДСУМКИ комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 5.12010101 «Лікувальна справа» у 2017 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності «Лікувальна справа»	Кількість студентів		Середній бал		% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кількість випускників, які отримали дипломи з відзнакою				Кількість випускників, які отримали незадовільні оцінки							
					відмінні		%		добрі		%		задовільні		%		з відзнакою		незадовільні		оцінки			
	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній	звітній	попередній
Теоретична частина	30	27	3,9	4	2	1	6,6	3,8	24	25	80	92,4	4	1	13,4	3,8	8	4	26,6	14,8	-	-	-	-
Практична частина	30	27	4,1	11	9	36,7	33	5	11	16,7	41	14	7	46,6	26	8	4	26,6	14,8	-	-	-	-	

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА

У 2016–2017 н. р. Навчально-науковий інститут післядипломного навчання ХНМУ продовжив активно розвивати всі напрямки своєї діяльності.

Нормативна база. Ліцензований обсяг освітніх послуг ННІПО ХНМУ у 2016–2017 н. р. згідно з рішенням МАК від 04.03.1993 р., протокол № 2 (вперше) та наказом МОН України від 20.01.2017 р. № 11-л (переоформлення) складав:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями (ліцензійний обсяг – 800 осіб);
 - підвищення кваліфікації лікарів за 42 спеціальностями шляхом проведення тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації, стажування – ліцензійний обсяг – 2 500 осіб;
 - підготовка немедичних працівників з надання першої невідкладної медичної допомоги (ліцензійний обсяг – 1 500 осіб);
 - отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (ліцензійний обсяг – 15 осіб) та «Освітні, педагогічні науки» (ліцензійний обсяг – 30 осіб);
- підготовка студентів зі спеціальності «Фізична реабілітація» (ліцензійний обсяг – 30 осіб) та «Соціальна робота» (ліцензійний обсяг – 30 осіб – денна форма навчання та 30 осіб – вечірня форма навчання) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Характеристика навчального процесу. Освітні послуги, що надавались у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ у 2016–2017 н. р., такі:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями (залежності від спеціальності тривалість навчання в інтернатурі складала від 1 до 3 років);
 - підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення спеціалізації (тривалість навчання – від 2,5 до 10 міс);
 - підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного удосконалення (тривалість циклу – від 0,5 до 1 міс);
 - проведення передатестаційних циклів (тривалість – 1 міс);
 - стажування;
 - підготовка немедичних працівників відповідно до Постанови КМУ № 1115 від 21.11.2012 р.;
- отримання другої вищої освіти за спеціальностями «Публічне управління та адміністрування» та «Наука про освіту» за ОКР «магістр»;
- навчання студентів зі спеціальностей «Здоров'я людини» за напрямом підготовки 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», «Фізична реабілітація» та «Соціальна робота» за ОКР «бакалавр».

Розвиток діяльності інституту. Важливе місце в розвитку післядипломної освіти посіла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти. Зокрема, поряд із підготовкою фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

У 2016–2017 н. р. проведено набір на навчання фахівців за спеціальністю «Наука про освіту». За спеціальністю 8.18010018 «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів. Ними виконані магістерські роботи. За спеціальністю 8.180010021 «Наука про освіту» навчається 30 студентів. Ними виконані магістерські роботи.

У 2016–2017 н. р. в діяльності ННІПО ХНМУ особливе місце займала робота з розширення напрямів післядипломної освіти. Відповідно до договору № 39 від 07.11.2016 р., укладеного між ТОО «Казахський інститут професіонального розвитку» та ХНМУ у квітні 2016 р., кафедрою пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки ХНМУ було розроблено навчальний план та програму освітнього курсу «Міжнародні стандарти належної лабораторної практики (GLP): базові вимоги» тривалістю 16 год та затверджено вченою радою ХНМУ 21.04.2016 р. Співробітники ТОО «Казахський інститут професіонального розвитку» пройшли підвищення кваліфікації (стажування) у ХНМУ за 54-годинною програмою «Актуальні питання профілактики та реабілітації найбільш поширених терапевтичних та онкологічних захворювань в практиці сімейного лікаря» з 15.11.2016 р.

У червні 2016 р. згідно з цим освітнім курсом було проведено навчання 11 осіб за контрактом на базі Казахського інституту професійного розвитку (м. Астана, Республіка Казахстан) для лікарів, лаборантів та науковців, науково-педагогічних співробітників, професорсько-викладацького складу ВМНЗ, що залучені до проведення доклінічних/клінічних досліджень.

У 2016 р. проведена велика робота ННІ ПО з підготовки немедичних працівників з надання першої невідкладної медичної допомоги.

На сьогоднішній день веде свою роботу навчально-тренувальний центр волонтерів із надання невідкладної домедичної допомоги при Координаційній раді студентського самоврядування ХНМУ під керівництвом Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

Головною метою роботи центру є необхідність проведення разом із викладачами ХНМУ навчання студентів інших вищих навчальних закладів м. Харкова за програмами Надання першої медичної допомоги за I рівнем «Основи підтримки життя» (12 год), II рівнем «Початкова професійна підтримка життя» (18 та 48 год), а також з надання домедичної допомоги шляхом само- та взаємодопомоги. Волонтери ХНМУ готуються як інструктори асистентів викладача.

28.09.–13.10.2016 р. проведені навчальні заняття для 30 студентів 2–5-х курсів ХНМУ, членів медичного волонтерського загону за програмою II рівня «Початкова професійна підтримка життя» (48 год) з наданням основ викладання за програмою надання першої невідкладної домедичної допомоги. За результатами навчання слухачам вручені посвідчення та сертифікати інструктора-асистента викладача НТП.

Групою викладачів під керівництвом ректора університету проф. В. М. Лісового відповідно до звернень керівництва Національної гвардії України, Обласної державної адміністрації Харківської області та волон-

терського руху «HELP ARMY» протягом 2016 р. проводились заняття з особовим складом окремих частин Національної Гвардії України та Збройних сил України:

24.02–26.02.2016 р. – навчальні заняття з підвищення рівня медичної підготовки з тактичної медицини військовослужбовців за контрактом на базі військової частини 3017 за програмою підвищення кваліфікації II рівня «Початкова професійна підтримка життя» (18 год) – 14 осіб. Видані Посвідчення про підготовку з надання домедичної допомоги.

24.05– 26.05.2016 р. – заняття з підвищення рівня медичної підготовки з тактичної медицини військовослужбовців за контрактом на базі військової частини 3017 за програмою II рівня «Початкова професійна підтримка життя» (18 год) – 22 особи. Видані Посвідчення про підготовку з надання домедичної допомоги.

31.08–02.09.2016 р. – заняття з підвищення рівня медичної підготовки з тактичної медицини кандидатів на службу за контрактом на базі військової частини 3017 за програмою II рівня «Початкова професійна підтримка життя» (18 год) – 32 особи. Видані Посвідчення про підготовку з надання домедичної допомоги.

01.11–03.11.2016 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військовослужбовців за контрактом військової частини 3017 Національної гвардії України – 45 осіб.

08.11–10.11.2016 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військовослужбовців за контрактом військової частини 3017 Національної гвардії України – 86 осіб.

15.11–17.11.2016 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військовослужбовців за контрактом військової частини 3017 Національної гвардії України – 90 осіб.

З 22.11–24.11.2016 р. та з 29.11–01.12.2016 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військовослужбовців за контрактом військової частини 3017 Національної гвардії України – 78 осіб.

07.12–08.12.2016 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень та навчальні заняття з підвищення рівня медичної підготовки з тактичної медицини для військовослужбовців за контрактом військової частини 3017 Національної гвардії України – 170 осіб.

30.01–31.01.2017 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військово-службовців строкової служби військової частини 3017 Національної гвардії України.

21.02–23.02.2017 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військово-службовців строкової служби військової частини 3017 Національної гвардії України – 22 особи.

31.03.2017 р. – навчальні заняття у формі лекції-тренінгу за темою «Наркоманія – як соціальна проблема, методика виявлення ознак наркотичного сп'яніння та шляхи попередження у військовому середовищі» з особовим складом (офіцери, контрактники) військової частини 3017 Національної гвардії України

10.05–12.05.2017 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військово-службовців строкової служби військової частини 3017 Національної гвардії України – 105 осіб.

30.05–01.06.2017 р. – навчальні заняття з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для військово-службовців строкової служби військової частини 3017 Національної гвардії України – 118 осіб.

12.06–14.06.2017 р. – навчальні заняття з підвищення рівня кваліфікації середнього медичного персоналу щодо відпрацювання практичних навичок з надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичні заняття з надання само- та взаємодопомоги при отриманні поранень для персоналу, який залучається в зону АТО – 32 особи.

У роботі ННПО ХНМУ важливе місце відводиться новим педагогічним технологіям та участі у виставкових заходах Міністерства освіти та науки України. На щорічних міжнародних спеціалізованих виставках «Освіта за кордоном» та «Освіта та кар'єра – 2017» Харківський національний медичний університет традиційно представив свої здобутки та отримав відзнаки: гран-прі «Досягнення у працевлаштуванні випускників ВНЗ» та почесне звання «Лідер вищої світи України».

Характеристика контингенту осіб, що проводять навчання в ННПО. Підготовка лікарів-інтернів у ХНМУ в 2016–2017 н. р. проводиться згідно з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) у вищих медичних і фармацевтичних закладах III–IV рівнів акредитації», затвердженого наказом № 291 від 19.09.1996 р. за 27 спеціальностями: акушерство та гінекологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, внутрішні хвороби, дитяча хірургія, дитяча анестезіологія, епідеміологія, загальна гігієна, за-

гальна практика – сімейна медицина, інфекційні хвороби, медицина невідкладних станів, неврологія, дерматовенерологія, ортопедія та травматологія, отоларингологія, офтальмологія, патологічна анатомія, психіатрія, педіатрія, радіологія, стоматологія, судово-медична експертиза, урологія, хірургія, неонатологія, нейрохірургія, лабораторна діагностика, пульмонологія та фізіотерапія.

До роботи з лікарями-інтернами у 2016–2017 н. р. залучено 148 НПП: професорів – 47, доцентів – 72, асистентів – 29.

На 01.01.2016 р. загальна кількість лікарів-інтернів склала 547 осіб, з них за державним замовленням – 197, за контрактом – 350.

Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 251 особа, з них за державним замовленням – 106, за контрактом – 145.

Прийом на 1-й рік навчання склав 273 особи (бюджет – 100, контракт – 173).

Протягом 2016 р. було поновлено або переведено з інших ВНЗ 13 лікарів-інтернів (за бюджетом – 8 осіб, за контрактом – 5).

Відраховано, переведено або подовжено навчання у зв'язку з народженням дитини – 33 лікаря-інтерна (бюджет – 23 особи, контракт – 10).

Таким чином, на 01.01.2017 р. при Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ проходили первинну спеціалізацію 549 осіб, з них за державним замовленням – 176, за контрактом – 373.

**Таблиця 1.76 – Післядипломна освіта.
Контингент лікарів-інтернів у 2016–2017 н. р.**

№ пор.	Кафедра	1-й рік навчання			2-й рік навчання			3-й рік навчання			Всього
		Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
1	Акушерства, гінекології та ДГ	3	16	19	2	10	12	1	14	15	46
2	МНС, анестезіології та ІТ: МНС:	8	2	10	1	4	5				15
		7		7	6	1	7				14
3	Внутрішньої медицини № 1	5	9	14	5	4	9				23
4	Внутрішньої медицини № 2 і КІ та А	4	1	5	2	3	5				10
5	Внутрішньої медицини № 3	3	3	6	2	2	4				10
6	Внутрішніх та професійних хвороб					1	1				1
7	Дитячої хірургії: дитяча анестезіологія дитяча хірургія				3	1	4				4
		1		1	2	1	3		2	2	6
8	Епідеміології	3		3							3
9	Гігієни та екології № 2										
10	ЗПСМ	17		17	25	1	26				43
11	Інфекційних хвороб				4		4				4
12	Неврології № 2		4	4		7	7				11
13	Нейрохірургії		1	1		2	2	2	2		5
14	ЕНМД, ортопедії та травматології	1	4	5	1	5	6				11
15	Оториноларингології	2	4	6							6
16	Офтальмології	2	1	3		1	1				4

№ пор.	Кафедра	1-й рік навчання			2-й рік навчання			3-й рік навчання			Всього
		Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
17	Патологічної анатомії	7		7							7
18	Психіатрії, наркології та МП	1	2	3	3		3				6
19	Педіатрії № 1 та неонатології педіатрія неонатологія	5	1	6	9	5	14				20
		1	1	2	1		1				3
20	Педіатрії № 2	9		9	6		6				15
21	Радіології	3	3	6	1	4	5				11
22	Стоматології	5	85	90	2	108	110				200
23	Судової медицини					1	1				1
24	Урології, нефрології та андрології	1	2	3							3
25	Хірургії № 1		5	5		11	11	1	10	11	27
26	Хірургії № 2					1	1	3		3	4
27	Дерматовенерології				1	1	2				2
28	Фтизіатрії та пульмонології				3		3				3
29	Клінічної лаб. діагностики	3	28	31							31
Всього		91	172	263	80	173	253	5	28	33	549

Слід зауважити, що у цьому навчальному році нами набрано 173 інтернів-контрактників при плані набору на 2016 р. 140 осіб.

У 2016–2017 н. р. ННПО продовжував надавати освітні послуги, пов'язані з підвищенням кваліфікації та спеціалізацією лікарів.

Слід відзначити, що починаючи з 2006 р., університет проводить активну роботу щодо участі у реалізації системи безперервного професійного розвитку медичних кадрів. Розроблено навчально-виробничий план ННПО ХНМУ, який затверджено МОЗ України, та відповідно до якого проводилось підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного удосконалення, передатестаційних циклів та спеціалізації за 42 лікарськими спеціальностями на 29 кафедрах.

У 2016 р. проведено 59 циклів тематичного удосконалення (ТУ) на 25 кафедрах університету.

У 2016 р. було проведено 27 нових циклів ТУ, а саме:

1. Кафедра медичної генетики:
 - 1.1. «Епігенетичні хвороби» (78 год).
 - 1.2. «Мітохондріальні хвороби» (78 год).
2. Кафедра оториноларингології:
 - 2.1. «Невідкладні стани в оториноларингології (фантомно-практичний курс)» (39 год).
3. Кафедра урології, нефрології та андрології:
 - 3.1. «Ерекційна дисфункція та еякуляторні розлади» (78 год).
4. Кафедра хірургії № 1:
 - 4.1. «Ендоскопічні методики гемостазу при гострих шлунково-кишкових кровотечах» (156 год).
 - 4.2. «Особливості діагностики та лікування вроджених та набутих вад серця» (156 год).
 - 4.3. «Діагностики та лікувальна бронхоскопія» (78 год).

- 4.4. «Сучасні технології в герніології» (156 год).
 - 4.5. «Актуальні питання ендоскопії» (156 год).
 5. Кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я:
 - 5.1. «Доказова медицина з основами сучасної епідеміології та біологічної статистики» (78 год).
 6. Кафедра педіатрії № 1 та неонатології:
 - 6.1. «Актуальні питання дитячої кардіології» (156 год).
 - 6.2. «Неонатальна кардіологія» (156 год).
 7. Кафедра нейрохірургії:
 - 7.1. «Клініка, діагностика, лікування та післяопераційна реабілітація хворих на цереброваскулярні захворювання» (156 год).
 - 7.2. «Клініка, діагностика, лікування та післяопераційна реабілітація хворих з розладами екстрапірамідної системи та черепно-мозковою травмою» (156 год).
 8. Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології:
 - 8.1. «Актуальні питання психіатрії та наркології в загальній медичній практиці» (78 год).
 - 8.2. «Діагностика та превенція суїцидальної поведінки» (78 год).
 - 8.3. «Психосоціалізація пацієнтів та членів їх сімей» (78 год).
 - 8.4. «Діагностика, лікування та профілактика посттравматичного стресового розладу» (78 год).
 9. Кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології:
 - 9.1. «Ультразвукова діагностика в перинатології та дитячій гінекології» (156 год).
 - 9.2. «Використання сучасних репродуктивних технологій в медичній практиці» (156 год).
 - 9.3. «Малоінвазивна хірургія в гінекології та дитячій гінекології» (156 год).
 10. Кафедра офтальмології:
 - 10.1. «Вікова макулярна дегенерація. Фармакохірургія ВМД» (156 год).
 - 10.2. «Контактна та оптична корекція зору» (156 год).
 - 10.3 «Ортоптоплеоптичне лікування дітей з аномаліями рефракції» (156 год).
 11. Кафедра епідеміології:
 - 11.1. «Епідеміологічні дослідження в клінічній та профілактичній медицині. Основи доказової медицини» (78 год).
 - 11.2. «Епідеміологія та профілактика інфекцій, які пов'язані з наданням медичної допомоги» (78 год).
- ННІПО ХНМУ з 2013 р. надає освітні послуги з підвищення кваліфікації на передатестаційних циклах та циклах спеціалізації за акредитованими спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» у галузі знань 1201 «Медицина» (ліцензія АЕ № 636446 від 04.06.2015 р. – рішення АК від 31.03.2015 р., протокол № 115).

Успішно пройшли підвищення кваліфікації та отримали посвідчення про підвищення кваліфікації 1 035 фахівців лікувально-профілактичних закладів Харківської області, м. Харкова та інших регіонів України. 879 слухачів пройшли навчання за державним замовленням (цикли тематичного удосконалення – 419 слухачів, передатестаційні цикли – 364, цикли стажування – 38 та цикли спеціалізації – 58 слухачів); кількість лікарів, які пройшли навчання за контрактом – 156.

За 2016 р. проведено 34 передатестаційні цикли (навчалось 401 фахівець, з них 37 – за контрактом); 16 циклів спеціалізації та 11 стажувань. Закінчили та одержали сертифікати лікаря-спеціаліста 181 слухач, з них – 85 за контрактом.

Всього в 2016 р. пройшли підвищення кваліфікації 1 035 слухачів – за державним замовленням та 156 слухачів – за контрактом. Крім того, в 2016 р. були проведені іспити без проходження передатестаційних циклів за відповідними спеціальностями для викладачів, які задіяні у навчальному процесі на післядипломному етапі навчання – на циклах підвищення кваліфікації (передатестаційних циклах, циклах тематичного удосконалення, спеціалізації та стажування), у кількості 51 особи.

У 2016 р. проведено 1 цикл спеціалізації за фахом «Загальна практика – сімейна медицина» для дільничних лікарів-педіатрів та терапевтів. Закінчили й одержали сертифікати лікаря-спеціаліста 18 (8 терапевтів та 10 педіатрів) слухачів.

З боку слухачів циклів ТУ, ПАЦ та спеціалізації, а також у відгуках керівників медичних установ надана позитивна оцінка роботі кафедр щодо організації циклів, їх актуальності, наочності та науково-практичного рівня.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації і передатестаційні цикли у 2016 р. було проведено на 29 кафедрах. До участі у проведенні даних циклів було залучено 60 професорів, 112 доцентів, 25 асистентів ХНМУ.

Затверджено навчально-виробничий план ННПО ХНМУ на 2017 р., згідно з яким на сьогоднішній день проведено циклів 25 ТУ, 20 ПАЦ, 8 спеціалізацій, які ще тривають.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації і передатестаційні цикли у 2017 р. проводяться на 31 кафедрі. До участі у проведенні даних циклів залучено 68 професорів, 111 доцентів, 39 асистентів ХНМУ.

Виходячи з необхідності забезпечення якісної практичної підготовки лікарів загальної практики – сімейної медицини в інтернатурі та вторинної спеціалізації лікарів-терапевтів та лікарів-педіатрів дільничних за 6-місячною програмою очно-заочного навчання з фаху «Загальна практика-сімейна медицина» протягом останніх років залучені та використовуються бази стажування амбулаторій сімейної медицини Дергачівської, Мереш'янської, Чугуївської, Вовчанської, Нововодолазької Красноградської ЦРЛ, Балаклівської ЦКРЛ, Куп'янської та Люботинської ЦМЛ Харківської області, Харківської міської поліклініки № 24.

Відповідно до пропозицій моніторингової групи МОЗ України, для більш якісного забезпечення заочного циклу вторинної спеціалізації лікарів-терапевтів та лікарів-педіатрів дільничних за 6-місячною програмою очно-заочного навчання з фаху «Загальна практика – сімейна медицина» в м. Харкові додатково укладені договори про співробітництво з міськими лікувально-профілактичними закладами, на базах яких розташовані амбулаторії загальної практики – сімейної медицини, а саме: угода № 624/06-13 від 5 червня 2013 р. з КЗОЗ «Харківська міська поліклініка № 9» і № 625/06-13 від 5 червня 2013 р. з КЗОЗ «Харківська міська поліклініка № 10».

У повній відповідності з навчальним планом та уніфікованою програмою циклу спеціалізації за фахом «Загальна практика – сімейна медицина», затвердженими МОЗ України 12.04.2012 р., а також «Примірним положенням про підготовку на циклах спеціалізації лікарів-педіатрів дільничних та лікарів-терапевтів дільничних за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина» за очно-заочною формою навчання», розробленим НМАПО ім. П. Л. Шупика та затвердженням МОЗ України 06.06.2012 р., розроблені та використовувалися методичні матеріали проведення заочного етапу підготовки циклу спеціалізації за фахом «Загальна практика – сімейна медицина» із застосуванням елементів дистанційного навчання лікарів-терапевтів та лікарів-педіатрів дільничних за 6-місячною програмою очно-заочної підготовки, що проводилися в ХНМУ в січні–червні 2017 р. Вказані матеріали переглянуті, доповнені, а також розроблені методичні рекомендації, які були затверджені на початку 2016–2017 н. р. вченими радами ННІПО та ХНМУ.

З огляду на алгоритм розміщення обсягів державного замовлення на післядипломне навчання лікарів, відповідно до наказу МОЗ України № 166 від 22.07.93 р. згідно із заявками обласного та міського Управління охорони здоров'я був створений Навчально-виробничий план ННІПО ХНМУ на 2017 р., погоджений заступником начальника Управління охорони здоров'я – начальником відділу з питань спецперевірок та фармацевції Г. Бондарчуком та затверджений МОЗ України.

Загальна характеристика та аналіз успішності інтернів і слухачів.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчального процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку ННІПО на очному циклі.

На початку навчального року у вересні 2016 р. були проведені виробничі збори з лікарями-інтернами 1-го року навчання, де вони були ознайомлені з «Положенням про організацію поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів».

Згідно з «Положенням про організацію поточного контролю» щомісячно викладачі лікарів-інтернів, які навчаються на очному циклі, подають до ННІПО підсумки поточної атестації інтернів за місяць, а старости груп лікарів-інтернів – «Журнали обліку відвідування занять очного циклу навчання лікарями-інтернами». Ці дані аналізуються і обговорюються на кожному засіданні вченої ради ННІПО ХНМУ.

На засіданні вченої ради ННІПО від 07.02.2017 р. за № 6 були заслухані підсумки роботи викладачів кафедр ННІПО з контролю поточної успішності та забезпеченню об'єктивного рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, студентів та курсантів в осінньому семестрі 2016–2017 н. р., підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у першому півріччі.

На засіданні вченої ради ННІПО від 03.05.2017 р. за № 9 були заслухані підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів та успішності студентів на кафедрах ННІПО у другому півріччі 2016–2017 н. р. (*табл. I.77*).

Організація поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів сприяє активізації навчального процесу на кафедрах, об'єктивізації підсумкового результату вивчення дисциплін лікарями-інтернами.

Поточний контроль за набуттям знань та умінь слухачами забезпечується викладачами груп через виставлення оцінок в академічних журналах.

Характеристика та аналіз успішності лікарів-інтернів при складанні ліцензійних іспитів «Крок 3» (порівняно з попередніми роками). Одним з етапів перевірки якості отриманих знань та підготовки інтернів до самостійної роботи є складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3», який проводиться відповідно до наказів МОЗ України № 762 та № 763 від 20.11.2006 р.

28 березня 2017 р. лікарі-інтерни склали ЛІІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка». Як свідчать результати іспиту (*табл. I.78*), лікарі-інтерни набули необхідного рівня професійної підготовки, що дозволило успішно витримати ліцензійні умови іспиту.

Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 53,2–91,1 % (діапазон становить 37,9 %). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Дитяча хірургія» (91,1 %) та «Анестезіологія» (88,6 %). Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Загальна гігієна» (53,2 %) та «Інфекційні хвороби» (72,8 %) (*табл. I.79*).

Таблиця І.77 – Післядипломна освіта. Підсумки річної атестації лікарів-інтернів за 2016–2017 н. р.

№ пор.	Місяць та рік відпрацювання	% здійснення поточного контролю	Показники поточної успішності						Кількість неатестованих	Відпрацювання академічної заборгованості	
			Відмінно, %	Добре, %	Задовільно, %	Незадовільно, %	Якісна успішність, %	Середній бал		Видано дозволів на відпрацювання	Кількість відпрацювань по кафедрі
1	Вересень 2016	98,2	25,8	56,6	16,1	0,2	92	4,1	33		
2	Жовтень 2016	98,1	22,5	67,5	9,7	0	90,1	4,1	40		
3	Листопад 2016	97,2	27	62	12	0	93,3	4,2	53		
4	Грудень 2016	99,5	25,1	61,2	14,2	0	90,2	4,1	57		
5	Січень 2017	99,0	24,9	62,3	10,8	0	96,2	4,1	27		
6	Лютий 2017	98,2	16,0	67,0	17,0	0	90,0	4,0	25		
7	Березень 2017	97,6	27,6	54,1	20,0	0	82,5	3,9	27		
8	Квітень 2017	99,4	38,9	41,7	18,6	0	88,2	4,3	65		
9	Травень 2017	99,8	49,1	34,3	16,3	0,1	89,2	4,4	47		
10	Червень 2017	99,9	24	61	15	0	83,7	4,1	0		
В цілому по ННІПО		98,7	28,1	56,8	14,9	0,03	89,5	4,1	374		

**Таблиця 1.78 – Післядипломна освіта.
Результати складання «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»
протягом 2015–2017 рр.**

Рік	Всього інтернів	Кількість інтернів, які не склали «Крок 3»	Середнє по ВНЗ, %
2015	189	13	77,0
2016	172	14	80,5
2017	143	9	84,9

Таблиця 1.79 – Післядипломна освіта. Результати складання ЛІІ інтернами за спеціалізаціями «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 2017 р. порівняно з 2016 р.

Код спеціалізації	Назва спеціалізації	Кількість інтернів	Тест, % 2017	Тест, % 2016	Порівняльні результати, %
1	Акушерство і гінекологія	19	82,7	77,3	+5,4
2	Анестезіологія	10	88,6	80,7	+7,9
55	Внутрішні хвороби	24	85,7	84,9	+0,8
24	Дитяча анестезіологія	-	-	80,6	
31	Дитяча хірургія	1	91,1	86,8	+4,3
37	Загальна гігієна	1	53,2	48	+5,2
4	ЗПСМ	16	86	84	+2
42	Епідеміологія	3	85,4	-	
5	Інфекційні хвороби	2	72,8	69,3	+3,5
6	Лабораторна діагностика	3	87,6	78,9	+8,7
8	Медицина невідкладних станів	7	87,8	85	+2,8
9	Неврологія	4	83,9	80,6	+3,3
10	Нейрохірургія	1	86,7	82	+4,7
12	Дерматовенерологія	-	-	88,5	
56	Пulьмонологія та фізіотрія	-	-	81,7	
12	Ортопедія і травматологія	5	86,3	76,9	+9,4
13	Отоларингологія	6	82,4	-	
14	Офтальмологія	3	86,5	85	+1,5
15	Патологічна анатомія	6	79,1	86	-6,9
35	Педіатрія	14	86,1	82,1	+4
16	Психіатрія	3	87,1	82	+5,1
53	Радіологія	6	82,5	72,6	+9,9
19	Судово-медична експертиза	-	-	84,5	
21	Урологія	3	88,4	-	
23	Хірургія	4	86,9	74,7	+12,2
34	Неонатологія	2	88	85,5	+2,5

У тестуванні брали участь інтерни 23 спеціальностей. Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 53,2–91,1 % (діапазон становить 37,9 %). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Дитяча хірургія» (91,1 %, 1 інтерн) та «Анестезіологія» (88,6 %, 10 інтернів).

Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Загальна гігієна» (53,2 %, 1 інтерн) та «Інфекційні хвороби» (72,8 %, 2 інтерни).

Із 143 лікарів-інтернів, які склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» у березні 2017 р. не витримали іспит 9 інтернів (6,2 %), у 2016 р. – 14 інтернів (8,1 %).

За останні 3 роки «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» не склали 41 лікар-інтерн, з них за роками: 2015 – 13, 2016 – 14, 2017 – 9 лікарів-інтернів.

Таблиця І.80 – Післядипломна освіта. Аналіз результатів ІІІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 28.03.2017 р. за субтестами

Рік	Кількість інтернів	Тест, %	Субтести, %												
			Загальні питання	Невідкладні стани	Організація допомоги в екстремальних ситуаціях	Медична допомога в бойових умовах	Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерсько-гінекологічний профіль	Інфекційний профіль	Діагностика та диференційна діагностика	Лабораторно-інструментальне обстеження	Ведення пацієнта	Профілактика та прогноз стану хворого
2017	143	84,9	92,4	84,4	81,2	86,3	87,2	88	78,4	82,9	86,1	84,5	86,8	86,2	–
2016	172	80,5	78,5	83,5	73,8	61,5	80,5	81,5	76,9	79,9	87,6	82,8	88	78,9	81,3
	-29	+4,4	+13,9	+0,9	+7,4	+24,8	+6,7	+6,5	+1,5	+3	-1,5	+1,7	-1,2	+7,3	

Аналізуючи результати складання ЛШ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» за субтестами (табл. I.80), треба звернути увагу на те, що підвищились середні показники з розділу «Терапевтичний профіль» (+6,7%), «Хірургічний профіль» (+6,5%), «Акушерсько-гінекологічний профіль» (+3%).

08.11.2016 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛШ «Крок 3. Стоматологія». Іспит проводився у інтернів 2-го року навчання. Всі інтерни-стоматологи склали іспит позитивно, крім 9 (8,1%).

Показники складання ліцензійного іспиту: інтерни-стоматологи правильно відповіли на 81,3 % при минулорічному показнику 80,6 % (+0,7) (табл. I.81–I.82).

Таблиця I.81 – Післядипломна освіта.
Результати ЛШ «Крок 3. Стоматологія» 08.11.2016 р.

Рік	Всього інтернів	Середнє по ВНЗ, %
2016	111	81,3
2015	78	80,6

Таблиця I.82 – Післядипломна освіта.
Кількість інтернів, які не склали іспит «Крок 3. Стоматологія» порівняно з попередніми роками

Рік	Кількість інтернів	Усього не склали	
		Кількість	Відсоток
2014	92	2	2,1
2015	78	7	9
2016	111	9	8,1

При складанні ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» 8 листопада 2016 р. із 111 лікарів-інтернів стоматологів вірно відповіли в діапазоні від 100 до 90 % 5 лікарів-інтернів (4,5 %), 89–80 – 73 (65,8 %), 79–70,5 – 24 (21,6 %), 70 та нижче – 9 (8,1 %).

28 березня 2017 р. в ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛШ «Крок 3. Лабораторна діагностика 2017 р.». Із 11 лікарів-інтернів не склали іспит четверо.

Результати атестації в ННІ ЦДО. Атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів з присвоєнням звання лікаря проводилась у січні 2017 р. із 8 спеціальностей згідно з розкладом, затвердженим ректором університету. Середній бал з неврології – 4,1, пульмонології та фтизіатрії – 4,7, радіології – 5,0, судово-медичної експертизи – 5,0, медицини невідкладних станів – 4,0, інфекційних хвороб – 5,0, психіатрії – 4,3, дерматовенерології – 5,0.

Середній бал заключної атестації випускників-інтернів у січні 2017 р. склав 4,48 проти 4,3 у січні 2016 р.

Атестація лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок за 16 спеціальностями проводилась згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: з акушерства та гінекології (15 інтернів), загальної практики – сімейної медицини (27), внутрішніх хвороб (19), патологічної анатомії (5), ортопедії і травматології (6), педіатрії (21), анестезіо-

логії та інтенсивної терапії (5), хірургії (14), стоматології (106), дитячої хірургії (2), дитячої анестезіології (4), офтальмології (1), лабораторної діагностики (27), епідеміології (3), нейрохірургії (2), неонатології (1 інтерн).

Усі інтерни пройшли атестацію на визначення знань та практичних навичок позитивно. Результати цієї атестації подані в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2016–2017 н. р. Середній бал з акушерства та гінекології – 4,6, анестезіології та інтенсивної терапії – 4,0, внутрішніх хвороб – 4,52, дитячої хірургії – 5,0, дитячої анестезіології – 3,5, загальної практики – сімейної медицини – 4,18, ортопедії і травматології – 5,0, офтальмології – 4,0, патологічної анатомії – 5,0, педіатрії – 4,14, хірургії – 4,14, стоматології – 3,36, лабораторної діагностики – 4,7, епідеміології – 4,6, нейрохірургії – 5,0; неонатології – 5,0.

Середній бал атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2017 р. склав 4,04 при 4,16 бала у 2016 р.

Не допущено до атестації 8 лікарів-інтернів як такі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі за своєю спеціальністю, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» або «Крок 3. Стоматологія». Один лікар-інтерн не допущений до атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок та відрхований як такий, який не виконав навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі.

Атестація лікарів-інтернів на визначення рівня знань та практичних навичок за кожним фахом проходила в три етапи: комп'ютерний тест-контроль, практична та теоретична частини, які проводила державна комісія одного і того ж складу.

При проведенні атестації на визначення знань та практичних навичок до засобів контролю включалися також питання із суміжних дисциплін: «Трансплантологія», «Інфекційні захворювання», «Фтизіатрія», «Дитячі інфекційні захворювання», «Оперативна хірургія та топографічна анатомія», «Невідкладна допомога та інтенсивна терапія» та ін. – відповідно до програм спеціальностей.

Головами атестаційних комісій позитивно оцінено рівень відповідності сформованості знань, умінь та навичок лікарів-інтернів, досягнутий в результаті засвоєння програм відповідних спеціальностей та суміжних циклів. Проте разом із позитивними оцінками професійної підготовки лікарів-інтернів зроблені зауваження щодо рівнів фахової підготовки з окремих розділів, внесені дійові пропозиції для подальшого покращання професійної підготовки лікарів на післядипломному етапі. Недоліки засвоєння практичних навичок, на погляд атестаційних комісій, обумовлені недостатньою інтеграцією засвоєння практичних навичок на очному та заочному циклах навчання.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчально-виховного процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку викладачів на очному циклі.

Робота сектору сприяння працевлаштуванню випускників ХНМУ.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» у складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти продовжує роботу сектор сприяння працевлаштуванню випускників, основними завданнями якого є наступне:

- вивчення постійного попиту і пропонування на ринку праці медичних працівників;
- налагодження співпраці з державною службою зайнятості, лікувальними установами та Головним Управлінням охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації;
- надання інформації студентам, випускникам та лікарям-інтернам про вакантні робочі місця відповідно до їх фахової підготовки;
- надання консультацій студентам і випускникам з питань оформлення власного резюме та розміщення їх на сайті ХНМУ;
- інформування деканатів та випускових кафедр про наявні вільні вакансії для подальшого працевлаштування випускників.

Метою діяльності сектору є створення умов для ефективної реалізації права випускників університету на працю, сприяння забезпеченню першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, а також накопичення та поновлення бази даних вільних вакансій лікарів-спеціалістів в лікувальних установах Харківського регіону та інших регіонів України.

Налагоджена співпраця ХНМУ з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. В межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між нашим університетом та міським центром зайнятості центр надсилає на університет інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ та доводиться до інтернів та випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні зустрічі в новоствореному інформаційно-консультаційному центрі Харківського обласного центру зайнятості з актуальних питань зайнятості молоді.

На сайті нашого університету розміщено інформацію щодо створеного сектору, техніки ефективного пошуку роботи та інформацію щодо вільних вакансій лікарів-спеціалістів в лікувальних установах та організаціях Харкова і Харківської області та інших регіонів України. Крім того, на сайті ХНМУ відкрито вільний доступ до on-line ресурсу для пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії з сайтів пошуку роботи 64 країн світу.

З випускниками ХНМУ, які звертаються в ННІПО з питань працевлаштування, проводиться індивідуальна робота, пропонуються наявні вакантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областей, що надали відповідні пропозиції до нашого навчального закладу, формується база даних вакантних робочих місць. За результатами звер-

лень лікарів-інтернів є позитивні результати отримання першого робочого місяця після закінчення навчання в інтернатурі.

Продовжується робота щодо контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації та робота з надання одноразової грошової допомоги.

БІБЛІОТЕЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Реформування вищої освіти, впровадження нових освітніх стандартів вплинуло на діяльність університетської бібліотеки, адже вона є суб'єктом освітнього процесу, рівнозначним з іншими освітніми структурами ВНЗ – факультетами й кафедрами, з якими працює на засадах партнерства. Сучасність вимагає від бібліотеки ВНЗ швидкого реагування на зміни у діяльності університету щодо визначення своєї місії, стратегії, цілей і завдань.

Місією Наукової бібліотеки ХНМУ залишається інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності університету шляхом створення й розширення доступу до традиційного й цифрового контенту. Ефективне задоволення інформаційних потреб студентів, викладачів та науковців шляхом організації та надання онлайн-доступу до світових інформаційних ресурсів та ресурсів власної генерації здійснюється на засадах відкритості, оперативності та комфортності.

Інформаційні технології бібліотеки ґрунтуються на автоматизованій бібліотечно-інформаційній системі ІРБІС 64, що забезпечує опрацювання, аналітико-синтетичне оброблення та представлення користувачам документного фонду бібліотеки (як традиційного паперового, так і електронних інформаційних ресурсів). На всіх пунктах обслуговування впроваджено автоматизовану книговидачу.

Протягом 2016–2017 н. р. придбано нову сучасну техніку – 1 сервер і 121 ПК. Таким чином, локальна мережа бібліотеки сьогодні об'єднує 2 сервери та 178 комп'ютерів, у тому числі для користувачів залів електронної інформації для студентів і науковців – 129 ПК. В університеті, у т. ч. у читальних залах бібліотеки, працює зона Wi-Fi.

Структура бібліотеки упорядкована відповідно до наказу МОН України від 27.09.2012 р. № 1058 і має 8 відділів, 9 секторів та розгалужену мережу пунктів обслуговування: 5 абонементів, 11 читальних залів (у тому числі 2 зали електронної інформації для студентів і науковців) на 350 посадкових місць, а також бібліотечні пункти на кафедрах, бібліотеку медичного коледжу ХНМУ. Розпочато ремонтні роботи з розширення бібліотечних площ й створення сучасного бібліотечного простору в університеті (УЛК, 2-й поверх).

Робота Наукової бібліотеки університету ведеться за багатьма напрямками, забезпечуючи інформаційний супровід освітнього та науково-дослідного процесів, культурно-просвітницьку та виховну роботу.

Комплектування фонду. НБ ХНМУ забезпечує науково обґрунтоване, оптимальне та оперативне комплектування фонду літературою відповідно до профілю університету та інформаційних потреб всіх категорій користувачів. Основними джерелами надходжень до фонду є закупівля літератури, видання редакційно-видавничого відділу університету, отримання літератури в дар від кафедр та співробітників ХНМУ, а також різноманітних державних організацій та благодійних фондів.

На комплектування фонду (без витрат на передплату періодичних видань) у 2016–2017 (6 міс) рр. університетом витрачено 2 406 684,83 грн (табл. I.83).

Таблиця I.83 – Інформаційне забезпечення.
Витрати на комплектування фонду бібліотеки у 2016–2017 н. р.

Рік	Кількість примірників	Сума, грн	Придбано навчальної літератури					Придбано наукової літератури	
			примірників	сума, грн	укр. мовою (сума, грн)	рос. мовою (сума, грн)	англ. мовою (сума, грн)	примірників	сума, грн
2016	5690	1973704,22	5485	1937347,22	593049,22	235566,00	1108732,00	205	36357,00
2017 (6 міс)	1280	432980,61	1215	284624,66	17951,00	22750,00	43923,66	65	148355,95
Всього	6970	2406684,83	6700	2221971,88	811000,22	258316,00	1152655,66	270	184712,95

Окрім вітчизняних видань протягом звітного періоду для забезпечення освітнього процесу студентів англomовної форми навчання придбано літературу навчального і наукового характеру всесвітньовідомих видавництв, таких, як Elsevier, Elsevier/Saunders, Jaypee Brothers Med. Publ., Churchill Livingstone, McGraw-Hill, Wolters Kluwer, Lippincott Williams & Wilkins, Georg Thieme Verlag, Oxford University Press, в кількості 135 назв, 243 примірники на загальну суму 828 786,53 грн, у тому числі за 1-е півріччя 2017 р. – 44 назви, 44 примірники на загальну суму 163 964,31 грн.

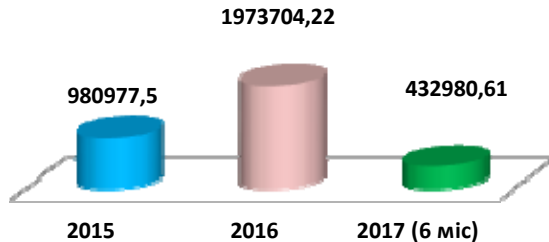
Поповнення фонду було здійснено за всіма основними дисциплінами, серед яких такі: акушерство і гінекологія, анатомія, анестезіологія, дитяча гінекологія, внутрішня медицина, гістологія, ортопедія, фтизіатрія, біологічна хімія, латинська мова, фізичне виховання та здоров'я, інфекційні хвороби, українська мова за професійним спрямуванням, медична біохімія, мікробіологія, охорона праці в галузі, екстрена та невідкладна медична допомога, домедична допомога в екстремальних ситуаціях, основи медичного забезпечення населення і військ, офтальмологія, педіатрія, стоматологія, фармакологія, хірургія, військова епідеміологія, неврологія, медсест-

ринство в хірургії, сестринська практика тощо. Доступ до електронних версій має 71 назву видань за 39 дисциплінами.

На 2-е півріччя 2017 р. заплановано придбання навчальної та наукової літератури на суму 1 млн. грн.

Динаміку надходжень до фонду бібліотеки та витрати на придбання літератури представлено на діаграмах:

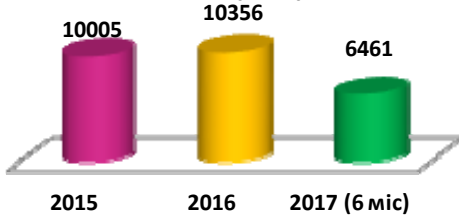
Кошти на придбання літератури, грн

Суттєво поповнюється фонд за рахунок дарунків від кафедр та співробітників університету. Всього протягом 2016–2017 (6 міс) рр. надійшло 5 458 примірників (1 045 назв) літератури, у тому числі від кафедр і співробітників ХНМУ – 4 269 примірників (527 назв). За 6 міс 2017 р. (станом на 13.06.2017 р.) від кафедральних колективів надійшло 2 565 примірників (138 назв). Це кафедри акушерства та гінекології № 2, біологічної хімії, внутрішніх та професійних хвороб, внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології, епідеміології, загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, медичної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, онкології, педіатрії № 1 та неонатології, пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я, стоматології, судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса, суспільних наук, терапевтичної стоматології, хірургії № 1, хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Таким чином, загальний фонд Наукової бібліотеки на 01.07.2017 р. складає 993 130 документів, у тому числі державною мовою – 221 476 примірників, російською – 686 905, іноземними мовами – 84 749. Фонд навчальної літератури нараховує 570 510 примірників, у тому числі державною мовою – 171 304, російською – 363 684, англійською – 35 522.

Надходження до фонду НБ ХНМУ (примірників)

Фонд НБ ХНМУ за призначенням

Сучасних підручників та посібників, виданих за останні 5 років, представлено у фонді 608 назв у кількості 18 479 прим., у тому числі:

Підручники – 269 назв / 13 241 прим.,
у тому числі:

- укр. мовою – 138 назв/7 625 прим.
- рос. мовою – 36 назв/2 245 прим.
- англ. мовою – 95 назв/3 371 прим.

Посібники – 399 назв/5 238 прим.,
у тому числі:

- укр. мовою – 203 назви/2 855 прим.
- рос. мовою – 75 назв/1 150 прим.
- англ. мовою – 51 назва/1 233 прим.

Важливим фактором у забезпеченні освітнього процесу навчальною літературою є придбання національних (базових) підручників і посібників відповідно до вимог МОЗ України. У фонді Наукової бібліотеки університету є 145 назв національних підручників (включаючи переклад російською і англійською мовами) у кількості 13 120 примірників.

Незабезпеченими навчальною літературою, виданою за останні 5 років (2013–2017), є дисципліни за наступними напрямками підготовки:

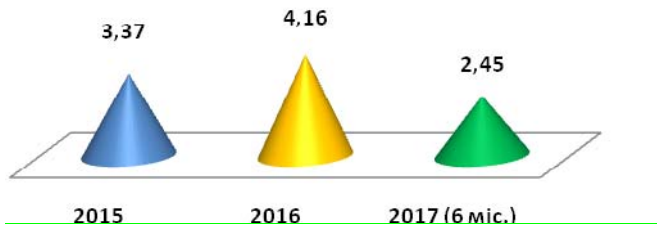
- гуманітарна та соціально-економічна підготовка – іноземна мова;
- природничо-наукова підготовка – аналітична хімія, основи біологічної фізики та медична апаратура, комп'ютерна техніка та методи математичної статистики, фармакологія;
- професійна підготовка – догляд за хворими, пропедевтика педіатрії, хвороби системи крові у дітей, клінічне медсестринство в педіатрії, медсестринство в психіатрії та наркології, дерматологія та венерологія, фізична реабілітація, спортивна медицина, медичне та фармацевтичне

товарознавство, медична генетика, клінічна генетика, клінічна імунологія та алергологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, маркетинг медичних послуг та менеджмент в лабораторній медицині, лабораторна імунологія та інші; для забезпечення дисциплін таких, як дитяча терапевтична стоматологія, клінічна фармакологія, оториноларингологія, офтальмологія, основи стоматології – замовлення включено до плану закупівель на 2-е півріччя 2017 р.

За всіма дисциплінами є навчальна література попередніх років, а також навчально-методичні та лекційні матеріали в Репозитарії ХНМУ.

Інформаційні технології. Електронні ресурси НБ ХНМУ розкривають її фонд на традиційних носіях та надають доступ до мережевих ресурсів. Електронний каталог (ЕК) працює у режимі 24/7 і надає інформацію про склад і зміст друкованих та електронних фондів бібліотеки. У складі ЕК працює також кілька спеціалізованих та проблемно орієнтованих БД відповідно до основних наукових напрямків діяльності університету. На середину 2017 р. загальний обсяг ЕК та різноманітних БД налічує понад 228,5 тис. записів, у тому числі посилань на повні тексти – майже 3 тис. Крім того, ЕК є набором окремих сервісів, що доступні для всіх користувачів бібліотеки. Це в першу чергу попереднє замовлення літератури та електронний формуляр користувача. Щороку спостерігається зростання кількості проведених в електронному каталозі результативних пошуків (*див. діаграму*)

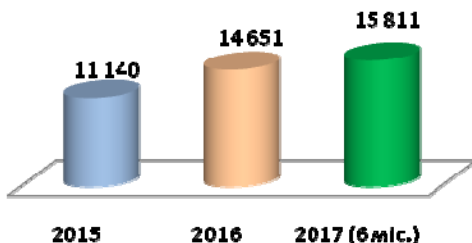
Результативні пошуки в ЕК (млн.)

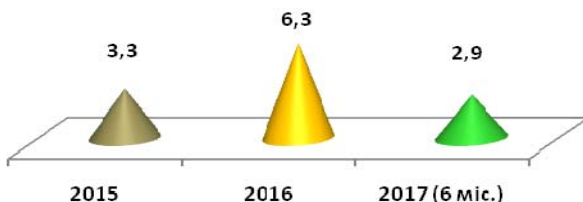
Репозитарій ХНМУ (ISSN 2310-8363) – головний електронний архів інтелектуальних здобутків науковців, викладачів та співробітників університету, який працює сьомий рік поспіль, наявний у міжнародних каталогах, реєстрах та спеціалізованих базах даних, є частиною загальної е-колекції Наукової бібліотеки. Науково-освітні документи індексуються пошуковими системами, що сприяє їх легкому виявленню, а це відповідно значно підвищує ймовірність їх активного використання та цитування іншими науковцями. На кінець першого півріччя 2017 р. у відкритому доступі знаходиться понад 15,8 тис. документів, а кількість завантажень файлів за весь час роботи перевищує 18 млн. За підсумками всесвітнього рейтингу Webometrics за 5 років Репозитарій ХНМУ піднявся з 1 242-го на 739-го

місце у загальному рейтингу та з 28-го на 8-е місце серед репозитаріїв України, а серед медичних репозитаріїв України тримає 1-е місце, що є найкращим результатом за весь період його роботи і свідчить про авторитет та впізнаваність серед членів світової наукової спільноти.

Репозитарій ХНМУ, об'єм

Репозитарій ХНМУ, завантажено файлів (млн.)

Зручним інструментом онлайн-інформування користувачів є сайт Наукової бібліотеки ХНМУ (<http://libr.knmu.edu.ua>), який надає більш зручний віддалений доступ до ресурсів власної і зовнішньої генерації, серед яких Електронний каталог, Репозитарій ХНМУ, інтерактивна база тестів «Крок» тощо. Сайт поєднує інформаційні, пошукові, освітні, навігаційні функції, має просту навігацію та логічну схему побудови. Сайт містить інформацію про бібліотеку, її ресурси та послуги, а також надає певні онлайн-сервіси. Основна аудиторія веб-ресурсу – студенти, викладачі, науковці університету, але результати моніторингу незалежного сервісу GoogleAnalytics свідчать про користувачів не тільки з багатьох міст України, а й із-за кордону.

У сайт інтегровано окремі програмні продукти, на яких реалізовано бібліотечні інформаційні продукти та сервіси (ЕК та проблемно орієнтовані БД, Репозитарій ХНМУ), а також посилання на корпоративні сторінки бібліотеки у соціальних мережах. Доступ до ліцензійних електронних ресурсів та електронних ресурсів відкритого доступу здійснюється за допомогою спеціально створених комунікаційних навігаторів – електронних покажчиків з гіперпосиланнями на науково-освітні Інтернет-ресурси з перевагою повнотекстових БД.

Електронний покажчик «е-Періодика» містить посилання на повно-текстові архіви періодичних видань біомедичної спрямованості; електронний покажчик «Web-навігатор» є результатом багаторічного моніторингу світових Інтернет-ресурсів і адресує до найбільш якісних ресурсів з освіти, медицини і суміжних наук, структурованих певним чином. Особлива увага приділяється безкоштовним базам даних і ресурсам відкритого доступу. Найбільш відомі і популярні ресурси представлені банерами.

Наукова бібліотека постійно розвиває власні та пропагує світові ресурси відкритого доступу. Зокрема, пропонуються до використання загально-доступні ресурси наукової медичної інформації, такі, як PubMed (Medline), Cochrane Library, Science Direct, DOAJ, Open J-Gate та інші, а також окремі бази даних за тріал-доступом, що надається різними установами та організаціями, наприклад, Асоціацією «Інформаційно-Консорціум» за проектом eIFL Direct (Електронна інформація для бібліотек), Консорціумом JSTOR, компанією Ovid, видавництвами Thomson Reuters, Springer, CAB International, Royal Society Publishing. На певний строк було відкрито безкоштовний доступ до окремих повнотекстових БД періодичних видань, серед яких *The New England Journal of Medicine*, *Pediatric Neurology Briefs* та ін.

Продовжується робота щодо збереження книжкових пам'яток з фонду Наукової бібліотеки університету. Придбаний у 2016 р. універсальний комплекс для безконтактної оцифровки документів дає можливість створювати електронні колекції рідкісних та цінних видань, не пошкоджуючи документів. Створювати страхові та читацькі е-копії розпочали з дисертацій, захищених на медичному факультеті Імператорського Харківського університету від його заснування і до 1920 р. У Репозитарії ХНМУ створено е-колекцію з відкритим доступом, яка на цей час налічує 103 документи, робота триває. На сайті Наукової бібліотеки ХНМУ працює Віртуальний музей, представлений рубриками «Харківська медична школа в назвах», «Книжкові пам'ятки», «Цікаві знахідки».

Формування інформаційної компетентності і культури користувачів. В університеті реалізується Програма з підвищення інформаційної культури співробітників та студентів, яка передбачає поетапне навчання інформаційній культурі відповідно до рівня їх компетентності. У 2016-2017 н. р. для всіх першокурсників проведені бібліотечні уроки в рамках занять на кафедрі української мови, основ психології та педагогіки.

Для молодих науковців (аспірантів першого року навчання, магістрів, лікарів-інтернів) Бібліотекою разом із Науковим відділом проведені семінари «Публікаційна кар'єра науковця: наукометричний підхід» (25 січня 2017 р.), «Надійні інформаційні ресурси для медичної науки та освіти» (2 лютого 2017 р.). З метою підтримки та сприяння академічної доброчесності проведено семінар «Культура наукових публікацій як складова академічної доброчесності» (16 лютого 2017 р.). За сприяння Наукової бібліотеки представником компанії Clarivate Analytics (у минулому – Thomson Reuters) канд. біол. наук І. Тихонковою проведено семінар «Можливості платформи Web of Science для медичних досліджень» (2 березня 2017 р.).

З метою впорядкування роботи щодо забезпечення навчального процесу в університеті Бібліотека разом із представниками студентського самоврядування проводить круглі столи «Бібліотека і студентство: діалоги» для обговорення актуальних питань та оперативного вирішення нагальних завдань. Черговий круглий стіл відбувся 15 вересня 2016 р. Обговорювали результати онлайн-опитування щодо використання наявної у бібліотеці навчальної літератури з метою моніторингу якості та ефективності інформаційного забезпечення освітнього процесу, питання обслуговування студентів у бібліотеці, подальшу співпрацю, запланували проведення літературних вечорниць у бібліотеці за ініціативою студентства.

На підтримку Проекту сприяння академічної доброчесності в Україні за ініціативи Наукової бібліотеки проведено онлайн-опитування серед студентів ХНМУ з метою визначення інформованості про плагіат та відношення до нього, результати якого відображено у публікаціях співробітників бібліотеки.

Щомісяця проходять Дні інформації, перегляди нових надходжень, тематичні та інформаційні виставки, презентації книг та багато іншого. Постійно проводяться індивідуальні й групові консультації, слайд-лекції, тренінги та майстер-класи, тематичні огляди літератури, розповсюджуються інформаційні буклети тощо.

Наукова бібліотека проводить заняття й для слухачів підготовчого відділення університету. На заняттях співробітники бібліотеки знайомлять слухачів з її структурою, традиційними і електронними ресурсами, правилам їх використання, а також проводять віртуальні екскурсії по визначним місцям Харкова, знайомлять з українськими традиціями та культурою.

Культурно-просвітницька та виховна робота. Робота зі студентською молоддю завжди в центрі уваги колективу бібліотеки. Протягом навчального року проводяться різноманітні заходи: цикл оглядів-презентацій літератури «Медицина у дзеркалі світової літератури» в рамках лекцій на кафедрі суспільних наук для всіх першокурсників; літературні вечори (у 2016 р. – «Мистецтво поезії потребує слів...», «Зимовий спокій нашого вікна»; у 2017 р. – «Про любов», «Вітер весни», «Carpe Diem»), конкурси, виставки літератури до видатних подій, актуальних тем, ювілейних дат тощо. До Всесвітнього дня здоров'я пройшов студентський круглий стіл на тему «Свобода гідної людини – це свобода від шкідливих звичок» (6 квітня 2017 р.), організований Науковою бібліотекою спільно зі студентським самоврядуванням ХНМУ.

До Всеукраїнського дня бібліотек 30 вересня 2016 р. вперше проведено «День відкритих дверей» – комплексний захід, покликаний активно популяризувати бібліотеку і бібліотечні послуги серед читачької аудиторії, особливо студентів; до дня народження Т. Шевченка у 2017 р. організовано літературний флешмоб разом із кафедрою української мови, основ психології та педагогіки і студентством.

Бібліотека проводить науково-дослідну та методичну роботу, одними з показників якої є публікаційна активність та видавнича діяльність. Співробітники бібліотеки постійно підвищують кваліфікацію та беруть участь у різноманітних професійних заходах, конференціях, нарадах, стажуваннях. Свої здобутки, досвід, напрацювання викладено у 25 статтях і доповідях.

24–31 жовтня 2016 р. бібліотека вдруге на власному сайті провела науково-практичну Інтернет-конференцію «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі». У 2017 р. замість Інтернет-конференції заплановано проведення круглого столу «Соціальні медіа для бібліотек: середовище, ресурс, сервіс».

Наукова бібліотека щомісяця видає електронний бюлетень «Библиотерапевт», на кінець 1-го півріччя 2017 р. вийшло 32 випуски, архів представлено на сайті НБ ХНМУ та в Репозитарії університету. Випускаючі редактори бюлетеня «Библиотерапевт» третій рік поспіль проводять майстер-класи для курсантів Всеукраїнської школи бібліотечного журналіста (при ХДНБ ім. В.Г. Короленка).

Громадська робота. Наукова бібліотека бере участь у проекті зі створення інтегрованого професійного е-ресурсу «Бібліотечна енциклопедія Харківщини», у партнерському проекті бібліотек ВНЗ під егідою Української бібліотечної асоціації «БібліоСинергія: підтримка наукових досліджень» та є куратором і адміністратором напряму «Академічне письмо та бібліографія». Продовжується участь у створенні Зведеного електронного каталогу медичних бібліотек України на чолі з ННМБ України та Зведе-

ного каталогу періодичних видань, що надійшли до бібліотек м. Харкова. З 2016 р. реалізує власний благодійний проект «Світ у дитячих долоньках», мета якого – допомога в організації дозвілля дітей, що потребують особливої уваги.

Відзнаки. У листопаді 2016 р. директор Наукової бібліотеки І. Киричок стала переможцем у XVIII обласному конкурсі «Вища школа Харківщини – кращі імена» у номінації «Директор (завідувач) бібліотеки» та отримала Почесну відзнаку від Української бібліотечної асоціації «За відданість бібліотечній справі»; дипломи 2-го ступеню отримали: бібліотекар 2-ї категорії А. Дзюбан та бібліотекар А. Гончарь – за е-газету «Bookguide» на конкурсі творчих робіт Школи бібліотечного журналіста (ХДНБ ім. В. Г. Короленка, листопад 2016 р.), бібліотекар 1-ї категорії О. Куц – за кращу публікацію на III Регіональному конкурсі наукових робіт та інноваційних проектів ім. Л. Б. Хавкіної (жовтень 2016 р.). У конкурсі «Бібліотекар року – 2016» (Харківське зональне методичне об'єднання бібліотек ВНЗ) переможцями стали: у номінації «За морально-етичне виховання студентської молоді» – зав. відділу В. Серпухова і зав. сектору О. Озеркіна, у номінації «За кращу публікацію» – бібліограф 2-ї категорії Р. Вороніна.

Плануючи роботу на новий навчальний рік, необхідно обов'язкове вирішення нагальних питань та завдань, що впливають на формування оптимального контенту сучасного інформаційного простору бібліотеки й університету:

- проводити постійний моніторинг забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками, придбання нових наукових видань і навчальної літератури згідно з ліцензійними вимогами;
- завершити ремонтні роботи та оснастити сучасною технікою бібліотечні приміщення для обслуговування й самостійної роботи студентів на 2-му поверсі УЛК до кінця 2017 р.;
- здійснювати поетапний проект цифрової репрезентації книжкових пам'яток, що уможливило б доступ широким колам користувачів до колекції раритетів з фонду Наукової бібліотеки;
- вивчити питання можливості модернізації сайту Наукової бібліотеки, враховуючи створення його мобільної версії.

Попри певні здобутки, якими бібліотека й університет можуть пишатися, інформаційні технології загалом і бібліотечне середовище зокрема перебувають у процесі динамічного розвитку. Щоб відповідати очікуванням користувачів бібліотека проводить постійний моніторинг світових тенденцій та намагається актуалізувати свої ресурси та розвивати сервіси відповідно до вимог часу.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ХНМУ

Одним із напрямів, пов'язаних з інформаційним забезпеченням навчально-виховної роботи університету, є діяльність редакційно-видавничого відділу. На власній базі протягом звітного періоду його працівниками здійснювалися роботи щодо виготовлення методичних вказівок, навчальних посібників, монографій, численної бланкової та іншої продукції. У постійному виробництві редакційно-видавничого відділу знаходяться журнали «Експериментальна і клінічна медицина», «Медицина сьогодні і завтра». Відділ також виконує поліграфічне забезпечення конференцій, що відбуваються в університеті, та багато іншого.

У розпорядженні РВВ знаходиться таке обладнання: ризограф, ламіратор, клейова та брошурувальна машини. Для більш якісного та оперативного забезпечення ХНМУ поліграфічною продукцією протягом останніх років відділ здійснює офсетний друк, завдяки чому тепер є можливим виготовлення не лише брошур, а й книжок, більших за обсягом та якісних за виконанням.

Протягом звітного періоду РВВ видано методичних вказівок, навчальних посібників, монографій, бланкової та іншої поліграфічної продукції обсягом 160 тис. друкованих аркушів загальним накладом 340 тис. примірників.

У звітному навчальному році видавнича діяльність університету полягала у виданні 15 підручників (542,58 друк. арк.) з грифом МОН, МОЗ, ЦМК з ВМО України, 33 навчальних посібників (258,03 друк. арк.), з них 6 з грифом МОН, МОЗ, ЦМК з ВМО, 122 внутрішньовузівських робіт (275,03 друк. арк.). 19 монографій (446,2 друк. арк.).

Протягом звітного періоду було видано **підручники**:

3 грифом МОН, МОЗ, Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти МОЗ України:

1. Неврологія (рос. мов.). – За ред. І. А. Григорової, Л. І. Соколової. – Київ : ВСВ «Медицина», 2016. – 680 с. (57,85 друк. арк.).

2. Урологія (англ. мов.). – С. П. Пасечников, С. О. Возіанов, В. М. Лісовий та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 400 с. (25,0 друк. арк.).

3. Професійні хвороби (англ. мов.). – За ред. В. А. Капустника, І. Ф. Костюк. – Київ : ВСВ «Медицина», 2016. – 496 с. (40,62 друк. арк.).

4. Хірургія торакальна, серцево-судинна, ендокринна. – За ред. В. В. Бойка, В. М. Лісового. – Харків : НТМТ, 2016. – 406 с. (35,9 друк. арк.).

5. Фармакологія. – За ред. І. С. Чекмана, за участю Т. І. Єрмоленко, Л. Т. Киричок. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 784 с. (63,51 друк. арк.).

6. Общая хирургия: 2-е изд., испр. (рос. мов.). – Под ред. Н. Д. Желибы, С. Д. Химича, при участии Г. Д. Петренко, В. А. Сипливого. – Киев : ВСИ «Медицина», 2016. – 488 с. (39,65 печ. л.).

7. Деонтология в медицине. – О. Н. Ковалева, Н. А. Сафаргалина-Корнилова, Н. Н. Герасимчук. – Киев : ВСИ «Медицина», 2017. – 240 с. (15,0 печ. л.).

8. Пропедевтика внутрішньої медицини. Ч. 1. Діагностика (англ. мов.): 3-є вид. – О. М. Ковальова, Т. Ащеулова. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 395 с. (24,7 друк. арк.)

9. Пропедевтика внутрішньої медицини. Ч. 2. Синдроми та хвороби (англ. мов.): 3-є вид. – О. М. Ковальова, С. О. Шаповалова, О. О. Нижегородцева. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 243 с. (15,2 друк. арк.)

10. Біологічна і біоорганічна хімія. Кн. 2. Біологічна хімія. – За ред. Ю. І. Губського, І. В. Ніженковської, за участю В. І. Жукова. – Київ : ВСВ «Медицина», 2016. – 544 с. (44,2 друк. арк.)

11. Фтизіатрія (рос. мов.). – За ред. В. І. Петренка, за участю О. С. Шевченко. – Київ : ВСВ «Медицина», 2016. – 440 с. (35,75 друк. арк.)

12. Інфекційні хвороби у дітей. – За ред. Л. І. Чернишової, за участю С. В. Кузнєцова, О. М. Ольховської. – Київ : ВСВ «Медицина», 2016. – 1016 с. (63,5 друк. арк.)

13. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія (пер. з укр.). – За ред. В. П. Ширококова, за участю В. В. Мінухіна. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – 856 с. (53,5 друк. арк.)

14. Основи профілактики туберкульозу. – Л. Д. Тодоріко, О. С. Шевченко, В. І. Сливка та ін. – Чернівці : Буков. держ. мед. ун-т, 2017. – 158 с. (9,9 друк. арк.)

15. Біологічна та біоорганічна хімія (рос. мов.). – Б. С. Зеленковський, В. А. Музиченко, Г. О. Сирова та ін. – Київ : ВСВ «Медицина», 2017. – 296 с. (18,5 друк. арк.)

Надруковано такі **навчальні посібники**:

3 грифом МОН, МОЗ, ЦМК з ВМО МОЗ України:

1. Невідкладна інфектологія. – За ред. В. М. Козька. – Київ : ВСВ «Медицина», 2016. – 120 с. (7,5 друк. арк.)

2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. – Т. О. Чумаченко, В. І. Задорожна, А. П. Подаваленко. – Харків : ТОВ «В Справі», 2016. – 350 с. (20,3 друк. арк.)

3. Епідеміологія. Організаційно-методичні основи підготовки лікарів-інтернів. – А. П. Подаваленко, Т. Є. Петренко, Т. О. Чумаченко та ін. – Харків, 2016. – 162 с. (10,2 друк. арк.)

4. Діагностика, лікування та профілактика основних серцево-судинних захворювань : у 2 т. (англ. мов.): 2-е вид. – О. М. Біловол, П. Г. Кравчун, Г. Ю. Тітова. – Харків : Вид-во ХГУ, 2017. – Т. 1. – 228 с. (10,8 друк. арк.) – Т. 2. – 143 с. (6,8 друк. арк.)

5. Діагностика, лікування та профілактика основних захворювань кістково-м'язової системи і сполучної тканини (англ. мов.): 2-е вид. – О. М. Біловол, П. Г. Кравчун, Г. Ю. Тітова. – Харків : Вид-во ХГУ, 2017. – 160 с. (7,6 друк. арк.)

Без грифа МОН, МОЗ, ЦМК з ВМО МОЗ України:

1. Основні синдроми хвороби нирок. – В. М. Лісовий, Н. М. Андон'єва. – Харків : ХНМУ, 2016. – 196 с. (12,2 друк. арк.)

2. Основные синдромы болезней почек. – В. Н. Лесовой, Н. М. Андоньева. – Харьков : ХНМУ, 2016. – 196 с. (12,2 печ. л.).
3. Принципи надання паліативної допомоги дітям. – М. О. Гончарь, О. О. Ріга, А. Ю. Пеньков. – Харків : ХНМУ, 2016. – 66 с. (4,1 друк. арк.).
4. Сучасні підходи до організації харчування та фізичної активності дітей з нормальною і надмірною масою тіла (рос. мов.). – Т. В. Чайченко. – Харків : ХНМУ, 2016. – 97 с. (6,0 друк. арк.).
5. Фізіологія вісцеральних систем (англ. мов.). – Д. І. Маракушин, Л. В. Чернобай, І. С. Кармазіна та ін. – Харків:ХНМУ, 2016. – 258 с. (12,3 друк. арк.).
6. Діагностичне значення метаболічних і клінічних показників у моніторингу захворювань (англ. мов.). – В. І. Жуков, О. А. Наконечна, Абдулла Тулі та ін. – Анкара : Акад. книж. вид-во, 2016. – 302 с. (14,4 друк. арк.).
7. Неотложная хирургия органов брюшной полости и забрюшинного пространства (рус. и англ. яз.). – В. И. Лупальцов, В. Н. Лесовой. – Харьков : Контраст, 2017. – 440 с. (26,25 печ. л.).
8. Клінічна лабораторна діагностика. – О. І. Залобовська, В. В. Зленко, Ю. Н. Авідзба та ін. – Харків : Вид. ФОП Лотох М. Г., 2016. – 105 с. (6,5 друк. арк.).
9. Вплив лікарських засобів на лабораторні показники. – О. І. Залобовська, В. В. Зленко, Ю. Н. Авідзба та ін. – Вид. ФОП Лотох М. Г., 2016. – 116 с. (7,25 друк. арк.).
10. Оперативна гінекологія. – Ю. С. Парашук, М. Г. Грищенко, В. Ю. Парашук, Р. А. Сафонов. – Харків : ХНМУ, 2017. – 132 с., 6 арк. іл. (8,75 друк. арк.).
11. Медична документація лікаря стоматолога-ортопеда. – В. П. Голік, А. Ю. Ніконов, І. В. Янішен, І. О. Перешивайлова. – Харків : ХНМУ, 2016. – 64 с. (4,0 друк. арк.). – Електронне видання.
12. Дезінфекція кореневих каналів зубів: методи та засоби. – М. М. Бірюкова, І. І. Соколова, М. Б. Худякова. – Харків : ХНМУ, 2016. – 108 с. (6,8 друк. арк.). – Електронне видання.
13. Метаболічні хвороби (рос. мов.). – О. Я. Гречанина, Ю. Б. Гречанина, С. В. Білецька. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 209 с. (13,0 друк. арк.).
14. Клінічна термінологія для англійських студентів. – В. В. Лозенко. – Харків : ХНМУ, 2016. – 64 с. (3,0 друк. арк.).
15. Педагогіка (рос. мов.). – За ред. С. Т. Золотухіної, за участю Л. С. Рибалко. – Харків : ХНПУ, 2016. – 106 с. (6,6 друк. арк.).
16. Фізотерапія у схемах, таблицях та рисунках. – О. С. Шевченко, О. І. Чопорова, С. Л. Матвеева. – Харків : ХНМУ, 2016. – 176 с. (8,3 друк. арк.). – Електронне видання.
17. Неврологія у схемах та таблицях (рос. мов.): 10-е доп. вид. – І. А. Григорова, А. Р. Єскін, К. А. Лещенко та ін. – Харків : ХНМУ, 2017. – 180 с. (11,3 друк. арк.).

18. Нейростоматологія. – В. А. П'ятикоп, І. А. Григорова, А. Р. Єскін, І. А. Кутовий. – Харків : Влавке, 2016. – 48 с. (3,0 друк. арк.).

19. Історія та культура України. – О. В. Троценко, В. Г. Ільїн. – Харків : ХНМУ, 2016. – 60 с. (3,7 друк. арк.).

20. Фізіотерапія в косметології. – А. М. Біловол, С. Г. Ткаченко, Є. Г. Татузян. – Харків : ХНМУ, 2017. – 132 с. (8,25 друк. арк.). – Електронне видання.

21. Медсестринство в хірургії. – І. А. Криворучко, В. В. Чугай, Н. М. Гончарова. – Харків : ХНМУ, 2017. – 80 с. (3,8 друк. арк.). – Електронне видання.

22. Педіатрія в схемах і таблицях. – Н. І. Макеєва, Ю. В. Одинець, К. К. Ярова та ін. – Харків : ХНМУ, 2017. – 59 с. (2,8 друк. арк.). – Електронне видання.

23. Англо-український словник історико-культурологічної термінології з курсу «Історія України та української культури». – І. Ю. Робак, В. А. Альков. – Харків : ХНМУ, 2017. – 12 с. (0,7 друк. арк.).

24. Сучасні методи дослідження серця, судин та органів дихання (рос. мов.). – Т. С. Оспанова, О. С. Більченко, Т. В. Бездетко та ін. – Харків : Стильвидав, 2017. – 164 с. (9,53 друк. арк.).

Згідно зі внутрішньовузівським планом видання літератури для студентів редакційно-видавничим відділом ХНМУ видано 122 роботи обсягом 275,03 друк. арк., з них 44 роботи обсягом 100,77 друк. арк. у електронному вигляді.

Продовжується видавницька діяльність університету. У 2016–2017 н. р. було видано такі журнали: «Експериментальна і клінічна медицина» (4 номери), «Медицина сьогодні і завтра» (3 номери), «Ультразвукова перинатальна діагностика» (1 номер).

За звітний рік вийшли з друку такі **монографії**:

1. Олександрівська – Перша міська клінічна лікарня Харкова: півтора століття історії. – І. Ю. Робак, Г. М. Демочко, В. Г. Ільїн. – Харків: Колегіум, 2016. – 296 с. (17,2 друк. арк.).

2. Нестероїдні протизапальні засоби в квантовій хімії (англ. мов.). – І. С. Чекман, Г. О. Сирова, О. Л. Левашова та ін. – Харків: «Планета-принт», 2016. – 84 с. (5,25 друк. арк.).

3. Лікарський антистрес в експерименті (імобілізація, травма, запалення) (рос. мов.). – Л. Т. Киричек, А. В. Перепелиця, Р. О. Кальчук. – Харків: Контраст, 2016. – 104 с. (6,5 друк. арк.).

4. Медицина граничних станів: 30-річний досвід психогігієнічних досліджень. – За ред. В. М. Лісового, В. О. Коробчанського. – Одеса: Прескур'єр, 2016. – 520 с. (30,23 друк. арк.).

5. Комбіновані операції на легенях і серці. – В. В. Бойко, А. Г. Краснояружський, Ю. М. Скібо, І. В. Полівенок. – Харків: Промінь, 2016. – 160 с. (10,0 друк. арк.).

6. П'єзосинтез: припущення, гіпотези, факти (рос. мов): у 4 т. – За ред. В. В. Бойка, Є. І. Сокола, П. М. Замятина. – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. – Т. 1. – 696 с. (56,55 друк. арк.). – Т. 2. – 700 с. (56,88 друк. арк.). – Т. 3. – 524 с. (42,58 друк. арк.). – Т.4. – 656 с. (53,3 друк. арк.).
7. Інформація та технології у розвитку соціально-економічної системи (англ. мов.). – В. В. Бойко, В. І. Жуков, П. М. Замятін. – Катівіце: Вища техн. школа, 2016. – Електронне видання.
8. Складний пацієнт у педіатрії. Книга 2 (рос. мов.). – За ред. Г. С. Сенаторової. – Харків: Планета принт, 2016. – 257 с. (11,6 друк. арк.).
9. Соціальна психіатрія. – За ред. С. І. Табачнікова, Г. М. Кожині. – Харків: ХНМУ, 2016. – 304 с. (14,5 друк. арк.).
10. Психосоматичні розлади у дітей та підлітків (рос. мов.). – Г. М. Кожина, Е. А. Михайлова, А. О. Черкасова. – Харків: ФЛП Тимашев В.І., 2017. – 250 с. (12,0 друк. арк.).
11. Досвід вивчення якості життя у пропедевтичній клініці (рос. мов.). – За ред. Т. С. Оспанової. – Харків: ХНМУ, 2017. – 112 с. (5,3 друк. арк.).
12. Апоптоз: сигнальні шляхи та значення при кардіометаболічній патології. – Т.В. Ащеулова. – Харків: ХНМУ, 2016. – 80 с. (5,0 друк. арк.). – Електронне видання.
13. Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти. – Редкол.: В. О. Огнев'юк та ін.; за участю Л.С. Рибалко. – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Гринченка, 2016. – 912 с. (43,4 друк. арк.).
14. Визначення давності настання смерті. – За ред. В. О. Ольховського, Л. Л. Голубовича. – Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. – 156 с. (9,77 друк. арк.).
15. Соціально-стресові розлади. – Г. М. Кожина, Н. О. Маруга, К. О. Зеленська. – Харків: ФЛП Строков Д.В., 2017. – 350 с. (16,6 друк. арк.).
16. Інформаційні технології та інновації в економіці, управлінні проектами і програмами. – За ред. В. О. Тимофєєва, І. В. Чумаченко, за участю Т. О. Чумаченко. – Харків: ХНУРЕ, 2016. – 402 с. (23,4 друк. арк.).
17. Глина: екологічний, медико-біологічний та культурний аспекти (рос. мов.). – І. С. Чекман, Г. О. Сирова, В. О. Макаров та ін. – Харків: ТОВ «Планета-принт», 2017. – 172 с. (10,75 друк. арк.).
18. Квантова хімія: медико-фармацевтичний аспект. – І. С. Чекман, Г. О. Сирова, О. О. Казакова та ін. – Харків: ТОВ «Планета принт», 2017. – 139 с. (8,6 друк. арк.).
19. Бурштин, бурштинова кислота, сукцинати (рос. мов.). – І. С. Чекман, Г. О. Сирова, В. О. Макаров та ін. – Харків: ТОВ «Планета принт», 2017. – 107 с. (6,7 друк. арк.).

Характеристика видавничої діяльності коледжу

Методична робота педагогічного колективу протягом навчального року проводилась відповідно до затвердженого плану роботи та була спрямована на розв'язання методичної проблеми року: «Підвищення якості вищої освіти шляхом упровадження інноваційних педагогічних технологій у процесі фахової підготовки».

Відповідно до цієї методичної проблеми перед викладачами були поставлені завдання:

- застосування інноваційних технологій під час проведення занять;
- підвищення якості проведення навчальних занять;
- вивчення, узагальнення та розповсюдження педагогічного досвіду;
- підготовка та проведення відкритих занять, тижнів дисциплін та інших заходів з використанням інноваційних технологій;
- професійне становлення викладачів-початківців.

З метою якісного проведення занять та забезпечення студентів необхідними навчально-методичними матеріалами викладачами постійно ведеться робота щодо підготовки навчально-методичних комплексів дисциплін, які вони викладають. Забезпеченість навчально-методичними комплексами клінічних дисциплін складає 95 %, з інших дисциплін – 91 %.

Особливу увагу викладачі приділяють розробці матеріалів для самостійної роботи студентів. Було розроблено, розглянуто відповідними цикловими комісіями, методичною радою коледжу такі дидактичні матеріали для викладачів та студентів:

1. Алгоритми до протоколів з надання екстреної медичної допомоги (наказ МОЗ України № 34 від 30.01.2014) для студентів IV курсу спеціальності «Лікувальна справа» / упор. Якиміва О. О. – Харків, 2016. – 100 с., мова укр.

2. Самостійна позааудиторна робота студентів з дисципліни «Фармакологія та медична рецептура»: метод. вказ. для студентів спеціальності Медсестринство / упор. Мальована М.П. – Харків, 2016. – 45 с., мова укр.

Викладачі коледжу взяли участь у роботі міжнародних, всеукраїнських та обласних конференцій, мають публікації у фахових виданнях:

1. Гук І. П. Роль викладача у процесі забезпечення самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності студентів медичних коледжів // Педагогіка та психологія : зб. наук. праць. – Х. : Вид-ць Рожко С. Г., 2016. – Вип. 54. – С. 59–66.

2. Юхно Н. В. Мобільна педагогіка (m-learning) як сучасний метод викладання у вищому навчальному закладі // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. праць. – Запоріжжя : КПУ, 2016. Вип. 37 (92). – С. 164–170.

3. Юхно Н. В. Проблеми підготовки сучасних студентів у медичному коледжі // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. праць. – Запоріжжя : КПУ, 2016. Вип. 37 (92). – С. 183–190

4. Южно Н. В. Теорія і практика організації мобільного навчання у медичному коледжі // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. праць. – Запоріжжя : КПУ, 2016. – Вип. 38 (94). – С. 81–87.

5. Южно Н. В. Методологічні підходи як підґрунтя професійної підготовки студентів медичного коледжу до мобільного навчання // Педагогіка та психологія : зб. наук. праць. – Харків : Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2016. – Вип. 47. – С. 25–34.

6. Южно Н. В. Технологія мобільного навчання студентів медичного коледжу у процесі фахової підготовки: теоретичний аспект // Пріоритетні напрямки вирішення актуальних проблем виховання і освіти: зб. наук. праць - Херсон, 2016 – С. 25–35

РОБОТА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ ХНМУ

Прийом студентів у 2016 р. на 1-й курс Харківського національного медичного університету здійснювався згідно з чинним законодавством, Положенням про приймальну комісію ХНМУ, Правилами прийому до Харківського національного медичного університету у 2016 р., затвердженими рішенням вченої радою університету.

Серед важливих нововведень вступної кампанії 2016 р. слід відмітити перехід на новий Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266, за яким вже у 2016 р. проведені прийом на навчання до ХНМУ, впровадження наскрізної підготовки фахівців за ступенем освіти «Магістр» та реалізація алгоритму адресного розміщення державного замовлення, відповідно до якого розподіл місць навчання за кошти державного бюджету відбувався відповідно до кількості вступників, рекомендованих до зарахування, які виявили бажання навчатися в цьому ВНЗ, тобто виконали вимоги для зарахування.

Перебіг вступної кампанії в 2016 р. визначався наступними особливостями:

- надано автономію ВНЗ щодо визначення правил прийому на навчання, зокрема переліку конкурсних предметів (сертифікатів ЗНО), порядку обчислення конкурсного бала вступника із визначенням вагових коефіцієнтів, сертифікатів ЗНО та середнього бала документа про повну загальну середню освіту;
- більшість вступників мала подавати заяви на вступ лише в електронному вигляді, в результаті чого збільшилася питома вага електронних заяв від абітурієнтів (94,5 %), що надійшли до приймальної комісії ХНМУ;
- вступники визначали пріоритетність поданих заяв та мали можливість подавати до п'ятнадцяти заяв не більше, ніж на п'ять спеціальностей, за державним замовленням та необмежену кількість заяв на спеціальності, на яких не передбачався прийому за кошти державного бюджету;

- для участі у конкурсному відборі приймалися сертифікати ЗНО тільки 2016 р.;

- відбулися зміни щодо умов вступу пільгових категорій вступників, скорочено перелік категорій вступників, яким надавалося право брати участь у конкурсі за результатами вступних іспитів та тих осіб, які користувалися особливими правами при зарахуванні. Вступ зазначених абітурієнтів відбувався на місця державного замовлення в межах квот, визначених правилами прийому університету;

- анульовано цільовий прийом для сільської молоді, внаслідок чого значно скоротилася кількість вступників, зарахованих на навчання до ХНМУ із сільської місцевості;

- проведення зарахування на місця навчання державного замовлення відбувалося в автоматизованому режимі через Єдину базу з питань освіти на підставі конкурсного бала та з урахуванням пріоритетів заяв, встановлених вступником при їх реєстрації. За результатами впровадженого алгоритму вступник отримував одне місце державного замовлення за найвищим з обраних ним пріоритетів, за яким він проходив за конкурсним балом;

- вступники мали можливість лише один раз надавати оригінали документів до ВНЗ при виборі місця навчання за кошти державного бюджету;

- зарахування на місця навчання державного бюджету відбувалося в одну хвилину з числа вступників, рекомендованих до зарахування, та які надали до приймальної комісії оригінали документів. При цьому була відсутня процедура заповнення вакантних місць державного замовлення, а враховуючи тенденцію останніх років щодо збільшення кількості вступників із високим конкурсним балом, рекомендованих на навчання за державним замовлення, які відмовляються від бюджетних місць та обирають навчання за контрактом, було унеможливлено виконання фіксованого плану державного замовлення в медичних ВНЗ України в повному обсягу, в тому числі в ХНМУ.

Важливою складовою роботи приймальної комісії щодо здійснення якісного набору студентів на навчання до ХНМУ є проведення профорієнтаційної роботи з абітурієнтами. З метою забезпечення набору студентів на навчання до ХНМУ, в тому числі на місця навчання за рахунок фізичних та юридичних осіб, приймальною комісією розроблено та затверджено план профорієнтаційної роботи на засіданні приймальної комісії ХНМУ (протокол № 1 від 12.01.2016 р.), що передбачав заходи, в межах яких протягом року велася активна і цілеспрямована профорієнтаційна робота з майбутніми вступниками. Докладну інформацію для абітурієнтів про університет та спеціальності, Правила прийому до ХНМУ у 2016 р., перелік спеціальностей, за якими оголошено набір на навчання, перелік конкурсних предметів та мінімальну кількість балів, необхідну для допуску до участі у конкурсі, формулу розрахунку конкурсного бала, порядок подання електронних заяв, програми вступних випробувань, вартість навчання та інше було розміщено на офіційному web-сайті ХНМУ, на інформаційних

стендах Приймальної комісії університету, на освітніх Інтернет-ресурсах, таких, як «Довідник ВНЗ України» (www.osvita.ua), «Освітній портал» (www.osvita.org.ua), «Вища освіта» (<http://vnz.org.ua>), та у республіканських і регіональних виданнях, зокрема у «Довіднику вступника «Освіта Харкова – 2016–2017»», «Довіднику ВНЗ України» 2016–2017 рр., «Довіднику абітурієнта України – 2016–2017». Крім того, профорієнтаційну інформацію та оголошення про набір студентів на навчання до ХНМУ, в тому числі за новими спеціальностями, було опубліковано в газеті «Слобідський край». Правила прийому розміщені та верифіковано в ЄДЕБО МОН України.

Для ознайомлення та роз'яснення особливостей навчання на спеціальностях (напрямах підготовки), за якими ведеться підготовка студентів у ХНМУ, двічі впродовж року було проведено «День відкритих дверей» (19.12.2015 р. та 23.04.2016 р.).

У ХНМУ активно видавалася довідкова література: книги, рекламні проспекти, кольорові інформаційні плакати, фотоальбоми, в яких розповідається про історію ХНМУ, його випускників і провідних вчених, які працювали в університеті. Щорічно виходить спеціальний випуск газети «Медицинський університет», який містить пояснення до Правил прийому до ХНМУ.

Протягом усього року плакати, буклети, медична газета університету з рубриками і розділами професійної орієнтації, з правилами прийому до ХНМУ в 2016 р. зі змінами розповсюджувалися серед учнів середніх шкіл, училищ, коледжів міста і області. Університет брав участь у спеціалізованих ярмарках навчальних місць та виставках освіти: VIII спеціалізований виставці з міжнародною участю «Освіта Слобожанщина – 2015», яка проходила з 5 по 7 листопада 2015 р. у м. Харків, міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра» 12–14 листопада 2015 р. (м. Київ), профорієнтаційному заході «Ярмарок вишів» на базі Харківської обласної бібліотеки для юнацтва, яка проводилась 2.02–3.02.2016 р. в межах діючої програми «Обираємо професію крок за кроком» за підтримки Департаментів освіти та науки, культури і туризму Харківської облдержадміністрації та у ярмарці навчальних місць та освіти «Освіта Слобожанщини – 2016» 07.04–09.04.2016 р. (м. Харків).

Більше 10 років на базі ХНМУ діють ліцензовані підготовчі курси з вечірньою і заочною формами навчання. Мета підготовчих курсів – залучення до вступу в університет якомога більшої кількості шкільної молоді та поліпшення загальноосвітньої підготовки майбутніх вступників до незалежного тестування.

Університет активно співпрацював із ЗОШ щодо проведення профорієнтаційної роботи. Неодноразово протягом року були організовані профорієнтаційні зустрічі з майбутніми випускниками шкіл не лише Харкова та Харківської області, а й інших регіонів України. Школярі мали можливість відвідати провідні кафедри та музеї Університету, познайомитися з історією та сучасним життям університету, отримати розгорнуті відповіді на всі питання щодо професійної діяльності лікаря та особливостей

навчання в ХНМУ, познайомитися з правилами проведення вступної кампанії 2016 р. Школярі отримали інформаційні буклети університету, профорієнтаційні листівки та пам'ятки вступників.

Динамічно проводилась профорієнтаційна робота серед сільської молоді Харківської та суміжних областей. Протягом року проводилися профорієнтаційні виїзні зустрічі зі школярами та учнями медичних ВНЗ I–II рівнів акредитації районів Харківської області, що недостатньо забезпечені лікарськими кадрами. 25 лютого 2016 р. приймальна комісія брала участь в акції «Вища школа Харківщини – сільському абітурієнту» в м. Первомайськ Харківської області, що організована Департаментом освіти та науки Харківської облдержадміністрації.

Профорієнтаційна робота проводилась прийнятною комісією ХНМУ з використанням сучасних інформаційно-рекламних технологій у достатньому обсязі протягом усього року, відповідно до плану роботи приймальної комісії і була спрямована на підвищення інформованості вступників та популяризації Харківського національного медичного університету.

У 2016 р. прийом заяв від абітурієнтів на участь у конкурсі при вступі до ХНМУ проводилося з 11 до 27 липня. Абітурієнти брали участь у конкурсі на підставі результатів зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, серед яких – біологія, українська мова та література, хімія або фізика (за вибором вступника).

Відповідно до правил прийому до ХНМУ у 2016 р. мінімальний бал сертифікату ЗНО 2016 р. з біології, необхідний для допуску до участі у конкурсі при вступі на навчання за спеціальністю «Медицина», складав 110 балів і вище та 100 балів і вище для інших конкурсних предметів при вступі на навчання до ХНМУ за більшістю спеціальностей.

Велику увагу було приділено інформаційному супроводу вступної кампанії. Харківський національний медичний університет підключено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Вся інформація про абітурієнтів операторами приймальної комісії вносилася до ЄДЕБО в режимі реального часу. Серед вступників цього року дуже високою популярністю користувалася інформаційно-пошукова система «Конкурс», що формується з Єдиної державної електронної бази з питань освіти, та здійснює інформування громадськості про подання заяв від абітурієнтів та конкурсну ситуацію при вступі до вищих навчальних закладів.

У 2016 р. до приймальної комісії ХНМУ надійшло 6 747 заяв, на 4,5 % менше показників минулого року, що обумовлено перш за все об'єднанням спеціальностей. Серед поданих заяв – 6 344 електронних заяв, що складає 94 % від загальної кількості заяв. Традиційно найбільшу кількість заяв було зареєстровано на спеціальність «Медицина» – 4 474 та на спеціальність «Стоматологія» – 1 404. Збільшилась кількість поданих заяв на другий курс за спеціальністю «Стоматологія». Популярністю користувався новий напрям підготовки за ступенем «Бакалавр» «Фізична реабілітація» та спеціальності за ступенем «Магістр» «Технології медичної діагностики»

та лікування», «Публічне управління та адміністрування» та «Наука про освіту».

Про високу ефективність профорієнтаційної роботи Харківського національного медичного університету у 2016 р. свідчить конкурсна ситуація, що склалася на місця державного замовлення та на місця фінансування за кошти фізичних або юридичних осіб. Конкурс на місця держзамовлення за спеціальністю «Медицина» становив 12,8 на спеціальність «Стоматологія» – 221. Конкурс на місця фінансування за кошти фізичних або юридичних осіб за спеціальністю: «Медицина» – 44,43; «Стоматологія» – 11,16. Загальний конкурс по університету склав 12,53 осіб на одне місце.

Приємом вітчизняних студентів здійснювався на місця державного замовлення і на місця фінансування за кошти фізичних або юридичних осіб відповідно до плану прийому в рамках ліцензійного обсягу підготовки.

З урахуванням нововведень під час проведення «Вступної кампанії – 2016» всього до університету зараховано за ступенем освіти «Магістр» (вступ на основі повної загальної середньої освіти) – 625 осіб.

Державне замовлення університетом виконано на 83,4 %, прийнявши на навчання 428 студентів, з них за ступенем «Магістр» на спеціальність «Медицина» – 419, «Стоматологія» – 4 та ступенем «Бакалавр» на спеціальність «Медсестринство» – 5 студентів. Недовиконання плану державного замовлення університетом у 2016 р. обумовлено недосконалістю процедури проведення зарахування на місця за кошти державного бюджету – без урахування особливостей медичних ВНЗ, як визначено МОН України. У поточному році в загальній конкурсній групі прохідний бал на місця навчання за державним замовленням склав на спеціальність «Медицина» – 160,9, «Стоматологія» – 183,2 та «Медсестринство» – 363 бали. На місця навчання за контрактом у 2016 р. зараховано 336 студентів, при цьому за спеціальністю «Медицина» план прийому виконано на 112 %, зараховано 89 студентів, на спеціальність «Стоматологія» прийнято на навчання 113 осіб.

У 2016–2017 р. продовжився набір для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» на другий курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) за спеціальністю «Лікувальна справа» та «Стоматологія» для осіб, які вступають на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за спорідненим напрямом підготовки. За спеціальністю «Лікувальна справа» подано 212 заяв, а за спеціальністю «Стоматологія» – 24 заяви, що на 5,5 % більше, ніж у 2015 р. За результатами конкурсного відбору на другий курс на вакантні місця за кошти фізичних та юридичних осіб на спеціальність «Лікувальна справа» було зараховано 16 студентів, на спеціальність «Стоматологія» – 12 студентів.

Значний інтерес випускники медичних коледжів виявили до можливості продовження професійної освіти за ступенем освіти «Бакалавр» спеціальності «Медсестринство», на яку в 2016 р. на денну та вечірню форми підготовки зараховано 42 студенти, в тому числі 5 – за державним замов-

ленням, що на 21,4 % більше, ніж у минулому році. На другий та третій курс за спеціальністю «Лабораторна діагностика» зараховано 7 студентів.

Активно проводився набір за новою спеціальністю «Фізична реабілітація» за ступенем освіти «Бакалавр», за якою зараховано 24 студенти. На спеціальності «Медсестринство», «Технології медичної діагностики та лікування», «Публічне управління та адміністрування» та «Наука про освіту» за ступенем освіти «Магістр» зараховано 62 студенти.

У 2016 р. залишається достатньо високою кількість студентів, які зараховані на загальних умовах та показали високий рівень знань з конкурсних предметів. Проаналізувавши результати зовнішнього незалежного тестування абітурієнтів університету 2016 р., слід відмітити, що більше 38 % студентів 1-го курсу мають високі результати ЗНО хоча б з одного конкурсного предмету. Результат ЗНО 190 балів і більше з біології мають 108 осіб, з хімії – 25, з українською мови і літератури – 99 студентів. Найкращі результати ЗНО продемонстрували вступники цього року з біології та української мови та літератури, при цьому слід зауважити, що серед зарахованих студентів 1-го курсу в цьому році найнижчий показник ЗНО з профільного предмету (з біології) склав 161 бал. Середній показник результатів сертифікатів ЗНО, зарахованих студентів в поточному році, з біології дорівнює 182,3 бала, з української мови та літератури 180,75 та 164,54 бала з хімії. Серед зарахованих студентів на місця навчання за держзамовленням студентів близько 18 % з них є медалістами або отримали диплом з відзнакою після закінчення ВНЗ I–II рівня акредитації. Це говорить про високий навчальний потенціал студентів 1-го курсу 2016 р.

Крім того, слід зазначити, що у 2016 р. значно зменшилось порівняно з минулим роком кількість зарахованих студентів, випускників медичних ВНЗ I–II рівня акредитації – 10,1 %, а з числа сільської молоді – 13,9 %, що пов'язано з відміною цільового прийому для сільської молоді.

Значно скоротилася кількість категорій вступників, які користувалися правом зарахування в межах встановлених квот, які становили 10 % обсягу державного замовлення.

У цілому до складу студентів 1-го курсу ХНМУ в 2016 р. було зараховано 33 особи, які відповідно до законів України мають особливі права на здобуття вищої освіти, серед яких: 11 дітей-інвалідів та інвалідів I–II груп, 8 осіб завдяки закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці», 4 дитини учасників бойових дій, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та 4 внутрішньо переміщені особи, яким було надане право на першочергове зарахування.

У зв'язку зі складною суспільно-політичною ситуацією в східних регіонах зберігається висока кількість зарахованих на 1-й курс студентів з цих областей, а саме: з Луганської області зараховано 22, з Донецької – 97, що складає більше 14,9 % від загальної кількості прийнятих на навчання студентів на 1-й курс.

У цілому за результатами вступної кампанії 2016 р. до Харківського національного медичного університету на навчання зараховано 799 вітчизняних студентів, в тому числі за державним замовленням – 428 осіб та на місяця за кошти фізичних та юридичних осіб – 371.

На жаль, незважаючи на значний обсяг проведеної профорієнтаційної роботи, залишилися вакантні місця навчання з фінансуванням за кошти фізичних або юридичних осіб на спеціальності «Технології медичної діагностики та лікування» та «Соціальна робота» за ступенями освіти «Бакалавр» та «Магістр», що потребує подальшої популяризації зазначених спеціальностей серед абітурієнтів.

Вступна кампанія 2016 р. була доступною, зрозумілою та всебічно висвітленою. Відкритість і гласність було забезпечено розміщенням детальної інформації на стендах приймальної комісії: про хід прийому документів, конкурс, результати зарахування; телефони «гарячої лінії» МОН і МОЗ України, консультативні телефони МОН України і Департаменту освіти та науки Харківської обласної державної адміністрації. Поряд зі стендами приймальної комісії встановлена скринька для повідомлень і звернень громадян. Постійно працювали консультативний телефон та телефон довіри ХНМУ. Робота приймальної комісії ХНМУ із забезпечення якісного прийому висвітлювалась у засобах масової інформації, а також за допомогою інформаційної системи «Конкурс» МОН України, яка постійно оновлювалась. Ефективно працювало інформаційне забезпечення абітурієнтів через офіційний веб-сайт ХНМУ.

Таким чином, робота приймальної комісії з прийому на навчання до ХНМУ у 2016 р. проводилася відповідно до чинного законодавства, нормативних та інструктивних матеріалів МОН, МОЗ України, Правил прийому до ХНМУ в 2016 р., Положення про приймальну комісію ХНМУ у 2016 р. Незважаючи на складну суспільно-політичну ситуацію, що склалася в країні, в цілому «Вступна кампанія – 2016» в Харківському національному медичному університеті пройшла успішно.

Питання, які залишилися не вирішеними в повному обсязі:

1. Слід зазначити, що у вступній кампанії 2016 р. ВНЗ за спеціальностями медичного профілю мали фіксований обсяг державного замовлення та зарахування на місця державного замовлення відбувалося в одну хвилину (тобто була відсутня процедура дозарахування). Це унеможливило виконання медичними ВНЗ державного замовлення в повному обсязі, у рамках діючих положень Умов прийому на навчання до ВНЗ України у 2016 р.

Невикористання повною мірою місць державного замовлення пов'язано з тим, що частина вступників, рекомендованих на зарахування на місця навчання за державним замовленням до ХНМУ, відмовилася від них з метою продовження участі у конкурсі на місця навчання за кошти фізичних та юридичних осіб. Їх відмова обумовлена, перш за все, перспективою державного розподілу випускників медичних ВНЗ, які отримали вищу

освіту за кошти державного бюджету, за лікарськими спеціальностями відповідно до потреби у кадровому забезпеченні медичних закладів системи охорони здоров'я України, з обов'язковим відпрацюванням за місцем призначення не менше трьох років, відповідно до наказу МОЗ України № 367 від 25.12.97 р. «Про затвердження Порядку працевлаштування випусників державних вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням». Частина вступників вирішила залишитися на навчання на місцях за кошти фізичних та юридичних осіб у себе в регіонах. Деякі вступники, які були рекомендовані до зарахування, поїхали вчитися за кордон. Крім того, були вступники, які помилково рекомендовані до зарахування на місця навчання за державним замовленням системою ЄДЕБО (особи без громадянства та іноземці, які постійно проживають на території України, вступники, які вже здобули відповідний ступінь освіти за кошти державного замовлення, та ін.). Зазначене вище визначає необхідність перегляду існуючих положень умов прийому до ВНЗ з урахуванням особливостей вищих медичних навчальних закладів.

2. Відсутність для профорієнтованої молоді (випусників медичних ВНЗ I–II рівня акредитації, підготовчих курсів університету) особливих умов вступу до медичних ВНЗ;

3. Скасування пільгових умов вступу для сільської молоді в умовах нерівного доступу до якісної повної загальної середньої освіти в сільській місцевості та великих містах країни призвело до значного скорочення кількості студентів із числа сільської молоді серед першокурсників.

4. Невизначеність місця бакалавра та магістра за напрямом підготовки «Медсестринство» в системі практичної медицини.

5. Технічна недосконалість роботи сервісу «Електронний вступ» за умови обов'язкового подання заяв до ВНЗ лише в електронному вигляді вносила значні незручності як в роботу приймальної комісії, так і для вступників.

Організація вступної компанії у Медичному коледжі ХНМУ.

Проведення освітньої діяльності у Медичному коледжі Харківського національного медичного університету здійснюється відповідно до Витягу з Єдиної державної електронної бази з питань освіти щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти ХНМУ та Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) «Молодшого спеціаліста», «Бакалавра», «Спеціаліста», «Магістра» та ліцензованого обсягу ХНМУ, затвердженого Міністерством освіти і науки України від 11.12.2015 р., Наказів Міністерства освіти і науки України від 20.01.2017 р. № 11-л «Про переоформлення ліцензій», від 18.04.2017 р. № 77-л «Про переоформлення витягів».

Правила прийому до Медичного коледжу ХНМУ розроблені приймальною комісією коледжу відповідно до Умов прийому на навчання для

здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» у 2017 р., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 14 квітня 2017 р. № 599 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 5 травня 2017 р. за № 575/30343.

Порядок роботи приймальної комісії Медичного коледжу ХНМУ: понеділок – п'ятниця з 9.00 до 17.00; субота з 9.00 до 14.00; вихідний – неділя.

Вступники подають заяву про участь у конкурсному відборі до Медичного коледжу ХНМУ в паперовій формі. Заява до приймальної комісії навчального закладу в паперовій формі подається вступником особисто та реєструється уповноваженою особою приймальної комісії в Єдиній державній електронній базі в день її прийняття. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної спеціальності (спеціалізації), а також факт наявності/відсутності підстав для вступу поза конкурсом фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі. Приймальна комісія перевіряє в Єдиній державній електронній базі (далі – Єдина база) перелік заяв вступника, поданих до інших навчальних закладів.

Організація профорієнтаційної роботи у Медичному коледжі ХНМУ. Для успішного проведення профорієнтаційної роботи в Медичному коледжі ХНМУ створено профорієнтаційну комісію, до складу якої входять відповідальний секретар приймальної комісії та найбільш досвідчені викладачі коледжу. Робота профорієнтаційної комісії у 2016–2017 н. р. проводилася згідно з планом, затвердженим директором Медичного коледжу ХНМУ. Традиційними формами і методами профорієнтаційної роботи стали:

- День відкритих дверей, який проводився чотири рази (жовтень, грудень, лютий, квітень) ;
- створення агітаційної бригади із числа студентів коледжу, яка брала участь у загальноміських та районних профорієнтаційних заходах;
- відвідування викладачами та співробітниками коледжу загальноосвітніх шкіл міста та області: смт. Пісочин, смт. Солоницівка, м. Мерефа, м. Зміїв, смт. Золочів, м. Валки, м. Люботин, м. Балаклія, м. Чугуїв, м. Лозова, Нова Водолага, Дергачівський район, Краснокутський р-н, Великобурлуцький р-н, Первомайський р-н, Кегичівський р-н, Сахновщанський р-н, Барвінківський р-н, Близнюківський р-н, Борівський р-н, Зачепилівський р-н;
- проведення бесід зі старшокласниками міста Харкова;
- участь у ярмарках професій, організованих Харківським обласним та міським центром зайнятості, участь у проведенні дев'ятої міжнародної виставки «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2016», організованому за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту освіти Харківської міської ради, та ярмарку ВНЗ, організовану Обласною дитячою бібліотекою;

- проведення професійно орієнтованих консультацій з медичними працівниками, студентами під час проходження виробничої та переддипломної практики;

- розміщення інформації про умови вступу та навчання на офіційному сайті Медичного коледжу ХНМУ та на сайті ХНМУ.

Характеристика та особливості вступної кампанії за напрямом у Медичному коледжі ХНМУ. Медичний коледж ХНМУ оголошує прийом на підготовку фахівців із вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Молодший спеціаліст» за спеціальністю 223 Медсестринство, за спеціалізаціями: «Сестринська справа» на основі базової загальної середньої освіти з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти та на основі повної загальної середньої освіти, «Лікувальна справа» на основі базової загальної середньої освіти з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти, «Акушерська справа» на основі повної загальної середньої освіти.

Ліцензований обсяг за спеціалізацією «Сестринська справа» становить 120 осіб: 90 – на базі базової загальної середньої освіти та 30 – на базі повної загальної середньої освіти. Держзамовлення на спеціальності «Сестринська справа» не було.

Ліцензований обсяг за спеціалізацією «Лікувальна справа» – 30 осіб на базі базової загальної середньої освіти. Навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб.

Ліцензований обсяг за спеціалізацією «Акушерська справа» – 30 осіб на базі повної загальної середньої освіти. Навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб.

Підсумки. У першій частині звіту було розглянуто питання навчально-методичної діяльності, а саме: матеріали щодо результатів навчальної діяльності та оцінювання знань наших студентів та випускників; результати незалежного оцінювання знань у вигляді ЛЛП «Крок» на третьому та випускному курсах; навчально-методичне забезпечення освіти в університеті; навчально-методична робота; результати роботи, що проводить Медичний коледж, Навчально-науковий інститут якості освіти та Навчально-науковий інститут післядипломної освіти; питання інформаційно-бібліотечного забезпечення; видавничої діяльності; а також проведення приймальної кампанії у нашому університеті.

Для поліпшення управління закладом в єдиному інформаційному просторі у 2016–2017 н. р. було завершено роботи з оптимізації та адаптації до особливостей роботи університету складових частин програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом» (АСУ). Також було опрацьоване у повному обсязі нормативне супроводження програмного комплексу (складено та затверджено положення про АСУ). З наступного навчального року за наказом ректора планується офіційне впровадження системи у роботу структурних підрозділів університету.

Другий рік в університеті проводиться оцінка діяльності кафедральних колективів за показниками науково-педагогічної діяльності. У підсумках першого розділу наведемо кафедри університету, що стали переможцями за результатами рейтингового оцінювання у 2016–2017 н. р.

Серед кафедр гуманітарного спрямування перше місце зайняла кафедра суспільних наук.

Серед кафедр медико-біологічного спрямування на першому місці кафедра епідеміології, на другому – кафедра медичної генетики, на третьому – кафедра гігієни та екології № 2.

Серед клінічних кафедр терапевтичного профілю у трійці лідерів послідовно розподілились кафедра клінічної фармакології, кафедра внутрішньої медицини № 1, кафедра психіатрії, наркології та медичної психології.

Серед клінічних кафедр хірургічного профілю перше місце зайняла кафедра хірургії № 2, друге – кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології, третє – кафедра урології, нефрології та андрології.

РОЗДІЛ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кадрову політику вищого навчального закладу неможливо проводити без орієнтування на процеси реформування державних інститутів, які відбуваються у країні за вимогами громадянського суспільства.

Інтегрування України у спільноту європейських народів ставить перед українською владою завдання щодо приведення стандартів освіти, охорони здоров'я, соціальних стандартів рівня життя громадян до високих якісних показників.

Основною метою ВНЗ є поступова, виважена та цілеспрямована кадрова політика ВНЗ щодо введення в дію нових стандартів якості освіти, які на прикінцевому етапі нададуть змогу підготувати якісний, конкурентоспроможний продукт – молодого фахівця, здатного успішно конкурувати на сучасному світовому ринку праці.

Кадрова політика є однією з основних складових у організації та забезпеченні цього процесу.

У Харківському національному медичному університеті кадрова політика проводиться з дотриманням вимог Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Кодексу законів про працю України, постанов Кабінету Міністрів України, розпорядчих документів Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України. Формування кадрового резерву на керівні та науково-педагогічні посади знаходиться під постійної увагою ректорату університету.

З метою передачі знань та досвіду новому поколінню науковців створено необхідні умови для залучення молодих спеціалістів до навчання в аспірантурі, клінординатурі, докторантурі, які у подальшому успішно вливаються в робочі колективи науково-педагогічних кадрів університету.

Для впорядкування процедури заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ХНМУ відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту університету та на підставі рішення вченої ради ХНМУ в університеті затверджено «Порядок заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у Харківському національному медичному університеті» та склад Конкурсної комісії.

За підсумками проведеної у минулому навчальному році кадрової роботи мають місце певні досягнення. Успішними виявилися заходи з продовження роботи щодо підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу та омолодження кадрової ланки професорсько-викладацького складу.

Станом на 01.07.2017 р. освітній та науковий потенціал університету складається з 955 науково-педагогічних працівників, у тому числі професорсько-викладацького складу – 936 (98 %) та наукових співробітників – 19 (2 %). Особливості структури професорсько-викладацького складу університету за віковим показником наведено у *табл. II.1.*

Динаміка змін кадрового потенціалу університету порівняно з попереднім роком наведена у *табл. II.2.*

Чисельність докторів наук – 136 осіб (14,2 %), професорів (вчене звання) – 121 (12,7 %), кандидатів наук – 563 (59 %), доцентів (вчене звання) – 265 (28 %), осіб без наукового ступеня – 256 (26,8 %). Усього з науковими ступенями у університеті працює 699 співробітника, що складає 73,2 %.

Беручи до уваги динаміку кадрових змін у ХНМУ, слід відзначити, що 180 осіб серед професорсько-викладацького складу досягли пенсійного віку, що складає 19,2 % від загальної кількості.

Станом на 01.07.2017 р. кількість працюючих пенсіонерів серед категорій професорсько-викладацького складу має такий вигляд:

- завідувачі кафедр – 42,8 % (30 з 70);
- професори кафедр – 50 % (36 з 72);
- доценти кафедр – 22,6 % (75 з 331);
- старші викладачі кафедр – 21,9 % (7 з 32);
- асистенти та викладачі кафедр – 7,4 % (32 з 431).

В університеті здійснюється поступова, цілеспрямована робота щодо забезпечення повноцінного складу кафедральних колективів науково-педагогічними працівниками для викладання навчальних дисциплін студентам англійською мовою.

Станом на 30.06.2017 р. у ХНМУ 519 викладачів пройшли перевірку рівня володіння англійською мовою, отримали достатній результат і допущені до викладання дисциплін англійською мовою в університеті. З них 47 викладачів мають міжнародні сертифікати з рівнем B2.

У зв'язку зі значним збільшенням обсягів педагогічної, методичної, організаційної роботи з іноземними студентами і пов'язаним з цим великим інтелектуальним, емоційним, нервовим навантаженням професорсько-викладацького персоналу, з метою матеріального стимулювання викладачів, які здійснюють навчання англійською мовою, та заохочення інших викладачів до її вивчення у ХНМУ було видано наказ від 26.12.2016 р. № 441 «Про встановлення надбавки за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою».

**Таблиця II.1 – Кадрові ресурси. Професорсько-викладацький склад
Харківського національного медичного університету (вікова структура, фізичні особи)
станом на 01.07.2017 р.**

Категорії співробітників	Кількість	Вікові групи						Пенсійний вік, %
		До 30	31–40	41–50	51–60	61–65	>65	
Завідувачі кафедр	70	1 (1,4 %)	3 (4,3 %)	13 (18,6 %)	28 (40 %)	14 (20 %)	11 (15,7 %)	30 (42,8 %)
Професори	72	0	4 (5,6 %)	16 (22,2 %)	22 (30,6 %)	6 (8,3 %)	24 (33,3 %)	36 (50 %)
Доценти	331	1 (0,3 %)	83 (25,1 %)	90 (27,2 %)	94 (28,4 %)	26 (7,8 %)	37 (11,2 %)	75 (22,6 %)
Старші викладачі	32	1 (3,1 %)	7 (21,9 %)	10 (31,25 %)	7 (21,9 %)	5 (15,6 %)	2 (6,25 %)	7 (21,9 %)
Асистенти та викладачі	431	83 (19,3 %)	214 (49,6 %)	76 (17,6 %)	32 (7,4 %)	11 (2,6 %)	15 (3,5 %)	32 (7,4 %)
Всього	936	86 (9,2 %)	311 (33,2 %)	205 (21,9 %)	183 (19,6 %)	62 (6,6 %)	89 (9,5 %)	180 (19,2 %)
У т.ч. без наукового ступеня	248	61 (24,6 %)	87 (35,1 %)	54 (21,8 %)	27 (10,9 %)	10 (4 %)	9 (3,6 %)	24 (9,7 %)

**Таблиця II.2 – Кадрові ресурси.
Науково-педагогічний склад Харківського національного медичного університету
за станом на 01.07.2017 р.**

Показники	Навчальні роки		Динаміка
	2016–2017	2015–2016	абс., %
Загальна кількість науково-педагогічних кадрів, у т.ч.	955	932	23 (2,4 %)
– чоловіків	332 (35 %)	333 (36 %)	-1 (0,3 %)
– жінок	623 (65 %)	599 (64 %)	24 (3,8 %)
– професорсько-викладацького складу	936 (98 %)	910 (97,6 %)	26 (2,8 %)
– наукових співробітників	19 (2 %)	22 (2,4 %)	-3 (15,8 %)
– докторів наук	136 (14,2 %)	132 (14 %)	4 (2,9 %)
– професорів (вчене звання)	121 (12,7 %)	120 (12,9 %)	1 (0,8 %)
– кандидатів наук	563 (59 %)	540 (58 %)	23 (4,1 %)
– доцентів (вчене звання)	265 (28 %)	275 (29,5 %)	-10 (3,8 %)
– старших викладачів, асистентів, викладачів	463 (48,5 %)	440 (47,1 %)	23 (5 %)
– без наукового ступеня	256 (26,8 %)	260 (28 %)	-4 (1,5 %)

Відповідно до зазначеного наказу викладачам університету, які здійснюють викладання англійською мовою, встановлюється надбавка за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання) у таких відсотках від посадового окладу:

- мінімальний розмір надбавки – 25 %;
- викладачам зі стажем викладання англійською мовою понад 3 роки – 30 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2 – 50 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2 і стаж викладання англійською мовою понад 5 років – 60 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2, за кожні додаткові 3 роки (понад 5 років) викладання англійською мовою додавати по 10 % до встановленого розміру надбавки, але не більше 100 % від посадового окладу (надбавка за складність, напруженість у роботі – до 50 % і за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання) – до 50 %).

Відповідно до рішення вченої ради університету від 23 березня 2017 р. на підставі Статуту ХНМУ, у зв'язку із 95-річчям з дня заснування кафедри мікробіології, вірусології та імунології кафедри присвоєно ім'я її фундатора та першого керівника з 1922 по 1934 рік професора Даміана Петровича Гриньова.

З метою вдосконалення та розвитку системи забезпечення якості освітньої діяльності в ХНМУ з 01.09.2016 р. реорганізовано структурний підрозділ університету – Навчально-науковий центр шляхом поділу та створення на його базі двох структурних підрозділів: Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ та редакційно-видавничого відділу.

З метою забезпечення виконання працівниками ХНМУ вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо подання декларацій особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування в університеті було призначено особу, відповідальну за збір і подання документів до акредитованого центру сертифікації ключів для отримання послуги електронного цифрового підпису.

Робота з персоналом складається не лише з сухих цифр у звітних документах та росту чи зниження динаміки в управлінні трудовими ресурсами. За кожною такою цифрою стоїть окрема людина, її досягнення і прорахунки у роботі, що не залишається поза увагою ректорату та вченої ради університету. Працівники відділу кадрів забезпечують належну організацію цієї роботи.

У 2016–2017 н. р. за вагомі досягнення у професійній діяльності, значний внесок у розвиток медичної освіти та науки, високий професіоналізм, відданість справі, активну громадянську позицію та з нагоди ювілеїв від дня народження 9 співробітників університету нагороджено Подякою МОЗ України.

За багаторічну сумлінну працю та з нагоди Дня медичного працівника України Почесними грамотами ХНМУ нагороджено 34 працівники, Грамотами ХНМУ – 38 працівників, Подяками ректора ХНМУ – 103 працівники.

Слід зазначити, що у звітному періоді відбувся значний професійний ріст багатьох співробітників ХНМУ. Так, 6 співробітникам присвоєно вчене звання «професор», 5 – вчене звання «доцент», 6 присуджено науковий ступень «доктор наук» та 42 співробітникам присуджено науковий ступінь «кандидат наук».

На кадровий підрозділ покладено роботу не тільки зі стимулювання морального заохочення працівників, а також і організації та контролю за додержанням трудової дисципліни. За фактами допущених працівниками університету порушень трудового законодавства працівниками відділу кадрів проводяться перевірки, винні особи притягуються до дисциплінарної відповідальності. За звітний період за такі порушення до дисциплінарної відповідальності притягнуто 3 співробітники університету.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Звітний 2016–2017 н. р. не був простим для нашої країни з огляду на міжнародні та внутрішні ризики. Проте питанням розвитку науки й освіти в країні приділялася увага, насамперед у нормотворчій площині.

Імплементация Законів «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність» передбачала прийняття нормативних актів (у 2015 р. Постанови КМ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», а у 2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», які суттєво змінили освітній та науковий ландшафти країни й поставили нові завдання з цих видів діяльності.

Фінансове забезпечення наукової діяльності. Значущість фінансування як одного з головних аспектів забезпечення наукової діяльності університету не зменшується.

У 2016 р. бюджетне фінансування пріоритетних НДР дещо зросло – 2 665 тис грн проти 2 338 тис грн у 2015. Позабюджетні надходження за наукову і науково-технічну діяльність склали 5 793 тис грн проти 3 601 тис грн у 2015 р.

У 2017 р. через скорочення (до дев'яти) кількості фінансованих міністерством НДР відбулося незначне зменшення бюджетного фінансування пріоритетних НДР – 2 654,14 тис грн проти 2 665 тис грн у 2016 р. За 6 міс 2017 р. обсяг позабюджетного фінансування склав 2 003,0 тис грн.

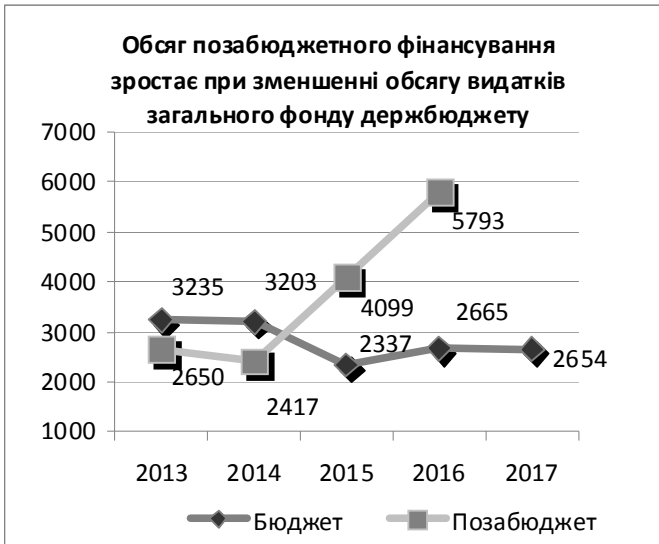

Рис. II.1. Фінансування НДР у ХНМУ (тис грн)

У 2016 р. за рахунок загального фонду держбюджету виконували НДР колективи під керівництвом чл.-кор. НАМН України, проф. В. М. Лісового (кафедра урології, нефрології та андрології); акад. НАМН України О. М. Біловола (кафедра клінічної фармакології); проф. Г. М. Кожиної (кафедра психіатрії, наркології та медпсихології), проф. В. М. Козька (кафедра інфекційних хвороб), проф. В. О. Коробчанського (НДІ ГП та ПЗ ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1), проф. В. Б. Давиденка (кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології, медичної біології), проф. В. О. П'ятикопа (кафедра нейрохірургії), проф. Т. О. Чумаченко (кафедра епідеміології), проф. М.Г. Щербаня (ЦНДЛ), ст. наук. співр. Т. О. Іваненко (ЦНДЛ), проф. В. І. Савенкова (навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ).

У 2017 р. за рахунок загального фонду держбюджету профінансовано 9 НДР з 12, які подавалися на конкурс до МОЗ.

Питома вага позабюджетних коштів серед усіх надходжень за наукову діяльність у 2016 р. склала 68,4 проти 61,3 % у 2015 р. Таким чином, зберігається тенденція превалювання позабюджетних надходжень над надходженнями за загальним фондом, що можна вважати позитивним процесом.

Серед підрозділів, які у звітному році забезпечували найбільші позабюджетні надходження за наукову діяльність, хочу зазначити:

- НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ – 3 156 958,71 грн.
- Науково-практичний центр клінічних та доклінічних досліджень ХНМУ – 2 371 692,06 грн.
- ЦНДЛ – 264 552, 73 грн.

У 2016 р. було завершено шість НДР, які фінансувалися за рахунок коштів держбюджету: «Оптимізувати діагностику ураження органів-мішеней та лікувальну стратегію у пацієнтів з артеріальною гіпертензією молодого віку» (керівник теми – акад. НАМН України, проф. О. М. Біловол); «Розробка методу комбінованої реконструкції оклюзій дистального артеріального русла при критичній ішемії нижніх кінцівок» (керівник теми – доц. В. І. Савенков); «Створити систему раннього виявлення корекції та профілактики посттравматичних стресових розладів у населення України в сучасних умовах» (керівник теми – проф. В. І. Коростій); «Оптимізувати лікування дітей з гнійно-запальними захворюваннями на основі врахування біоритмічних властивостей мікроорганізмів та особливостей імунної відповіді» (керівник теми – проф. В. Б. Давиденко); «Фізіолого-гігієнічна оптимізація виробничого середовища в машинобудуванні при використанні сучасних засобів комп'ютерної техніки» (керівник теми – проф. В. О. Коробчанський); «Розробка та впровадження принципів медицини граничних станів у молоді» (керівники теми – проф. В. О. Коробчанський, ст. наук. співр., Т. О. Іваненко).

За результатами виконаних у 2016 р. бюджетних НДР видано 11 інформаційних листів, 11 монографій, 139 статей у фахових виданнях, 196 тез, подано 1 заявку до Переліку наукової продукції, в рамках цих НДР виконується 1 докторська та 2 кандидатські дисертації.

НДР, які виконано в університеті за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2017 р., наведено в *табл. II.3*.

Таблиця II.3 – Наукова діяльність. Науково-дослідні роботи Харківського національного медичного університету, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2017 р.

№ пор.	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування, тис грн
1	Оптимізувати психосоціальну реабілітацію хворих на психічні розлади на основі розробки та впровадження психоосвітніх програм. Керівник теми – проф. Г. М. Кожина (кафедра психіатрії, наркології та медичної психології)	2015–2017	310,117
2	Експериментальне обґрунтування прогнозу небезпеки та корекції структурно-патогенетичних порушень в організмі в проблемі розробки гігієнічних нормативів поверхнево-активних речовин для води водоєм. Керівник теми – проф. М. Г. Щербань (ЦНДЛ)	2015–2017	242,238
3	Розробити науково обґрунтовану технологію епідеміологічного нагляду за інфекціями та шляхи стримування резистентності мікроорганізмів до антимікробних препаратів. Керівник теми – проф. Т. О. Чумаченко (кафедра епідеміології)	2015–2017	270,117

№ пор.	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування, тис грн
4	Обґрунтування, розробка та вибір малоінвазивних хірургічних методів лікування хворих на обструктивні захворювання нирок з урахуванням етіопатогенетичних механізмів обструкції. Керівник теми – доц. В. І. Савенков (навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ)	2016–2018	260,0
5	Обґрунтувати методологію хірургічного лікування еректильної дисфункції чоловіків із пенільними девіаціями. Керівник теми – чл.-кор. НАМН України проф. В. М. Лісовий (кафедра урології, нефрології та андрології)	2016–2018	310,417
6	Рання діагностика та моніторинг уражень центральної нервової системи у ВІЛ-інфікованих хворих. Керівник теми – проф. В. М. Козько	2016–2018	330,417
7	Розробити технології отримання і застосування тканинних матриксів на основі мезенхімальних аутоклітин з можливою реабілітацією хворих з наслідками бойових та небойових травм нервової системи. Керівник теми – проф. В. О. П'ятикоп	2016–2018	290,417
8	Оптимізація діагностики і лікування коморбідної патології (гіпертонічної хвороби та цукрового діабету 2-го типу) на підставі оцінки кардіо-гемодинаміки, метаболізму і фармакогенетичного аналізу. Керівник теми – проф. Л. Р. Боброннікова	2017–2019	330,417
9	Коморбідні психічні розлади у тимчасово внутрішньо переміщених осіб при соматичній патології. Керівник теми – проф. В. І. Коростій	2017–2019	310,0

Характеристика кадрового складу науковців університету.

У виконанні НДР у 2016 р. брали участь 134 доктори (12,1 % від усіх виконавців НДР) та 555 (50,3 %) кандидатів наук (*рис. 2*).

У виконанні НДР брали участь провідні науковці та фахівці, серед яких 1 дійсний член (академік) НАМН України О. М. Біловол, 5 членів-кореспондентів НАМН України (О. Я. Гречаніна, В. М. Лісовий, В. І. Лупальцов, М. І. Пилипенко, В. В. Бойко), 9 лауреатів Державної премії України (В. В. Бойко, О. Я. Гречаніна, А. Г. Істомін, І. А. Криворучко, В. М. Лісовий, В. І. Лупальцов, В. О. Сипливий, Ж. Д. Семидоцька, Ю. С. Парашук), 15 заслужених діячів науки і техніки України (О. Я. Бабак, О. М. Біловол, В. В. Бойко, М. П. Воронцов, О. Я. Гречаніна, О. М. Ковальова, І. Ф. Костюк, П. Г. Кравчун, В. І. Лупальцов, М. І. Пилипенко, Ж. Д. Семидоцька, С. І. Шевченко, А. Ф. Яковцова, І. А. Григорова, В. В. М'ясоєдов), 3 заслужені працівники освіти України (Ю. С. Парашук, Ю. О. Садовниченко, В. А. Капустник), 15 заслужених лікарів України (В. М. Лісовий, А. М. Дашук, О. М. Біловол, М. І. Березка, І. А. Гарагатий, Н. М. Адоньєва, К. М. Сокол, Ю. В. Одинець, Д. Ю. Дончак, Г. Р. Муратов, І. В. Летік, К. Ю. Пархоменко, В. І. Савенков, О. М. Пісоцький, В. М. Чеверда), 1 заслужений працівник фармації України (Т. І. Єрмоленко).

Почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» у 2016 р. присвоєно проректору з наукової роботи ХНМУ, доктору медичних наук, проф. В. В. М'ясоєдову (Указ Президента України № 533 від 01.12.2016 р.).

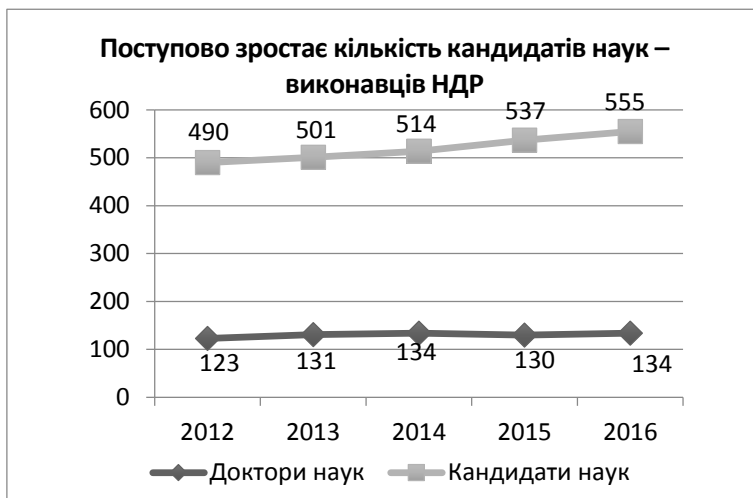

Рис. II.2. Кількість докторів і кандидатів наук – виконавців науково-дослідних робіт

Завідувача кафедри хірургії № 1, директора ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії НАМН України», лауреата Державної премії, заслуженого діяча науки і техніки України, д-ра мед. наук, проф. В. В. Бойка обрано членом-кореспондентом Національної академії медичних наук України за спеціальністю «Загальна та невідкладна хірургія» (Загальні збори НАМН України відбулися 30–31 травня 2017 р.).

Премію Президента України для молодих учених 2016 р. присуджено доценту кафедри фтизіатрії та пульмонології Дмитру Бутову.

Звання «Почесний громадянин Харківської області» присвоєно професору кафедри клінічної фармакології, академіку НАМН України, народному депутату України О. М. Біловолу, завідувачу кафедри медичної генетики, член-кор. НАМН України, проф. О. Я. Гречаній, завідувачу кафедри хірургії № 1 проф. В. В. Бойку.

Обласну стипендію ім. І. І. Мечникова в номінації «видатний науковець» призначено зав. кафедри інфекційних хвороб проф. В. М. Козьку.

У звітному році подовжено виплату стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених асистенту кафедри психіатрії, наркології та медичної психології І. В. Лещиній.

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених призначено асистенту кафедри стоматології дитячого віку Л. Кривенку та доценту кафедри патологічної анатомії М. Мирошниченку.

Питання матеріально-технічного забезпечення наукової діяльності залишається вкрай актуальним. Для проведення фундаментальних досліджень, які свідчать про наукову дієздатність установи, необхідним є сучасне обладнання для якісних морфологічних, біохімічних, молекулярно-генетичних досліджень.

Таке обладнання може бути придбане для нових науково-дослідних інституцій університету (наприклад, НДІ експериментальної та клінічної медицини).

Організаційні заходи. Звітний рік був багатим на організаційні заходи щодо наукової діяльності. У березні 2017 р. університет було включено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави, строком на 4 роки.

У травні 2017 р. університет отримав ліцензію на провадження діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні з підготовки докторів філософії за спеціальністю «Педіатрія».

У звітному періоді перереєстровано спеціалізовані вчені ради університету і збільшено кількість спеціальностей, за якими може проводитися захист дисертаційних робіт, за рахунок спеціальностей «Клінічна лабораторна діагностика» та «Судова медицина».

Вагомим здобутком звітного року стало запровадження Програми підтримки здобувачів наукових ступенів та вчених звань. Метою Програми є зростання мотивації здобувачів та науково-педагогічних працівників до підвищення наукового і фахового рівнів, до проведення наукових досліджень в університеті; покращання соціально-економічних умов та організаційних засад проведення науково-дослідної роботи в університеті.

Програма поширюється на здобувачів наукових ступенів доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук, вчених звань доцента та професора, на аспірантів, докторантів та науково-педагогічних працівників університету, які активно займаються науково-дослідною, міжнародною та методичною роботами й працюють в університеті не менше, ніж на 0,5 ставки за основним місцем роботи.

Крім того, університетом підписано договір із компанією «Плагіат» щодо долучення університету до системи Strike Plagiarism (ХНМУ став п'ятим серед медичних ВНЗ).

Англомовний журнал «Inter collegas» включено до Переліку фахових видань МОН України. Міністерство юстиції України зареєструвало наукове видання університету «Експериментальна та клінічна стоматологія».

Зростає затребуваність Репозитарію ХНМУ, про що свідчить статистика звернень (*табл. II.4*).

Серед кафедральних колективів із найбільшою кількістю представлених у Репозитарії матеріалів (станом на кінець червня 2017 р.) хочеться зазначити такі: кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки (999); кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології (869); кафедра внутрішньої медицини № 3 (595); кафедра анатомії людини (572); кафедра фармакології та медичної рецептури (559); кафедра акушерства та гінекології №1 (530); кафедра

педіатрії № 1 та неонатології (521); кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я (446); кафедра інфекційних хвороб (444); кафедра психіатрії, наркології та медичної психології (443); кафедра суспільних наук (372).

Таблиця II.4 – Наукова діяльність. Статистика звернень до Репозитарію ХНМУ

Показник	2013	2014	на 30.06. 2016 р.	на 15.06. 2017 р.
Розміщено матеріалів	4 153	5 555	11 179	14 559
Завантаження файлів	1 286 043	2 039 178	9 375 533	16 544 652
Переглядів матеріалів	690 921	1 219 364	4 677 334	7 961 669
Переглядів зібрань	657 076	749 718	1 203 592	1 529 177
Переглядів фондів	801 090	862 524	1 155 306	1 343 176
Кількість входів у систему	6 262	8 428	16 457	21 133
Пошуків виконано	95 873	1 315 046	3 485 057	5 317 345

Основні показники наукової діяльності університету. У табл. II.5 наведено показники наукової діяльності університету за 2013–2017 рр.

Таблиця II.5 – Наукова діяльність.
Показники наукової діяльності ХНМУ в 2013–2017 рр.

№ пор.	Назва показника	2013	2014	2015	2016	2017 (6 міс)
1	Кількість НДР, у тому числі – фінансованих МОЗ України; – за державними програмами – ініціативно-пошукових	56 13 – 43	57 14 – 43	58 13 – 45	60 13 – 47	53 9 – 44
2	Прикладні НДР, тис грн	3235,2	3203,8	2388,3	2665,7	2654,1
3	Фундаментальні НДР, тис грн	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Проведено на базі та за участі ХНМУ з'їздів, конференцій	43	52	44	64	57
5	Зроблено доповідей на наукових форумах: – України – країн СНД – країн дальнього зарубіжжя	721 80 146	671 107 248	761 71 164	856 161 311	181 32 46
6.	Публікації: – монографії; – методичні рекомендації щодо впровадження результатів НДР; – інформаційні листи; – статті у наукових виданнях, у т. ч. у країнах дальнього зарубіжжя; – тез доповідей	25 6 17 1708 83 2062	29 5 17 1916 124 2681	38 2 22 2064 140 3254	52 3 30 1952 216 3618	18 4 19 602 108 1900
7	Подано пропозицій до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я»	33	49	14	58	38

Дозвіл МОЗ України на тиражування у 2016 р. отримано на 3 методичні рекомендації: «Використання методу ультразвукового дослідження стану фетоплацентарного комплексу при затримці внутрішньоутробного росту та розвитку плода» (кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології), «Вивчення окремих ланок ендокринної та імунної систем у хворих на розповсюджений псоріаз у прогресуючій стадії» (кафедра дерматології, венерології та СНІДу); «Удосконалення конструкції індивідуальної пародонтальної капи для місцевого лікування генералізованого пародонтиту» (кафедра терапевтичної стоматології).

За 6 міс 2017 р. дозвіл МОЗ України на тиражування отримано на 1 методичну рекомендацію: «Комплексне лікування уrogenітальних мікстинфекцій (хламідіоз, трихомоноз, мікоплазмоз, герпес) з використанням фармакологічних та нефармакологічних засобів» (кафедра дерматології, венерології та медичної косметології). До Укрмедпатентінформу направлено 4 методичні рекомендації: «Професійна клінічна система добору стоматологічних матеріалів» (кафедра ортопедичної стоматології), «Лікування хворих на тяжкі форми псоріазу, спрямоване на зниження гепатотоксичної дії системної терапії» (кафедра дерматології, венерології та СНІДу), «Корекція порушень стану ерго- та тропотропної систем при псоріазі» (кафедра дерматології, венерології та медичної косметології), «Алгоритм діагностики та маркери фіброзу печінки при поєднаному перебігу жирової хвороби печінки та цукрового діабету 2-го типу» (кафедра клінічної фармакології).

У 2016 р. видано 30 інформаційних листів кафедрами: психіатрії, наркології та медичної психології – 6; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології – 4; фармакології та медичної рецептури – 4; клінічної фармакології – 3; гігієни та екології № 2 – 2; дерматології, венерології і медичної косметології – 2; ортопедичної стоматології – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 1; інфекційних хвороб – 1; неврології № 1 – 1; соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я – 1; терапевтичної стоматології – 1; ЦНДЛ – 1; Університетська клініка ХНМУ – 1.

За 6 міс 2017 р. видано 18 інформаційних листів кафедрами: клінічної фармакології – 4; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 4; психіатрії, наркології та медичної психології – 3; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 2; загальної хірургії № 1 – 1; ортопедичної стоматології – 1; стоматології – 1; травматології та ортопедії – 1; фізизіатрії та пульмонології – 1.

До Укрмедпатентінформу направлено 19 інформаційних листів кафедрами: інфекційних хвороб – 7; епідеміології – 3; хірургії № 2 – 2; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 1; дерматології, венерології та СНІДу – 1; клінічної фармакології – 1; медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії – 1; медичної генетики – 1; мікробіології, вірусології та імунології – 1; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 1.

У 2016 р. для включення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я, підготовлено 58 пропозицій від кафедр: внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології – 22, кафедра акушерства та гінекології №1 – 10, кафедра педіатрії № 1 та неонатології – 8, кафедра патологічної анатомії – 3, внутрішньої медицини № 1 – 2, кафедра патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна – 3, кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 2, кафедра травматології та ортопедії – 2, кафедра педіатрії № 2 – 1, кафедра медичної генетики – 1, кафедра клінічної фармакології – 1, кафедра медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії – 1, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 1, кафедра дерматології, венерології і СНІДу – 1.

За 6 міс 2017 р. для включення до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я» підготовлено 38 заявок від кафедр: внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології – 8; стоматології – 5; педіатрії № 2 – 4; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 3; епідеміології – 3; внутрішньої медицини № 3 – 3; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2; онкології – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2; медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії – 1; психіатрії, наркології та медичної психології – 1; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова – 1; травматології та ортопедії – 1; урології, нефрології та андрології – 1, фізіології – 1.

Показники, що характеризують патентно-ліцензійну роботу університету, наведено у *табл. II.6*.

Таблиця II.6 – Наукова діяльність.
Показники патентно-ліцензійної роботи у 2013–2017 рр.

Показник	2013	2014	2015	2016	2017 (6 міс)
Отримано патентів	92, у т. ч. патентів на винаходи – 4	81, у т. ч. патентів на винаходи – 9	78, у т. ч. патентів на винаходи – 13	65, у т. ч. патентів на винаходи – 18	30, у т. ч. патентів на винаходи – 5
Направлено заявок	91, у т. ч. патентів на винаходи – 8	85, у т. ч. заявок на винаходи – 14	69, у т. ч. патентів на винаходи – 20	103, у т. ч. патентів на винаходи – 39	64, у т. ч. патентів на винаходи – 15

У 2016 р. отримано 65 патентів (18 патентів на винаходи та 47 на корисні моделі) такими кафедрами: внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології – 7 патентів, із них 1 на винахід; акушерства та гінекології № 1 – 6 патентів, із них 1 на винахід; педіатрії № 2 – 4; акушерства та гінекології № 2 – 3; біохімії – 3; внутрішньої медицини № 3 – 3 патенти, із них 2 на винахід; інфекційних хвороб – 3 патенти, із них 1 на винахід; онкології – 3 патенти, із них 1 на винахід; хірургії № 1 – 3 патенти, із них 1 на винахід; хірургії № 2 – 3; анатомії людини – 2; патологічної анатомії – 2 патенти на винахід; пропедевтики внутрішньої медицини № 1,

основ біоетики та біобезпеки – 2 патенти, із них 1 на винахід; травматології та ортопедії – 2; фізіології – 2 патенти, із них 1 на винахід;

По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами акушерства, гінекології та дитячої гінекології; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; клінічної фармакології; стоматології; терапевтичної стоматології; урології, нефрології та андрології; фізіотерії та пульмонології; на корисні моделі – кафедрами пропедевтики педіатрії № 2; дитячої хірургії та дитячої анестезіології; патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна; загальної хірургії № 2; хірургії № 3; внутрішніх та професійних хвороб; дерматології, венерології і медичної косметології; нейрохірургії; радіології та радіаційної медицини. Один патент з хірургії отримав студент.

У 2016 р. до Укрпатенту було направлено 103 заявки (39 заявок на винаходи та 64 на корисні моделі) кафедрами: акушерства та гінекології № 1 – 9 заявок, із них 2 на винахід; інфекційних хвороб – 8 заявок, із них 5 на винахід; біохімії – 7 заявок, із них 4 на винахід; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології – 6 заявок, із них 1 на винахід; педіатрії № 2 – 6 заявок, із них 2 на винахід; акушерства та гінекології № 2 – 5 заявок, із них 1 на винахід; психіатрії, наркології та медичної психології – 5 заявок, із них 4 на винахід; хірургії № 2 – 5; внутрішньої медицини № 1 – 4; анатомії людини – 3 заявки, із них 1 на винахід; внутрішньої медицини № 3 – 3 заявки, із них 1 на винахід; інфекційних хвороб – 3 заявки, із них 2 на винахід; травматології та ортопедії – 3 заявки, із них 1 на винахід; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 2 заявки, із них 1 на винахід; внутрішніх та професійних хвороб – 2 заявки, із них 1 на винахід; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2 заявки, із них 1 на винахід; епідеміології – 2 заявки, із них 1 на винахід; ортопедичної стоматології – 2 заявки, із них 1 на винахід; оториноларингології – 2; офтальмології – 2; терапевтичної стоматології – 2 заявки, із них 1 на винахід; фармакології та медичної рецептури – 2 заявки, із них 1 на винахід; хірургії № 3 – 2 заявки, із них 1 на винахід; ЦНДЛ – 2 заявки на винахід.

По одній заявці направлено: на винахід – кафедрами медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова; патологічної анатомії; педіатрії № 1 та неонатології; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки; на корисні моделі кафедрами дерматології, венерології та медичної косметології; дитячих інфекційних хвороб; неврології № 2; онкології; патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна; пропедевтики педіатрії № 2; фізіотерії та пульмонології; хірургії № 1.

За 6 міс 2017 р. отримано 30 патентів (5 патентів на винаходи та 25 на корисні моделі) наступними кафедрами: внутрішньої медицини № 1 – 4; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 3 патенти, із них 2 на винаходи; акушерства та гінекології № 1 – 2; акушерства та гінекології № 2 – 2; біологічної хімії – 2; внутрішньої медицини № 3 – 2; оториноларингології – 2; офтальмології – 2; хірургії № 2 – 2. По одному патенту отримано: на винахід кафедрами – медицини невідкладних станів, анестезіології та інтен-

сивної терапії; патологічної анатомії; пропедевтики педіатрії № 1; на корисні моделі – внутрішніх і професійних хвороб; дерматології, венерології і СНІДу; інфекційних хвороб; фармакології та медичної рецептури; терапевтичної стоматології; фтизіатрії.

За 6 міс 2017 р. до Укрпатенту направлено 64 заявки (15 заявок на винаходи та 49 на корисні моделі) кафедрами: біохімії – 8; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 8 заявок, із них 4 на винаходи; ортопедичної стоматології – 5 заявок, із них 1 на винахід; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 4; внутрішньої медицини № 3 – 4 заявки, із них 1 на винахід; дерматології, венерології і СНІДу – 4 заявки на винахід; медичної та біоорганічної хімії – 4; патологічної анатомії – 3; педіатрії № 1 та неонатології – 3 заявки, із них 1 на винахід; акушерства та гінекології № 2 – 2 заявки, із них 1 на винахід; внутрішніх та професійних хвороб – 2 заявки; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології – 2; гістології, цитології та ембріології – 2 заявки, із них 1 на винахід; дерматології, венерології і медичної косметології – 2; патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна – 2 заявки. По одній заявці направлено: на винахід кафедрами – загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки; на корисні моделі кафедрами – гігієни та екології № 2; медичної генетики; неврології № 2; онкології; офтальмології; педіатрії № 2; психіатрії, наркології та медичної психології.

За 6 міс 2016 р. найбільшу кількість патентів отримала кафедра внутрішньої медицини № 1 – 4. За цей же період найбільшу кількість заявок до Укрпатенту направлено кафедрами біологічної хімії – 8; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 8; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 8; ортопедичної стоматології – 5.

У 2016 р. авторські свідоцтва отримали кафедри гігієни та екології № 1 (2); педіатрії № 2 (2); терапевтичної стоматології (2).

За 6 міс 2017 р. отримані авторські свідоцтва кафедрами: соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я (1); педіатрії № 2 (1). До Державної служби інтелектуальної власності України Заяву про реєстрацію авторського права направлено кафедрами: соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я (2); терапевтичної стоматології (2); педіатрії № 2 (1); пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки (1).

Приємно відзначити, що відповідно до рішення Конкурсної комісії Всеукраїнського конкурсу «Винахід року – 2016» комплекс винаходів співробітників нашого університету визнано кращим у галузевій номінації «Медицина»:

«Спосіб моделювання затримки внутрішньоутробного розвитку плоду, що обумовлена хронічною плацентарною недостатністю комбінованого генезу» (винахідники: Володимир Марковський, Ірина Сорокіна, Михайло Мирошніченко, Оксана Плітень, Антон Шапкін, Оксана Калужина);

«Спосіб моделювання внутрішньоутробного інфікування плода та новонародженого як наслідку підгострого інфекційно-запального процесу матері» (винахідники: Володимир Марковський, Ірина Сорокіна, Михайло Мирошніченко, Оксана Плітень, Марина Мішина, Антон Шапкін, Оксана Калужина).

У звітному році високо характеризувалася участь наших співробітників у наукових форумах України, країн СНД та країн дальнього зарубіжжя.

У 2016 р. підвищилася активність наших співробітників на вітчизняних наукових форумах (856 доповідей проти 761 у 2015 р.), зросла кількість доповідей на наукових форумах країн СНД (161 доповідь проти 71 у 2015 р.). Також більшою стала кількість доповідей на зарубіжних наукових форумах (311 проти 164 у 2015 р.).

За кількістю доповідей, зроблених на зарубіжних наукових форумах, кращими в минулому році були такі кафедри: педіатрії № 1 та неонатології; психіатрії, наркології та медичної психології; урології, нефрології та андрології; гігієни та екології № 2; внутрішньої медицини № 3.

У табл. II.7 та II.8 наведено кращі за показником участі у наукових форумах та публікаційною активністю кафедри, а також кафедри з мінімальними відповідними показниками.

**Таблиця II.7 – Наукова діяльність.
Кількість доповідей на наукових форумах на 1 науковця у 2016 р.**

Кафедри-лідери за кількістю доповідей на наукових форумах	
Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	6,26
Педіатрії № 1 та неонатології	5,8
Фтизіатрії та пульмонології	5,61
Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології	5,3
Психіатрії, наркології та медичної психології	4,54
Кафедри з кількістю доповідей на наукових форумах менше, ніж 1,0 на одного науковця	
Анатомії людини	0,36
Терапевтичної стоматології	0,31
Хірургічної стоматології та ЩЛХ	0,13
Ортопедичної стоматології	0,09

**Таблиця II.8 – Наукова діяльність.
Кількість статей у наукових виданнях на 1 науковця у 2016 р.**

Кафедри-лідери за кількістю статей	
Клінічної фармакології	11,62
Епідеміології	5,61
Оториноларингології	5,25
Урології, нефрології та андрології	4,53
Ортопедичної стоматології	2,72
Внутрішньої медицини № 1	2,42
Кафедри з кількістю статей менше, ніж 1,0 на одного науковця	
Гістології, цитології та ембріології	0,21
Анатомії людини	0,32
Гігієни та екології № 1	0,65
Медицини невідкладних станів	0,7

У 2016 р. співробітниками ХНМУ було опубліковано 216 статей у виданнях дальнього зарубіжжя. Зростають позиції університету в базі даних Scopus, у тому числі кількість цитувань публікацій, проте кількість публікацій зростає дуже повільно.

У цьому контексті доцільним є планомірна робота зі включення існуючих періодичних видань університету до бази Scopus. Цю роботу розпочато: укладено договір із фахівцями щодо розробки і реалізації стратегії включення журналів «Експериментальна і клінічна медицина» й «Inter collegas» до провідних наукометричних баз й, насамперед, до бази Scopus. Англomовний журнал «Inter collegas» включено до Переліку фахових видань МОН. Здобутком звітнього року стала реєстрація журналу «Експериментальна та клінічна стоматологія» у Міністерстві юстиції України й підготовка до видання першого номеру.

Наукові форуми, проведені на базі та за участю ХНМУ у 2016–2017 н. р., зазначено в *табл. II.9*.

Таблиця II.9 – Наукова діяльність. Наукові форуми, проведені на базі та за участю ХНМУ в 2016–2017 н. р.

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
1	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Цукровий діабет як інтегральна проблема внутрішньої медицини»	9 вересня 2016 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 3
2	«Ніч науки в Харкові» (загальноміський науковий захід)	24 вересня 2016 р.	ХНМУ
3	Міжрегіональний симпозіум «Актуальні питання акушерства, гінекології й дитячої гінекології»	28 вересня 2016 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології
4	«ІХ український гастроентерологічний тиждень»	29–30 вересня 2016 р.	ХНМУ ДУ «Національний інститут терапії ім. Л. Т. Малої НАМН України»
5	VII національний конгрес патофізіологів України «Патофізіологія і фармація: шляхи інтеграції»	5–7 жовтня 2016 р.	ХНМУ, кафедра патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна, кафедра фармакології та медичної рецептури Національний фармацевтичний університет
6	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Гофунговські читання», присвячена 95-річчю кафедри терапевтичної стоматології ХНМУ та 140-річчю від дня народження її засновника проф. Є. М. Гофунга	6–7 жовтня 2016 р.	ХНМУ, кафедра терапевтичної стоматології

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
7	Міждисциплінарний симпозиум з міжнародною участю «PainControl: мистецтво контролювати біль»	10 жовтня 2016 р.	Луганський державний медичний університет (м. Рубіжне) ХНМУ, навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ
8	Конференція «Актуальні питання сучасних методів фізичної реабілітації й відновлюваного лікування»	29 жовтня 2016 р.	ХНМУ, кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я
9	Науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Анатомія – перший крок до медицини», присвячена 120-річчю з дня народження видатного вченого анатома проф. Р. Д. Сінельнікова»	3–4 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра анатомії людини
10	Науково-практична конференція лікарів-інтернів, присвячена 150-річчю з дня народження засновника кафедри епідеміології Д. К. Заболотного «Інфекційний контроль з надання медичної допомоги»	4 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
11	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Стратегії профілактики неінфекційних хвороб та шляхи їх реалізації: від постулатів минулого в майбутнє»	4 листопада 2016 р.	ДУ «Національний інститут терапії ім. Л. Т. Малої НАМН України», ХНМУ
12	I Міжвузівський науковий квест «Пошуки скарбів науки»	12 листопада 2016 р.	ХНМУ ХНУ ім. В. Н. Каразіна Національний фармацевтичний університет Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського
13	Науково-практична конференція «Інфекційний контроль та актуальні проблеми інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги», присвяченої 135-річчю з дня народження Олександра Флемінга	16 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
14	Регіональний науково-практичний семінар «Безперервний професійний розвиток сімейного лікаря та педіатра» Тема семінару «Інновації у діагностиці, лікуванні та профілактиці поширених інфекційних та неінфекційних хвороб дитячого віку»	19 листопада 2016 р.	ХНМУ ХМАПО

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
15	Щорічна студентська наукова конференція «Актуальні питання діагностики та лікування внутрішніх хвороб»	22 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології
16	Науково-практична конференція «Історичні та медико-соціальні аспекти охорони здоров'я в Україні»	23 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я
17	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання лабораторної медицини»	23–24 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра клінічної лабораторної діагностики
18	I міжнародна конференція «Спортивна травматологія і реабілітація»	24 листопада 2016 р.	ХНМУ, навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ
19	XIV науково-практична конференція з міжнародною участю «Ендокринна патологія у віковому аспекті»	24–25 листопада 2016 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» ХНМУ
20	Студентська наукова конференція «Сторінки історії кафедри гістології, цитології та ембріології Харківського національного медичного університету», присвячена 150-річчю з дня заснування першої в Україні кафедри гістології	25 листопада 2016 р.	ХНМУ, кафедра гістології, цитології та ембріології
21	VI Форум, присвячений генетиці та епігенетиці рідкісних захворювань «Невиліковне лікувати треба»	1–2 грудня 2016 р.	ХНМУ, кафедра медичної генетики, Харківський спеціалізований медико-генетичний центр
22	IX Міжрегіональна науково-методична інтернет-конференція «Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах», присвячена 90-й річниці кафедри медичної біології ХНМУ	1–2 грудня 2016 р.	ХНМУ, кафедра медичної біології
23	Науково-практична конференція «Організація психіатричної та медико-психологічної допомоги військовослужбовцям ЗСУ, які беруть участь у бойових діях у сучасних умовах»	8–9 грудня 2016 р.	Військово-медичний клінічний центр Північного регіону Міністерства оборони України ХНМУ
24	Конкурс студентської професійної майстерності «Сяйво посмішки – творча майстерня»	12–14 грудня 2016 р.	ХНМУ, кафедра стоматології дитячого віку, ДЩЛХ та імплантології

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
25	Студентська наукова конференція «Актуальні питання медичної ембріології»	23–24 грудня 2016 р.	ХНМУ, кафедра гістології, цитології та ембріології
26	Науково-практична конференція молодих учених, яка присвячена пам'яті академіка Любові Малої	13 січня 2017 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології
27	Наукова сесія ХНМУ та Фестиваль молодіжної науки Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття»	16–18 січня 2017 р.	ХНМУ
28	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Шістнадцяті Данилевські читання)	2–3 березня 2017 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» ХНМУ
29	Науково-практична конференція лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»	14–15 березня 2017 р.	ХНМУ, кафедра педіатрії № 2
30	Міждисциплінарна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Проблеми на шляху подолання епідемії сучасності»	15 березня 2017 р.	ХНМУ, кафедри: фтизіатрії та пульмонології; інфекційних хвороб; епідеміології
31	V Національний конгрес неврологів, психіатрів та наркологів України з міжнародною участю «Неврологічна, психіатрична та наркологічна допомога в Україні: тенденції розвитку та сучасні виклики»	16–17 березня 2017 р.	ХНМУ, кафедри: психіатрії, наркології та медичної психології; неврології № 1; неврології № 2
32	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Патологія суглобів з позицій поліпрофільного підходу»	17 березня 2017 р.	ХНМУ, кафедри: загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; фізичної реабілітації та спортивної медицини, з курсом фізичного виховання та здоров'я ННМК «Університетська клініка» ХНМУ
33	XXXVIII студентська конференція «Актуальні проблеми тропічної інфектології»	27 березня 2017 р.	ХНМУ, кафедра інфекційних хвороб
34	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання невідкладної хірургії»	6–7 квітня 2017 р.	ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева НАМН України» ХНМУ

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
35	V регіональна науково-практична конференція алергологів Слобожанщини «Актуальні питання виявлення і лікування алергічних захворювань»	12 квітня 2017 р.	ХНМУ, кафедри: пропедевтики педіатрії № 2; пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства; внутрішньої медицини №2 і клінічної імунології та алергології
36	Студентська наукова конференція «Медична ембріологія – теоретичний базис репродуктивної медицини»	13 квітня 2017 р.	ХНМУ, кафедра гістології, цитології та ембріології
37	Міжвузівська студентська наукова конференція «Сучасні аспекти діагностики та лікування внутрішніх хвороб»	13 квітня 2017 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ХНУ ім. В. Н. Каразіна
38	Науково-практична конференція молодих вчених «Актуальні проблеми клінічної та фундаментальної медицини»	14 квітня 2017 р.	ХНМУ
39	Всеукраїнська науково-практична конференція «Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів»	19 квітня 2017 р.	ХНМУ, кафедра мовної підготовки іноземних громадян
40	Міжкафедральна студентська науково-практична конференція «Імунізація – захист людей різного віку від хвороб», присвячена 160-річчю з дня народження видатного українського епідеміолога та гігієніста О. В. Корчак-Челурківського в межах реалізації глобальної кампанії ВООЗ «Всесвітній тиждень імунізації 2017 року»	19 квітня 2017 р.	ХНМУ, кафедри: епідеміології фтизіатрії та пульмонології
41	Науково-практична конференція за участю міжнародних спеціалістів «Щорічні терапевтичні читання: медикаментозна та немедикаментозна профілактика неінфекційних захворювань: погляд в майбутнє»	20 квітня 2017 р.	ДУ «Національний інститут терапії ім. Л. Т. Малої НАМН України», ХНМУ, кафедра клінічної фармакології
42	V Міжнародна науково-практична конференція «Гендер. Екологія. Здоров'я»	20–21 квітня 2017 р.	ХНМУ, кафедра філософії, Центр гендерної освіти ХНМУ
43	Круглий стіл «Актуальні проблеми впровадження медичного страхування в Україні»	25 квітня 2017р.	ХНМУ, кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
44	IV Всеукраїнська наукова конференція студентів та молодих учених з фізіології з міжнародною участю «Фізіологія – медицині, фармації та педагогіці: актуальні проблеми та сучасні досягнення»	16 травня 2017 р.	ХНМУ, кафедра фізіології Національний фармацевтичний університет, Національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди
45	Міжвузівська студентська наукова конференція «Ars studenti terminologiae medicinalis: лінгво-культурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології»	16 травня 2017 р.	ХНМУ, кафедра латинської мови та медичної термінології
46	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Коморбідні стани – міждисциплінарна проблема»	19 травня 2017 р.	ХНМУ, кафедра інфекційних хвороб
47	Науково-практична конференція молодих учених за участю міжнародних спеціалістів, присвячена Дню науки «Медична наука на перетині спеціальностей: сьогодення і майбутнє»	19 травня 2017 р.	ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» ХНМУ
48	II Міждисциплінарний науковий квест «Пошуки скарбів науки»	20 травня 2017 р.	ХНМУ
49	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Біоетика та біобезпека: мультидисциплінарні аспекти»	23–24 травня 2017 р.	ХНМУ, кафедри: ПБМ № 1, основ біоетики та біобезпеки, епідеміології; ПБМ № 2 та медсестринства
50	Студентська наукова конференція «XXI сторіччя. Актуальні проблеми та перспективи розвитку біомедицини у техносфері»	24 травня 2017 р.	ХНМУ, кафедра медичної біології
51	X Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція студентів та молодих вчених International Scientific Interdisciplinary Conference (ISIC)	24–26 травня 2017 р.	ХНМУ
52	Виставка творчих робіт першокурсників, приурочена до Дня хіміка, «Хімія глини»	29 травня – 6 червня 2017 р.	ХНМУ, кафедра медичної та біоорганічної хімії
53	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Українська школа ендокринології»	1–2 червня 2017 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» ХНМУ
54	VII Форум, присвячений генетиці й епігенетиці рідкісних захворювань та проблемі розладів харчової поведінки «Поверніть в моду доброту...»	6–8 червня 2017 р.	Український інститут клінічної генетики ХНМУ, ХМСМГЦ

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
55	VI з'їзд нейрохірургів України з міжнародною участю	7–9 червня 2017 р.	ХНМУ, кафедра нейрохірургії
56	Науково-практична конференція «Актуальні проблеми боротьби з інфекційними хворобами: минулий досвід та погляд у майбутнє»	9 червня 2017 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
57	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми дерматології, венерології та ВІЛ/СНІД-інфекції»	15 червня 2017 р.	ХНМУ, кафедра дерматології венерології і СНІДу

Примітка: * - заходи, внесені до Плану проведення міжнародних та всеукраїнських конгресів, форумів, науково-практичних конференцій та семінарів молодих учених і студентів МОН України.

Підготовка наукових кадрів. Спеціалізовані вчені ради.

На виконання постанов Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та № 53 від 1 лютого 2017 р. «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266» кафедральними колективами, науковим відділом, відділом аспірантури проведено велику роботу, результатом якої стало отримання університетом ліцензії на підготовку докторів філософії за спеціальністю «Педіатрія» в додаток до ліцензованих раніше спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування».

З 1 вересня 2017 р. на кафедрах університету розпочато підготовку 27 аспірантів за програмами докторів філософії.

Питання якості підготовки майбутніх докторів філософії, у тому числі освітньої підготовки, є суттєвим важелем в отриманні якісного кінцевого результату. З огляду на це, науковим відділом і відділом аспірантури у листопаді 2016 р. було проведено анкетування аспірантів з метою визначення ставлення аспірантів 1-го року навчання до дисциплін освітньої складової підготовки докторів філософії за такими критеріями, як:

- корисність дисципліни;
- доступність викладання;
- необхідність внесення змін до змісту дисципліни;
- можливість вилучити дисципліни з програми підготовки.

Кращими за корисністю та доступністю викладення аспіранти визначили дисципліни, зазначені у *табл. II.10 та II.11.*

Таблиця II.10 – Наукова діяльність. Кращі дисципліни за корисністю

№ пор.	Назва дисципліни	Середній показник місця, визначеного аспірантами
1	Належна клінічна практика (Good Clinical Practice) і основи доказової медицини	2,57
2	Менеджмент і презентація наукових та освітніх проектів	2,73
3	Фахова іноземна мова (у тому числі академічне письмо англійською мовою – 3 кредити)	2,77
4	Біостатистика (Good Statistical Practice)	3,05
5	Філософія науки	3,25
6	Інтелектуальна власність, авторське право, академічна доброчесність	4,14

**Таблиця II.11 – Наукова діяльність.
Кращі дисципліни за доступністю виконання**

№ пор.	Назва дисципліни	Середній показник місяця, визначеного аспірантами
1	Фахова іноземна мова (у тому числі академічне письмо англійською мовою – 3 кредити)	2,58
2	Належна клінічна практика (Good Clinical Practice) і основи доказової медицини	2,75
3	Філософія науки	3,33
4	Менеджмент і презентація наукових та освітніх проектів	3,50
5	Інтелектуальна власність, авторське право, академічна доброчесність	3,75
6	Біостатистика (Good Statistical Practice)	3,89

У звітному періоді в ХНМУ навчалися:

- у докторантурі – 4 особи;
- в аспірантурі: очній – 81, заочній – 42 особи (за контрактом – 1 іноземний громадянин та 1 громадянин України);
- у магістратурі – за держзамовленням – 10 лікарів-інтернів;
- у клінічній ординатурі: за держзамовленням – 43, за контрактом – 16 лікарів (4 громадянини України і 12 іноземних громадян).

Усього в ХНМУ виконується за планом 47 докторських та 217 кандидатських дисертацій.

Дані про підготовку в університеті докторів та кандидатів наук наведено в *табл. II.12*.

Таблиця II.12 – Наукова діяльність. Дані про підготовку докторів та кандидатів наук у ХНМУ у 2013–2017 рр.

Дисертації	2013	2014	2015	2016	2017 (станом на 01.07.2017 р.)
заплановано					
Докторські	9	11	7	7	3
Кандидатські	47	45	40	68	10
захищено					
Докторські	9	1	5	5	4
Кандидатські	31	43	41	40	21

Дані про виконання дисертаційних робіт на кафедрах університету наведено у *табл. II.13* (кафедри розташовано у порядку зменшення кількості виконуваних дисертацій).

**Таблиця II.13 – Наукова діяльність.
Дані про виконання дисертаційних робіт на кафедрах університету**

№ пор.	Кафедра	Кількість здобувачів наукових ступенів доктора медичних наук	Кількість здобувачів наукових ступенів кандидата медичних наук	Кількість докторантів	Кількість аспірантів (з іноземними)		Кількість боржників		Всього виконується дисертаційних робіт (з урахуванням поданих до спецрад)
					Очна форма навчання	Заочна форма навчання	За докторськими дисертаціями	За кандидатськими дисертаціями	
1	Хірургії № 1	1	9	1	7	2	-	5	20
2	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	2	6	-	4	4	-	4	16
3	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології	2	-	-	9	1	-	-	12
4	Психіатрії, наркології та медичної психології	3	6	-	1	1	-	1	11
5	Офтальмології	1	3	-	3	4	-	2	11
6	Патологічної анатомії	4	1	-	-	3	2	-	8
7	Педіатрії № 1 та неонатології	-	2	1	4	1	-	-	8
8	Урології, нефрології та андрології	1	2	-	1	2	-	-	6
9	Нейрохірургії	1	3	-	1	1	1	-	6
10	Неврології № 1	2	3	-	-	1	-	-	6
11	Внутрішньої медицини № 1	1	2	-	3	-	-	1	6
12	Ортопедичної стоматології	-	5	-	1	-	-	2	6
13	Педіатрії № 2	-	1	-	3	2	-	-	6
14	Патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна	1	-	-	3	1	-	-	5
15	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1 та ОББ	-	3	-	2	-	-	1	5
16	Внутрішньої медицини № 3	-	2	-	2	1	-	1	5
17	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	1	1	-	2	1	-	-	5
18	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	-	2	-	1	2	-	2	5
19	Загальної хірургії № 1	-	2	-	1	2	-	1	5
20	Анатомії людини	2	2	-	1	-	1	1	5
21	Інфекційних хвороб	1	1	-	2	1	-	1	5
22	Судової медицини, медичного правознавства ім. заслуженого проф. М. С. Бокаріуса	1	3	-	1	-	-	1	5
23	Радіології та радіаційної медицини	-	3	-	1	1	-	-	5
24	Гістології, цитології та ембріології	1	1	-	1	2	1	-	5
25	Внутрішніх та професійних хвороб	2	1	-	1	-	-	-	4

№ пор.	Кафедра	Кількість здобувачів наукових ступенів доктора медичних наук	Кількість здобувачів наукових ступенів кандидата медичних наук	Кількість докторантів	Кількість аспірантів (з іноземними)		Кількість боржників		Всього виконується дисертаційних робіт (з урахуванням поданих до спецрад
					Очна форма навчання	Заочна форма навчання	За докторськими дисертаціями	За кандидатськими дисертаціями	
26	СДВ, ДЩЛХ та імплантології	2	2	-	-	-	-	-	4
27	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	-	-	-	3	1	-	-	4
28	Терапевтичної стоматології	1	2	-	-	1	-	1	4
29	Акушерства та гінекології № 2	-	1	-	1	2	-	-	4
30	Оториноларингології	2	-	-	2	-	1	-	4
31	Гігієни та екології № 1	1	2	-	1	-	-	-	4
32	Загальної хірургії № 2	1	3	-	-	-	-	2	4
33	Хірургії № 2	1	3	-	-	-	-	-	4
34	Пропедевтики педіатрії № 2	-	1	-	3	-	-	-	4
35	Фтизіатрії та пульмонології	1	-	-	3	-	1	-	4
36	Соціальної медицини та ЕОЗ	2	-	-	2	-	-	-	4
37	Фармакології та мед. рецептури	1	2	-	-	-	-	1	3
38	Акушерства та гінекології № 1	1	-	-	2	-	-	-	3
39	Стоматології	1	-	-	2	-	-	-	3
40	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова	-	2	-	1	-	-	1	3
41	Медичної генетики	-	1	-	-	2	-	1	3
42	Клінічної фармакології	1	-	-	-	1	-	-	2
43	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	-	2	-	-	-	-	1	2
44	Біологічної хімії	-	1	-	1	-	-	-	2
45	Гігієни та екології № 2	-	2	-	-	-	-	-	2
46	Травматології та ортопедії	-	1	-	1	-	-	1	2
47	Фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я	1	1	-	-	-	1	1	2
48	Неврології № 2	-	1	-	-	1	-	1	2
49	Дитячих інфекційних хвороб	-	-	-	2	-	-	-	2
50	Хірургії № 3	1	1	-	-	-	-	-	2
51	Пропедевтики педіатрії № 1	-	-	-	1	1	-	-	2

№ пор.	Кафедра	Кількість здобувачів наукових ступенів доктора медичних наук	Кількість здобувачів наукових ступенів кандидата медичних наук	Кількість докторантів	Кількість аспірантів (з іноземними)		Кількість боржників		Всього виконується дисертаційних робіт (з урахуванням поданих до спецрад)
					Очна форма навчання	Заочна форма навчання	За докторськими дисертаціями	За кандидатськими дисертаціями	
52	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	-	-	1	-	-	-	-	1
53	Дерматології, венерології та СНІДу	-	1	-	-	-	-	-	1
54	Фізіології	-	1	-	-	-	-	1	1
55	ОХТА	-	1	-	-	-	-	1	1
56	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	-	-	-	-	-	-	-	-
57	Медичної біології	-	-	-	-	-	-	-	-
58	Онкології	-	-	-	-	-	-	-	-
59	Дерматології, венерології і медичної косметології	-	-	-	-	-	-	-	-
60	Епідеміології	-	-	-	-	-	-	-	-
61	ЦНДЛ	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього		44	95	3	80	42	8	35	264

У 2016–2017 н. р. захистили докторські дисертації – О. О. Калмик (кафедра внутрішніх та професійних хвороб); Д. О. Свтушенко (кафедра хірургії № 1), Д. І. Маракушин (кафедра біохімії), М. Ю. Зак (кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб), Д. О. Бутов (кафедра фтизіатрії та пульмонології), А. О. Григорова (кафедра хірургічної стоматології).

Подали докторські дисертаційні роботи до спеціалізованих вчених рад – Н. М. Гончарова (кафедра хірургії № 2), Н. М. Савельєва (кафедра стоматології), П. П. Кравчун (кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології).

Запланували докторські дисертації – А. Д. Бойченко (кафедра педіатрії № 1 та неонатології), О. В. Гармаш (кафедра терапевтичної стоматології), М. О. Кучерявченко (кафедра патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна), Л. А. Вигівська (кафедра акушерства та гінекології № 1), Б. О. Шелест (кафедра внутрішніх та професійних хвороб), М. В. Губін (кафедра судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса), В. В. Кучерявченко та К. Г. Михневич (кафедра медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії).

У табл. II.14 представлено дані про захищені кандидатські дисертації у 2016–2017 н. р.

Таблиця II.14 – Дані про захищені кандидатські дисертації у 2016–2017 н. р.

П.І.Б. дисертанта	Кафедра, де виконувалася робота
Му'авія Салем Насер Альмарадат (Йорданія)	Акушерства та гінекології № 1
Ганчева О. В.	Акушерства та гінекології № 2
Сухонос Р. О.	Анатомії людини
Максимова І. Г.	Біологічної хімії
Братусь В. М.	Внутрішніх та професійних хвороб
Єрмак О. С. Табаченко О. С. Заїкіна Т. С.	Внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології
Семенова Н. В.	Гігієни та екології № 2
Берегова А. А.	Дерматології, венерології і медичної косметології
Овчаренко С. С.	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології
Власенко Д. В. Літовченко А. В. Павлова Т. М. Лапшин Д. В.	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології
Брек О. О.	Загальної хірургії № 1
Шмуліч О. В.	Медичної біології
Штанюк Є. А.	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова
Мохамад Аднан Гхалеб Аль-Травнех (Йорданія)	Нейрохірургії
Басилайшвілі С. Ю.	Онкології
Коваленко Г. А.	Ортопедичної стоматології
Аджадж Самер Мохамед Фарід Алі (Лівія)	Офтальмології
Юнусов В. Ю.	Патологічної анатомії
Гордієнко І. В. Помазуновська О. П.	Педіатрії № 1 та неонатології
Васильченко Ю. В. Яворович М. В.	Педіатрії № 2
Хмаін С.	Психіатрії, наркології та медичної психології
Федуленкова Ю. Я.	Радіології та радіаційної медицини
Карнаух О. В.	СДВ, ДЦПХ та імплантології
Зінчук А. М.	Соціальної медицини, організацій та економіки охорони здоров'я
Прокопова М. В.	Стоматології
Дністранський В. І. Жданова Н. О. Бабай О. М.	Терапевтичної стоматології
Білостоцький А. І.	Травматології та ортопедії
Абдельрахман М.	Урології, нефрології та андрології
Ісаєва І. М.	Фізіології
Симонець Є. М. Мирошниченко Д. О.	Хірургії № 1
Кривонос К. А. Литвиненко М. І.	ЦНДЛ

Дані про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів у ХНМУ в докторантурі, аспірантурі, магістратурі та клінічній ординатурі наведено в *табл. II.15–II.16.*

Таблиця II.15 – Кількість осіб, які навчалися в докторантурі, аспірантурі, магістратурі та клінічній ординатурі ХНМУ (2013–2017 рр.)

Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Докторантура	3	4	4	4	3
Аспірантура					
усього	106	110	126	123	113
очна	70	65	74	81	85
заочна	36	45	52	42	28
Магістратура	33	25	16	10	1
Клінічна ординатура	41	49	50	43	45

Таблиця II.16 – Дані про прийом до очної аспірантури при ХНМУ в 2013–2017 рр.

Показник	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість прийнятих до аспірантури	27	26	26	27	30

Дані про навчання в аспірантурі за кафедрами наведено в *табл. II.17.*

Таблиця II.17 – Кількість аспірантів, які навчаються на кафедрах університету (станом на 01.07.2017 р.) (за державним замовленням)

№ пор.	Кафедра	Кількість аспірантів		
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання	Усього
1	Акушерства та гінекології № 1	1	–	1
2	Акушерства та гінекології № 2	1	2	3
3	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	1	2	3
4	Анатомії людини	1	–	1
5	Біологічної хімії	1	–	1
6	Внутрішніх та професійних хвороб	1	–	1
7	Внутрішньої медицини № 1	3	–	3
8	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології	9	1	10
9	Внутрішньої медицини № 3	2	1	3
10	Гігієни та екології № 1	1	-	1
11	Гігієни та екології № 2	-	-	-
12	Гістології, цитології та ембріології	1	2	3
13	Дерматології, венерології і медичної косметології	–	–	–
14	Дерматології, венерології та СНІДу	–	–	–
15	Дитячих інфекційних хвороб	2	-	2
16	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	–	–	–
17	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	–	–	–
18	Епідеміології	–	–	–
19	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	2	1	3
20	Загальної хірургії № 1	1	2	3
21	Загальної хірургії № 2	–	–	–
22	Інфекційних хвороб	2	1	3

№ пор.	Кафедра	Кількість аспірантів		
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання	Усього
23	Клінічної фармакології	–	1	1
24	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	4	4	8
25	Медичної біології	–	–	–
26	Медичної генетики	–	2	2
27	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова	1	–	1
28	Неврології № 1	–	1	1
29	Неврології № 2	–	1	1
30	Нейрохірургії	1	1	2
31	Онкології	–	–	–
32	Ортопедичної стоматології	1	–	1
33	Оториноларингології	2	–	2
34	Офтальмології	3	4	7
35	ОХТА	–	–	–
36	Патологічної анатомії	–	3	3
37	Патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна	3	1	4
38	Педіатрії № 1 та неонатології	4	1	5
39	Педіатрії № 2	3	2	5
40	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1 та ОББ	2	–	2
41	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	–	–	–
42	Пропедевтики педіатрії № 1	1	1	2
43	Пропедевтики педіатрії № 2	3	–	3
44	Психіатрії, наркології та медичної психології	1	1	2
45	Радіології та радіаційної медицини	1	1	2
46	СДВ, ДЩЛХ та імплантології	–	–	–
47	Соціальної медицини та ЕОЗ	2	–	2
48	Стоматології	2	–	2
49	Судової медицини, медичного правознавства ім.засл. проф. М. С. Бокаріуса	1	–	1
50	Терапевтичної стоматології	–	1	1
51	Травматології та ортопедії	1	–	1
52	Урології, нефрології та андрології	–	2	2
53	Фармакології та мед. рецептури	–	–	–
54	Фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я	–	–	–
55	Фізіології	–	–	–
56	Фтизіатрії та пульмонології	3	–	3
57	Хірургії № 1	7	2	9
58	Хірургії № 2	–	–	–
59	Хірургії № 3	–	–	–
60	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	3	1	4
61	ЦНДЛ	–	–	–
	Всього	78	42	120

Серед кафедр, що відрізняються якісною підготовкою дисертантів, хочу назвати такі:

- внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології;
- психіатрії, наркології та медичної психології;
- педіатрії № 1 та неонатології;
- хірургії № 1;
- хірургічної стоматології та ЩЛХ;
- стоматології;
- урології, нефрології та андрології ;
- внутрішньої медицини № 3;
- офтальмології;
- екстреної та невідкладної допомоги, ортопедії та травматології.

У табл. II.18 наведено дані щодо кількості виконуваних в університеті дисертацій за спеціальностями.

У звітному році збільшилася кількість виконуваних робіт за фундаментальними спеціальностями.

Таблиця II.18 – Кількість дисертаційних робіт, які виконуються в ХНМУ станом на 01.07.2017 р.

Спеціальності	Докторські	Кандидатські
Хірургічні	12 (11 у 2016 р.)	70 (68 у 2016 р.)
Терапевтичні	15 (20)	55 (66)
Фундаментальні	11 (10)	28 (17)
Стоматологія	4 (4)	17 (20)
Педіатрія	1 (0)	20 (19)
Профілактична медицина	3 (2)	16 (15)
Акушерство та гінекологія	1 (0)	11 (11)
Усього	47	217

Черговий раз хочу наголосити на тому, що на кожній кафедрі університету має виконуватися дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук. Виконання робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії також має бути пріоритетним напрямом діяльності кафедрального колективу.

У звітному році в університеті функціонували п'ять спеціалізованих вчених рад за шістнадцятьма спеціальностями (табл. II.19), які пройшли перереєстрацію. Здобутком звітного року стало збільшення кількості спеціальностей, за якими може відбуватися захист дисертаційних робіт. Новими спеціальностями стали 14.01.20 – «Судова медицина» та 14.01.39 – «Клінічна лабораторна діагностика».

У табл. II.20 узагальнено показники роботи спеціалізованих вчених рад у 2013–2017 рр.

Таблиця II.19 – Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій при Харківському національному медичному університеті

№ пор.	Шифри спеціалізованих вчених рад	Шифри і назви спеціальностей, які є у радах	Голови спецрад
1	Д 64.600.01	14.01.01 – акушерство та гінекологія 14.01.03 – хірургія 14.01.06 – урологія	д-р мед. наук, проф. М. О. Щербина
2	Д 64.600.02	14.01.22 – стоматологія 14.01.30 – анестезіологія і інтенсивна терапія 14.01.39 – клінічна лабораторна діагностика	д-р мед. наук, проф. Р. С. Назарян
3	Д 64.600.03	14.01.20 – судова медицина 14.02.01 – анатомія людини 14.03.02 – патологічна анатомія 14.03.04 – патологічна фізіологія	д-р мед. наук, проф. І. В. Сорокіна
4	Д 64.600.04 ім. акад. Л. Т. Малої	14.01.02 – внутрішні хвороби 14.01.10 – педіатрія 14.01.11 – кардіологія 14.01.37 – нефрологія	акад. НАМН України, д-р мед. наук, проф. О. М. Біловол
5	Д 64.600.06	14.02.01 – гігієна та професійна патологія; 14.02.03 – соціальна медицина	д-р мед. наук, проф. В. А. Огнєв

Таблиця II.20 – Інформація про захисти в спеціалізованих вчених радах ХНМУ за період 2013–2017 рр. (загальна кількість/у тому числі співробітники університету)

№ пор.	Шифр ради	2013		2014		2015		2016		2017 (6 міс)	
		докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.
1	Д 64.600.01 (голова – проф. М. О. Щербина)	4/2	9/7	0	19/10	3	17/2	2/1	7/2	3/0	5/1
2	Д 64.600.02 (голова – проф. Р. С. Назарян)	1/0	8/5	0	11/9	1	6/3	2/1	11/5	1/1	7/4
3	Д 64.600.03 (голова – проф. І. В. Сорокіна)	5/4	10/9	2/0	18/7	0	17/5	0	9/0	1/1	3/2
4	Д 64.600.04 (голова – проф. О. М. Біловол)	6/2	20/16	0	15/10	3/1	18/0	4/2	20/11	1/0	9/2
5	Д 64.600.06 (голова – проф. В. А. Огнєв)	0	7/2	3/1	7/2	5/0	4/0	4/0	14/3	0	0
Усього		19/4	54/39	5/1	70/38	12/1	62/10	12/4	61/21	6/2	24/9

Результати роботи Студентського наукового товариства і Ради молодих вчених. Студентське наукове товариство Харківського національного медичного університету є самокерованим суспільним об'єднанням студентів, створеним на основі спільності інтересів в галузі наукових досліджень. Керівним органом СНТ є Рада СНТ, основною метою якої є залучення талановитої молоді у сферу науки, створення умов для заняття

науковою роботою студентами, залучення студентів і вдосконалення їх навиків у самостійній науково-дослідній діяльності.

Рада молодих вчених та фахівців – це колегіальний орган, який функціонує на громадських засадах і координує роботу вчених ХНМУ віком до 35 років.

Рада студентського наукового товариства тісно співпрацює з Радою молодих учених ХНМУ, що сприяє активізації молодіжної науки університету в цілому.

На даний час студентське наукове товариство ХНМУ налічує 968 осіб, які виконують наукову роботу в 70 студентських наукових гуртках.

У складі Ради СНТ працює 12 осіб, головою Ради є студентка 5-го курсу ІІ медичного факультету Плехова Олеся.

У складі Ради молодих вчених 15 осіб, голова Ради – доцент кафедри неврології № 1 канд. мед. наук Наталія Куфтеріна. Н. Куфтеріна є головою Ради молодих вчених при МОЗ України, головою Ради молодих вчених при ХОДА, членом Ради молодих вчених при МОН України, членом Харківської обласної ради молодих вчених і фахівців при Північно-Східному науковому центрі та стипендіатом Кабінету міністрів України для молодих учених у 2014–2016 рр.

Студенти нашого університету в 2016–2017 н. р. взяли активну участь у роботі всеукраїнських (661 доповідь) та міжнародних (29 доповідей) наукових конференцій, де здобули призові місця та отримали подяки від організаторів. Необхідно підкреслити, що за останні роки збільшується кількість студентів університету, які беруть участь у роботі всеукраїнських наукових форумів, покращується якість та збільшується науково-практична значущість студентських наукових робіт.

16–17 січня 2017 р. у рамках Наукової сесії ХНМУ відбувся «Фестиваль молодіжної науки». Серед заходів Фестивалю:

- Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття» (16–17 січня 2017 р.);
- Брейн-ринг молодих учених «Медицина без меж» (16 січня 2017 р.);
- Студентський дебатний клуб «Антибіотик за рецептом» (16 січня 2017 р.);
- Міжвузівське молодіжне наукове стендап шоу «Science slam» (17 січня 2017 р.).

У міжвузівській конференції молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття» у 2017 р. у конференції взяли участь 467 молодих вчених та студентів, серед яких 138 виступили з усними доповідями, 74 представили стендові доповіді. У заході взяли участь молоді науковці ХНМУ, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Сумського державного університету, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», Одеського національного медичного університету, ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України», Національного фармацевтичного університету, ХМАПО та ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України».

На базі ХНМУ 24–26 травня 2017 р. відбулася X Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція молодих учених та студентів International Scientific Interdisciplinary Conference (ISIC), офіційною мовою якої традиційно була англійська. На засіданнях конференції прозвучали 109 усних доповідей, відбулася постерна секція, де були представлені 43 стендові доповіді. За матеріалами конференції видано збірник, до якого увійшло 280 тез молодих науковців. Цікаві роботи було представлено студентами і молодими вченими з усіх регіонів України: Харкова, Києва, Полтави, Ужгорода, Дніпропетровська, Тернополя, Львова, Чернівців, Одеси, Івано-Франківська.

У процесі роботи було проведено майстер-класи з електрокардіографії, надання невідкладної медичної допомоги при політравмі та артерії, також відбулося online-голосування з метою визначення «The best ISIC-X плакат!» (так званий «Приз глядацьких симпатій»).

На базі ХНМУ було проведено 17 монотематичних конференцій і науково-практичних заходів студентів та молодих вчених:

- III Міжвузівська науково-практична конференція «Актуальні проблеми експериментальної та клінічної біохімії», присвячена 130-річчю з дня народження О. В. Палладіна (12.10.2016);

- V наукова студентська конференція «Сучасні методи діагностики в клініці внутрішніх хвороб та їх етичні аспекти» (16.11.2016);

- VI конкурс студентської професійної майстерності «Сяйво посмішки. Творча майстерня» (20.11.2016);

- Студентська наукова конференція «1 на 1 000 000. Рідкісні захворювання людства» (24.11.2016);

- Виставка-конкурс студентських робіт «Фізіологія в цифрах і мнемоніках» (01.12.2016);

- Наукова конференція «Міждисциплінарні аспекти психіатрії, неврології та медичної психології» (16.12.2016);

- Студентська конференція «Актуальні питання неврології» (16.12.2016);

- Студентська наукова конференція «Міфи і міфотворчість в історії» (12.01.2017);

- Науково-практична конференція молодих учених та студентів «Проблеми на шляху подолання епідемій сучасності» (15.03.2017);

- Студентська конференція «Актуальні проблеми тропічної інфектології» (27.03.2017);

- Студентська наукова конференція «Медична ембріологія – теоретичний базис репродуктивної медицини» (13.04.2017);

- Студентська наукова конференція «Актуальні проблеми клінічної та фундаментальної медицини» (14.04.2017);

- Студентська науково-практична конференція «Імунізація – захист людей різного віку від хвороб» (19.04.2017);

- Всеукраїнська конференція студентів та молодих вчених «Актуальні питання нейронаук» (26.04.2017);

– IV Всеукраїнська наукова конференція студентів та молодих учених з фізіології з міжнародною участю «Фізіологія – медицині, фармації та педагогіці: актуальні проблеми та сучасні досягнення» (16.05.2016);

– Студентська наукова конференція «Ars studenti terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології» (16.05.2016);

– Студентська наукова конференція «Актуальні проблеми експериментальної та клінічної біохімії» (22.05.2017);

– Студентська наукова конференція «XXI сторіччя. Актуальні проблеми та перспективи розвитку біомедицини у техносфері» (24.05.2017).

Згідно з наказом ректора ХНМУ «Про проведення першого (вузівського) туру Всеукраїнської студентської олімпіади у 2016–2017 н. р.» в університеті було проведено перший етап Всеукраїнської студентської олімпіади з 26 дисциплін.

У першому етапі олімпіади взяли участь 311 студентів, призіві місця посіли 62 студенти, яких було направлено для участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади до базових ВНЗ.

Переможцями II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади стали 9 студентів ХНМУ, 5 команд ХНМУ стали переможцями у командному заліку. Слід відмітити загальне покращання результатів участі студентів ХНМУ у Всеукраїнській студентській олімпіаді. Хочу подякувати студентам та кафедрам, які готували студентів, за результативну участь.

У 2016–2017 н. р. Харківський національний медичний університет було визначено базовим ВНЗ із проведення другого етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з таких дисциплін:

1. Медична генетика.
2. Психіатрія та наркологія.
3. Медична психологія (для студентів медичних та класичних ВНЗ).
4. Клінічна імунологія.

Завідувачі кафедр і кафедральні колективи заслуговують на слова подяки за проведені на високому рівні студентські змагання.

Також традиційною стала участь студентів університету у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, переможцями якого стали 3 студенти ХНМУ.

30 березня 2017 р. на базі ХНМУ відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із клінічної та фундаментальної медицини, стоматології та фармакології (англійською мовою), у якому взяли участь представники 8 вищих навчальних закладів України, які представили 23 роботи. Офіційною мовою заходу була англійська, що надало учасникам можливість показати не тільки високий рівень володіння науковим матеріалом, а й продемонструвати прекрасні знання іноземної мови.

24.09.2016 р. ХНМУ брав участь у науково-освітньому заході «Ніч науки», який відвідали сотні харків'ян та гостей міста. Під час проведення заходу можна було ознайомитися з принципами дії медичної апаратури, оцінки якості продуктів харчування, виявити мікроорганізми на поверхні

власних рук та мобільних телефонів, подивитися патологічні стани на тваринах. Гості мали змогу провести серцево-легеневу реанімацію, зробити внутрішньовенні та внутрішньом'язові ін'єкції, провести лапароскопічні маніпуляції, пройти обстеження у терапевта, ендокринолога, хірурга, травматолога, офтальмолога, оториноларинголога, реабілітолога, стоматолога та педіатра; зняти ЕКГ; відвідати музей ХНМУ, патологічної анатомії та нормальної анатомії. Студенти іноземних факультетів продемонстрували народні методи лікування.

17.09.2016 р. Рада СНТ та Рада молодих вчених ХНМУ взяли активну участь у «Науковому пікніку» – масштабному фестивалі з популяризації науки для дітей та молоді. Цього разу університет показав дуже цікаву програму, яка стала результатом злагодженої командної роботи. Навчання реанімаційним заходам, ушивання ран, виконання ін'єкцій, тренінг із лапароскопічних маніпуляцій, ЕКГ моніторинг, створення генеалогічного дерева, тестування на стійкість до стресів, знайомство з моделлю Дондерса, селфі в протичумному костюмі, хімічні досліди у вигляді вулканів пристрастей і штучної крові радували у цей день наших відвідувачів.

12.11.2016 р. та 20.05.2017 р. під гаслом «Наука – це цікаво» у ХНМУ пройшли стартові етапи Міжвузівського наукового квесту. Учасниками квесту стали найталановитіші студенти місцевих вишів, які мали розв'язати задачі з абсолютно всіх галузей науки – від медицини до культури.

18.11.2016 р. стартував проєкт Ради Студентського наукового товариства «Плюшевий лікар». Він реалізується за підтримки Генерального консульства Німеччини завдяки гранту, що був виграний у конкурсі «Молодь для міста» у рамках проведення Ночі Науки. Метою проєкту є запобігання виникнення у дитини синдрому «білого халату» та налагоджування зв'язку між дитиною та лікарем.

22.11.2016 р. на базі ХНМУ під патронатом «Юрія-Фарм» відбувся II тур III Всеукраїнської олімпіади з інфузійної терапії. Метою заходу було поглиблення у майбутніх лікарів знань у галузі інфузійної терапії, популяризації вітчизняних досягнень у цій сфері та заохочення молодих спеціалістів до подальших науково-практичних досліджень.

09.02.2017 р. на базі ХНМУ відбувся круглий стіл «Школа протоколу» за участю голови Наглядової ради ПАТ «ФЕД», героя України О. Жданова, ректора Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди І. Прокопенка, чл.-кор. НАМН України проф. О. Гречаніної, представників Ради молодих вчених та Ради СНТ.

17.06.2017 р. Рада СНТ та Рада молодих вчених ХНМУ взяли активну участь у «Дні здоров'я», який було організовано за ініціативою Ради молодих учених при Харківській облдержадміністрації та за підтримки ХОДА.

Міжнародне наукове співробітництво. У 2016–2017 н. р. співробітники університету брали участь у виконанні 15 міжнародних проєктів, 37 стажувалися за кордоном. Науковцями університету в поточному році зроблено 311 доповідей на міжнародних з'їздах, конференціях та симпозіумах (94 співробітники взяли участь у 123 міжнародних наукових форумах). 165 співробітників університету є членами 183 іноземних наукових та медичних організацій.

Найактивнішу участь у міжнародному співробітництві брали кафедри: урології, нефрології та андрології; клінічної фармакології; внутрішньої медицини № 3; психіатрії, наркології та медичної психології; ПБМ № 1, основ біоетики та біобезпеки.

У нашому університеті відкрито представництво USERN (Universal Scientific Education and Research Network) й прийнято рішення про проведення 8–10 листопада 2017 р. у Харкові Конгресу й Фестивалю USERN, в якому візьмуть участь Нобелівські лауреати, науковці першої лінії з медицини, біології, хімії, фізики, математики, суспільних наук. У рамках конгресу передбачаються лекції й круглі столи за участю видатних та молодих науковців, конкурс робіт молодих науковців, які будуть відзначені нагородами. Тому пропоную активно долучатися до цього надзвичайно цікавого й відповідального для ХНМУ проекту.

Обов'язковим критерієм ефективної наукової діяльності кафедри (підрозділу) протягом звітнього року вважається виконання таких вимог:

- 1) отримання патенту на винахід;
- 2) ліквідація заборгованості з виконання дисертаційних робіт співробітниками та пошукачами;
- 3) видання інформаційного листа, а за завершеною НДР та докторською дисертацією – методичних рекомендацій із грифом Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України;
- 4) підготовка нововведення з лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, включеного до Реєстру нововведень МОЗ України;
- 5) наявність не менше 2 публікацій у зарубіжних наукових виданнях, одна з яких у виданні бази Scopus (об'ємом не менше 4 сторінок кожна).

Після аналізу результатів наукової діяльності кафедральних колективів у 2016 р. було визначено таке.

Кафедра, яка задовольняла 5 зазначеним вище критеріям – клінічної фармакології;

Кафедри, які задовольняли 4 зазначеним вище критеріям:

- акушерства, гінекології та дитячої гінекології;
- внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології.

Кафедри, які задовольняли 3 зазначеним вище критеріям:

- акушерства та гінекології № 1;
- гігієни та екології № 2;
- патологічної анатомії;
- патологічної фізіології ім. Д. О. Альперна;
- педіатрії № 1 та неонатології;
- педіатрії № 2;
- пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки;
- соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я.

У звітному році було змінено підхід до обрахунку рейтингу в базі «Наука онлайн». Рейтингове місце кафедри визначалося за сумою місць за кожним із розділів наукової діяльності (табл. II.21).

Таблиця II.21 – Алгоритм обрахунку рейтингу кафедри в базі «Наука онлайн»

Назва	Кафедра 1	Кафедра 2		Кафедра N
	Місця	Місця		Місця
1. Кадрове і матеріально-технічне забезпечення наукової діяльності, загальні відомості	1	25	...	n1
2. Перелік НДР, виконуваних на кафедрі (у підрозділі), договори про співробітництво	10	20	...	n2
3. Інформація про отримані гранти	14	19	...	n3
4. Участь у доповідних та клінічних випробуваннях фармацевтиків	5	17	...	n4
5. Стисла інформація про найважливіші наукові досягнення кафедри (підрозділу) за звітний рік	0	0		
6. Медичні технології, які пропонуються для включення в Перелік медичних технологій	8	4	...	n5
7. Перелік актів впровадження результатів НДР в роботу клінічних установ	12	16	...	n6
8. Патентно-лицензійна діяльність	25	37	...	n7
9. Інформація про підготовку наукових кадрів	28	14	...	n8
10. Участь у роботі конгресів, з'їздів, конференцій, виставок	13	22	...	n9
11. Видавнича діяльність кафедри (підрозділу)	15	45	...	n10
12. Інформація про участь у міжнародному науково-технічному співробітництві	34	50	...	n11
13. Студентська наука	8	12	...	n12
СУМА	169	281		Σn

Крім того, з метою розвитку пріоритетних напрямів діяльності було суттєво змінено в бік збільшення кількість балів, які надавалися за показники, віднесені МОЗ до найбільш значущих (табл. II.22).

Таблиця II.22 – Зміни в оцінці показників в базі «Наука онлайн»

Показник	Кількість балів (перша корекція)	Внесено корективи
Виконання НДР, фінансованої за рахунок коштів загального фонду Держбюджету	2500 замість 300	12 500
Патент України на винахід	1500 замість 300	7 500
Патент України на корисну модель	500 замість 150	2 500
Авторське свідоцтво	500 замість 150	2 500
Затверджена ДАК докторська дисертація	2500 замість 400	12 500
Затверджена ДАК кандидатська дисертація	1500 замість 300	7500
Видання методичних рекомендацій із грифом Укрмедпатенту	1000 замість 300	5000
Видання інформаційного листа із грифом Укрмедпатенту	500 замість 200	3500
Пропозиція для включення до Переліку наукової продукції (медичні технології)	700 замість 300	3000
Публікація у зарубіжному науковому виданні	Бали помножуються на 2	Бали помножуються на 3
Публікація у науковому виданні бази Scopus	Бали помножуються на 5	Бали помножуються на 6

Завершити розділ щодо наукової діяльності хочу наведенням рейтингу кафедр за результатами бальної оцінки наукової діяльності у 2016 р. (табл. II.23).

Таблиця II.23 – Показник наукової діяльності кафедр за бальною шкалою (питома вага наукової активності 1 науковця) у грудні 2016 р.

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2016 р.
1	Клінічної фармакології	34947,97	1
2	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології	13978,00	12
3	Внутрішньої медицини № 1	14846,72	2
4	Урології, нефрології та андрології	11800,93	3
5	Психіатрії, наркології та медичної психології	9910,52	5
6	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	10043,30	4
7	Дерматології, венерології та медичної косметології	14867,20	10
8	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	13229,23	6
9	Педіатрії №1 та неонатології	5058,67	18
10	Акушерства та гінекології № 1	5912,31	15
11	Інфекційних хвороб	7350,10	14
12	Патологічної анатомії	4889,41	22
13	Внутрішньої медицини № 3	6075,00	8
14	Фізіатрії та пульмонології	7345,05	20
15	Педіатрії № 2	5567,00	30
16	Загальної хірургії № 1	4330,32	66
17	Хірургії № 1	4527,70	23
18	Пропедевтики педіатрії № 2	5012,17	39
19	Неврології № 1	3851,20	32
20	Загальної хірургії № 2	3105,89	48

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2016 р.
21	Офтальмології	4978,97	26
22	Епідеміології	10199,49	7
23	Оториноларингології	4882,94	57
24	Акушерства та гінекології №2	3946,09	31
25	Травматології та ортопедії	3307,35	45
26	Медичної та біоорганічної хімії	9393,82	19
27	Гігієни та екології №2	5254,15	21
28	Патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна	3929,95	52
29	Нейрохірургії	7988,89	25
30	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова	4893,10	34
31	Дерматології, венерології та СНІДу	7885,88	9
32	Клінічної лабораторної діагностики	4674,55	51
33	Суспільних наук	7100,47	16
34	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	3283,74	44
35	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	3880,74	54
36	Онкології	4593,12	40
37	Фізіології	2771,43	61
38	Терапевтичної стоматології	3575,43	41
39	Неврології № 2	4224,89	36
40	Біологічної хімії	4003,86	49
41	Пропедевтики педіатрії № 1	2887,50	38
42	Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса	2832,63	50
43	Соціальної медицини, організації та економіки ОЗ	2736,26	29
44	Медичної біології	4180,00	43
45	Хірургії № 2	4438,68	13
46	Ортопедичної стоматології	2852,00	63
47	Стоматології	4315,59	42
48	Внутрішніх та професійних хвороб	3991,12	24
49	Філософії	6704,32	17
50	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	2443,86	35
51	Гігієни та екології № 1	3495,50	27
52	Дитячих інфекційних хвороб	2551,39	37
53	Медичної генетики	2537,93	28
54	ОХТА	2522,92	46
55	Стоматології дитячого віку, ДЩЛХ та імплантології	1570,84	55
56	НДІ гігієни праці та ПЗ ХНМУ	5922,06	11
57	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	1866,75	62
58	Навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ	5656,55	–
59	Фармакології та медичної рецептури	3789,71	33
60	Української мови, основ педагогіки та психології	2473,47	56
61	Анатомії людини	1945,34	53
62	Хірургії № 3	1251,67	59
63	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	1580,00	67
64	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	3562,92	60

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2016 р.
65	Радіології та радіаційної медицини	1934,38	47
66	Іноземних мов	2190,66	68
67	Фізичної реабілітації	1058,83	65
68	Медичної та біологічної фізики та мед. інформатики	1651,66	64
69	Гістології, цитології та ембріології	653,21	58
70	Латинської мови та мед. термінології	562,00	70
71	Мовної підготовки іноземних громадян	381,91	69
72	Медицини катастроф та військової медицини		

У *табл. II.24* представлено кафедри з найбільшою абсолютною кількістю балів.

Таблиця II.24 – Топ-кафедри за загальною кількістю балів

Місце	Кафедра	Показник
1	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології	370 417
2	Внутрішньої медицини № 1	361 963
3	Клінічної фармакології	240 442
4	Психіатрії, наркології та мед. психології	200 688
5	Хірургії № 1	189 620
6	Урології, нефрології та андрології	177 014
7	Акушерства та гінекології № 1	172 935
8	Медичної та біоорганічної хімії	170 310
9	Педіатрії № 1 та неонатології	166 329
10	Інфекційних хвороб	149 795

Краща двадцятка науковців університету за результатами 2016 р. представлена у *табл. II.25*.

Таблиця II.25 –Топ-20 науковців університету (за абеткою)

Бабак Олег Якович	Козько Володимир Миколайович
Біловол Олександр Миколайович	Коробчанський Володимир Олексійович
Боброннікова Леся Романівна	Кравчун Павло Григорович
Бойко Валерій Володимирович	Кравчун Павло Павлович
Бутов Дмитро Олександрович	Лісовий Володимир Миколайович
Дашук Андрій Михайлович	Мишина Марина Митрофанівна
Железнякова Наталія Мерабівна	Молодан Володимир Ілліч
Князькова Ірина Іванівна	Рябокоть Євген Миколайович
Кожина Ганна Михайлівна	Чумаченко Тетяна Олександрівна
Коростій Володимир Іванович	Щербина Микола Олексійович

РОЗДІЛ III

МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародна діяльність ХНМУ в останні роки отримала значного розвитку. Одним із пріоритетних завдань розвитку університету у 2016–2017 н. р. була інтернаціоналізація освітнього та науково-дослідного процесів. Основний вектор розвитку було спрямовано на підвищення якості підготовки студентів та іміджу університету в світі.

Міжнародна діяльність у Харківському національному медичному університеті здійснюється відповідно до наступних нормативних документів:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про міжнародні договори України»;
- Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;
- Наказ МОЗ України «Про вдосконалення координації діяльності у сфері зовнішніх відносин МОЗ України, урядових органів державного управління у складі МОЗ України та підпорядкованих МОЗ України підприємств, установ і організацій» від 01.12.2014 р. № 910 (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.11.2016 р. № 1257);
- Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 р. № 411 (зі змінами та доповненнями);
- Положення про реалізацію права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579;
- Постанова про ефективне використання державних коштів, затверджена наказом Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 р. № 710;
- Статут Харківського національного медичного університету;
- Накази ректора;
- Рішення вченої ради;
- Положення про прийом іноземних делегацій та окремих іноземних громадян у Харківському національному медичному університеті № 141 від 05.03.2010 р.;
- Положення про відділ міжнародних зв'язків Харківського національного медичного університету № 241 від 02.06.2015 р., затверджене наказом ХНМУ від 02.06.2015 р. № 198;
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Харківському національному медичному університеті № 265 від 31.03.2016 р.

Робота відділу велась за основними напрямками:

– співпраця із закордонними закладами;

- розвиток академічної мобільності;
- прийом в університеті представників іноземних організацій та установ;
- участь у міжнародних освітніх і наукових програмах;
- рекламно-іміджева діяльність.

Оформлювались документи на навчання, проходження стажувань і підвищення кваліфікації викладачів і студентів у закордонних навчальних закладах та центрах; здійснювалась підготовка необхідної документації щодо виїзду у закордонні відрядження для співробітників ХНМУ для участі у міжнародних конференціях, семінарах та з метою підвищення кваліфікації.

Співпраця із закордонними закладами. Університет послідовно розширював і зміцнював свої міжнародні зв'язки із закордонними освітніми та науково-практичними закладами.

Станом на 1 серпня 2017 р. чинними є 52 угоди про співпрацю. Серед партнерів Харківського національного медичного університету – освітні, науково-практичні та лікувальні заклади 22 країн. Більшість договорів базується на наступних принципах: академічна мобільність; обмін викладачами та студентами; організація та здійснення спільної науково-дослідної роботи; участь у конференціях, семінарах і міжнародних проєктах; обмін досвідом з розвитку передових методів навчання; спільна розробка освітніх програм. У 2016–2017 н. р. Харківський національний медичний університет продовжив співпрацю з наступними закордонними закладами:

1. Агентство охорони здоров'я Швеції (Королівство Швеція).
2. Акденіз Університет (м. Анталія, Турецька Республіка).
3. Андижанський державний медичний інститут (м. Андижан, Республіка Узбекистан).
4. Благодійна організація «ХелсПром» (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії).
5. Вища школа управління охороною праці в Катовицях (м. Катовіце, Республіка Польща).
6. Відкритий медичний інститут (м. Зальцбург, Австрійська Республіка).
7. Вільнюський університет (Литовська Республіка).
8. Вроцлавський медичний університет (м. Вроцлав, Республіка Польща).
9. ГО «Молоді лікарі Азербайджану» (м. Баку, Азербайджанська Республіка).
10. Гомельський державний медичний університет (м. Гомель, Республіка Білорусь).
11. Державний медичний університет (м. Семей, Республіка Казахстан).
12. Дитяча клініка Св. Анни (м. Відень, Австрійська Республіка).
13. Дитяча лікарня Санкт-Августіна «Асклепій» (м. Санкт-Августін, Федеративна Республіка Німеччина).
14. Західно-Казахстанський державний медичний університет ім. Марата Оспанова (м. Актобе, Республіка Казахстан).
15. Інститут фізіології Академії наук Чеської Республіки (м. Прага, Чеська Республіка).

16. Казахський інститут професійного розвитку
(м. Астана, Республіка Казахстан).
 17. Карагандинський державний медичний університет
(м. Караганда, Республіка Казахстан).
 18. Компанія Гелінгхем (HRB79938)
(м. Дюссельдорф, Федеративна Республіка Німеччина).
 19. Лікарняний комплекс Хавелхьое
(м. Берлін, Федеративна Республіка Німеччина).
 20. Магдебурзький університет ім. Отто фон Геріке
(м. Магдебург, Федеративна Республіка Німеччина).
 21. Медичний університет Астана (м. Астана, Республіка Казахстан).
 22. Медичний факультет Університету ім. Яна Коменського
(м. Братислава, Словацька Республіка).
 23. Міжнародне науково-освітнє та дослідницьке товариство
(м. Тегеран, Ісламська Республіка Іран).
 24. Познанський університет медичних наук
(м. Познань, Республіка Польща).
 25. Празький інститут підвищення кваліфікації
(м. Прага, Чеська Республіка).
 26. Самаркандський державний медичний інститут
(м. Самарканд, Республіка Узбекистан).
 27. Словацький медичний університет
(м. Братислава, Словацька Республіка).
 28. Спортивна клініка «Вілла Стюарт» (м. Рим, Італійська Республіка).
 29. Стоматологічна клініка доктора Яна Ратнера
(м. Хайфа, Держава Ізраїль).
 30. Ташкентський інститут удосконалення лікарів
(м. Ташкент, Республіка Узбекистан).
 31. Ташкентський педіатричний медичний інститут
(м. Ташкент, Республіка Узбекистан).
 32. Тебрізький університет медичних наук
(м. Тебріз, Ісламська Республіка Іран).
 33. Тегеранський університет медичних наук
(м. Тегеран, Ісламська Республіка Іран).
 34. Університет медичних наук ім. Шахіда Садугі
(м. Йезд, Ісламська Республіка Іран).
 35. Центр «ЕкоТехГендер»
(м. Падерборн, Федеративна Республіка Німеччина).
 36. Центр компетенції спини (м. Цюрих, Швейцарська Конфедерація).
 37. Чукурова університет (м. Адана, Турецька Республіка).
- Протягом 2016–2017 н. р. значно розширилися міжнародні зв'язки з університетами та клініками за кордоном, зокрема було укладено договори про співробітництво з наступними закладами:
1. Білоруський державний медичний університет
(м. Мінськ, Республіка Білорусь).

2. Державний університет медицини та фармації ім. Ніколае Тестеміцану (Республіка Молдова).
3. Інститут болю (м. Мюнхен, Федеративна Республіка Німеччина).
4. Інститут мультифазних процесів Університету ім. Вільгельма Лейбніца (м. Ганновер, Федеративна Республіка Німеччина).
5. Литовський університет медичних наук (м. Каунас, Литовська Республіка).
6. Медичний університет (м. Варна, Республіка Болгарія).
7. Психіатрична клініка (м. Мюнстерлінген, Швейцарська Конфедерація).
8. Університет Гуманітас (м. Сосновець, Республіка Польща).
9. Центр урогенітальної реконструктивної хірургії «Фонд Сави Перовича» (Республіка Сербія).
10. Медичний університет (м. Пловдив, Республіка Болгарія).

Погоджуються зміст договорів та вийшли на заключну стадію переговорів щодо підписання угод із такими закладами:

1. Азербайджанський медичний університет (м. Баку, Республіка Азербайджан).
2. Керманшахський університет медичних наук (м. Керманшах, Ісламська Республіка Іран).

Розвитку двосторонніх відносин сприяли візити представників партнерських закладів до ХНМУ. Також відбулися 3 візити офіційних делегацій нашого університету до Вроцлавського медичного університету, Тегеранського університету медичних наук та Андижанського державного медичного інституту.

Розвиток академічної мобільності. У 2015–2016 н. р. ХНМУ долучився до програм студентської академічної мобільності.

У 2016–2017 н. р. вже 23 студенти (проти 2 у 2015–2016 н. р.) пройшли стажування, короткострокове і семестрове навчання, взяли участь в ознайомчих поїздках за кордон. Так, відповідно до Договору про співпрацю з Вільнюським університетом 2 студенти III курсу ХНМУ пройшли навчання у литовському ВНЗ в осінньому семестрі 2016–2017 н. р. у рамках програми обміну з медичним факультетом цього ВНЗ. У квітні 2017 р. у ХНМУ відбувся конкурс серед студентів 2-го курсу I–IV медичних факультетів. За результатами конкурсу було відібрано двох студентів, які навчатимуться на медичному факультеті Вільнюського університету протягом осіннього семестру 2017–2018 н. р. Ще 46 студентів було відібрано за конкурсом для проходження літньої виробничої практики в шести університетах-партнерах. 9 студентів 4–5-х курсів окрім виробничої практики, передбаченої навчальним планом, пройдуть стажування у клініці-партнері Хавельхьое у Берліні, Німеччина.

Значно зросла академічна мобільність викладачів. У минулому навчальному році було оформлено 38 відряджень, а у 2016–2017 – 76 (табл. III.1). Цьому сприяло спрощення процедури оформлення закордонних відряджень.

**Таблиця III.1 – Міжнародна діяльність.
Обсяги закордонних відряджень у 2016–2017 н. р.**

№ пор.	Країна	Усього відряджено осіб	Участь у форумах	Практична співпраця	Стажування
1	Австрійська Республіка	12	5		7
2	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	2	1		1
3	Естонська Республіка	3			3
4	Ісламська Республіка Іран	7	1	6	
5	Республіка Ірландія	1	1		
6	Королівство Іспанія	2			2
7	Італійська Республіка	7	7		
8	Республіка Казахстан	1			1
9	Канада	2	2		
10	Китайська Народна Республіка	2	2		
11	Республіка Корея	1	1		
12	Литовська Республіка	1	1		
13	Федеративна Республіка Німеччина	8	5	3	
14	Республіка Польща	11	7	1	3
15	Сполучені Штати Америки	5	2		3
16	Турецька Республіка	1	1		
17	Угорщина	2	1	1	
18	Французька Республіка	2	1		1
19	Чеська Республіка	3	2	1	
20	Чорногорія	1	1		
21	Швейцарська Конфедерація	2	1		1
Разом		76	42	12	22

Академічна мобільність здійснювалась на засадах взаємності. ХНМУ в рамках договору про співпрацю із Західно-Казахстанським державним медичним університетом ім. Марата Оспанова (м. Актобе, Казахстан) прийняв 6 студентів-інтернів для проходження циклу «Дитяча хірургія». У червні–липні 2017 р. 8 студентів 3-го курсу казахського ВНЗ пройшли виробничу практику за напрямом «Помічник процедурної медичної сестри», а 5 студентів 4-го курсу – за напрямом «Помічник лікаря-ординатора». Розвивається і внутрішня мобільність. Троє студентів 5-го курсу Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського у липні 2017 р. відвідали наш університет, де навчалися поліклінічній роботі лікаря-терапевта, лікаря-хірурга, лікаря-педіатра, опанували навички прийому в жіночій консультації.

У листопаді 2016 р. у рамках Договору про співпрацю з Казахським інститутом професійного розвитку 3 лікарі та 3 медсестри загальної практики з Казахстану пройшли у ХНМУ курси підвищення кваліфікації «Актуальні питання профілактики та реабілітації найпоширеніших терапевтичних та онкологічних захворювань у практиці сімейного лікаря» і «Актуальні питання профілактики та реабілітації найпоширеніших терапевтичних та онкологічних захворювань у практиці сімейної медсестри» відповідно. Навчання здійснювалось на базі кафедр сімейної медицини та внутрішніх хвороб, онкології, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я, а також у Медичному коледжі ХНМУ.

Візити іноземних делегацій. Обміну досвідом і підвищенню якості освіти в рамках міжнародного співробітництва сприяло запрошення закордонних фахівців, які виступали з презентаціями, читали лекції, проводили майстер-класи. Серед них: директор Інституту болю у Мюнхені Вольфганг Баурмайстер, завідувач відділення анестезіології клініки Хавельхьое у Берліні Міхаель Шенк і завідувач відділення торакальної хірургії Легеневого центру клініки Міттельбаден Херіберт Ортлиб із Німеччини, психотерапевт Андреас Герольд і заступник директора Психіатричної клініки Тереза Юнг зі Швейцарії, співробітники клініки «Вілла Стюарт» з Італії, викладач, психотерапевт у галузі музичної терапії Університету Аристотеля в Салоніках Дора Псалтопулу з Греції та багато інших. За особистий внесок у зміцнення співпраці Харківського національного медичного університету із зарубіжними науково-практичними закладами в галузі охорони здоров'я двом фахівцям із Німеччини доктору Міхаелю Шенку та доктору Вольфгангу Баурмайстеру рішеннями вченої ради було присвоєно звання «Почесний професор ХНМУ».

Традиційно тісні зв'язки підтримувалися з дипломатичними представництвами іноземних держав в Україні. Відбулися офіційні візити до університету делегацій на рівні Надзвичайних і Повноважних Послів в Україні (Республіка Індія, Республіка Узбекистан, Південно-Африканська Республіка), Консула Посольства Арабської Республіки Єгипет, Відділення в Україні Посольства Хашимівського Королівства Йорданії в РФ, Парламентської комісії з питань охорони здоров'я Республіки Гана. Такі контакти з іноземним дипломатичним корпусом набувають великого значення у справі залучення великої кількості іноземних громадян для навчання у нашому університеті, сприяють підвищенню іміджу ХНМУ в світі.

Усього у звітному періоді здійснено прийом 30 іноземних делегацій (табл. III.2).

Участь у міжнародних освітніх і наукових програмах. У 2017 р. Харківський національний медичний університет взяв участь у конкурсах програми ЄС Erasmus+, увійшовши до складу Консорціумів проєктів за напрямками цієї програми:

1. КА 2. CapacityBuilding (Розвиток потенціалу), 2 проєкти:
– Innovative International izationof Doctoral Trainingin EU Neighbour Countries Using Current Best Practice (INNODOC) (Інноваційна інтернаціо-

налізація підготовки аспірантів у країнах сусідства з ЄС з використанням найкращих практик [INNODOC]). Координатор – Белградський університет, Сербія;

– Modernising Disaster Medicine Curricula with Problem-based Scenarios, Virtual Patients and New Technologies – MACHAON (Модернізація програм курсу «Медицина катастроф» за рахунок включення проблемно-орієнтованих сценаріїв, віртуальних пацієнтів і новітніх технологій – MACHAON). Координатор – Університет ім. Аристотеля в Салоніках, Греція.

2. Jean Monnet (Жан Моне), 2 проекти:

– Europeanisation of Medical Education in Ukraine – EUROMED (Європеїзація медичної освіти в Україні);

– Integrating European Standards in Geriatrics and Gerontology in Ukraine – IESGGU (Інтеграція європейських стандартів у геріатрії та геронтології в Україні).

3. KA 1. Learning Mobility (Навчальна мобільність):

– У партнерстві з Вроцлавським медичним університетом передбачається обмін викладачами та студентами.

У 2016–2017 н. р. виконувалися та продовжують реалізовуватися спільні дослідження та проекти із закордонними медичними освітніми та практичними закладами, міжнародними організаціями:

– кафедра медицини праці медичного факультету Університету ім. Отто-фон-Геріке, м. Магдебург, Федеративна Республіка Німеччина. Науково-дослідна робота з розробки донозологічних критеріїв діагностики професійного вигорання у соціально значущих професійних групах.

– Інститут мультифазних процесів Університету ім. Вільгельма Лейбніца, м. Ганновер, Федеративна Республіка Німеччина. Вивчення впливу гравітації на мукоциліарний кліренс носової порожнини та верхніх дихальних шляхів, розробка натурних моделей і програмного забезпечення; спільна науково-дослідна робота з медично-технічного обґрунтування методів для візуалізації ступеня кальцифікації штучного серцевого клапану, розробка відповідного програмного забезпечення;

– Інститут фізіології Академії наук Чеської Республіки, м. Прага, Чеська Республіка. Наукові дослідження з мікроскопії м'яких і твердих тканин щелепно-лицевої ділянки, а саме вивчення впливу перинатального періоду на формування тканин щелепно-лицевої ділянки і розвиток патології тканин пародонту та твердих тканин зубів, порушень мікроциркуляції у осіб, які народилися з діагнозом макросомія;

– кафедра філософії та жіночих студій Падерборнського університету, м. Падерборн, Федеративна Республіка Німеччина. Проект «2000-річна історія жінок-філософів»;

– Шведський інститут і Балтійська мережа зі стримування антибіотикорезистентності. Проекти «Взаємодія у контролі інфекцій для подолання антибіотикорезистентності та інфекційних хвороб у лікарні» і «Розширення мережі та поліпшення лабораторного потенціалу для покращання контролю антибіотикорезистентності»;

Таблиця III.2 – Міжнародна діяльність. Обсяги прийому іноземних делегацій у 2016–2017 н. р.

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в Україні	Термін перебування
1	Федеративна Республіка Німеччина, м. Мюнхен	Інститут болю	1	Обмін досвідом та обговорення шляхів співпраці	08.09.2016 – 09.09.2016
2	Швейцарська Конфедерація, м. Мюнстерлінген	Психіатрична клініка Мюнстерлінген	2	Проведення тренінгів і майстер-класів з догляду за психічно хворими пацієнтами	13.09.2016 – 16.09.2016
3	Литовська Республіка, м. Каунас	Литовський університет медичних наук	3	Участь у науково-практичній конференції з міжнародною участю «Гофунговські читання»	06.10.2016 – 07.10.2016
4	Республіка Молдова, м. Кишинів	Державний університет медицини та фармації ім. Нікалае Тестеміцану	1	Участь у науково-практичній конференції з міжнародною участю «Гофунговські читання»	06.10.2016 – 07.10.2016
5	Федеративна Республіка Німеччина	Клініка Хавельхьое (м. Берлін); відділення торакальної хірургії Легеневого центру клініки Міттельбаден (м. Баден-Баден), Інститут болю (м. Мюнхен)	3	Участь у заходах у рамках Тижнів Німеччини в Україні 2016	10.10.2016 – 12.10.2016
6	Федеративна Республіка Німеччина, м. Грабенштетт	Реформатор охорони здоров'я ЕллісХубер	1	Участь у публічному ток-шоу «Реформи в медицині – з любов'ю»	13.10.2016
7	Федеративна Республіка Німеччина, м. Ганновер	Університет ім. Вільгельма Лейбніца	1	Обмін досвідом у застосуванні інноваційних біоінженерних технологій у медицині (кафедра оториноларингології)	25.10.2016

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в Україні	Термін перебування
8	Республіка Узбекистан	Посольство Республіки Узбекистан в Україні	2	Зустріч із керівництвом університету та студентами ХНМУ – громадянами Узбекистану	10.11.2016
9	Республіка Казахстан, м. Астана	Казахський інститут професійного розвитку	7	Проходження курсів підвищення кваліфікації	14.11.2016 – 19.11.2016
10	Федеративна Республіка Німеччина, м. Ганновер	Університет ім. Вільгельма Лейбніца	1	Обмін досвідом у застосуванні інноваційних біоінженерних технологій у медицині (кафедра оперативної хірургії та топографічної анатомії)	15.11.2016
11	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	Університет Ковентрі	1	Ознайомлення з університетом, налагодження співпраці	16.11.2016
12	Італійська Республіка, м. Рим; Федеративна Республіка Німеччина, м. Мюнхен	Клініка «Вілла Стюарт» Інститут болю	5	Участь у міжнародній конференції «Спортивна травматологія і реабілітація» на базі ННМК «Університетська клініка» ХНМУ; проведення лекцій, тренінг-курсу та майстер-класу	21.11.2016 – 24.11.2016
13	Південно-Африканська Республіка	Посольство Південно-Африканської Республіки в Україні	2	Зустріч із керівництвом університету та студентами ХНМУ – громадянами ПАР	23.11.2016
14	Арабська Республіка Єгипет	Посольство Арабської Республіки Єгипет в Україні	1	Зустріч із керівництвом університету	30.11.2016
15	Федеративна Республіка Німеччина	Німецька служба академічних обмінів (DAAD) в Україні	1	Проведення тренінгу з попередження розповсюдження ВІЛ-інфекції для студентів 1-го курсу	05.12.2016

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в Україні	Термін перебування
16	Ісламська Республіка Іран, м. Тегеран	Тегеранський університет медичних наук	3	Ознайомлення з діяльністю ХНМУ, відкриття офісу USERN у ХНМУ, проведення лекцій та зустрічей зі студентами та викладачами	14.12.2016 – 17.12.2016
17	Швейцарська Конфедерація, м. Цюрих	Психотерапевт Андреас Герольд	1	Проведення III модуля семінару-практикуму TRE (Tension, Stress and Trauma Releasing Exercises – Вправи для позбавлення травматичного досвіду)	16.12.2016 – 19.12.2016
18	Федеративна Республіка Німеччина, м. Берлін	Клініка антропософської медицини Хавельхьое	3	Проведення лекцій, майстер-класів, практичних семінарів і занять	13.01.2017 – 16.01.2017
19	Республіка Індія	Посольство Республіки Індія в Україні	1	Двостороннє співробітництво та розвиток дружніх відносин, обговорення питань навчання студентів – громадян Республіки Індія в ХНМУ	23.01.2017
20	Грецька Республіка, м. Салоніки	Університет Аристотеля	1	Проведення лекції та майстер-класу з музикотерапії	25.01.2017
21	Федеративна Республіка Німеччина, м. Берлін	Міжнародна психіатрична організація (IPSO)	1	Проведення науково-практичних семінарів «Психологічна діагностика, первинне інтерв'ю», «Психотерапія, лікування гострої психічної травми», «Психотерапія, лікування посттравматичного стресового розладу», «Психологічне online-консультування»	12.03.2017 – 16.03.2017
22	Швейцарська Конфедерація, м. Мюнстерлінген	Психіатрична клініка Мюнстерлінген	2	Проведення III модуля тренінгу «Догляд в психіатрії»	13.03.2017 – 16.03.2017

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в Україні	Термін перебування
23	Республіка Молдова, м. Кишинів	Державний університет медицини та фармакології ім. Ніколая Тестеміцану	3	Участь у науково-практичній конференції з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»	14.03.2017 – 15.03.2017
24	Федеративна Республіка Німеччина, м. Берлін	Клініка антропософської медицини Хавельхьое	1	Проведення лекцій, майстер-класів, практичних семінарів і занять, участь у Конгресі психіатрів, неврологів та наркологів України	16.03.2017 – 17.03.2017
25	Федеративна Республіка Німеччина, м. Мюнхен	Інститут болю	1	Обмін досвідом та обговорення шляхів співпраці	19.04.2017 – 20.04.2017
26	Федеративна Республіка Німеччина, м. Падерборн	Інститут гуманітарних наук Падерборнського університету	1	Участь у V Міжнародній науково-практичній конференції «Гендер. Екологія. Здоров'я»	20.04.2017 – 21.04.2017
27	Хашимітське Королівство Йорданія	Міністерство вищої освіти та наукових досліджень Йорданії. Відділення в Україні Посольства Хашимітського Королівства Йорданії в РФ	4	Зустріч з адміністрацією університету, ознайомлення з університетом, акредитація ХНМУ	15.05.2017
28	Ісламська Республіка Іран, м. Йезд	Університет медичних наук ім. Шахіда Садугі	5	Участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Біоетика та біобезпека: міждисциплінарні аспекти»	23.05.2017 – 24.05.2017
29	Республіка Гана	Парламентська комісія з питань охорони здоров'я Республіки Гана	7	Ознайомлення з роботою університету, зустріч зі студентами – громадянами Республіки Гана	26.05.2017
30	Республіка Узбекистан	Посольство Республіки Узбекистан в Україні	2	Зустріч зі студентами університету – громадянами Узбекистану	30.05.2017

– агентство охорони здоров'я Швеції, м. Стокгольм, Королівство Швеція. Дослідження з антимікробної резистентності та інфекційного контролю;

– міжнародна асоціація академій наук, Інститут електрозварювання ім. Є.Б. Патона. Проект «Конструктивні та функціональні наноматеріали для медицини» (синтез, біологічна безпечність, властивості та застосування наноматеріалів у медицині);

– Вроцлавський медичний університет, м. Вроцлав, Республіка Польща. Науково-освітня співпраця з торакальної хірургії;

– спортивна клініка «Вілла Стюарт», м. Рим. Італійська Республіка. Співпраця у галузі лікування травм і реабілітації;

– лікарняний комплекс Хавельхьое, м. Берлін, Федеративна Республіка Німеччина. Науково-практична співпраця у галузі медицини болю;

– Інститут болю, м. Мюнхен, Федеративна Республіка Німеччина. Клінічні дослідження у галузі реабілітації, медицини болю та спортивної медицини, пов'язані з порушеннями опорно-рухового апарату;

– дитяча лікарня Святої Анни, м. Відень, Австрійська Республіка. Співпраця у галузі дитячої гематології та онкології;

– кафедра медичної біохімії Чукурова університету, м. Адана, Турецька Республіка. Проект «Гормональний статус у жінок молодого віку у Харкові (Україна) та в Адані (Туреччина) у різних фазах менструального циклу (порівняльний аналіз)»;

– психіатрична клініка Мюнстерлінген, психіатрична служба Тургау, м. Мюнстерлінген, Швейцарська Конфедерація. Догляд в психіатрії, «Модель "відкрите відділення"»;

– спільний проект Міністерства охорони здоров'я України та Бюро ВООЗ «Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні».

Рекламно-іміджева діяльність. З метою популяризації діяльності університету у світі, залучення нових закордонних партнерів та залучення іноземних громадян на навчання університет випускає свій буклет англійською мовою та надає інформацію англійською мовою для розміщення у каталозі «Higher Education in Ukraine 2017–2018», який видається товариством «Знання» України. Розповсюдження каталогу та буклету відбувається через дипломатичні представництва України за кордоном, іноземні дипломатичні представництва в Україні, на міжнародних виставках, серед іноземних підприємств, які займаються набором студентів на навчання у ВНЗ України, а також серед існуючих і потенційних закордонних партнерів.

Подається інформація про можливості участі у міжнародних програмах, отримання грантів, а також про відповідні заходи, які проводилися і плануються до проведення у ХНМУ, для розміщення на офіційному сайті

ХНМУ, у газеті «Медичний університет» (українською та англійською мовами) та у соціальних мережах.

У цілому міжнародна діяльність ХНМУ характеризується різнобічною спрямованістю та відбиває високий потенціал університету як одного з провідних медичних ВНЗ країни. До міжнародної діяльності активно залучені студенти, викладачі та співробітники університету. Завдяки розширенню географії закордонних партнерств усе більше студентів мають можливість проходити навчання та стажування за кордоном, а викладачі та вчені проводити – спільні дослідження та реалізовувати міжнародні проекти.

На сучасному етапі актуальними залишаються питання участі у міжнародних освітніх програмах, активізації міжнародної співпраці та підвищення мобільності серед студентів, викладачів і науковців, посилення взаємодії кафедральних колективів із відділом міжнародних зв'язків, підвищення мотивації студентів і фахівців щодо участі в програмах обміну та стажуваннях, інтенсифікації рекламно-іміджевої роботи університету, активізації роботи в межах існуючих договорів і партнерств.

РОЗДІЛ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА, РОБОТА З СОЦІОЛОГІЧНОГО ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Навчально-виховний процес в університеті відбувається відповідно до розробленої Концепції виховної роботи в ХНМУ, яка базується на ряді концептуальних положень Конституції України, Закону України «Про освіту», Державної національної програми "Освіта" ("Україна XXI століття"), Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр.».

Реалізація основних завдань і принципів Національної доктрини виховання здійснювалася в ряді пріоритетних напрямків роботи колективів кафедр університету, Наукової бібліотеки, музею історії, органів студентського самоврядування, профспілкової організації та Молодіжного центру університету.

Національно-патріотичне виховання. Питання удосконалення напрямку національно-патріотичного виховання знаходиться у колі постійної уваги з боку ректорату університету й реалізується згідно із затвердженим планом. Сучасна соціокультурна ситуація в Україні, як ніколи раніше, гостро поставила питання національно-патріотичного виховання.

Колективи кафедр української мови, основ психології та педагогіки, мовної підготовки іноземних громадян, суспільних наук, філософії, медицини катастроф та військової медицини й такі структурні підрозділи, як Наукова бібліотека ХНМУ, музей історії ХНМУ, є базовими елементами у здійсненні національно-патріотичного виховання в університеті. Викладачами цих кафедр, а також багатьма кураторами академічних груп і курсів було організовано та проведено низку інформаційно-просвітницьких заходів, які є відповіддю на виклики сучасного світу, сприяють виробленню активної життєвої позиції молодій людині, становленню її як особистості.

В основу національно-патріотичного виховання було покладено національну ідею як консолідуючий чинник розвитку суспільства і нації в цілому. Так, у межах вивчення історичного минулого українського народу кафедрою суспільних наук (зав. кафедри проф. І. Ю. Робак) проведено навчальні курси «Історія України», «Історія української культури», які містять обов'язкові лекції, присвячені нерозривній єдності всіх українських земель. У зв'язку з виникненням питання щодо посилення виховної роботи стосовно проявів сепаратизму у вищих навчальних закладах міста, що розглядалося на засіданні Харківського університетського консорціуму за участю голови Харківської обласної державної адміністрації Юлії Світличної, кафедрою суспільних наук були проведені інформаційно-просвітницькі заходи на тему: «Боротьба із сепаратизмом – запорука цілісності України».

На виконання Указу Президента України «Про вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» на базі Центру медичного краєзнавства були проведені збори волонтерів

університету, присвячені вшануванню медиків Харкова – учасників Революції Гідності, також відбулося ушанування пам'яті героїв Майдану хвилиною мовчання та проведення акції «Запали свічку», як данини поваги тим, хто жертвував собою заради торжества справедливості. У межах викладання «Історії України» та «Історії української культури» були висвітлені питання, пов'язані з ушануванням подвигу учасників Революції Гідності й увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні. У Науковій бібліотеці з цією темою ознайомила виставка «Безсмертя Майдану: День пам'яті Героїв Небесної сотні».

Також студентів було залучено до участі у таких заходах:

- з відзначення 150-річчя від дня народження видатного українського вченого-історика та політичного діяча Михайла Грушевського (вересень 2016 р.);

- щодо відзначення чергової річниці трагедії Голодомору в Україні 1932–33 рр. було здійснено показ документальних фільмів про цю подію з наступним обговоренням. Були організовані зустрічі студентів-першкурсників із заступником голови комісії Харківської судово-медичної експертизи, яка займалася дослідженнями злочинів Голодомору на Харківщині Андрієм Кісем (листопад 2016 р.);

- в урочистій церемонії покладання квітів до Меморіалу Слави в лісопарку до Дня визволення України від нацистських загарбників та вшанування героїчного подвигу і жертвності українського народу у Другій світовій війні. Викладачами кафедри суспільних наук було організовано проведення уроків пам'яті щодо величезного внеску України у розгром гітлерівської Німеччини та зростання міжнародного авторитету України (28 жовтня, 2016 р.);

- розгорнуте обговорення тем, присвячених подіям II світової війни та визволенню території України від гітлерівців із переглядом документальних фільмів і фотодокументів (жовтень–листопад 2016 р.);

- проведення міжвузівської студентської наукової конференції до свята Покрова та Дня захисника України «Українська військова медицина» із запрошенням курсантів Харківського національного інституту Повітряних сил ім. Івана Кожедуба (16 листопада 2017 р.);

- проведення III міжнародної наукової інтернет-конференції «Історичні, економічні, соціокультурні та освітні аспекти розвитку охорони здоров'я» (листопад 2016 р.);

- студентська наукова конференція з цікавою тематикою «Міфи в історичній науці» (грудень 2016 р.);

- студентська наукова конференція «Юзеф Пілсудській і Валентин Отамановський: видатні постаті української національної революції», що проводилася в рамках відзначення 100-річчя української національної революції (27 квітня 2017 р.);

- до відзначення Дня пам'яті й примирення та 72-ї річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні були проведені такі заходи: творчий та театралізований вечір-вшанування ветеранів Другої світової війни

із запрошенням ветеранів-співробітників університету (3–4 травня 2017 р.), акція привітання ветеранів – співробітників університету М. І. Оболенцева, Г. І. Свтушенка, О. І. Харченка, Т. І. Степанюк, У. О. Корепанову у їхніх домівках та вручення їм адресної матеріальної допомоги, участь в урочисто траурній церемонії покладання квітів до Меморіалу Слави у лісопарку (8 травня 2017 р.) та у церемонії покладання квітів біля меморіалу «Висота маршала І. С. Конєва (9 травня 2017 р.);

- вшанування пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу хвилиною мовчання (18 травня 2017 р.).

2016 рік було оголошено роком вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи. У зв'язку з 30 роковинами Чорнобильської катастрофи в університеті було проведено науково-практичну конференцію, присвячену вшануванню пам'яті жертв катастрофи, та круглий стіл «Активна громадська позиція молоді людини – її краще майбутнє». У Науковій бібліотеці організовано фотовиставку та виставку наукових публікацій з відображенням проблематики наслідків Чорнобильської катастрофи «Довгий слід трагедії».

14 грудня в рамках відзначення в Україні Дня ліквідатора аварії на ЧАЕС кафедрою суспільних наук було проведено зустріч студентів зі співробітником Інституту медичної радіології ім. Григор'єва – доц. С. А. Аміразяном, який доповів про проблему впливу радіації на організм людини та способи боротьби з радіаційним забрудненням.

Наступні заходи, присвячені ушануванню пам'яті видатних представників української культури та визначним подіям в історії розвитку держави, були проведені кафедрою української мови, основ психології та педагогіки (зав. кафедри доц. Л. В. Фоміна):

- до вшанування пам'яті великого Кобзаря, 203-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка традиційно протягом перших двох тижнів березня проходили Шевченківські читання та відбувся літературний відеофлешмоб, ініціатором якого стала Наукова бібліотека університету. Спільно з науковою бібліотекою ХНМУ було проведено лекцію «Зображення людини у живописі Шевченка» (грудень 2016 р.). Для студентів V та VI факультетів з підготовки іноземних громадян були проведені тематичні заняття «Taras Shevchenko: life inverses», для вітчизняних студентів на тему: «Образ України у творчості Т. Г. Шевченка»;

- до Дня української писемності проведені тематичні лекції для студентів на тему: «9 листопада – День української писемності» з мультимедійною презентацією про історію та походження цього свята, а також конкурс студентської творчості (9 листопада 2016 р.). До Дня рідної мови була проведена студентська наукова конференція «Українська мова в науковому дискурсі» (21 лютого 2017 р.).

Традиційно відбувся університетський етап конкурсу ім. Т. Г. Шевченка (жовтень 2016 р.). Загальна кількість учасників конкурсу – 372 особи. Переможцями конкурсу стали: Алла Чернега – студентка 1-го курсу 21-ї групи; Ярослав Мовчан – студент 1-го курсу 3-ї групи; Інна Романенко – студентка 1-го курсу 24-ї групи. Також I етап Міжнародного конкурсу знавців україн-

ської мови ім. Петра Яцика (жовтень 2016 р.). Загальна кількість учасників конкурсу – 284 особи. Переможцями конкурсу стали: Надія Сенюк – студентка 1-го курсу 29-ї групи; Юлія Маркевич – студентка 1-го курсу 1-ї групи; Дмитро Магронич – студент 1-го курсу 26-ї групи.

До вшанування визначних діячів в історії української культури було проведено:

- круглий стіл на тему: «Авторська ментальність і біографія у творчості Євгена Маланюка» (16 лютого 2017 р.);
- науково-практичну конференцію «Христина Данилівна Алчевська – освітній діяч», присвячена 135-річчю від дня народження видатного громадського діяча (16 березня 2017 р.).

Кафедра медицини катастроф та військової медицини (зав. кафедри С. Г. Демяник) наполегливо працювала у напрямку формування у студентів прагнення до оволодіння військовими знаннями, відповідним рівнем фізичної підготовки та витривалості, підвищувала престиж військової служби, розвивала мотивацію, спрямовану на підготовку до захисту Української держави й службу у Збройних силах України. Протягом навчального року проводилася робота щодо роз'яснення Указів Президента України, законів, прийнятих Верховною Радою України, постанов Уряду і наказів Міністра охорони здоров'я України та Міністра оборони України, що є дуже актуальним у соціокультурній ситуації в Україні сьогодні. Тематичні бесіди залишаються одним із найбільш поширених форматів, що збагачує національно-політичний світогляд. Так, були проведені бесіди за темами: «Збройні сили України – гарант цілісності», «Історія Українського війська», «Українська повстанська армія (УПА)» (згідно з графіком) тощо. Відбувся показ військової техніки та озброєння на базі Харківського гвардійського факультету військової підготовки ім. Верховної Ради України НТУ (ХП). Наочно продемонстрували опанування професією військового лікаря, рівно як і дух патріотизму та громадянської свідомості, військово-тактичні командні змагання «Вогневий рубіж», організовані військово-патріотичним об'єднанням «Динамо» на території навчально-тренувального центру с. Башкіровка Чугуївського району Харківської області. У змаганнях із рукопашного бою, з подолання смуги перешкод, із надання першої медичної допомоги, зі збирання та розбирання стрілецької зброї студенти нашого університету посіли III місце із 10 навчальних закладів, що взяли участь у цих змаганнях.

Таким чином, національно-патріотичне виховання в університеті підтверджує спрямованість усіх аспектів виховної діяльності на формування у студентів любові до рідної країни, прагнення її розбудувати, формувати імідж Батьківщини як європейської держави. Форми і методи виховання спиралися на народні традиції, кращі надбання національної та світової педагогіки і психології. Слід відзначити викладачів кафедри української мови, основ педагогіки та психології О. В. Самолисову, Т. В. Скорбач, А. О. Дудку, кафедри суспільних наук О. В. Троценка, Н. М. Мартиненко, які провели значну роботу, спрямовану на активізацію моральної позиції студентської молоді, виховання в них активного творчого ставлення до життя.

З метою ушанування славетних вітчизняних лікарів, представників харківської вищої медичної школи, відзначення видатних подій в історії медицини клінічними кафедрами університету проводяться студентські конференції та інші інформаційно-просвітницькі заходи, що сприяє набуттю студентською молоддю патріотичного досвіду. У цьому напрямку слід відзначити колективи кафедр медичної та біоорганічної хімії (зав. кафедри Г. О. Сирова, внутрішньої медицини № 3 (зав. кафедри Л. В. Журавльова), пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки (зав. кафедри Т. В. Ащеулова).

Філософсько-світоглядне виховання. Програма «Освіта України XXI століття» визначила основний напрям, зміст і методи виховання молодого покоління в сучасних умовах. Це насамперед: формування наукового світогляду, виховання переконаності, громадянської самовідданості, вміння протистояти чужому негативному впливові, формування загальнолюдських цінностей особистості. Тому традиційна перша лекція у 2016–2017 н. р. для студентів-першокурсників була присвячена саме темі формування ціннісних орієнтацій в обраній професії: «Лікарська етика на сторожі досягнень українського суспільства», яка була підготовлена директором музею історії ХНМУ Ж. М. Перцевою.

Виховання морально-духовного розвитку особистості студента є пріоритетним напрямком роботи на кафедрі філософії (зав. кафедри А. П. Алексєенко). Однією з головних форм такої роботи були бесіди, які проводили викладачі кафедр згідно з планом. Протягом звітного періоду обговорювались теми щодо вдосконалення професійних якостей лікаря при вивченні курсів «Етика», «Філософія», «Релігієзнавство», у позанавчальний час були проведені бесіди етико-філософської та морально-виховної спрямованості (згідно із затвердженим планом): «Проблема духовності у сучасному світі», «Етикет у сучасній системі освіти», «Проблема гендерного виховання сучасної молоді», «Світогляд лікаря у сучасному українському суспільстві», проблемно обговорювали кінофільми «Наркоз», «Пробудження», «Морфій», «Ми з майбутнього», «Учень Авіценни» тощо. Студенти університету були залучені до організації та проведення у м. Харкові XVII Пушкінського фестивалю, присвяченого річниці з дня народження письменника, за підсумками якого було отримано Кубок фестивалю, дві медалі та 18 дипломів переможців.

Дієвим виховним засобом є організація екскурсій, що мають на меті ознайомлення студентів, у тому числі й іноземних, з православними святами та виховання толерантності, поваги до культури, історії та традицій нашого народу.

У межах вивчення культурної спадщини українського народу кафедрами суспільних наук та філософії було проведено:

- екскурсії до Народного музею ХНМУ, Історичного музею Харкова, археологічного музею ХНУ ім. В. Н. Каразіна та інших визначних історичних пам'яток м. Харкова;
- тематичні екскурсії до культурно-мистецьких центрів м. Харкова (зокрема майстер-класи з виготовлення традиційних українських оберегів).

З метою формування світоглядної позиції студентства та виховання творчого мислення були організовані:

- відвідини студентами Свято-Покровського монастиря;
- тематичні заняття за темою: «Філософія Г. Сковороди» біля пам'ятника Г. С. Сковороди на майдані Конституції;
- круглий стіл «Сакральний сенс традиційної української символіки» (9 червня 2017 р.);
- відвідини експозиції Галереї АВЕК «Релігії світу»;
- систематично організовувалися перегляди спектаклів у Харківському національному академічному театрі опери та балету ім. Н. В. Лисенка, театри музичної комедії, російської драми ім. О. С. Пушкіна, Художнього музею.

В організації цього напрямку виховної роботи слід відзначити доц. кафедри філософії Л. О. Гончаренка та доц. кафедри суспільних наук Н. М. Мартиненко.

Музей історії ХНМУ (директор Ж. М. Перцева) діє за річним планом відповідно до його розділів, серед яких організаційна, науково-дослідна, фондова й пошукова, екскурсійна, методична і просвітницька робота.

За навчальний рік працівниками музею було проведено 63 екскурсій, під час яких музей прийняв 891 відвідувача. Крім студентів ХНМУ та інших вищих навчальних закладів, музей відвідали гості університету, делегати різних форумів, учасники наукових конференцій, студентських олімпіад із різних галузей медицини, учні загальноосвітніх шкіл. Вдруге музей історії ХНМУ взяв участь у науково-освітньому заході «Ніч науки».

Співробітники музею надають методичну допомогу в питаннях підготовки й трактування матеріалів щодо історії медицини Харківщини й університету. Така допомога була надана Головному військово-медичному клінічному центру «Головний військовий клінічний шпиталь» Міністерства оборони України», Центру краєзнавства ім. П. Т. Тронька Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Харківському НДІ судових експертиз ім. заслуженого професора М.С. Бокріуса, Харківському науково-методичному центру охорони культурної спадщини, ХМАПО, Харківській державній академії дизайну та мистецтв тощо. Протягом звітного періоду музей надавав допомогу студентам та співробітникам кафедр університету у підготовці до проведення урочистих заходів, видатних подій згідно з календарем знаменних дат Харківського національного медичного університету, а також до конференцій, семінарів та інших заходів, що проводили кафедральні колективи та інші підрозділи університету. За проханням Інституту енциклопедичних досліджень НАН України допрацьовані 24 та підготовлені до друку 8 нових статей, що стосуються особистостей ХНМУ для чергового тому Енциклопедії Сучасної України.

За звітний період працівники музею взяли участь у проведенні ряду міських заходів, виступаючи з доповідями, що мали на меті популяризацію медичної науки, зокрема, життя й діяльності відомих її представників. Це участь у круглому столі «Конрад Рентген і Харківська рентген школа»,

конференції, присвяченій 120-річчю Р. Д. Синельникова, конференції «Сучасні аспекти морфології людини: успіхи, проблеми та перспективи», у церемонії відкриття меморіальної дошки професору ХМАПО Ю.В. Белоусову та церемонії відкриття музею М.С. Бокаріуса в Харківському НДІ судових експертиз.

Високий рівень інформаційного супроводу забезпечує Наукова бібліотека (директор І. В. Киричок) під час проведення майже усіх просвітницьких та творчих заходів в університеті.

Пріоритетні напрями Наукової бібліотеки з реалізації основних завдань такі: громадянське, моральне, художньо-естетичне, професійне, фізичне виховання; формування здорового способу життя; екологічне виховання. Використовуються як традиційні форми роботи, такі, як літературні виставки, огляди-презентації літератури, лекції, так і віртуальні з використанням сучасних телекомунікаційних та програмних засобів.

Бібліотека протягом звітнього періоду організувала і провела загалом 65 тематичних виставок літератури історичної тематики, до ювілейних дат видатних громадських діячів, державних свят тощо, серед яких: «Соборна Україна: від ідеї до життя», «Україна: символи державності», «Звитяга і жертвність», «Україна у Другій Світовій війні», «Харків у роки війни», «Козацькому роду нема переводу» (до Дня українського козацтва та до Дня захисника України) тощо.

У стінах ХНМУ отримують освіту студенти з понад 80 країн світу. Культура різних народів, їх релігійні уподобання, звичаї знайшли відображення у постійно діючих виставках, а саме: «Світові релігії», «Мистецтво», «Філософська думка».

Сприяють впровадженню української мови, популяризації духовної спадщини українського народу традиційні виставки: «Українське Дивослово», «До Дня української писемності та мови», «Духовне життя України» та ін.

На абонементі художньої літератури експонувалось 30 різноманітних книжкових виставок.

У своїй просвітницько-виховній роботі співробітники бібліотеки узгоджують роботу з навчальними планами кафедр та студентським самоврядуванням університету. Так, у співпраці зі Студентською радою проведені круглі столи «Цукровий діабет. Які виклики постають перед нами?» (квітень, 2016), «Свобода гідної людини – свобода від шкідливих звичок» (квітень, 2017), онлайн-конкурс «Фото у вишиванці» до Дня вишиванки.

Невід'ємною частиною культурно-просвітницької і виховної роботи є пропагування здорового способу життя не тільки серед студентської молоді, а й серед інших категорій користувачів та співробітників Бібліотеки. З 2017 р. ця робота буде спрямована на реалізацію Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 р. «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація».

Інформаційні ресурси ХНМУ. Інформаційне забезпечення та висвітлювання майже всіх заходів, що відбуваються в університеті, досягається за допомогою веб-сайту університету та газети «Медичний універ-

ситет» (головний редактор В. М. Захаревич). Максимальному охопленню студентів, викладачів та співробітників університету інформацією від найдавніших часів до сьогодення сприяють зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки доц. Л. В. Фоміна та викладачі кафедри О. В. Самолисова, А. М. Дудка, директор музею історії Ж. М. Перцева, що ведуть постійні рубрики «Знаменні дати», «Події», «Літературна спадщина».

Діяльність органів студентського самоврядування. Сьогодні найбільш діючим фактором впливу на навчально-виховний процес в університеті є студентське самоврядування, серед основних напрямків роботи якого є волонтерський рух. Різноманітні напрями волонтерської діяльності змінюються та доповнюються відповідно до сучасності.

Волонтери реагують на соціокультурну ситуацію в Україні. Студенти університету завжди виявляють свою громадянську позицію, висловлюють свої погляди на історичні процеси, сучасне суспільно-політичне становище в Україні. Низку інформаційно-просвітницьких заходів було організовано Студентською радою ХНМУ та проведено згідно з національним календарем:

- 22 січня – представники ХНМУ взяли участь в урочистій церемонії покладання квітів до пам'ятника Т. Г. Шевченку з нагоди Дня Соборності України та Дня пам'яті Героїв Крут;

- 15 лютого студенти університету приєдналися до церемонії покладання квітів до пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам, що загинули в Афганістані та з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав;

- 20 лютого – до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні були проведені Акції – пам'яті про жертви Майдану, в знак шани відваги, сили духу та стійкості громадян, які віддали своє життя під час Революції гідності (листопад 2013 р. – лютий 2014 р.);

- церемонія покладання квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку, що була приурочена до святкування дня народження Великого Кобзаря (9 березня 2017 р.);

- до святкування Всесвітнього дня вишиванки Студентська рада ХНМУ привітала членів вченої ради та пов'язали усім автентичні стрічки, започаткувавши таким чином в університеті традицію святкування цієї народної дати (18 травня 2017 р.).

У цьому навчальному році Студентська рада університету запропонувала проект – навчання студентів-першокурсників елементам першої медичної допомоги, що реалізовувався в ХНМУ протягом жовтня–листопада. У проведенні проекту були задіяні понад 700 студентів та викладачів університету, що є важливим досвідом взаємодії адміністрації та студентської громади в ХНМУ, були приурочені до Міжнародного дня студентів у рамках 212-ї річниці від дня заснування Харківського національного медичного університету. На завершення цього проекту на базі спортивно-оздоровчого табору «Медик» (с. Есхар Харківської області) відбулися змагання медичних волонтерів ХНМУ «Козацькі розваги» (12 листопада 2016 р.). Такий цикл волонтерських військово-патріотичних змагань

з удосконалення практичних навичок у студентів в умовах, наближених до реальних, практикується з листопада 2015 р., за підтримки кафедр суспільних наук, фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології.

Поширення знань, умінь та навичок надання першої медичної допомоги є також важливим напрямком діяльності волонтерів. Четвертий рік поспіль організовані майстер-класи для студентів та школярів навчальних закладів м. Харкова, а саме: ХЗШ № 59, ХЗОШ № 26, коледжу НФаУ, Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого.

У третьому обласному зльоті студентів-волонтерів Харківщини «Волонтер ХХІ століття» серед 8 команд вищих навчальних закладів команда волонтерів ХНМУ «Ера Милосердя» (капітан команди – координатор волонтерського руху університету Ганна Клименко) виборола перемогу у відведених локаціях та зайняла перше місце серед команд ВНЗ міста Харкова (27 травня 2017 р.).

Актуальним напрямком волонтерської діяльності студентства є паліативна й хоспісна допомога.

На цей час понад 2,5 тис. студентів є волонтерами з надання паліативної та хоспісної допомоги. У Харківському обласному центрі паліативної медицини «Хоспіс» та у відділенні хоспісної допомоги на базі Харківської міської клінічної багатопрофільної лікарні № 17 волонтери доглядають за тяжкохворими, надають психологічну допомогу та емоційну підтримку пацієнтам хоспісу та членам їх сімей. Організують масштабні акції-привітання, зокрема з Новим Роком та Різдом Христовим, зі святом 8 Березня тощо. Систематично команда волонтерів «Ери Милосердя» пригощає пацієнтів харківських хоспісів хлібопекарськими виробами, молоком, печивом і цукерками.

Важливий вектор роботи волонтерів – це боротьба з актуальними захворюваннями. Активісти Студентської ради щорічно проводять широкомасштабні акції:

- до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом у ХНМУ завершено акцію «Зупинимо туберкульоз разом!», проведено тематичну конференцію, на яку були запрошені викладачі кафедри фтизіатрії та пульмонології (30 березня 2017 р.), де були розглянуті актуальні питання щодо розповсюдження, профілактики та лікування туберкульозу на сучасному етапі. Протягом тижня було проведено благодійний збір коштів. Зібрано понад 4000,00 грн для закупівлі рентген-плівок та гепатопротекторів для Обласного клінічного протитуберкульозного диспансеру № 7 (дитяче відділення);

- до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом (1 грудня) проведено акцію з метою інформування про ВІЛ/СНІД. Студентам запропонували ознайомитися з інформаційними буклетами, де розповідається про шляхи зараження та клінічні прояви захворювання. Також за ініціативою Студентської ради для студентів Харківської гуманітарно-педагогічної академії була проведена лекція «Зупинимо СНІД разом!» (29 листопада 2016 р.);

- продовжено реалізацію проекту «Ручка допомоги», у рамках якої студенти-волонтери надають благодійну допомогу дітям, які знаходяться на стаціонарному лікуванні в педіатричному відділенні ХМКБЛ № 17 та позбавлені батьківської опіки. Всебічну та стабілізаційну підтримку реалізації цього проекту надає зав. кафедри пропедевтики педіатрії № 1 Т. В. Фролова.

Студенти-волонтери активні учасники проведення добровільних акцій. Щорічно проводиться тематична робота щодо організації збору грошей для благодійного фонду «Серце до серця», що діє за підтримки Міністерства охорони здоров'я України. Цього року з 9 березня по 9 квітня в університеті тривала XII акція. Волонтери університету зібрали 29 057,00 грн для лікування дітей з вадами зору (порівняно з 2015 р. – 28 222 грн, 2016 р. – 26 841 грн).

Співпраця волонтерів університету з громадською організацією Червоного Хреста сприяє проведенню Днів донора в університеті двічі на рік. Кров передається до фонду КЗОЗ Харківської міської клінічної дитячої лікарні № 16. Протягом навчального року кров здали 630 осіб.

Щорічно проводиться акція зі збору коштів для Харківської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. У 2017 р. було зібрано 3000,00 грн для відновлення та збереження історичних пам'яток Харківщини.

Студенти ХНМУ активно долучаються до добровільних акцій зі вшанування пам'яті видатних постатей. На цей час взято під опіку понад 70 місць поховання видатних учених-медиків, які працювали в харківській вищій медичній школі. Протягом квітня волонтерський загін відвідує ці місця з метою впорядкування й підтримки могил у належному стані.

Для збереження і збагачення національної ідентичності був запроваджений проект «Шануємо українські традиції». Так, відповідно до народного календаря відбулося святкування Масляної – давньої та доброї традиції провід зими, що відзначається перед Великоднім постом (24 лютого 2017 р.).

З метою пропаганди зорового способу життя запроваджений краєзнавчо-туристичний проект «Здорові вихідні». У рамках цього проекту відбулися 4 краєзнавчо-туристичні походи уздовж р. Сіверський Донець та водний похід на байдарках від с. Есхар до м. Зміїв, також туристичні подорожі до Національного природного парку «Гомольшанський ліс», до Рогозянського водосховища. Протягом травневих свят студенти та викладачі ХНМУ подолали найскладніші частини українських Карпат, познайомилися з флорою, фауною та геологією Карпатського гірського масиву та відвідали так званий Географічний центр Європи.

Шефський напрямок роботи волонтерів. Організований постійний зв'язок із вихованцями загальноосвітньої школи-інтернату для розумово відсталих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у м. Куп'янську Харківської області. Традиційно на День Святого Миколая, свята першого та останнього дзвоника дітям було передано набір гумані-

тарної допомоги за замовленням, для проведення занять відповідно до профілю їх навчання. Для вихованців систематично готуються інформаційно-просвітницькі заходи з питань здорового способу життя. Разом з учасниками Молодіжного центру університету та Лялькового театру «Дивосвіт» організовані святкові та творчі концерти і конкурси. Під час святкування Великодня відбулося висадження молодих дерев та зародження «Алеї дружби» (27 квітня 2017 р.).

Волонтерами започаткований благодійний проект «Світ у дитячих долоньках», мета якого – надання допомоги в організації дозвілля дітей, які потребують особливої уваги, в першу чергу пацієнтів онкодівділень 1-ї та 16-ї дитячих лікарень та вихованців дитячих будинків м. Харкова. Ґрунтовну допомогу у цьому напрямку роботи надає Наукова бібліотека університету.

Співробітники бібліотеки підтримали Сектор медіа-простору Студентської ради ХНМУ, що ініціював проведення в університеті літературних вечорів. З листопада 2016 р. Бібліотека надає свій обшир для проведення літературних вечорниць з циклу «Вишукана словесність ХНМУ». У читальному залі пройшли поетичні заходи: «Мистецтво поезії потребує слів...» (01.11.2016 р.), «Зимовий спокій нашого вікна» (15.12.2016 р.), «Про любов», присвячений Дню закоханих (13.02.2017 р.), та «Вітер весни», присвячений Всесвітньому дню поезії (21.03.2017 р.).

В університеті створена благодійна платформа для реалізації потенціалу активної та креативної молоді: флешмоби, вистави, концерти, конкурси, ярмарки. Діяльність, у якій можна розвиватися кожному студенту різносторонньо.

Виховна робота з іноземними студентами. Питання щодо вдосконалення виховної роботи серед студентів V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів знаходяться у колі постійної уваги з боку ректорату, кафедральних колективів та відповідних структурних підрозділів. Згідно з концепцією навчально-виховної роботи процес виховання іноземних студентів побудовано насамперед із метою формування дружньо налаштованих, толерантних до України та інших націй та рас громадян різних країн.

Значна робота проводилася кафедрою мовної підготовки іноземних громадян (зав. кафедри доц. С. О. Краснікова), з метою адаптації іноземних студентів були проведені:

- навчальні екскурсії до музею історії та Наукової бібліотеки ХНМУ;
- тематичні заняття на тему: «Мій перший рік навчання в медичному університеті», «Я та моя родина», «Україна очима іноземних студентів», «Харків, місто у якому я навчаюсь».

З метою підвищення культурного рівня та розширення кругозору іноземних студентів кафедрами філософії, суспільних наук та мовної підготовки іноземних громадян постійно організовувалися:

- екскурсії до історичних пам'ятних місць та монументів міста Харкова, Харківського історичного музею, до музею природи, музею образотворчого мистецтва тощо;
- відвідування театру Музичної комедії, ХНАТОБу, театру російської драми ім. О. С. Пушкіна, Харківської музичної філармонії, органного залу.

Проведені інформаційно-просвітницькі заходи, які сприятимуть культурній адаптації студентів із різних країн світу, щоб студенти-іноземці не залишалися осторонь. Вони брали активну участь у міжвузівській конференції молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття», секція «Мова. Культура. Соціум», у Міжвузівській науково-практичній конференції студентів-іноземців НТУ «ХП», у науковій конференції «Український традиційний святковий цикл», у тематичних науково-практичних конференціях щодо святкування річниці від дня народження Т. Г. Шевченка, у Пушкінському фестивалі. Значну підтримку надавали студентам викладачі кафедр мовної підготовки, української мови, основ психології та педагогіки, суспільних наук. Кафедрою іноземних мов (зав. кафедри І. В. Корнейко) запроваджено цікавий формат – розмовний клуб, де відбувається дуже насичена міжкультурна комунікація.

З метою виховання поваги до української мови, української культури, історії держави, міста та університету, у якому вони навчаються, на кафедрі мовної підготовки іноземних громадян постійно діє виставка народно-прикладного мистецтва України, де кожен студент може ознайомитися зі зразками народної творчості в різних областях України, з національними костюмами різних регіонів України, з видатними письменниками, які працювали на Україні: «Мальовнича Україна», «Календар видатних дат», «Традиції та звичаї України», «Українські обереги», «Ми – діти світу». Численні кафедри університету практикують розміщення державної та традиційної української символіки, що сприяє вихованню у студентів-іноземців поважного ставлення до держави та університету, у якому вони навчаються.

В умовах нестабільної соціокультурної ситуації в Україні сьогодні особливого значення набувають питання щодо безпеки перебування студентської молоді, зокрема студентів-іноземців. Згідно з планом заходів із забезпечення громадської безпеки в навчальному процесі та життєдіяльності ХНМУ заплановано і неухильно виконуються низка заходів для підтримки громадського порядку та належних умов навчально-виховного процесу в університеті головного корпусу та гуртожитках.

Слід зазначити, що виховна робота в гуртожитках була також спрямована на підтримання безпечного та комфортного перебування іноземних студентів, для чого планово було забезпечено чергування з посиленням режимом у святкові дні. У звітному періоді велика увага приділялася попередженню правопорушень, роз'яснення основних положень Закону України «Про правовий статус іноземців», у якому зазначені основні права, свободи та обов'язки іноземних громадян, які проживають або тимчасово перебувають в Україні, а також інших актів і постанов. Постійно проводились бесіди з роз'яснення правил внутрішнього розпорядку та правил безпечної поведінки у вечірній час, у тому числі індивідуальні співбесіди зі студентами-іноземцями, які порушували правила проживання в гуртожитках та правила перебування в країні і поведінки у громадських місцях. Щомісячно здійснювалися рейди разом із комендантами гуртожитків та членами ради студентського самоврядування.

Під час відвідування гуртожитків університету зі студентами проводилася значна робота інформаційно-світоглядної спрямованості. За планом були організовані зустрічі зі студентами, де проходив відвертий обмін думками з різноманітних питань, що хвилюють студентів, показ фільмів, знайомство з народними обрядами, звичаями. Викладачі кафедри філософії постійно намагались розширювати уявлення іноземних студентів про безмежність людського світосприйняття й коригувати їх світогляд. Традиційним стало проведення кафедрою суспільних наук в гуртожитках університету засідання дискусійного клубу. Циклова тематика дебатів була присвячена толерантності як необхідній умові розвитку сучасного багатонаціонального навчального закладу, іноземні студенти беруть активну участь в обговоренні проблеми поширення ксенофобії та расизму в сучасному суспільстві, ділилися досвідом розвитку міжкультурного діалогу у власних країнах.

Студенти факультетів з підготовки іноземних громадян – активні учасники змагань медичних волонтерів «Козацькі розваги», що відбулися на базі спортивного табору «Медик», університетської Спартакіади. Вони взяли найактивнішу участь у проведенні благодійних акцій «Серце до серця».

Студенти-іноземці були постійно залучені до художньої творчості: заняття літературною діяльністю, фольклором, живописом, а також до участі в гуртках художньої самодіяльності. Так, студенти іноземних факультетів взяли участь у XII Міжнародному фестивалі іноземних студентів, що відбувся за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської облдержадміністрації та Харківської міської ради. За результатами цього конкурсу були нагороджені студентка V факультету Ангеліна Друзь (Росія) та студент VI факультету Ахмет Жораєв (Туркменістан), а університет отримав Подяку від компанії-контрагента на знак поваги й вдячності за довгострокове та плідне співробітництво. У складі творчих колективів Молодіжного центру ХНМУ студенти-іноземці взяли активну участь у міському конкурсі «Студентська весна – 2017» та у творчих заходах університету «Міс університет» і «Містер університет». Посилює інтернаціональні узи дружби проведення Міжнародних творчих фестивалів. Цьогоріч такий фестиваль був організований в університеті до Дня студентів «Звуки і барви світу». Інтернаціональний етнографічний захід «Ярмарок культур» проводиться щорічно. 18 травня своєю культурою і традиції представили команди студентів Грузії, Німеччини, Сирії, В'єтнаму, Йорданії, Нігерії, Індії, Таджикистану, Туркменістану та Гани.

Фізкультурно-оздоровча діяльність в університеті. Під керівництвом викладачів кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я проводиться наполеглива робота щодо вирішення основних завдань спортивно-оздоровчої діяльності в університеті. Створення Спортивного комплексу «Спортивний клуб Харківського національного медичного університету» та відновлення роботи спортивно-оздоровчого табору «Медик» позитивно вплинуло на динаміку показників як у спорті вищих досягнень, так і в участі студентів та спів-

робітників ХНМУ в роботі спортивних секцій і проведенні змагань. Так, порівняно з минулим роком кількість призерів Чемпіонатів, Кубків України та Світу збільшилась з 13 до 29.

Два студенти II медичного факультету стали призерами Чемпіонатів світу з Козацького Двобою: Владислав Новіков посів 3-є місце, Ярослав Нестерук став Чемпіоном світу з Козацького Двобою. 12 студентів неодноразово ставали призерами Чемпіонатів України, 5 – Кубків України. Більш детальна інформація про перемоги наших студентів та співробітників на змаганнях Світового та державного рівня наведено у додатках до звіту.

В університеті працюють 17 спортивних секцій, у яких займаються 275 студентів. У рамках роботи Спортивного комплексу «Спортивний клуб ХНМУ» організовано 3 оздоровчі групи.

Співробітниками кафедри організовані та проведені:

1. Спартакіада серед студентів ХНМУ з 10 видів спорту: шашки, шахи, армспорт, настільний теніс, бадмінтон, жим штанги лежачи, гирьовий спорт, баскетбол, волейбол, футзал, у яких взяли участь 166 студентів.

2. Спартакіада «Здоров'я» серед співробітників університету з 9 видів спорту: шашки, шахи, настільний теніс, бадмінтон, жим штанги лежачи, гирьовий спорт, лижні гонки, плавання, легкоатлетичний крос, у якій взяли участь 152 співробітники.

3. Спартакіада серед волонтерів, у якій взяли участь 80 учасників.

4. Спартакіада серед гуртожитків з 5 видів спорту: футзал, настільний теніс, жим штанги лежачи, гирьовий спорт, волейбол. Взяли участь 90 студентів.

Співробітники кафедри та студенти ХНМУ взяли участь у таких змаганнях:

- відкритий кубок НЮУ ім. Ярослава Мудрого з бадмінтону (6 учасників);

- першість ВНЗ Харківської області з 22 видів спорту, де взяли участь 260 студентів нашого університету;

- змагання серед медичних ВНЗ з 7 видів спорту: футзал, волейбол серед чоловіків та жінок, шашки, шахи, легкоатлетичний крос, настільний теніс; у цих змаганнях наші студенти зайняли перші місця;

- змагання в спартакіаді профспілки працівників охорони здоров'я України з 7 видів спорту серед співробітників;

- XVII легкоатлетичний крос пам'яті жертв комуністичного тоталітаризму (м. Харків);

- змагання серед медичних закладів України з шахів (м. Київ).

Естетичне виховання та творча активність студентів. Розширенню горизонту свідомості молодих фахівців і розвитку їх креативних здібностей сприяє активне заняття наших студентів різними видами художньої творчості у Молодіжному центрі ХНМУ, який нараховує 43 творчі гуртки та клуби за інтересами із загальною кількістю учасників 500 осіб.

Основними завданнями Молодіжного центру університету є проведення різноманітних заходів із широким залученням студентів до розвитку художньої самодіяльності, пропаганди національних та культурних тра-

дицій, сучасної пісні, гумору, музики, танцю, пошуку нових форм творчості. Мистецькому самовираженню та естетичному вихованню сприяло проведення таких заходів: «Дебют першокурсника», «Містер університет», «Міс університет», «Ідеальна пара», III міжнародний фестиваль творчої молоді «Звуки і фарби світу», під час святкування Нового року: «З Новим роком, плането!» тощо. Досягнення художніх колективів Молодіжного центру університету були відмічені:

- у щорічному конкурсі студентської самодіяльності «Студентська весна – 2017». Серед творчих номерів, які були представлені 17 ВНЗ м. Харкова наш університет отримав нагороду у таких номінаціях: 1-е місце посів ансамбль народного танцю «Радість», 2-е – ансамбль «Феєрія», колектив сучасного танцю А-Fam, Ілона Крючкова (естрадний соло-вокал), ансамбль бального танцю «Арт-Денс», Руслан Блудов (естрадний соло-вокал), 3-є місце – Марія Харитоненко (народний вокал);

- творчі колективи Молодіжного центру представили Харківський національний медичний університет на XIV Всеукраїнському фестивалі-конкурсі працівників лікувальних установ та студентів-медиків України «Ліра Гіппократа» (м. Київ). За результатами конкурсу студенти нашого університету здобули абсолютну першість у таких категоріях: «Народна хореографія» – ансамбль «Радість», «Естрадний вокал» – Марія Юзюк, «Народний вокал» – Марія Харитоненко, «Вокально-інструментальне виконання» – Ярослав Кучерявий;

- у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв серед навчальних закладів України «Golden Lion – 2017» (м. Львів). За результатами конкурсного відбору наші студенти здобули перемогу в 5 номінаціях;

- у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Чорноморський бриз – 2017» (м. Одеса). Різноманітні виступи продемонстрували ансамблі «Радість» та «Арт-Денс» і здобули дипломи лауреатів 1-го ступеня у 5-й віковій категорії;

- у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі танцювального шоу «Територія Dance» (м. Харків), де отримали Гран-прі та звання лауреатів 1-го та 3-го ступеня;

- у масштабному Міжнародному фестивалі-конкурсі хореографії «Day Of Dance – 2016» (м. Львів) представники ХНМУ одержали перемогу 1-го ступеня у двох номінаціях: «Народна хореографія» та «Бальна хореографія»;

- у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «Чорноморський бриз – 2016» (м. Одеса) отримали нагороди 1-го ступеня у категорії «Народний вокал» – Марія Харитоненко та у категорії «Естрадний вокал» – вокальний колектив «Панацея»;

- хоровий колектив ХНМУ «Експресія» отримав Гран-прі у щорічному Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Стежками Миколи Гоголя – 2017» (м. Полтава).

За високі творчі досягнення та активну діяльність студентів – учасників Молодіжного центру університету треба відзначити художніх керів-

ників колективів: Ксенію Посох – керівника ансамблю бального танцю «Арт-Денс», Маргариту Миронову – керівника ансамблю народного танцю «Радість» та «Феєрія», керівника вокальних гуртків засл. діяча мистецтв Ірину Вус та керівника гуртка естради та масових свят Варвару Новосьолову.

У нашому ВНЗ навчаються не тільки талановиті, а й найчарівніші дівчата. Студентка V курсу II медичного факультету Анастасія Косарева виборола перемогу у щорічному конкурсі краси й по праву отримала корону «Міс Студентство – 2017», а студентка I курсу V факультету з підготовки іноземних студентів Саліхджанова Зайтуна (Узбекистан) посіла 2-е місце у міжнародному конкурсі «Міс Восток».

Поширюється КВК-рух у університеті, що спрямоване на вирішення таких завдань, як організація молодіжного дозвілля, розвиток творчого, культурного і комунікативного потенціалу студентства. Двічі відбувся розіграш Кубка Сміху Харківського національного медичного університету та гумористичні змагання КВК за «Кубок ректора».

Учасники збірної команди КВК ХНМУ «Обережно, Харків'яни» взяли участь у XXIII фестивалі КВК України та за підсумками фестивальных днів вибороли «Кубок КВК України – 2016» та «Кубок КВК – Розминка» (26 вересня 2016 р.).

Учасники КВК-команд університету ініціювали I фестиваль Української медичної ліги КВК, що відбувся в стінах нашого ВНЗ. У змаганнях взяли участь 6 команд медичних ВНЗ із різних куточків країни. Збірна команда КВК ХНМУ «Осторожно, харьковчане» посіла 2-е місце (4 квітня 2017 р.).

Активно працюють такі об'єднання як «Дебатний клуб», інтелектуальний клуб «Що? Де? Коли?». За звання найрозумнішої команди змагалися майже усі факультети у відкритій зимовій грі клубу «Що? Де? Коли?». У проведенні турніру інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?» серед профспілкової молоді галузевих ВНЗ III–IV рівнів акредитації Харківського регіону, що відбувся 6 квітня 2017 р., наш університет представляли 3 команди, які посіли призові місця.

Відбулася презентація 5-го ювілейного випуску альманаху «Початок століття», у якому співробітники та студенти ВНЗ опублікували свою прозу, поезію, живопис, образотворче мистецтво (2 червня 2017 р.).

Стан виховної роботи в Медичному коледжі ХНМУ. Організація виховної та позааудиторної роботи зі студентами Медичного коледжу ХНМУ проводиться згідно із затвердженим Комплексним річним планом виховної роботи, складеним із врахуванням вікових і професійних особливостей студентів, планами завідувачів відділень та керівників академічних груп.

Загальна мета виховання конкретизується через систему виховних завдань, що об'єднані в напрями: національно-патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, екологічне, фізичне виховання.

Формування інтелектуального та світоглядного розвитку студентів здійснюється за допомогою таких засобів:

- виховні заходи під час навчального процесу;
- виховні заходи в позааудиторний час;
- виховання студентів власною поведінкою викладачів і співробітників.

Беручи до уваги важливість та необхідність фізичного розвитку студентської молоді, фізичне виховання в коледжі забезпечує повноцінний фізичний розвиток студентів, фізичне, духовне та психічне загартовування, відповідальне ставлення до власного здоров'я, профілактику захворювань, ведення здорового способу життя, створює умови для активного відпочинку студентів, протидіє негативним звичкам. З метою реалізації даного напрямку традиційно у вересні проводиться День здоров'я для студентів-першокурсників; протягом року згідно з планом виховної роботи викладачами фізичного виховання проводились змагання з футболу, волейболу, баскетболу, тенісу, шахів та шашок. Студенти коледжу стали призерами обласних змагань серед студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації з шахів, шашок, тенісу та волейболу. Команда Медичного коледжу ХНМУ посіла 1-е місце в обласних змаганнях з волейболу серед ВНЗ I–II рівня акредитації. Команда Медичного коледжу ХНМУ в обласних змаганнях «Спорт протягом життя» серед ВНЗ I–II рівня акредитації Харківської області з баскетболу посіла також призове 1-е місце.

Викладачами, керівниками груп систематично проводились бесіди з профілактики наркоманії, пияцтва та паління.

Концепція виховної роботи спрямована на формування особистості, яка усвідомлює свою належність до українського народу, зберігає і продовжує українські культурно-історичні традиції, шанобливе ставлення до рідних святинь, української мови, своєї історії. Згідно з цією метою в коледжі проводились заходи до Дня української писемності та мови, до Дня Соборності України. Цьому сприяла також організація та проведення в коледжі Всеукраїнського конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика, Всеукраїнського мовно-літературного конкурсу ім. Т. Г. Шевченка, участь студентів-переможців в обласних етапах конкурсів. У коледжі проводились заходи зі вшанування річниці трагедії Голодомору 1932–1933 рр., до Дня пам'яті героїв Крут, до Дня пам'яті Голокосту, до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни.

Одним із важливих напрямів виховної роботи в коледжі є правове виховання студентської молоді, яке включає в себе:

- прищеплення поваги до прав та свобод людини та громадянина;
- засвоєння основ державного, трудового, цивільного, сімейного та кримінального права;
- формування глибокого усвідомлення взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю;
- виховання поваги до прав і свобод інших людей;
- формування активної протидії випадкам порушення законів.

Щомісяця керівниками груп проводились бесіди зі студентами, схильними до правопорушень.

Крім того, у групах проводились бесіди щодо збереження природи та чистоти навколишнього середовища.

У коледжі організовано і проведено протягом навчального року традиційні свята:

- Першого дзвоника;
- до Дня вчителя;
- до Дня студентів;
- до Міжнародного жіночого дня;
- «Козацькі розваги»;
- конкурс «Міс коледж – 2017»; студенти коледжу взяли участь у конкурсі в ХНМУ «Міс університет – 2017», у чесній боротьбі за першість перемогла студентка 16-Ф групи відділення «Лікувальна справа» Мележко Дарія.

Студенти коледжу протягом року відвідували Харківський академічний театр музичної комедії, Харківський театр для дітей та юнацтва.

Основним завданням у виховній роботі стало створення необхідних умов для формування любові до професії та трудового виховання. З цією метою в коледжі проводилися тематичні виховні години, студентські конференції, конкурс «Краща за фахом».

27–28 квітня 2017 р. студенти 4-го курсу коледжу відділення «Лікувальна справа» взяли участь у чемпіонаті бригад екстреної медичної допомоги «Відкрита першість Харківської області», де вони посіли 1-е місце серед студентських команд та 1-е місце в загальному рейтингу серед команд екстреної медичної допомоги.

З 31 травня до 2 червня 2017 р. ця команда взяла участь у Всеукраїнських змаганнях бригад екстреної медичної допомоги з міжнародною участю «Сумські медичні ралі – 2017», де посіла 2-е місце серед студентських команд, 1-е в конкурсному змаганні та 6-е місце в загальному рейтингу.

Таким чином, можна зробити висновок, що згідно з Концепцією виховної роботи, розробленій в університеті, успішно діють всі без винятку напрямки: національно-патріотичний, соціокультурний (світоглядний), формування здорового способу життя, художньо-естетичний, фізкультурно-оздоровчий. Така спрямованість буде умови для набуття наукового і практичного досвіду та надає можливості стати студентам справжніми фахівцями у своїй справі. Сьогодні особливого значення набуває національно-патріотичне виховання. Мова йде про те, що патріотизм є моральним фундаментом суспільної і державної будівлі, опорою його життєспроможності, однією з першочергових умов ефективності функціонування системи соціальних і державних інститутів. Упевнено можна сказати, що завдяки гуманному спрямуванню виховної роботи у студентів формується розуміння про суспільно-корисні цінності, прагнення бути чесними і справедливими людьми, палкими патріотами, свідомими громадянами України.

РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У 2016–2017 н. р. лабораторія психологічних та соціологічних досліджень здійснила два соціологічних проекти.

Перше – «Викладач ХНМУ очима студентства» було проведено у вересні 2016 р. – березні 2017 р. Вибіркову сукупність склали вітчизняні та іноземні студенти всіх факультетів, що представляють 2–5-і курси навчання. Загальна кількість опитаних склало 782 особи, з них вітчизняних студентів – 507, іноземних – 275.

Респондентам було запропоновано перелік із 8 позицій, кожна з яких треба було оцінити за десятибальною шкалою залежно від того, наскільки цю конкретну якість можна вважати розвинуеною у викладацького складу (у цілому). Наступним етапом дослідження було виявлення методологічних особливостей роботи викладачів під час навчального процесу. Ключове питання цього блоку базувалося на аналізі того, що саме відбувається на практичних заняттях, причому була спроба порівняти реальну ситуацію з бажаною для студентів та з тим, що, на думку студентів, вигідно та зручно самим викладачам.

Результати дослідження показали, що існують доволі суттєві відмінності у відповідях вітчизняного та іноземного контингенту: ті варіанти, які вкрай рідко відмічаються вітчизняними студентами, є дуже актуальними для їх іноземних колег, і навпаки. У рамках дослідження був зроблений аналіз ділових якостей викладацького складу.

Другий соціологічний проект 2016–2017 н. р. було присвячено тематичі «Студентство про плагіат та особливості лекційних занять». Дослідження проводилось за завданням ректора, що було озвучено та затверджено на засіданні вченої ради університету, яке відбулося у квітні–червні 2017 р. Вибіркову сукупність складали вітчизняні та іноземні студенти (як англомовні, так і російськомовні), які навчаються на 3-у та випускному курсах. Загальна кількість опитаних склало 397 осіб, з них вітчизняних студентів – 271, російськомовних іноземців – 94, англомовних іноземців – 32.

Респондентам пропонувалось відповісти на два блоки питань (тверджень), які були представлені у електронному вигляді. Один блок був присвячений сприйняттю студентством лекційних занять. Другий – думкам студентів щодо іншого актуального для вищої школи явища – плагіату.

Результати першого та другого досліджень будуть обговоренні на засіданнях співробітників університету різного рівня, у тому числі на засіданні вченої ради та ректорату.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД

У 2016–2017 р. робота Лабораторії психологічних і соціологічних досліджень ННІ ЯО ХНМУ з покращання педагогічного і психологічного супроводу навчально-виховного процесу здійснювалась відповідно до плану роботи інституту у таких напрямках:

1. Індивідуальне психологічне консультування студентів, лікарів-інтернів та співробітників університету.

2. Групова психологічна робота зі студентами.
3. Проведення психолого-педагогічної підготовки викладачів у рамках курсу «Школа молодого викладача».
4. Науково-дослідницька робота: вивчення мотивації до навчання студентів ХНМУ.

Також із метою покращання навчально-виховного процесу у ХНМУ протягом 2016–2017 н. р. психологами лабораторії було розроблено і затверджено наступне:

- «Положення про Лабораторію психологічних і соціологічних досліджень при ННІ ЯО ХНМУ»;
- «Положення про внутрішньовузівську систему підвищення кваліфікації викладачів ХНМУ».

У минулому навчальному році за індивідуальною психологічною допомогою звернулося 50 осіб (43 студенти, 2 лікаря-інтерна і 5 викладачів та співробітників університету). Було проведено психологічну діагностику, за результатами якої надані психологічні консультації, реалізовані заходи з психокорекції та надані рекомендації щодо можливої необхідності консультування та супроводу іншими спеціалістами: психотерапевтом, сімейним лікарем (терапевтом) та ін.

У переважній більшості випадків ініціаторами звернень були самі клієнти психолога. Середня кількість психологічних сесій складала 9–10 робочих зустрічей; мінімальна кількість консультацій – 1, максимальна – 24. Тривалість одного прийому складала у середньому 1,5–2 год.

Домінуючими тематиками звернень у 2016–2017 н. р. були складність у адаптації до навчальної діяльності (практично всі з 1-х і 2-х курсів), через стрес у період екзаменаційної сесії; а також міжособистісні стосунки у студентському колективі, з друзями та особами протилежної статі. В цілому тематика, за якою розподілялись звернення та їх кількість, не дуже відрізнялась від попередніх років.

Переважає більшість запитів як студентів, лікарів-інтернів, так і співробітників мала багатогранний характер та містила кілька запитів, робота з якими реалізовувалася поступово. Консультації проводилися згідно з професійним етичним кодексом психолога.

У першому півріччі проводилася група особистісного зростання зі студентами та лікарями-інтернами. На замовлення потенційних учасників розробляється нова тематична складова, доповнюється та оновлюється методичний матеріал занять, особливо у питаннях щодо роботи над ефективною комунікацією та питаннями професійного самовизначення.

У 2016–2017 н. р. продовжила свою роботу цикл внутрішньовузівської системи підвищення кваліфікації викладачів «Школа молодого викладача». 24 співробітники різних кафедр при Навчально-науковому інституті якості освіти ХНМУ прослухали курс лекцій, взяли участь у проведенні майстер-класів та тренінгів. Загальним напрямом занять було формування та удосконалення навичок міжособистісного спілкування, ораторського мистецтва, технології активних та ігрових методів навчання, комунікації з вітчизня-

ними та іноземними студентами і профілактика емоційного вигорання. Після завершення занять викладачі отримали відповідні сертифікати. План занять наведено у *табл. IV.1.*

**Таблиця IV.1 – Психологічний супровід навчання.
План семінарів «Школи молодого викладача» на 2016–2017 н. р.**

№	Дата	Тема
1	12.10.16	Установчий семінар. Реєстрація. Знайомство з курсом
2	19.10.16	Аналіз професійної діяльності викладача. Основи педагогічної майстерності
3	02.11.16	Психологія особистості студента. Теорія та практика виховання у вищій школі
4	16.11.16	Психологія вищої школи. Вплив психічних процесів на успішність навчання
5	30.11.16	Особливості та технології академічних форм навчання. Лекція
6	07.12.16	Особливості та технології академічних форм навчання. Семінар та практичні заняття
7	21.12.16	Тренінг 1. «Ораторська майстерність: голос та жести. Слухачі під контролем»
8	11.01.17	Тренінг 2. «Публічний виступ: плануємо, долаємо страх, діємо!». Основи іміджу викладача
9	25.01.17	Тренінг 3. «Арт-терапія: профілактика професійного вигорання серед викладачів»
10	08.02.17	Психологічні особливості розвитку пізнавальних процесів
11	22.02.17	Технологія ігрових, розвивальних та інноваційних форм навчання
12	01.03.17	Ефективна комунікація в професійній діяльності викладача
13	22.03.17	Професійна деформація та емоційне вигорання: особливості подолання
14	29.03.17	Круглий стіл. «Особливості викладання в групах іноземних студентів»
15	12.04.17	Харизма викладача як один із способів управління навчальним процесом
16	26.04.17	Основи конфліктології. Типи конфліктів та заходи їх подолання. Тренінг 4. «Навчання без конфліктів»
17	10.05.17	Майстер-клас «Мистецтво навчати»
18	24.05.17	Основи етноетикету. Професійний діалог зі студентом-іноземцем. Урочисте вручення сертифікатів

Слухачами школи у заключному анкетуванні було зазначено, що даний курс перевищив їх очікування, запропоновані методики викладання були з успіхом апробовані на своїх заняттях, а нові знання допомогли відчувати себе більш впевнено. Також в анкетах зворотного зв'язку викладачі

висловили свої побажання щодо програми курсу: теми, які треба висвітлити більш детально, та теми, які мали невелику суб'єктивну актуальність.

Можливість підвищити свою психолого-педагогічну майстерність має значення не тільки для окремого спеціаліста, а й для університету в цілому, оскільки кваліфікація професорсько-викладацького складу є важливим критерієм для ліцензування та надання якісних освітянських послуг.

Крім того, на базі ННІ ЯО ХНМУ у 2016–2017 н. р. було затверджено тематику науково-дослідницької роботи «Соціально-психологічні й організаційні аспекти менеджменту якості вищої медичної освіти», проведення якої заплановано на 7 років. У розробці НДР візьмуть участь представники педагогічного складу кафедр мовної підготовки й української мови та психології, представники лабораторії психологічних і соціологічних досліджень ННІ ЯО, навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти ННІ ЯО, інші представники педагогічного колективу університету.

На виконання завдань НДР психологами та соціологами лабораторії психологічних і соціологічних досліджень ННІ ЯО вже було проведено цілий ряд досліджень. У тому числі з вивчення аспектів мотиваційної сфери студентів, з метою широкої оптимізації навчальної діяльності. Також розпочато ще один етап дослідження – вивчення зв'язку між наявністю практичного професійного досвіду у студента, наявністю у нього середньої медичної освіти, особливостями його мотиваційних поглядів, а також академічною успішністю.

Дослідження такого плану відбудеться вперше у нашому університеті. Це, без сумніву, дуже цікава наукова та практична складова роботи ННІ ЯО ХНМУ, яка потребує продовження та розвитку у наступному.

РОЗДІЛ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Робота клінічних кафедр університету в галузі охорони здоров'я та освіти у 2016–2017 н. р. проходила в умовах обговорення та початку нормотворюючих дій з реформування медичної галузі країни. Основним завданням реформування галузі охорони здоров'я, яке декларує МОЗ України, є створення національної системи охорони здоров'я, орієнтованої безпосередньо на пацієнта, що надасть змогу об'єднати всі наявні в країні медичні потужності незалежно від форми власності та відомчої належності і які будуть працювати в рамках єдиних вимог до якості, доступності медичної допомоги та кваліфікації медичних працівників, а також реалізує державні гарантії безкоштовного надання медичної допомоги населенню на засадах солідарності й соціальної рівності.

Виходячи з цього лікувально-профілактична діяльність разом із навчальною, науковою та виховною роботою у 2016–2017 н. р. була спрямована перш за все на якісну підготовку медичних кадрів, надання спеціалізованої та висококваліфікованої медичної допомоги населенню, проведення і впровадження в практику результатів наукових досліджень, розробку і впровадження сучасних новітніх технологій діагностики і лікування. У своїй роботі фахівці клінічних кафедр університету керуються цілою низкою нормативних документів: Законом України «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.2013 р. № 679 «Про здійснення протягом бюджетного періоду видатків на утримання деяких бюджетних установ одночасно з різних бюджетів», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.1997 р. № 174 (зі змінами) «Положення про клінічний заклад охорони здоров'я», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28.05.1993 р. № 121 (зі змінами) «Про клінічні кафедри та курси», Законом України «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги», Законом України «Про екстрену медичну допомогу», Національним планом заходів з імплементації та реалізації засад європейської політики «Здоров'я – 2020: основи Європейської політики в підтримку дій держави і суспільства в інтересах здоров'я і благополуччя» щодо неінфекційних захворювань на період до 2020 р.».

Лікувально-консультативна робота та клінічна підготовка студентів, лікарів-інтернів здійснюється в університеті на 48 клінічних кафедрах, які розміщуються на 106 клінічних базах в 70 лікувально-профілактичних і спеціалізованих медичних закладах Харківської області і м. Харкова та 3 науково-практичних медичних центрах університету (*табл. V.1*). Укладено 106 договорів про співпрацю з базовими лікувально-профілактичними закладами, у яких відображені закріплені за клінічними кафедрами приміщення та їх площа.

Таблиця V.1 – Розташування клінічних кафедр ХНМУ

Лікувально-профілактичні заклади	Кількість закладів	Кількість договорів	Кількість клінічних кафедр	Ліжковий фонд відділень, який використовується в навчальному процесі	Загальна площа, яку займають клінічні кафедри (м ²)
Лікувальні заклади обласного підпорядкування	23	44	31	3569	7870,55
Лікувальні заклади міського підпорядкування	28	37	26	2581	3392,10
Інститути НАМН України	4	7	7	964	543,5
Відомчі лікувальні заклади	3	6	5	455	3151,0
Приватні медичні центри	12	12	9	25	650,4
Всього:	68	102	–	7594	15607,55
Науково-практичні медичні центри університету (університетські клініки)	3	–	14	270	21098,8

За останні 5 років кількість клінічних баз зросла на 33 %, 13 кафедр університету мають по три та більше клінічних баз.

На базах клінічних кафедр та університетських клінік лікувальну роботу виконують 699 співробітників та 111 лікарів університетських клінік (табл. V.2).

Таблиця V.2 – Кількість співробітників університету, причетних до лікувальної справи та його характеристика

Кількість співробітників клінічних кафедр та університетських клінік, причетних до лікувальної роботи	699
Професорсько-викладацький склад клінічних кафедр:	
професори	101
доценти	240
асистенти	247
Кількість осіб із числа професорсько-викладацького складу, які мають певні кваліфікаційні категорії:	
всього	368
у т. ч. вищу	84
першу	84
другу	71

Потужний потенціал професорсько-викладацького складу клінічних кафедр складають – 101 професор, 240 доцентів та 247 асистентів. Відповідно до затвердженого плану організації підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів університету на 2016–2017 н. р. курси з підвищення кваліфікації пройшли 245 співробітників університету, з них: пройшли фахову спеціалізацію – 19 співробітників; підтвердили сертифікат лікаря спеціаліста – 47; підвищили кваліфікацію на циклах тематичного вдоско-

налення – 54; пройшли передатестаційні цикли – 125 фахівців. У Центральній атестаційній комісії МОЗ України атестовано – 117 співробітників, з них: підтвердили вищу кваліфікаційну категорію - 40 фахівців; підтвердили першу кваліфікаційну категорію 17 фахівців; присвоєно вищу кваліфікаційну – 28 співробітникам; присвоєно першу кваліфікаційну категорію – 11 співробітникам; другу – 21 співробітнику. На цей час усі викладачі клінічних кафедр мають сертифікати лікаря-спеціаліста або посвідчення з присвоєнням кваліфікаційної категорії з відповідних профільних спеціальностей. На 01.06.2017 р. вищу категорію мають 368 співробітників клінічних кафедр, що складає 60,7 %, першу кваліфікаційну категорію – 84 співробітника, що складає 13,8 %, другу кваліфікаційну категорію – 71 співробітник, що складає 11,7 %, мають сертифікат лікаря-спеціаліста 84 співробітники, що складає 13,8 % від загальної кількості працівників.

Проводячи аналіз звітів із лікувально-профілактичної діяльності клінічних кафедр і університетських клінік можливо відзначити, що у 2016–2017 н. р. співробітниками університету проліковано 151 931 хворий, виконано 4 961 чергування по стаціонару, 1 011 чергувань по санітарній авіації, здійснено 231 виклик по санітарній авіації, під час яких надана допомога 250 хворим та прооперовано 31 хворого.

Загальна кількість операцій, проведених у клініках за минулий рік, складає 77 051, з них співробітниками кафедр проведено 26 068 (34 %), у тому числі завідувачами кафедр, професорами та доцентами – 13 502 (17,5 %).

Кафедральними лабораторіями і кабінетами функціональної діагностики для потреб хворих виконано 926 430 діагностично-лікувальних маніпуляцій та досліджень (бронхоскопій, бронхографій, ендоскопій, УЗ-досліджень, лазеротерапій тощо).

Важливим розділом спільної лікувально-профілактичної роботи клініцистів університету та лікарів практичної охорони здоров'я є консультативна та науково-методична робота в лікувально-профілактичних закладах охорони здоров'я. З метою наближення надання високоспеціалізованої допомоги мешканцям Харківської області професорсько-викладацький склад клінічних кафедр залучався для участі в роботі виїзних консультативних бригад, за участю безпосередньо завідувачів та професорів клінічних кафедр. За рік проконсультовано 399 127 хворих, з них 10 853 в районах області (*табл. V.3*).

За останні кілька років відзначається зниження основних показників роботи клінічних кафедр університету, кількість пролікованих хворих порівняно з минулим роком знизилась на 19,5 %, проконсультованих хворих – на 9 %, стабільним залишається лише показник проведених оперативних втручань (що є характерним для усіх основних показників по всій галузі охорони здоров'я України в цілому).

Співробітники клінічних кафедр університету в системі практичної охорони здоров'я регіону сприяють підвищенню кваліфікації лікарів практичної охорони здоров'я по всім напрямкам, підвищенню якості надання

спеціалізованої медичної допомоги населенню міста і області та надають суттєву організаційно-методичну допомогу. Так, 12 співробітників клінічних кафедр університету є обласними позаштатними спеціалістами і консультантами Управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради.

Таблиця V.3 – Основні показники лікувальної роботи ХНМУ у 2015/2016–2016/2017 н. р.

Показники	Навчальні роки	
	2015–2016	2016–2017
Проліковано хворих	151931	144217
Виконано:		
– оперативних втручань	26681	26145
– асистенцій	10562	9740
Проконсультовано хворих – всього	399127	377885
– у стаціонарах	176240	169941
– у поліклініках	212034	199280
– у районах області та інших лікувально-профілактичних закладах міста	10853	8664
Виконано чергувань по стаціонару	4961	4921
Виконано чергувань по санавіації	1011	946

Клініцистами університету була проведена достатня інформаційно-просвітницька робота, спрямована на підвищення обізнаності та компетентності громадян щодо діяльності системи охорони громадського здоров'я на центральному та місцевому рівнях. Зокрема, проводилась роз'яснювальна робота з питань профілактики захворювань, пропаганди здорового способу життя, планування сім'ї тощо.

З метою покращання надання висококваліфікованої і вузькоспеціалізованої стаціонарної та амбулаторно-поліклінічної медичної допомоги, розвитку нових діагностичних досліджень клініцисти університету брали активну участь у підготовці нових розробок та методик діагностики і лікування.

Таблиця V.4 – Динаміка високоефективних форм впровадження у 2014/2015–2015/2016–2016/2017 н. р.

Форми впровадження	Навчальні роки		
	2014–2015	2015–2016	2016–2017
Методичні рекомендації	3	2	3
Інформаційні листи	16	22	37
Нововведення (Реєстр галузевих нововведень)	49	14	58

У 2016 р. 33 наказами МОЗ України затверджено 37 адаптованих настанов та уніфікованих клінічних протоколів первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги по нозологіям, у розробці яких брали участь 27 представників ХНМУ. Для опрацювання медико-технологічних документів, затверджених наказами МОЗ, найбільша кількість фахівців залучалася з кафедр: дерматології, венерології і СНІДу (проф. А. М. Дашук); педіатрії № 1 та неонатології (проф. М. О. Гончарь); інфекційних хвороб (проф. В. М. Козько); внутріш-

ної медицини № 2 і клінічної імунології та алергології (проф. П. Г. Кравчун); акушерства та гінекології № 1 (проф. М. О. Щербина).

Фахівці клінічних кафедр університету беруть участь у наданні медичної допомоги учасникам бойових дій із зони проведення антитерористичної операції і переселенцям із тимчасово окупованих територій. Співробітниками кафедри нейрохірургії на базі КЗОЗ «Обласна клінічна лікарня» проліковано 171 пацієнта з тимчасово окупованих територій та 12 військовослужбовців, на базі Військово-медичного клінічного центру північного регіону надана спеціалізована нейрохірургічна допомога 169 військовослужбовцям. Співробітниками кафедри хірургії № 1 на базі ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева НАМН України» надано хірургічну допомогу 18 бійцям із зони АТО, надано консультативну допомогу 1 821 постраждалому із зони військового конфлікту, госпіталізовано та проліковано 122 переселенці. На базі КЗОЗ «Міська клінічна лікарня швидкої та невідкладної медичної допомоги» співробітниками кафедри проконсультовано 404 переселенця та надано хірургічну допомогу 2 військовослужбовцям із зони АТО. Співробітниками кафедри психіатрії, наркології та медичної психології університету на базі Військово-медичного клінічного центру північного регіону надана консультативна допомога 156 бійцям із зони АТО, проліковано 94 військовослужбовці, на базі КЗОЗ «Харківська обласна клінічна психіатрична лікарня № 3» та на базі ННМК «Університетська клініка» ХНМУ медична психологічна допомога надана 679 переміщеним особам, проліковано стаціонарно 12 осіб. Також на постійній основі в УСЦ ХНМУ діє благодійна, навчально-практична програма з надання безкоштовної стоматологічної допомоги учасникам АТО по встановленню імплантів під назвою «Від широкого серця». Імпланти безкоштовно надає фірма «Alpha Bio».

Науково-практичні медичні центри як навчальні бази університету проводять роботу, спрямовану на надання спеціалізованої, високоспеціалізованої медичної допомоги та створення оптимальних умов для підготовки студентів, інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів, а також підвищення кваліфікації лікарів.

Клініка Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ зі стаціонарним відділенням на 80 ліжок обслуговує працююче в галузі промисловості населення 5 областей України. Головною метою діяльності клініки є надання високоспеціалізованої допомоги: діагностика, лікування, вирішення експертних питань, які пов'язані зі встановленням зв'язку захворювання з умовами праці у осіб, які працюють у шкідливих умовах, а також є базою для підвищення кваліфікації лікарів відповідного профілю і підготовки студентів університету. У 2016–2017 н. р. розширені можливості клініко-діагностичної лабораторії клініки завдяки придбанню сучасних гематологічного та біохімічного аналізаторів та іншого лабораторного обладнання, оснащено кабінет функціональної діагностики новітнім діагностичним обладнанням.

Одним з основних завдань Університетського стоматологічного центру ХНМУ є лікувально-профілактична робота з надання висококваліфікованої стоматологічної допомоги населенню, співробітникам університету та студентам. На базі УСЦ ХНМУ розташовано 5 клінічних кафедр стоматологічного профілю.

З метою забезпечення лікувального та навчального процесів кабінети оснащені високоякісним медичним обладнанням. У 2016–2017 н. р. додатково придбано фізіодиспенсер та апарат «Vector» для зняття зубних на шарувань, мікроскоп для ендодонтичного лікування та лазерний апарат сьомого покоління. Проведено обладнання 2 лекційних аудиторій на 150 навчальних місць кожна з установкою мультимедійних систем та обладнано 8 навчальних аудиторій, в тому числі 3 фантомних класів.

З метою розширення та відкриття нових напрямів лікувально-профілактичної роботи продовжено подальший розвиток Навчально-наукового медичного комплексу «Університетська клініка» ХНМУ. На цей час структура клініки включає багатопрофільний стаціонар та консультативно-діагностичну поліклініку. Продовжена робота стаціонарного відділення фізичної реабілітації, де отримують спеціалізовану допомогу хворі з патологією опорно-рухової, нервової, серцево-судинної систем. На базі відділення започатковане проведення відновного лікування та фахова реабілітація спортсменів, включно гравців футбольних клубів вищої ліги членів збірних команд України. У 2016–2017 н. р. оснащено відділення фізичної реабілітації сучасним фізіотерапевтичним та реабілітаційним обладнанням, що стало початком стрімкого розвитку реабілітаційного напрямку в роботі клініки та кафедр університету. На базі створеного у січні 2016 р. ортопедо-травматологічного відділення проведено 188 оперативних втручань. Переважна кількість хворих була з патологією хребта та дегенеративно-дистрофічними захворюваннями суглобів. У 2017 р. повністю завершений сучасний ремонт приміщень відділення. Розпочала роботу арт-терапевтична зала Центру психосоматики та психологічної реабілітації. Розширюється інформаційна системи клініки, що вже в недалекому майбутньому надасть можливість у навчальному процесі демонструвати сучасний інформаційний медичний простір.

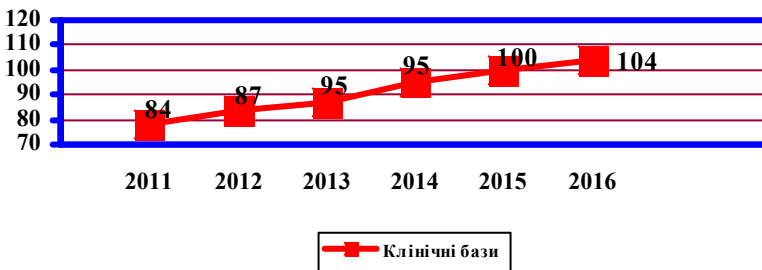

Рис. V.1. Динаміка зростання кількості клінічних баз з 2011 по 2016 рр.

Визначаючи позитивні моменти лікувальної роботи у напрямку покращання надання спеціалізованої та високоспеціалізованої допомоги населенню у 2016–2017 н. р., хотілось би відзначити що робота кафедральних колективів та інших функціональних підрозділів клінічного профілю університету відбувається у складні часи, які обумовлені ситуацією наявної традиційної системи підготовки фахівців і тенденціями розвитку охорони здоров'я в умовах реформування галузі. На сучасному етапі впровадження нових економічних відносин у системі охорони здоров'я, головним стає вирішення питань організаційно-правового та медико-економічного забезпечення діяльності клінічних кафедр університету та його структурних лікувальних підрозділів, які є основними центрами медичної освіти та надання висококваліфікованої спеціалізованої медичної допомоги. Тому всім кафедральним колективам, робота яких безпосередньо пов'язана з лікувально-профілактичними закладами, що є базами клінічних кафедр, необхідно проводити більш активну роботу щодо пошуку варіантів прийняття спільних рішень з питань, які виникатимуть у процесі можливої реорганізації лікувальної діяльності, розробляти нові підходи для підвищення якості та ефективності сумісної роботи клінічних кафедр університету та профільних відділень клінічних баз, узгоджувати питання взаємної відповідальності за організацію лікувальної та навчальної роботи, активізувати роботу щодо впровадження нових лікувально-діагностичних методик, забезпечення покращання якості та наукової обґрунтованості усіх видів медичної допомоги. Також треба звернути увагу зацікавлених завідувачів клінічних кафедр, які готують сімейних лікарів та інших працівників первинного рівня, щодо більш швидкого освоєння та початку роботи на підготовлених для цієї роботи клінічних базах.

РОЗДІЛ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Протягом звітнього періоду, згідно із затвердженими ректоратом планами, адміністративно-господарськими службами університету постійно проводиться робота щодо забезпечення життєдіяльності університету та його підрозділів, яка включає у себе проведення капітальних, поточних, планово-попереджувальних робіт, а також забезпечення університету матеріально-технічними ресурсами та усіма видами комунальних послуг, поліпшення побутових умов для навчання і проживання студентів і роботи співробітників університету.

Свою діяльність підрозділи адміністративно-господарчої частини університету здійснюють на підставі перспективного плану розвитку матеріальної бази на 2016–2018 рр. Основною метою стратегічного розвитку університету є підвищення його конкурентоспроможності на освітньому, медичному і науковому просторі країни та зарубіжжя, зростання престижу та просування його лідерства у зазначених галузях. Ця мета може бути реалізована шляхом забезпечення навчального та лікувального процесів в університеті найсучаснішими інноваційними технологіями та обладнанням, а також впровадження заходів щодо енергозбереження.

Університет має на балансі 9 навчальних корпусів, загальна площа яких становить 61 106,4 м², а саме:

- головний навчальний корпус – 15 618,9 м²;
- корпус «А» – 5 028 м²;
- корпус «Б» – 4 400 м²;
- учбово-лабораторний корпус – 10 031,5 м²;
- анатомічний корпус – 3 165 м²;
- корпус кафедри медицини катастроф та військової медицини (вул. Тринклера, 12) – 2 972,0 м²;
- корпус кафедри епідеміології (вул. Тринклера, 12) – 3 195 м²;
- НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Тринклера, 6) – 10 205,5 м²;
- Університетський стоматологічний центр (пр. Перемоги, 51) – 6 490,3 м²;
- Медичний коледж ХНМУ (вул. Ігоря Муратова, 11) – 2 416,1 м²,
- Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» (вул. Текстильна, 4) – 13 910,5 м².

У власності університету знаходиться 6 студентських гуртожитків загальною площею 33022,7 м² (житловою площею – 14 861,1 м²), кількістю ліжок-місць у гуртожитках – 2098 та міжвузівський сімейний гуртожиток площею 1176,5 м² (житловою площею 550 м²). Також житлові приміщення по вул. Плеханівській, 57 – площею 683,5 м² та по вул. 23 Серпня, 2 – площею 187,5 м².

У тому числі відокремлений структурний підрозділ «Студентський житловий комплекс ХНМУ», у склад якого входять два гуртожитки – № 4 по вул. Цілиноградській, 54 та № 5 по вул. Цілиноградській, 50а загальною площею – 12 790 м² та житловою площею 5 483,6 м².

Також на балансі університету знаходиться Спортивно-оздоровчий табір «Медик» площею 891,0 м².

Дві будівлі університету є пам'ятками архітектури місцевого значення, а саме:

– будівля Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань (вул. Тринклера, 6) – охоронний № 42 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334;

– головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – охоронний № 37 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334.

Гуртожитки університету повністю забезпечені твердим та м'яким інвентарем, який постійно оновлюється.

Книжковий фонд бібліотеки постійно поповнюється.

Навчальний на науковий процес забезпечується усім необхідним. Постійно оновлюється комп'ютерна техніка, медичне обладнання та меблі як для навчального процесу, так і для гуртожитків. Протягом останнього періоду університетом придбано близько 160 сучасних комп'ютерів.

Для створення сприятливих умов для навчання студентів дві аудиторії головного навчального корпусу та всі аудиторії Навчально-лабораторного корпусу оснащено системою кондиціонування повітря, а також проведено ремонт освітлення та ремонт системи вентиляції.

Для поліпшення умов навчання всі аудиторії університету оснащені новітніми інтерактивними мультимедійними засобами навчання.

Для поліпшення умов навчання та культурно-побутових умов університетом проводяться капітальні та поточні ремонти навчальних корпусів та гуртожитків.

Програму з енергозбереження при проведенні капітальних та поточних ремонтів університет застосовує тільки новітні технології енергозбереження і успішно їх впроваджує у життя (утеплення фасадів, заміна віконних та дверних блоків, заміна світильників та ламп... тощо). У звітному періоді частково завершено та продовжено утеплення фасаду гуртожитку № 2, Учбово-лабораторного корпусу, прибудови до гуртожитку № 2. Ведуться роботи щодо заміни віконних блоків будівлі кафедри анатомії людини.

Для обліку паливно-енергетичних ресурсів усі об'єкти університету укомплектовано приладами обліку, а саме:

- теплової енергії – 14 од.;
- гарячої води – 5 од.;
- холодної води – 14 од.;
- газу – 11 од.;
- електричної енергії – 35 од. (облікові).

Також встановлено електролічильники у житлових кімнатах (розрахункові) гуртожитків: № 3 – 97 од., № 4 – 153 од., № 5 – 195 од.; № 6 – 64 од.

При виконанні ремонтних робіт на системах опалення та приборах обігріву об'єктів університету встановлюються регулятори температури.

Укладено договори на проведення капітальних ремонтів.

У 2016 р. було проведено капітальних та поточних ремонтів на суму 26515229,68 та 1198875,74 грн відповідно (табл. VI.1–VI.2).

Таблиця VI.1 – Перелік приміщень університету, де проводився капітальний ремонт у 2016 р.

Об'єкт, де проводився ремонт
Капітальний ремонт, а також утеплення фасаду прибудови гуртожитку № 2 за адресою: м. Харків, пр. Перемоги, 51
Капітальний ремонт житла за адресою: м. Харків, вул. Плеханівська, 57
Капітальний ремонт фасаду УЛК ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Леніна, 4
Капітальний ремонт будівлі ХНМУ із заміною ліфтового обладнання за адресою: м. Харків, вул. Текстильна, 4
Капітальний ремонт приміщень кафедр будівлі ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Текстильна, 4
Капітальний ремонт приміщень гуртожитку № 3 за адресою: м. Харків, пров. О. Яроша, 9
Капітальний ремонт покрівлі гуртожитку № 4 за адресою: м. Харків, вул. Цілиноградська, 54
Капітальний ремонт приміщень кафедр 1-го поверху будівлі НДІ ГП та ПЗ ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 6
Капітальний ремонт, пов'язаний з гідроізоляцією фундаментів головного корпусу та благоустрій території КПП (прохідної) за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт 4-го поверху кафедри медицини катастроф і військової медицини за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 12
Капітальний ремонт фасаду та заміна вітражів УЛК ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт кафедри гігієни та екології № 1 у будівлі НДІ ГП та ПЗ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 6
Капітальний ремонт приміщень загального використання головного навчального корпусу ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт приміщень будівлі ННМК «УК» ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Текстильна, 4

Таблиця VI.2 – Перелік приміщень університету, де проводився поточний ремонт у 2016 р.

Приміщення, де проводився ремонт
Приміщення будівлі головного навчального корпусу ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Приміщення учбово-лабораторного корпусу ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Приміщення кафедр у будівлі навчального корпусу медицини катастроф та військової медицини ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 12
Приміщення кафедр ХНМУ у будівлі ННМК «УК» ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Текстильна, 4
Поточний ремонт, пов'язаний з влаштуванням вимощення на території гуртожитку № 2 ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Перемоги, 51

У 2017 р. укладено договори на капітальний ремонт наступних приміщень університету (табл. VI.3):

Таблиця VI.3. – Перелік капітальних ремонтів приміщень університету у 2017 р.

Приміщення, де проводиться ремонт
Капітальний ремонт сходів головного учбового корпусу за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Реконструкція другого поверху учбово-лабораторного корпусу ХНМУ (для розміщення підрозділів Наукової бібліотеки ХНМУ) за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт приміщень їдальні головного навчального корпусу за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт, пов'язаний з благоустроєм території та ремонтом зовнішніх сходів за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт, пов'язаний з благоустроєм території КПП прохідної за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт їдальні учбового корпусу «А» за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт, пов'язаний з благоустроєм території учбового корпусу «Б» за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт, пов'язаний з благоустроєм території учбово-лабораторного корпусу за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт внутрішніх сходів головного учбового корпусу за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Капітальний ремонт кафедр будівлі учбового корпусу медицини катастроф та військової медицини ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 12
Капітальний ремонт кафедри гігієни та екології № 1 ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера ,6
Капітальний ремонт покрівлі будівлі НДІ ГП та ПЗ ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 6
Капітальний ремонт приміщень хімічної лабораторії кафедри гігієни та екології № 1 ХНМУ у будівлі НДІ ГП та ПЗ за адресою: м. Харків, вул. Тринклера, 6
Капітальний ремонт, пов'язаний із заміною віконних блоків у будівлі учбового корпусу анатомії людини ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Сумська, 39
Капітальний ремонт покрівлі та вхідної групи Університетського стоматологічного центру за адресою: м. Харків, пр. Перемоги, 51
Капітальний ремонт (утеплення фасаду) гуртожитку № 2 ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Перемоги, 51
Капітальний ремонт приміщень кафедр ННМК «УК» ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Текстильна, 4
Капітальний ремонт системи припливно-витяжної вентиляції у будівлі Навчально-наукового медичного комплексу «Університетська клініка» ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Текстильна, 4 (інв. № 10300002)
Капітальний ремонт санвузлів із заміною системи водопроводу та каналізації 6–9 поверхів гуртожитку № 5 за адресою: м. Харків, вул. Цілиноградська,50а (інв. №10320006)
Капітальний ремонт санвузлів із заміною системи водопроводу та каналізації гуртожитку № 4 за адресою: м. Харків, вул. Цілиноградська, 54 (інв. № 10320005)
Капітальний ремонт будиночка п'ятикімнатного (інв. № 10330020) та благоустрій території Спортивно-оздоровчого табору «Медик» за адресою: Харківська обл., Зміївський р-н, Комплекс будівель і споруд № 5, Скрипаївська сільська рада

Всього на даний момент сума, запланована на освоєння по капітальному ремонту, складає – 61776306,28 грн.

Протягом останнього часу посилена робота щодо оснащення навчальних аудиторій сучасною інтерактивною апаратурою, що дозволяє значно поліпшити навчальний процес та проводити навчання за допомогою відео-конференцій.

Адміністративно-господарською службою університету розроблено та успішно впроваджено план попереджувальних та регламентних заходів щодо підготовки навчальних корпусів та гуртожитків університету до роботи у новому навчальному році та в осінньо-зимовий період 2017–2018 рр.

На даний час проводиться аналіз технічного стану та обстеження зовнішніх інженерних споруд енергетичного призначення, котельного обладнання, а також моніторинг підготовки приміщень та споруд до роботи у новому навчальному році та в осінньо-зимовий період.

У ході підготовки ведуться профілактичні ремонти запірної арматури тепломереж, здійснено профілактичні огляди теплосистем, перевірку вентиляційних каналів.

Проведено ряд заходів щодо зменшення витрат на енерго- та теплоносії. З метою запобігання втрат теплової енергії університет продовжує роботи з утеплення вікон, дверей, горіщ, а також усіх теплових мереж об'єктів університету.

Для збільшення навчальних площ стоматологічних кафедр завершено роботи щодо реконструкції прибудови гуртожитку № 2 за адресою пр. Перемоги, 51. Внаслідок чого стоматологічні кафедри отримали дві поточні аудиторії та багато додаткових учбових площ. Інтерактивне обладнання аудиторій дозволяє проводити навчальний процес на самому сучасному рівні. Можливості аудиторій, а також навчальних площ УСЦ було продемонстровано членам вченої ради університету та всім завідувачам кафедр на плановому засіданні ради у листопаді 2016 р.

Продовжуються роботи щодо капітальних ремонтів навчальних корпусів по вул. Тринклера, 12.

Характеристика матеріально-технічної бази коледжу. Наприкінці 2016–2017 н. р. проводиться поточний ремонт аудиторій і підсобних приміщень.

За навчальний рік проведено:

- поточний ремонт системи опалювання;
- заміна радіаторів у кабінетах другого поверху;
- заходи з благоустрою території коледжу;
- ремонт меблів у навчальних кабінетах;
- поточний ремонт кабінетів: акушерства та гінекології, математики, біології, інформатики, безпеки життєдіяльності та охорони праці в галузі, медсестринства в офтальмології та оториноларингології, основ медсестринства, фізіології та патоморфології;
- облицювання керамічною плиткою стін у туалетних кімнатах на всіх поверхах;

- ремонт спортивної зали та роздягалень;
- монтаж енергозберігаючих світильників в кабінетах коледжу;
- ремонт коридору першого поверху;
- ремонт стелі в кабінеті фармакології, кабінеті анатомії;
- підготовка інженерних споруд коледжу до опалювального сезону.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Університет проводить цілеспрямовану роботу з планування фінансово-господарської діяльності відповідно до затверджених МОЗ України кошторисів та керуючись законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Бюджетним кодексом України, Статутом університету та іншими нормативно-правовими актами.

Кошториси університету розробляються та виконуються відповідно до постанови КМУ № 228 від 28.02.2002 р. «Про порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до використання кошторисів бюджетних установ». Результати фінансово-господарської діяльності університету обговорюються на засіданнях ректорату, вченої ради та на конференціях трудового колективу. Дохідна частина загального фонду формується за рахунок виділених державою асигнувань на підготовку кадрів, лікувальну та наукову діяльність. Спеціальний фонд наповнюється за рахунок надходжень структурних підрозділів університету, отриманих від надання освітніх, наукових та інших послуг.

Незважаючи на непросту соціально-політичну та економічну ситуацію в країні, наявність нормативної бази щодо заходів з економного і раціонального використання державних коштів, недофінансування основних видатків за рахунок загального фонду бюджету, програми і плани, що приймалися на цей рік, було виконано.

Своєчасність проведення фінансових розрахунків різного рівня.

Розрахунок, нарахування та перерахування до бюджету загальнообов'язкових податків, зборів та платежів в університеті здійснюється своєчасно та в повному обсязі відповідно до діючих норм законодавства України. Опрацювання договорів, актів виконаних робіт, накладних на товари (роботи, послуги) виконується своєчасно і в повному обсязі, платіжні доручення на оплату таких товарів (послуг) надаються до органів Держказначейства своєчасно.

Організація та проведення заходів з недопущення виникнення будь-якої фінансової заборгованості. Фінансова та господарська діяльність в Університеті ведеться з дотримання вимог чинного законодавства України. Формування доходів та видатків проводиться згідно кошторису, який затверджується МОЗ України та зміни до якого вносяться у відповідності до положень, встановлених Бюджетним кодексом України. Внутрішній контроль за фінансовою та господарською діяльністю здійснюється керівництвом, головним бухгалтером та начальником планово-економічної

служби, які в свою чергу будують роботу у своїх підрозділах із розмежування функціональних обов'язків. Чітке виконання покладених обов'язків на місцях дозволяє ефективно організувати, контролювати та здійснювати фінансову та господарську діяльність університету з урахуванням усіх вимог нормативно-правових актів та забезпечувати планомірне надходження і використання наявних фінансових ресурсів із найбільш ефективним результатом для діяльності та розвитку університету.

Характеристика грошових надходжень університету. Університет у процесі своєї діяльності не обмежується державним фінансуванням, а й винаходить усі можливі шляхи для залучення власних надходжень, тобто формування спеціального фонду. Окрім коштів, які сплачують студенти за навчання та проживання у гуртожитках, спеціальний фонд поповнюється за рахунок інших послуг, які надає заклад в межах своїх повноважень, таких, наприклад, як надане в оренду майно, курси масажу та англійської мови, додаткові фізичні та оздоровчі заняття, проведення медичних оглядів за договорами, науково-дослідні роботи та ін. Таким чином, залучені кошти спрямовуються не лише на покриття захищених видатків, а й допомагають приводити в належний стан навчальні, лікувальні корпуси та гуртожитки шляхом їх поточного та капітального ремонту, оновлювати існуючі основні засоби, підтримувати рівень університету на високому технічному рівні.

Із загального фонду Державного бюджету України на утримання університету за програмою 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації» надійшло в 2016–2017 н. р 75 850,8 тис. грн, що порівняно з попереднім 2015–2016 н. р. більше на 15,5 %. Основна частина коштів – 98,6 % загального фонду використана на заробітну плату та виплату стипендій, а також на проведення їх індексації.

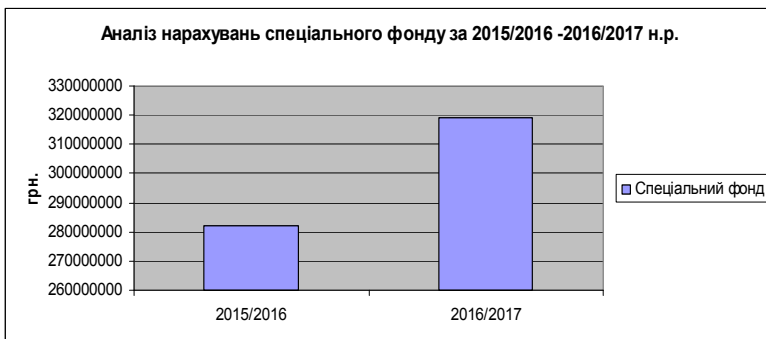
Порівняльний аналіз обсягу державного бюджетного фінансування наведено на діаграмі.

Напрями використання коштів загального фонду університету в 2016–2017 н. р.:

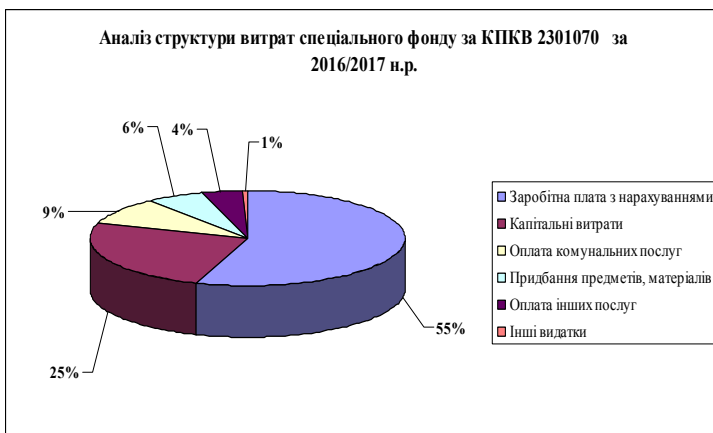
- заробітна плата з нарахуваннями – 53 210,9 тис. грн;
- компенсація на харчування студентам-сиротам – 988,4 тис. грн;
- компенсація випускникам – сиротам на придбання одягу та взуття – 43,1 тис. грн;
- стипендія та інші поточні трансферти – 21 608,4 тис. грн.

Динаміку нарахувань університету за спеціальним фондом за 2015–2016 та 2016–2017 н. р. надано в діаграмі:

Основним джерелом надходження коштів спецфонду було платне навчання – 95,1 %, питома вага надходжень від цієї суми – кошти іноземних студентів, на другому місці – надходження від господарської діяльності (4,7 %) і на третьому – надходження від оренди майна (0,2 %).

Структуру використання коштів спеціального фонду у 2016–2017 н. р. наведено в діаграмі.

У минулому році розміщення наших тимчасово вільних коштів університету на депозитних рахунках банків державних установ принесло університету близько 5,3 млн. грн.

У 2016–2017 р. загальний обсяг бюджетного фінансування за програмою 2301020 «Дослідження, наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів у сфері охорони здоров'я, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури» склав 2 284,6 тис. грн, обсяг госпдогвірних науково-дослідних робіт становить 3299,9 тис. грн.

За штатним розписом в університеті на 01.09.2016 р. нараховувалось 3 086,50 штатних посад, інформацію за всіма програмами по загальному та спеціальному фонду наведено в *табл. VI.4.*

Таблиця VI.4. – Кількісний склад штатного персоналу ХНМУ станом на 01.09.16 р.

Програми	Кількість штатних одиниць		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Усього
Освіта ХНМУ	703,50	1636,75	2340,25
Медичний коледж	2,25	73,25	75,50
УСЦ ХНМУ	30,25	24,25	54,50
Наука	52,00	51,50	103,50
Клініка НДІ та ПЗ	149,25	0,00	149,25
ННМК УК ХНМУ	343,50	20,00	363,50
Усього	1280,75	1805,75	3086,50

У 2016–2017 н. р. порівняно з 2015–2016 н. р. кількість штатних посад науково-педагогічного персоналу збільшилась на 63,50 ставок, в т. ч. з 01.01.2017 р. на 29,75 ставок у зв'язку зі збільшенням набору іноземних студентів.

Середня заробітна плата штатних працівників склала 8,5 тис. грн. За період з вересня 2016 р. по червень 2017 р. двічі здійснювалось підвищення посадових окладів працівників університету та стипендій аспірантів і докторантів (у грудні 2016 р. та січні 2017 р.). З січня 2017 р. мінімальна заробітна плата склала 3 200 грн. Усім працівникам виплачувалися в повному об'ємі надбавки за вислугу років, шкідливі та особливі умови роботи, доплати за науковий ступінь та вчене звання, за лікувально-діагностичну роботу, за роботу з дезінфікувальними засобами та всі інші надбавки і доплати.

Характеристика та своєчасність проведення соціальних виплат.

Соціальні виплати, які передбачені діючими нормами законодавства України та колективним договором університету, здійснюються своєчасно. Соціальна допомога студентам нараховується у вигляді стипендії пільговому контингенту, до якої відносять стипендію та доплату незалежно від успішності в навчанні при наданні відповідних документів, які надають право на таку соціальну виплату, тобто виплати сиротам, постраждалим від Чорнобильської аварії, інвалідам, сім'ям з дітьми та малозабезпеченим. Соціальна підтримка співробітників відображається у виплатах матеріа-

льної допомоги на оздоровлення, видачі молока за роботу в шкідливих умовах, наданні путівок на оздоровлення.

При наданні щорічної відпустки виплачується матеріальна допомога на оздоровлення, не тільки гарантована державою науково-педагогічним, педагогічним, медичним працівникам та працівникам бібліотеки, а й іншим категоріям працюючих.

У 2016–2017 н. р. всім працівникам було виплачено матеріальну допомогу на оздоровлення у розмірі одного оклада згідно з умовами колективного договору та наказу ректора університету.

Вперше, за результатами рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр ХНМУ у 2016–2017 н. р., здійснено премювання працівників кращих кафедр.

У 2017 р. виплачена премія співробітникам університету за активну участь у проведенні навчальних занять з підвищення рівня медичної підготовки для військових частин Національної гвардії України. Підвищили розмір надбавок викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою. Підвищення проведено з урахуванням стажу викладання англійською мовою.

Шляхи розвитку нових напрямів фінансування діяльності університету. Надзвичайно важливим інструментом у розвитку університету є формування дискреційної (що формується на власний розсуд) багатоканальної бази фінансування і активний фандрайзинг, що включає:

- надання освітніх послуг на вітчизняних та зарубіжних ринках;
- виконання науково-дослідних робіт;
- виконання масштабних, у тому числі міжнародних проєктів;
- оренду не використовуваних приміщень університету;
- дарунки спонсорів і меценатів;
- фандрайзингові проєкти та програми.

Диверсифікація джерел фінансування університету, удосконалення системи фінансового забезпечення, підвищення ефективності використання коштів у сучасних соціально-економічних реаліях є одним з найважливіших завдань університету, необхідною складовою якісного навчального процесу.

Ми завершили 2016–2017 н. р. із значним фінансовим запасом міцності, маючи на рахунку спеціального фонду достатньо коштів, що дозволить нам в 2017–2018 н. р. своєчасно виплачувати заробітну плату, проводити розрахунки за комунальні послуги, оплачувати послуги з утримання будівель, здійснювати поточні та капітальні ремонти навчальних корпусів та гуртожитків, придбати матеріальні активи, необхідні для стабільної життєдіяльності університету.

РОЗДІЛ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Динаміка позиції університету у базі даних Scopus представлена у табл. VII.1–VII.2.

Таблиця VII.1 – Динаміка позиції Харківського національного медичного університету у наукометричній базі Scopus

Дата	22.12. 2014	26.03. 2015	16.07. 2015	25.01. 2016	28.03. 2016	29.06. 2016	05.04. 2017
Загальне місце	28	28	27	26	26	27	26
Серед медичних ВНЗ	5	5	5	5	5	5	5
публікацій	177	176	222	224	225	226	230
цитвань	560	570	738	836	883	930	1090
Індекс Гірша	14	14	16	18	18	18	19

Університетом проводиться планомірна робота із включення існуючих періодичних видань ХНМУ до бази Scopus: укладено договір із фахівцями щодо розробки і реалізації стратегії включення журналів «Експериментальна і клінічна медицина» та «Inter collegas» до провідних наукометричних баз, у тому числі і до бази Scopus. Англomовний журнал університету «Inter collegas» включено до Переліку фахових видань МОН, у Міністерстві юстиції України зареєстровано журнал «Експериментальна та клінічна стоматологія».

У таблиці вказані рангові місця попередніх двох років (2016 та 2015). Згідно з результатами рейтингу у цьому році університет посідає 10-е місце серед медичних ВНЗ України та 4-е місце серед 6 медичних ВНЗ східного регіону. Порівняно з попередніми роками позиції загального рангового місця університету покращились – з 165 рангового місця перейшли на 106 серед вищих навчальних закладів України.

ХНМУ в 2017 р. у рейтингу «Топ–200 Україна» посідає 35-е загальне місце, 4-е місце серед медичних ВНЗ України та 2-у позицію серед 6 медичних ВНЗ східного регіону.

У 2017 р. університет займає 6-у позицію серед медичних ВНЗ України та 3-ю серед медичних ВНЗ східного регіону у консолідованому рейтингу ВНЗ України.

Таблиця VII.2 – Рейтинг ВНЗ України за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus

Місце у рейтингу за роками			Місце серед медичних ВНЗ 2017 р.	ВНЗ	Кількість публікацій у Scopus	Кількість цитувань у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс)
2015	2016	2017					
1	1	1	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	14802	68483	79
2	2	2	–	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	8382	40675	60
6	6	6	–	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	5862	13118	43
7	7	7	1	Донецький національний медичний університет імені М. Горького	953	6056	40
12	12	12	2	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	681	3544	32
18	14	15	3	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця	467	2699	30
25	23	21	4	Дніпропетровська медична академія	265	2567	23
28	26	26	5	Харківський національний медичний університет	230	1090	19
32	32	34	6	Одеський національний медичний університет	448	889	14
61	58	46	7	Запорізький державний медичний університет	210	589	11
46	48	47	8	Буковинський державний медичний університет	562	563	11
42	47	52	9	Національний фармацевтичний університет	369	621	10
50	53	55	10	Івано-Франківський національний медичний університет	48	441	10
62	54	57	11	Луганський державний медичний університет	76	342	10
86	88	78	12	Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського	299	247	7
79	83	83	13	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	196	226	6
82	85	85	14	Українська медична стоматологічна академія	219	225	6

Таблиця VII.3 – Рейтинг ВНЗ України в Webometrics Ranking

Місце у всеукраїнському рейтингу за роками			Місце серед медичних ВНЗ 2017 р.	ВНЗ	Ранжування присутності	Ранжування впливу	Ранжування відкритості	Ранжування високої якості
2015	2016	2017						
1	1	1	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	627	1759	1526	1492
3	2	2	–	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	446	1344	1409	2805
4	3	4	–	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	1018	3353	2971	2384
61	65	21	1	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	6691	8027	3181	3795
22	35	34	2	Буковинський державний медичний університет	1752	5767	3778	5778
30	36	37	3	Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського	1022	6283	4573	5778
15	19	41	4	Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	8811	6141	8635	4142
97	77	56	5	Національний фармацевтичний університет	3503	11613	4231	4916
99	66	79	6	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця	4270	10969	3792	5778
138	97	94	7	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	4201	11114	5706	5778
121	102	100	8	Дніпропетровська медична академія	9152	11145	4963	5778
184	50	103	9	Івано-Франківський національний медичний університет	4035	9271	7970	5778
177	165	106	10	Харківський національний медичний університет	2300	13776	4235	5778
114	122	148	11	Українська медична стоматологічна академія	12676	12050	7788	5778
73	104	159	12	Запорізький державний медичний університет	3558	12664	8635	5778
116	123	163	13	Одеський національний медичний університет	4665	12476	8635	5778
166	181	191	14	Луганський державний медичний університет	22482	14433	7401	5778

Таблиця VII.4 – Рейтинг ВНЗ України ЮНЕСКО «Топ–200»

Місце у рейтингу за роками			Місце серед медичних ВНЗ 2017 р.	ВНЗ	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу (ІНП)	Оцінка якості навчання (ІН)	Оцінка міжнародного визнання (ІМВ)	Оцінка інтегрального показника діяльності ВНЗ (ІЗ)
2015	2016	2017						
1–2	1	1	–	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	37,418142	24,281419	24,4829	86,182459
1–2	2	2	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	37,769754	20,839431	23,28319	81,892371
3	3	3	–	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	19,751908	14,676816	15,06279	49,491519
8	7	7	1	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця	28,103072	7,6483286	8,041441	43,792842
32	22	21	2	Національний фармацевтичний університет	15,862625	11,159398	8,075143	35,097167
29	29	26	3	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	17,092673	6,7225328	8,098894	31,9141
46	36	35	4	Харківський національний медичний університет	14,048191	7,2310914	8,188405	29,467687
49	42	45	5	Одеський національний медичний університет	13,301058	6,4727427	7,476178	27,249979
56	52	48	6	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	12,06688	6,2080972	7,824156	26,099133
53	54	50	7	Українська медична стоматологічна академія	11,685123	5,9224789	8,024535	25,632137
64	58	52	8	Буковинський державний медичний університет	11,769303	5,5235322	8,042125	25,33496
51	51	53	9	Дніпропетровська медична академія	13,642962	5,5321604	6,13473	25,309852
84	72	61	10	Запорізький державний медичний університет	10,482022	5,4194369	8,04334	23,944799
44	53	62	11	Івано-Франківський національний медичний університет	12,103334	6,2176947	5,512124	23,833153
30	65	85	12	Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	13,112818	4,220912	4,900185	22,233915
101	90	87	13	Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського	11,619032	5,4095119	5,047451	22,075995
67	145	154	14	Луганський державний медичний університет	7,9050562	4,1891132	4,678983	16,773152

Таблиця VII.5 – Консолідований рейтинг ВНЗ України (2017 р.)

Назва навчального закладу	Місце серед медичних ВНЗ	Місце у загальному рейтингу	ТОП-200 Україна	Вебметрикс	Scopus	Підсумковий бал
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	–	1	2	1	1	4
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	–	2-3	1	2	6	9
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	–	2-3	3	4	2	9
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	1	20–21	48	21	12	81
Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця	2	25	7	79	15	101
Національний фармацевтичний університет	3	31	21	56	52	129
Буковинський державний медичний університет	4–5	34-35	52	34	47	133
Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	4–5	34-35	85	41	7	133
Харківський національний медичний університет	6	44	35	106	26	167
Дніпропетровська медична академія	7	46	53	100	21	174
Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського	8	54–55	87	37	78	202
Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	9	56	26	94	83	203
Івано-Франківський національний медичний університет	10	62	62	103	55	220
Одеський національний медичний університет	11	69	45	163	34	242
Запорізький державний медичний університет	12	78–79	61	159	46	266
Українська медична стоматологічна академія	13	85	50	148	85	283
Луганський державний медичний університет	14	139–140	154	191	57	402

КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН
роботи Харківського національного медичного університету на 2017–2018 н. р.

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
I	Удосконалення системи управління якістю вищої медичної освіти, наукового, кадрового та матеріально-технічного потенціалу університету		Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.1	Організовувати функціонування університету на засадах автономії – самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, добору та розстановки кадрів відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту»	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.2	Забезпечити неухильне виконання підрозділами університету програмних положень Міністерства охорони здоров'я України, що стосуються реформування та розвитку вищої медичної освіти на додипломному та післядипломному етапах, підготовки медичних кадрів. Контролювати оперативне виконання положень чинних нормативно-правових актів центральних та місцевих органів виконавчої влади	Протягом навчального року	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.3	Постійно проводити ознайомлення членів трудового колективу та студентів із нормативно-розпорядчими документами загальнодержавного, галузевого, територіального рівнів, які мають розпорядчо-управлінський характер для структурних підрозділів університету. Забезпечувати широке інформування членів трудового колективу щодо рішень ректорату, вченої ради університету з питань навчально-методичної, наукової роботи, кадрової політики, розвитку матеріально-технічної бази, соціального захисту співробітників і студентів університету	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.4	Упроваджувати дієві заходи щодо підготовки висококваліфікованих медичних кадрів, здатних на самостійну професійну діяльність відповідно до сучасних стандартів надання медичної допомоги	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
1.5	Проводити підготовку висококваліфікованих управлінських кадрів, які мають комплекс відповідних професійних знань з менеджменту, економіки, права, психології, схильність до стратегічного мислення та прогнозування очікуваних результатів із метою підготовки фахівців здатних ефективно впроваджувати заходи з реформування системи охорони здоров'я, забезпечення її ефективною роботи, вирішення необхідних загальнодержавних та регіональних проблем	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
1.6	Співпрацювати з регіональними центрами зайнятості, державними та комунальними лікувально-профілактичними закладами міста й області, роботодавцями з метою узгодження обсягів підготовки медичних кадрів відповідно до потреб галузі у фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, особливо в питанні забезпечення лікарями «Загальної практики – сімейної медицини». Продовжувати проведення заходів з вивчення попиту суспільства на окремі спеціальності на ринку праці	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
1.7	Продовжити роботу у напрямі створення умов для приведення до європейських стандартів стану навчально-методичної, науково-дослідницької, практичної та інформаційної складових системи надання освітніх послуг в університеті в світлі європейської академічної тріади – поєднання педагогічного процесу, наукових досліджень та клінічної практики	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
1.8	Забезпечити розвиток наукових досліджень у сфері клінічної та профілактичної медицини з концентрацією наукового потенціалу на вирішальних напрямках інноваційного розвитку охорони здоров'я, які регламентуються нормативною базою МОЗ та МОН України	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
1.9	Оперативно проводити зміни в навчально-методичному, науковому та інформаційному забезпеченні навчального процесу на основі результатів фундаментальних і прикладних наукових досліджень, доказової медицини, сучасних протоколів надання медичної допомоги	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
I.10	Посилити всі напрями профорієнтаційної роботи з метою залучення до навчання в університеті абітурієнтів з якісною шкільною підготовкою. Опрацювати питання підняття прохідного балу ЗНО для абітурієнтів, які хочуть вступати на навчання до університету і направити свої пропозиції до МОЗ та МОН України	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.11	Забезпечити якісну організацію освітнього процесу іноземних студентів, продовжити роботу з упровадження заходів контролю за якістю початкового рівня знань іноземних громадян при прийомі їх на навчання. Активно працювати над впровадженням нових форм маркетингової діяльності у міжнародній співпраці та рекламно-інформаційному забезпеченні набору іноземних громадян на навчання. Посилити контроль за дотриманням вимог чинного законодавства щодо порядку в'їзду та прийому на навчання іноземних громадян	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.12	Розвивати в університеті умови для організації та проведення безперервної та ступеневої медичної освіти з орієнтацією на стандарти Всесвітньої федерації медичної освіти	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.13	Проводити заходи з модернізації навчально-методичного забезпечення навчального процесу за умови активного запровадження інтерактивних форм навчання, інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі дистанційних, використання відкритих Інтернет-ресурсів для підвищення якості підготовки студентів, з акцентом на практичну підготовку	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.14	Активно співпрацювати з громадськими студентськими організаціями для вирішення питань покращення організації навчально-виховного процесу, підвищення якості надання освітніх послуг, соціально-побутової та культурної сфер життя університету. Забезпечувати умови для розвитку та поширення форм роботи студентського самоврядування	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.15	Забезпечувати проведення широкомасштабної роботи з національно-патріотичного, громадсько-правового, фізичного, екологічного, художньо-естетичного, трудового, морального та родинно-сімейного виховання студентів та лікарів-інтернів. Поширювати	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
	заходи, спрямовані на формування у молоді принципів здорового способу життя. Посилити виховну роботу серед студентів-іноземців. Вживати дієві заходи для розв'язання їх побутових і соціальних проблем		
I.16	Упроваджувати дієві заходи з підвищення ефективності використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів для забезпечення розвитку освітньої, наукової, лікувальної та інших напрямків діяльності університету	Постійно	Ректор університету проф. В. М. Лісовий
I.17	Проводити системні заходи для попередження в структурних підрозділах університету ознак корупційних діянь, випадків фінансових зловживань і хабарництва	Постійно	Ректор університету, проф. В. М. Лісовий
II	Організація та науково-методичне забезпечення навчального процесу на додипломному та післядипломному етапах здобуття вищої медичної освіти		
II.1	Організувати проведення заходів з оновлення основних нормативних актів діяльності, положень, навчальних планів університету з урахуванням змін у формах навчання, ліцензійному обсязі, а також відповідно до останніх нормативних актів МОЗ і МОН України щодо реформування системи вищої медичної освіти	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, керівники підрозділів
II.2	Продовжити пошук передових методів системи управління якістю надання освітніх послуг та їх впровадження в роботу університету, розвивати систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», для забезпечення максимальної ефективності та належного рівня надання освітніх послуг. В повній мірі забезпечити виконання норми ст. 48 Закону України «Про вищу освіту» щодо мови викладання	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, керівники підрозділів
II.3	Упроваджувати новітні інноваційні підходи для поліпшення якості підготовки лікарів на додипломному та післядипломному етапах. Запроваджувати найбільш ефективні форми навчального процесу, які будуть всебічно сприяти формуванню у студентів, лікарів-інтернів та лікарів мотивації до постійного самовдосконалення та безперервного професійного розвитку	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
II.4	Організувати корегування та оновлення навчальних програм з дисциплін додипломної підготовки з урахуванням сучасних вимог до організації навчального процесу. Систематично контролювати впровадження у навчальний процес наскрізних програм, затверджених МОЗ України. Привести навчально-методичне забезпечення (у тому числі комп'ютерні навчальні та атестаційні програми) освітнього процесу на додипломному та післядипломному етапах у відповідність із сучасними стандартами діагностики та протоколами лікування	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, керівники підрозділів
II.5	Здійснювати дієвий контроль за якістю освіти на всіх етапах освітнього процесу. Розробити заходи для впровадження об'єктивного структурованого клінічного іспиту як складової загальної атестації випускників, а також випускників інтернатури	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, керівники підрозділів
II.6	Забезпечити умови для прозорості діяльності всіх освітніх структур університету з метою упередження виникнення можливих корупційних дій, особливо при проведенні оцінювання результатів навчальної діяльності студентів, лікарів-інтернів, курсантів під час проведення державної атестації та впродовж усього циклу навчання. Зобов'язати керівників структурних підрозділів максимально повно використовувати інформаційні ресурси університету для підвищення якості надання освітніх послуг	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники структурних підрозділів
II.7	Посилити контроль за практичною складовою підготовки майбутніх лікарів, об'єктивністю її оцінювання як комплексної перевірки спроможності випускника здійснювати професійну практичну діяльність. Упровадити заходи з розвитку у студентів, лікарів-інтернів, слухачів широкого спектру компетенцій та практичних навичок, зосередивши увагу на відпрацюванні питань надання допомоги при виникненні невідкладних станів. Застосовувати компетентнісний підхід при оцінюванні рівня набуття студентами, лікарями-інтернами та слухачами практичних навичок	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, голови профільних методичних комісій

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
II.8	Для забезпечення належної підготовки випускників провести ретельний аналіз недоліків, що були висловлені у пропозиціях голів екзаменаційних та атестаційних комісій під час проведення випускної атестації та іспитів усіх рівнів, розробити програму заходів ліквідації недоліків	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.9	Провести ретельний аналіз результатів складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 1; 2; 3» та системи підготовки до них. Посилити заходи з мотиваційно-роз'яснювальної роботи, особливо серед іноземних студентів, щодо важливості якісної підготовки до складання ЛІІ	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, відповідальні за підготовку до складання ЛІІ, декани факультетів
II.10	Розробка Положення про порядок підготовки до ЛІІ «Крок». Розробити і запровадити уніфікований протокол роботи із «групою ризику», провести пошук педагогічних інновацій в цьому питанні. Забезпечити підготовку студентів з англійської мови для складання субтесту ЛІІ «Крок 1. Загальна лікарська підготовка» і «Крок 1. Стоматологія», яке буде проводитись англійською мовою	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, відповідальні за підготовку до складання ЛІІ, декани факультетів, зав. кафедри іноземних мов
II.11	Продовжити розширення напрямів діяльності Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ з метою забезпечення ефективної системи моніторингу якості надання освітніх послуг упродовж всього терміну навчання. Забезпечити дієву роботу системи внутрішнього аудиту управління якістю навчального процесу та розвиток системи внутрішнього рейтингового оцінювання всіх видів діяльності науково-педагогічного персоналу кафедр з метою підвищення їх якісного складу, визначення індивідуального рейтингу кожного викладача	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів
II.12	Переведення роботи «Автоматизованої системи управління навчальним закладом» (АСУ) з тестового на офіційний з використанням баз даних для аналізу поточного стану та прогнозу академічної успішності, формування звітів деканів за результатами семестрового контролю для обговорення їх на засіданнях вчених рад факультетів, ректорату та вченій раді університету	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, декани факультетів

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
II.13	Провести належну підготовку університету до проходження в 2018 р. аудиту системи управління якістю на відповідність вимог ДСТУ ISO 9001:2009	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів
II.14	З метою поліпшення практичної підготовки студентів, лікарів-інтернів, отримання ними необхідного клінічного досвіду у віртуальному середовищі продовжити роботу щодо розширення навчально-тренувально-симуляційної бази Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ за рахунок придбання сучасних тренажерів, муляжів, фантомів, комп'ютерних програм та Інтернет-технологій, імітаторів діагностики, лікування та профілактики різних нозологічних одиниць за всіма напрямками медичної підготовки з наданням пріоритету напрямку «Загальна практика – сімейна медицина»	Протягом року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО
II.15	Продовжити розвиток інформаційних систем управління навчальною діяльністю університету. Особливу увагу приділити налагодженню системи інформаційних зв'язків між деканатами, навчальними структурними підрозділами та кафедрами. Продовжити запровадження заходів щодо посилення персональної відповідальності викладачів за несвоєчасне інформування про накопичення поточної та екзаменаційної заборгованості у студентів, а також керівників факультетів за неприйняття адміністративних рішень стосовно студентів, які мають накопичену академічну заборгованість, особливо на етапі 6 та 12 семестрів навчання	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники навчально-методичних структурних підрозділів
II.16	На основі діючих навчальних програм з професійно орієнтованих дисциплін терапевтичного, хірургічного, педіатричного та гігієнічного напрямів постійно впроваджувати заходи щодо забезпечення всебічної підготовки студентів з питань надання невідкладної та медико-психологічної допомоги пораненим, зокрема при бойовій травмі	На початку навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, декани факультетів, голови профільних методичних комісій, завідувачі відповідних кафедр

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
II.17	Забезпечити, відповідно до потреб медичної галузі регіону, проведення необхідних обсягів післядипломного підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного вдосконалення, передатестаційних циклів та спеціалізації за акредитованими спеціальностями, з використанням сучасної бази навчально-науково-виробничих об'єднань, науково-дослідних інститутів та профільних кафедр університету	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.18	Продовжувати надання освітніх послуг зі спеціальностей «Публічне управління та адміністрування», «Освітні, педагогічні науки» та забезпечити навчання за напрямом підготовки «Соціальна робота» та «Фізична терапія, ерготерапія»	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.19	Продовжити роботу по сприянню працевлаштуванню та контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННІ ПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами, ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації та роботу з надання одноразової грошової допомоги випускникам	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ПО
II.20	Забезпечити контроль за викладанням військово-медичної та військово-спеціальної підготовки на післядипломному етапі, навчання фахівців та викладання питань надання домедичної допомоги та першої невідкладної медичної допомоги при надзвичайних станах та в особливий період для волонтерів, окремих категорій немедичних працівників, військовослужбовців	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ПО
II.21	Здійснювати роботу з завідувачами та науково-педагогічним персоналом кафедр щодо життя організаційних заходів стосовно формування авторських колективів для створення сучасної навчально-методичної літератури (посібників та підручників, у тому числі англійською мовою), зосередивши увагу на обов'язковому дублюванні всіх видань в електронному вигляді. Розробити та запровадити систему підтримки та заохочення авторських колективів, у тому числі фінансово-матеріальної, грантової та індивідуально-рейтингової	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, декани факультетів, голови профільних методичних комісій, завідувачі кафедр

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
II.22	Навчально-методичному кабінету та головам методичних комісій продовжити роботу з консультативного навчання щодо питань видання навчально-методичної літератури на кафедрах і в структурних підрозділах університету. Разом із Науковою бібліотекою здійснювати контроль за станом наповнення новою навчально-методичною літературою Репозитарію	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор Наукової бібліотеки, завідувач навчально-методичного кабінету, голови профільних методичних комісій, завідувачі кафедр
II.23	Науковій бібліотеці продовжити роботу зі створення сучасного та оптимального інформаційного середовища університету, зосередивши увагу на питаннях: – проведення постійного моніторингу забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками, придбання нових наукових видань і навчальної літератури згідно з ліцензійними вимогами; – завершення ремонтних робіт та оснащення сучасною технікою бібліотечних приміщень для обслуговування читачів та самостійної роботи студентів на 2-му поверсі корпусу УЛК до кінця 2017 р.; – продовження проведення поетапного проекту цифрової презентації книжкових пам'яток, що уможливить доступ широким колам користувачів до колекції раритетів з фонду Наукової бібліотеки; – вивчення питання можливості модернізації сайту Наукової бібліотеки, враховуючи створення його мобільної версії; – поповнення та оновлення технічного парку бібліотеки з метою внесення всього читацького фонду до електронного каталогу, створення інформаційно-комунікаційних сервісів тощо	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори: проф. В. Д. Марковський, проф. В. В. М'ясоєдов, Б. А. Залевський, директор Наукової бібліотеки
II.24	Продовжити впровадження у навчально-виховний процес сучасних форм інформаційно-комунікаційних технологій із забезпеченням вільного доступу до мережі «Інтернет», створення та використання у навчанні відеофільмів, моделей патологічного процесу, віртуальних навчально-контролюючих програм тощо	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, завідувач методичного кабінету, голови профільних методичних комісій, завідувачі кафедр

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
III	Міжнародна діяльність		
III.1	Продовжити роботу з розширення напрямів післядипломної освіти в межах міжнародної діяльності шляхом проведення курсів підвищення кваліфікації, стажування. Продовжити роботу з організації та розвитку дистанційних форм навчання з метою забезпечення безперервного професійного розвитку лікарів. Удосконалити використання Інтернет-ресурсів, розширити можливість доступу лікарів до високоякісної післядипломної освіти	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, директор ННІ ПО, завідувачі кафедр
III.2	Продовжити роботу з популяризації міжнародної діяльності з метою підвищення активності всіх кафедральних колективів у розвитку цього напрямку діяльності університету. Посилити впровадження заходів залучення працівників, студентів, аспірантів, інтернів та ординаторів до програм міжнародного стажування. Закріпити в практиці рейтингової оцінки діяльності кафедральних колективів оцінювання міжнародної активності та участі у різноманітних міжнародних проектах	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
III.3	Активізувати роботу підрозділів та кафедр університету щодо участі в міжнародних освітніх проектах та освітянських виставках. Поширити практику формування програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну. Активізувати роботу підрозділів із пошуку нових партнерів серед закордонних вищих навчальних, наукових та медичних закладів. Забезпечити налагодження та поглиблення співпраці за чинними міжнародними договорами. Продовжити пошук міжнародних проектів, що надають можливість підготовки спільних конкурсних заявок разом з університетами та навчальними закладами немедичного профілю. Розробити та впровадити заходи щодо координації планування та діяльності підрозділів університету з розробки та виконання міжнародних угод і договорів	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
III.4	З метою розширення контактів та різних форм співпраці з міжнародними організаціями, зарубіжними навчальними та науково-практичними закладами, у тому числі для отримання ґрантів на участь студентів і викладачів у міжнародних проєктах і програмах, інтенсифікувати методи пошуку та розповсюдження відповідної інформації серед кафедральних колективів, надавати їм допомогу для підготовки проєктних заявок та реалізації міжнародних проєктів. Продовжити інтенсифікацію роботи з підготовки проєктних заявок та участі в пошуку можливостей отримання ґрантів для участі студентів і науково-педагогічних працівників у міжнародних освітніх програмах. Посилити роль кафедральних колективів у формуванні конкурсних заявок проєктів Європейського союзу (Еразмус+, Жан Моне)	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
III.5	Активізувати роботу із пошуку закордонних ВНЗ-партнерів для розробки і впровадження у навчальний процес напрямів підготовки із отриманням подвійних дипломів про вищу освіту, а також програм підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. Розробити та впровадити програму залучення іноземних фахівців до викладацької діяльності в університеті, у тому числі на засадах дистанційного викладання курсів окремих дисциплін	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
III.6	З метою формування позитивного іміджу університету: – активізувати суспільно-іміджеву складову педагогічної, наукової та лікувально-профілактичної роботи вчених та фахівців університету; – інтенсифікувати рекламно-іміджеву діяльність за рахунок участі у міжнародних освітніх форумах і виставках за кордоном, відвідання іноземних закладів для розповсюдження інформації про університет. Більш інтенсивно використовувати медійні ресурси університету: офіційний сайт, сторінки кафедр тощо з метою популяризації у світі різних напрямів діяльності університету. Посилити рекламно-іміджеву складову роботи міжнародного відділу	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректори з науково-педагогічної роботи: проф. В.Д. Марковський, доц. Ю.К. Резуненко, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
III.7	Продовжити практику проведення заходів із забезпечення якісного відбору громадян іноземних країн, які бажають навчатися в університеті, особливо що стосується організації перевірки рівня їх початкових знань, з урахуванням необхідності складання ними ЗНО з української та англійської мови. Розробка університетської Програми підвищення якості успішності іноземних студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, декани факультетів з підготовки іноземних студентів, начальник відділу з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи
IV	Навчально-виховна робота, робота з соціологічного та психолого-педагогічного супроводу навчального процесу		Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І.В. Летік
IV.1	Продовжити роботу з національно-патріотичного, етично-духовного та громадсько-правового виховання студентів. Розвинути роботу щодо опанування студентами військових знань, підвищення престижу військової служби у Збройних силах України. Всебічно розвивати студентське самоврядування з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав, у тому числі серед іноземних студентів. Посилити роботу в гуртожитках щодо вирішення соціально-побутових питань та забезпечення безпеки життєдіяльності студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І.В. Летік, декани факультетів, Студентська рада ХНМУ
IV.2	Забезпечити надалі підтримку векторних напрямів діяльності волонтерського руху університету: допомога лікарям у медичних закладах міста при масових ураженнях, паліативно-хоспісна допомога, навчання студентів немедичних навчальних закладів м. Харкова наданню домедичної допомоги, боротьба з актуальними захворюваннями, шефський напрямок, некрополеведення. Розвинути волонтерську діяльність за програмою «Медичний волонтер»	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи: проф. В. Д. Марковський, проф. І. В. Летік, директор ННІ ПО
IV.3	Планування та впровадження заходів щодо забезпечення громадської безпеки у навчальному процесі та життєдіяльності ХНМУ, зокрема студентів-іноземців. Поширити спектр форматів проведення інформаційно-просвітницьких заходів, які сприятимуть культурній адаптації студентів-іноземців	Протягом навчального року	проректори з науково-педагогічної роботи: проф. В. Д. Марковський, проф. І. В. Летік, проректор з АГР Б. А. Залевський, декани факультетів
IV.4	Прийняти активну участь у проведенні Всеукраїнської благодійної акції «Підтримай студентів-медиків Сходу країни», провести роботу стосовно поліпшення матеріально-технічного, навчально-методичного та комп'ютерного забезпечення евакуйованих медичних університетів міст Донецька та Луганська	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи: проф. В. Д. Марковський, проф. І. В. Летік, проректор з АГР Б. А. Залевський, декани факультетів

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
IV.5	Підтримувати культ здорового способу життя серед студентів, викладачів та співробітників університету. Активізувати роботу щодо залучення студентів та співробітників до масових фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, посилити інформаційну складову заходів з формування здорового способу життя та попередження шкідливих звичок, у тому числі серед іноземних студентів. Затвердити програми постійного друкування та розповсюдження методичних рекомендацій щодо профілактичної і просвітницької роботи з питань попередження захворюваності на СНІД, туберкульоз, запобігання наркотичній, алкогольній залежності, тютюнозалежності	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І. В. Летік, декани факультетів, завідувач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я
IV.6	Посилити фахову роль колективу кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, її тренерського складу в підготовці студентів університету до участі у спортивних змаганнях різного рівня. Зосередити увагу на підготовці потенційних учасників спортивних змагань найвищого рівня	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І. В. Летік, завідувач кафедри, декани факультетів
IV.7	Посилити роботу щодо участі університету в міжнародних фестивалях студентської творчості. Творчим та мистецьким підрозділам університету із залученням найбільш креативної молоді зосередити роботу на цільовій підготовці до участі у конкурсах та змаганнях міського та обласного рівнів, у тому числі серед іноземних студентів. Продовжувати університетські традиції щодо проведення різноманітних святкових заходів, розробити календар проведення загально-університетських заходів, присвячених знаменним подіям, з урахуванням традицій рідної «Alma mater», здобутків провідних вчених, історичних постатей у науці та педагогіці, пам'ятним подіям	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І. В. Летік, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ
IV.8	Поширити практику організації студентських клубів за інтересами з метою запобігання негативному впливу інформації, що містить елементи жорстокості, бездуховності, насильства, та пропагування кращих здобутків національної культури, популяризації притаманних українському народові родинних цінностей.	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І. В. Летік, декани факультетів, начальник відділу міжнародних зв'язків, начальник відділу з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
	Посилити роботу з моніторингу історичних, політичних, релігійних особливостей та напрямів творчої активності студентів з метою сприяння взаємопроникненню національних стилів спілкування, надання психологічної допомоги студентам-іноземцям та організації різноманітних форм позааудиторної роботи		
IV.9	Активізувати роботу Асоціації випускників університету, дії якої разом з адміністрацією університету будуть спрямовані на розвиток матеріально-технічної бази та впровадження новітніх технологій і застосування сучасних програм при підготовці фахівців	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. І. В. Летік, директор музею історії ХНМУ
IV.10	Продовжити впровадження нових форм роботи у практику проведення соціологічних досліджень різних напрямів життєдіяльності університету. Аналізувати інформацію про можливість виникнення точок соціальної напруги в педагогічному та студентському колективах із метою своєчасного прийняття відповідних управлінських рішень	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, проф. І. В. Летік, директор ННІ ЯО, декани факультетів
IV.11	Продовжити роботу з підвищення педагогічної кваліфікації науково-педагогічними працівниками університету, отримання ними вищої педагогічної освіти. Упроваджувати заходи щодо вдосконалення та розвитку психолого-педагогічної майстерності педагогічного персоналу кафедр шляхом організації тренінгів та інтерактивних форм навчання особливо для викладачів зі стажем роботи до 5 років	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів, начальник відділу кадрів
IV.12	Розширювати форми надання психологічної допомоги студентам та співробітникам університету. Продовжити практику роботи постійно діючої групи психологічної підтримки. Запровадити у практику психологічної допомоги створення психологічних лекторіїв та груп особистісного зростання. Упровадити заходи щодо розширення циклу тренінгів комунікаційної компетентності soft-skills з метою нормалізації психологічного здоров'я, підвищення психологічної культури студентів, профілактики емоційного вигорання	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, директор ННІ ЯО, декани факультетів

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
IV.13	Проводити соціологічні та психологічні дослідження серед студентів та викладачів з метою виявлення проблемних зон щодо питань «якості освіти», аналіз матеріалів та підготовка звітів для розгляду на засіданнях вченої ради або ректорату університету для прийняття відповідних управлінських рішень	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів
IV.14	Спільно з відповідними навчально-виховними підрозділами університету, а також кафедральними колективами забезпечити впровадження заходів з метою формування професійно-, соціально- та особистісно- компетентного майбутнього фахівця з урахуванням актуальних потреб суспільства в контексті освітнього середовища	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, декани факультетів
V	Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності		
V.1.	Проводити ефективну кадрову політику, яка б задовольняла потреби університету в кваліфікованих науково-педагогічних кадрах, їх ефективно використання	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, начальник відділу кадрів
V.2	Здійснювати контроль за формуванням дієвого кадрового резерву на кафедрах, особливо тих, які очолюють особи пенсійного та передпенсійного віку. Проводити заходи з оптимізації підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Провести атестаційну перевірку стану роботи на кафедрах з викладачами без наукового ступеня, які працюють в університеті більше 5 років з наступним прийняттям управлінських кадрових рішень	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, начальник відділу кадрів
V.3	Посилити вимоги до керівників факультетів, підрозділів та кафедр щодо роботи з підготовки кадрів, резерву керівного складу, а також з питань підвищення кваліфікації співробітників за педагогічною та лікувальною складовою. Об'єднати у єдине ціле кадрову складову роботи кафедральних колективів, відділу кадрів, наукового відділу, міжнародну освітню та мовну роботу відділу міжнародних зв'язків щодо виконання сучасних кваліфікаційних вимог потенційними здобувачами вчених звань	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
V.4	Упроваджувати заходи індивідуальної роботи з резервом на посади завідувачів кафедр та керівників підрозділів	Протягом навчального року	Начальник відділу кадрів
V.5	Забезпечити виконання законодавчих та нормативних вимог щодо організації конкурсів на посади професорсько-викладацького складу, здійснювати контроль за дотриманням конкурсного відбору претендентів	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, начальник відділу кадрів
V.6	Перевіряти і контролювати дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку та вимог законодавства про працю	Постійно	Начальник відділу кадрів
V.7	Забезпечити перевірку міжнародних сертифікатів не нижче рівня B2, наданих викладачами, які здійснюють викладання англійською мовою, до відділу кадрів та прийняти рішення про можливість встановлення їм надбавки відповідного розміру	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Д. Марковський, начальник відділу кадрів
V.8	На підставі висновку готувати відповідні проекти наказів про встановлення надбавок викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою	Постійно	Начальник відділу кадрів
V.9	Забезпечити реалізацію Програми підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання, науково-педагогічних працівників, які активно займаються науково-дослідною, міжнародною та методичною роботою в Харківському національному медичному університеті	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр
VI	Наукова діяльність		Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов
VI.1	Пріоритетними напрямками наукової роботи у 2017–2018 н. р. вважати такі: <ul style="list-style-type: none"> ▪ реалізацію положень Закону «Про вищу освіту», Закону «Про наукову та науково-технічну діяльність» ▪ проведення інноваційних наукових досліджень ▪ модернізацію матеріально-технічної бази наукових досліджень ▪ підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів ▪ розвиток й підвищення ефективності наукової роботи студентів та молодих науковців ▪ запровадження засад доказової медицини в науково-дослідний процес 	Постійно	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
VI.2	<p>При організації та проведенні наукових досліджень зосередити зусилля на таких завданнях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розвиток фундаментальних і прикладних досліджень переважно за державними та регіональними науковими пріоритетами та програмами; – підтримка ініціативи наукових і науково-педагогічних працівників щодо обрання тематики НДР за пріоритетними напрямками наукових досліджень до 2020 р., визначених Кабінетом Міністрів України; – збільшення питомої ваги власних витрат і залучення коштів замовників на проведення НДР; – розширення заходів щодо стимулювання за досягнення високих результатів при проведенні наукових досліджень, сприяння постійному зростанню якості результатів НДР; – постійна підтримка талановитої молоді з числа студентів, аспірантів та молодих науковців; – інтеграція наукових результатів у навчальний процес та гармонізація наукової, навчальної та методичної роботи; – модернізація матеріально-технічної бази наукових досліджень; – постійна модернізація та розвиток наукової інформаційної бази; – сприяння розвитку інноваційної діяльності в університеті; – популяризація наукових досягнень та результатів досліджень співробітників університету; – розширення міжнародних наукових зв'язків і подальша участь у міжнародних наукових проектах; – сприяння співробітництву з науковими установами, іншими ВНЗ і органами державної та місцевої влади з питань виконання наукових досліджень й оптимізації організації наукової діяльності; – проведення політики відкритості, прозорості і колегіальності прийняття рішень щодо науково-дослідної роботи; – дотримання норм наукової доброчесності; – участь у конкурсах на здобуття грантів на підтримку і проведення науково-дослідних робіт, наукових проектів, наукових та освітніх стажувань і стипендій; 	Постійно	<p>Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів</p>

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
	<ul style="list-style-type: none"> – сприяння посиленню патентно-ліцензійної роботи і забезпечення підтримки чинних охоронних документів (насамперед, патентів на винахід); – проведення комплексу заходів із включення наукових видань університету у провідні міжнародні наукометричні бази 		
VI.3	<p>Вважати обов'язковими критеріями ефективної наукової діяльності кафедри (підрозділу) протягом звітного року такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – отримання патенту на винахід; – ліквідацію заборгованості із виконання дисертаційних робіт співробітниками та здобувачами; – видання інформаційного листа, методичних рекомендацій із грифом Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України; – підготовка пропозиції з лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, включеного до Переліку науково-технічної продукції МОЗ України; – наявність не менше 2 публікацій у зарубіжних наукових виданнях, одна з яких у виданні бази Scopus (обсягом не менше 4 сторінок кожна) 	Постійно	<p>Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, начальник планово-фінансового відділу</p>
VI.4	<p>Опрацювати питання стосовно можливої участі університету в створенні в системі МОЗ та НАМН України спільних освітньо-науково-практичних кластерів (інститут – університет – клініка). Продовжити впровадження засад концепції «навчання через дослідження», спрямувавши зусилля на таке:</p> <ul style="list-style-type: none"> – організацію методичного, наукового, матеріально-технічного супроводу; – максимальне залучення студентів до наукової діяльності на кафедрах; – забезпечення обов'язкової участі студентів у складі творчих груп з виконання навчально-дослідницької роботи з дорученням їм конкретної частки роботи, публікації матеріалів досліджень; 	Постійно	<p>Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. А. Капустник, проректор з наукової роботи, проф. В. В. М'ясоєдов, проректор з науково-педагогічної роботи, доц. Ю. К. Резуненко, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада молодих вчених</p>

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
	<ul style="list-style-type: none"> – забезпечення висвітлення результатів НДР на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт; – кафедральним колективам активізувати роботу зі студентами з груп поглибленого вивчення дисциплін у напрямку їх індивідуальної підготовки до участі у студентських міжнародних та державних предметних олімпіадах, міжвузівських конференціях 		
VI.5	Забезпечити ефективну підготовку докторів філософії за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Педіатрія» відповідно до Державних стандартів	Постійно	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, завідувачі кафедр, Рада молодих вчених
VI.6	Проводити постійну роботу за такими напрямками: <ul style="list-style-type: none"> – інтенсифікація підготовки докторів філософії та докторів наук з метою забезпечення дієвого резерву на посади доцентів, професорів та завідувачів кафедр; – збільшення переліку спеціальностей, за якими проводяться захисти дисертаційних робіт у спецрадах університету 	Постійно	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, завідувачі кафедр, Рада молодих вчених
VI.7	Інтенсифікувати роботу з розширення міжнародних зв'язків університету, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> – з участі у виконанні проектів програми «Горизонт-2020» – з практики стажування молодих науковців за кордоном; – запрошення до ХНМУ науковців зі світовим ім'ям для читання лекцій і виконання наукових досліджень; – розширення тематики університетських олімпіад з міжнародною участю 	Постійно	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада молодих вчених, Рада СНТ
VI.8	Проводити роботу зі збільшення кількості Інтернет-конференцій, онлайн-конференцій, вебінарів тощо	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР, Рада молодих вчених
VI.9	Провести необхідні організаційні заходи щодо проведення у листопаді 2017 р. на базі університету Конгресу й Фестивалю USERN	До листопада 2017 р.	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР, Рада молодих вчених

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
VI.10	Скоординувати роботу лікувального і наукового відділів з підготовки пропозицій для включення до Переліку науково-технічної продукції МОЗ України, методичних рекомендацій, інформаційних листів з лікувально-діагностичної роботи, підвищити оціночну вагу цих показників при визначенні рангового місця діяльності кафедр та окремих викладачів. Координувати роботу клінічних кафедр щодо активізації науково-дослідницької і винахідницької діяльності для збільшення кількості впроваджень в медичну практику нових та удосконалення раніше розроблених методів діагностики, лікування та профілактики	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР
VII	Лікувально-профілактична робота кафедр та інститутів університету		Проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко
VII.1	Забезпечити подальший розвиток клінічних баз університету. Розвивати роботу клінічних кафедр та університетських клінік на принципах доступності та якості високоспеціалізованої допомоги, поетапної реалізації положень, визначених основними напрямками державної політики в галузі охорони здоров'я України	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр
VII.2	Упроваджувати заходи зі сприяння роботі клінічних кафедр на співпрацю з органами практичної охорони здоров'я щодо забезпечення виконання в повному обсязі діючих програм в галузі охорони здоров'я України	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр
VII.3	Розробити та впровадити систему заходів з розширення співпраці університетських клінік, кафедр та клінічних підрозділів університету з зарубіжними партнерами різного рівня	Постійно	Проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко, начальник відділу міжнародних зв'язків, керівники університетських клінік, завідувачі клінічних кафедр
VII.4	Контролювати виконання плану з проходження спеціалізації та підвищення фахової професійної діяльності співробітників клінічних кафедр та університетських клінік	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко, завідувачі клінічних кафедр, керівники університетських клінік

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
VII.5	Продовжити роботу з оснащення університетських клінік сучасним медичним діагностичним та лікувальним обладнанням	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи доц. Ю. К. Резуненко, проректор з АГР Б. А. Залевський, завідувачі клінічних кафедр, керівники університетських клінік
VIII	Фінансово-господарське забезпечення діяльності університету		Проректор з АГР Б. А. Залевський, начальник планово-фінансового відділу О. М. Толстікова, головний бухгалтер С. М. Міловідова
VIII.1	Суворо контролювати дотримання нормативних вимог у господарсько-фінансовій діяльності, проводити своєчасне та достовірне складання фінансової звітності, здійснювати постійний контроль за станом розрахункової діяльності	Постійно	Начальник планово-фінансового відділу О.М. Толстікова, головний бухгалтер С.М. Міловідова
VIII.2	Забезпечувати цільове та економне використання асигнувань, встановлених кошторисами на відповідний бюджетний період, особливо в частині бюджетних асигнувань	Постійно	Начальник планово-фінансового відділу О. М. Толстікова, головний бухгалтер С. М. Міловідова
VIII.3	Проводити внутрішній аудит окремих аспектів фінансової та господарської діяльності підрозділів університету та в разі виявлення порушень вживати відповідних заходів згідно з діючими законодавчими актами	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з АГР Б.А. Залевський, начальник планово-фінансового відділу О. М. Толстікова, головний бухгалтер С. М. Міловідова
VIII.4	Постійно вивчати питання щодо можливості спрямування коштів загального та спеціального фондів на поліпшення соціального захисту студентів та працівників; підготовку університету для роботи в осінньо-зимовий період	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.А. Капустник, проректор з АГР Б. А. Залевський, начальник планово-фінансового відділу О. М. Толстікова, головний бухгалтер С. М. Міловідова
VIII.5	Здійснювати пріоритетне матеріально-технічне та фінансове забезпечення впровадження нових освітніх технологій та послуг в організацію навчального процесу на всіх напрямках та рівнях надання освітніх послуг	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР Б. А. Залевський
VIII.6	Продовжити роботу з оснащення міждисциплінарних симуляційних тренінгових класів на базі ННІ ЯО для розширення можливості оволодіння студентами та лікарями-інтернами необхідними практичними навичками та методиками	Відповідно до планів АГЧ	Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустник, проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. Д. Марковський, проректор з АГР Б. А. Залевський, директор ННІ ЯО

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
VIII.7	Забезпечити проведення необхідного капітального та поточного ремонту кафедр, санітарно-технічних та електричних мереж навчальних корпусів і гуртожитків, а також утримання благоустрою підлеглих територій університету у відповідності до санітарних норм. Активно залучати до питань упорядкування студентських гуртожитків та навчальних корпусів університету органи студентського самоврядування	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР Б. А. Залевський, проректор з науково-педагогічної роботи проф. І. В. Летік
VIII.8	Забезпечити оптимальне функціонування соціально-побутової сфери університету в осінньо-зимовий період 2017–2018 н. р. Зосередити зусилля на подальшому впровадженні в університеті інноваційних енергозберігаючих технологій	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР Б. А. Залевський

Комплексний план затверджено на загальних зборах колективу співробітників Харківського національного медичного університету 30 серпня 2017 р.

РІШЕННЯ
загальних зборів колективу співробітників
Харківського національного медичного університету,
присвячених початку нового 2017–2018 н. р.

Заслухавши та обговоривши доповідь ректора університету проф. В. М. Лісового «Підсумки роботи колективу Харківського національного медичного університету у 2016–2017 н. р. та завдання на наступний навчальний рік», загальні збори констатують:

– провідним напрямом діяльності університету в минулому навчальному році була реалізація основних програмних заходів, завдань, доручень та рекомендацій МОЗ та МОН України з приведення якості надання освітніх послуг та проведення навчально-виховного процесу до рівня європейських стандартів;

– у 2016–2017 н. р. структурними підрозділами університету реалізовано весь комплекс запланованих заходів у системі додипломної та післядипломної освіти з розширення форм та обсягів освітньої діяльності, інтенсифікації науково-дослідної роботи, розвинення міжнародних зв'язків, підвищення якості надання медичної допомоги населенню;

– у повному обсязі виконані заходи з розвитку інфраструктури та матеріально-технічної бази університету, які було заплановано в минулому навчальному році.

Оцінюючи в цілому рівень організації та науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, збори відмічають, що колектив університету успішно виконав усі завдання з реалізації програмних заходів щодо розвинення системи надання освітніх послуг. До навчально-методичних документів оперативно вносились необхідні зміни, які регламентували навчальну діяльність університету. Продовжувалась наполеглива робота з покращання рівня інформаційного забезпечення навчального процесу, опанування науково-педагогічними працівниками сучасних технологій навчання та оцінювання результатів засвоєння студентами знань, умінь та навичок.

Продовжено ліцензування освітньої діяльності за освітніми програмами підготовки фахівців.

В університеті проводилась ефективна робота з проведення заходів щодо розширення системи незалежної оцінки якості знань. Було продовжено удосконалення існуючої системи підготовки студентів до складання ЛШ «Крок» різного рівня завдяки розвитку системи «ректорських контролів».

Успішно проведено випускні іспити різного рівня, чому передувала об'ємна підготовча робота всього педагогічного колективу.

Завершено роботи з оптимізації та адаптації до особливостей роботи університету складових частин програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом».

Другий рік в університеті проводиться оцінка діяльності кафедральних колективів за показниками науково-педагогічної діяльності «Рейтинг – on-line».

Продовжувалась робота з інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності університету шляхом створення й розширення доступу до традиційного й цифрового інформаційного контенту.

У 2016–2017 н. р. успішними виявилися заходи з продовження роботи щодо підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу та омолодження кадрової ланки професорсько-викладацького складу.

Продовжувався розвиток наукової та інноваційної діяльності університету, активно розвивалась молодіжна наука.

Одним із важливих шляхів розвитку університету, його освітнього простору університетської науки була міжнародна діяльність, розширення соціокультурної взаємодії з міжнародними освітніми установами та організаціями.

Співробітниками клінічних кафедр університету активно проводилась лікувально-консультативна робота та здійснювалась клінічна підготовка студентів, лікарів-інтернів на 48 клінічних кафедрах.

Навчально-виховна робота розвивалась за традиційними напрямками: національно-патріотичний, соціокультурний (світоглядний), формування здорового способу життя, художньо-естетичний, фізкультурно-оздоровчий. Додаткового розвитку набула волонтерська ланка діяльності університету. Розширено заходи з педагогічного і психологічного супроводу навчально-виховного процесу, підвищення кваліфікації викладацького складу університету.

Активно розвивалась матеріально-технічна база всіх підрозділів та структурних одиниць університету. Проводились роботи з покращання технічного стану навчальних корпусів, поточного та капітального ремонту ряду кафедр, приміщень ННІ ГТ та ПЗ, з розширення аудиторного фонду університету та оснащення його сучасним демонстраційним обладнанням.

Заробітна плата співробітникам, усі соціальні виплати, у тому числі і стипендія студентам виплачувалися своєчасно. Усім працівникам, що були зайняті на роботах зі шкідливими та особливо шкідливими умовами праці, виплачувалися доплати до посадових окладів та надавалося спеціальне харчування.

Загальні збори **ВИРШИЛИ:**

1. Визнати роботу колективу університету у 2016–2017 н. р. такою, що повною мірою відповідала Статусним завданням, Концепції розвитку Харківського національного медичного університету на 2015–2025 рр., комплексному плану роботи на навчальний рік із забезпечення основних напрямків діяльності і вважати його в цілому виконаним.

2. Визначити як стратегічні наступні напрямки роботи університету на 2017–2018 н. р.: підвищення рівня викладання, у т. ч. шляхом поєднання навчання з науковими дослідженнями; рівня вимог до знань абітурієнтів на етапі вступу до університету, у тому числі й іноземців; якості методичного забезпечення навчального процесу; покращання практичної підготовки студентів; розвиток міжнародного співробітництва: академічна мобільність, подвійні дипломи тощо; вдосконалення внутрішньої системи контролю якості.

3. Затвердити комплексний план роботи Харківського національного медичного університету на 2017–2018 н. р.

4. Контроль за виконанням рішення загальних зборів трудового колективу і комплексного плану роботи Харківського національного медичного університету на 2017–2018 н. р. покласти на першого проректора з науково-педагогічної роботи проф. В. А. Капустника.

**ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТУ
У 2016–2017 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКІ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ,
ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ ТА ВІДЗНАКИ ЗА ДОСЯГНЕННЯ В ГАЛУЗІ**

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»

М'ясоєдов Валерій Васильович – д-р мед. наук, професор, проректор з наукової роботи.

ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТ НАМН УКРАЇНИ

Бойко Валерій Володимирович – д-р мед. наук, професор, директор ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії НАМН України», завідувач кафедри хірургії № 1.

ЗВАННЯ «ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНИН ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

1. **Біловол Олександр Миколайович** – народний депутат України, академік НАМН України, д-р мед. наук, професор кафедри клінічної фармакології.
2. **Гречанина Олена Яківна** – член-кор. НАМН України, д-р мед. наук, професор, директор Українського інституту клінічної генетики, професор кафедри медичної генетики.
3. **Бойко Валерій Валерійович** – член-кор. НАМН України, д-р мед. наук, професор, директор ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії НАМН України», завідувач кафедри хірургії № 1.

ПРЕМІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

(для молодих вчених)

Бутов Дмитро Олександрович – д-р мед. наук, доцент кафедри фтизіатрії та пульмонології.

СТИПЕНДІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

в галузі науки і техніки для молодих вчених

1. **Лещина Ірина Володимирівна** – канд. мед. наук, доцент кафедри психіатрії, наркології та медичної психології (подовжено).
2. **Мирошниченко Михайло Сергійович** – канд. мед. наук, доцент кафедри патологічної анатомії (подовжено).
3. **Кривенко Людмила Станіславівна** – канд. мед. наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології.

СТИПЕНДІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

(студентська академічна стипендія)

Калюжка Владислав – студент 5-го курсу II медичного факультету.

**СТІПЕНДІЯ ім. І. І. МЕЧНІКОВА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

(з медицини та біології в номінації «Видатний науковець»)

Козько Володимир Миколайович – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб.

**ПОДЯКА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Раді молодих вчених ХНМУ** за участь в організації II Міждисциплінарного наукового квесту «Пошуки скарбів науки» та з нагоди Дня науки.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС «Винахід року–2016»

Диплом переможця

у галузевій номінації «Медицина» за комплекс винаходів

«Спосіб моделювання затримки внутрішньоутробного розвитку плоду, що обумовлена хронічною плацентарною недостатністю комбінованого генезу» та «Спосіб моделювання внутрішньоутробного інфікування плода та новонародженого як наслідку підгострого інфекційного запалення процесу матері»:

1. Марковський Володимир Дмитрович – д-р мед. наук, професор, ректор з науково-педагогічної роботи.

2. Сорокіна Ірина Вікторівна – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри патологічної анатомії.

3. Мішина Марія Митрофанівна – д-р мед. наук, професор кафедри мікробіології, вірусології та імунології.

4. Мирошніченко Михайло Сергійович – канд. мед. наук, доцент кафедри патологічної анатомії.

5. Плітень Оксана Миколаївна – канд. мед. наук, доцент кафедри патологічної анатомії.

6. Шапкін Антон Сергійович – канд. мед. наук, доцент кафедри патологічної анатомії.

7. Калужина Оксана Володимирівна – канд. мед. наук, асистент кафедри патологічної анатомії.

Диплом переможця

у номінації «Кращий винахід року у Харківській області»

за темою «Пристрій для тестування респіраторних порушень нюху»:

1. Журавлев Анатолій Семенович – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри оториноларингології.

2. Шушляпіна Наталія Олегівна – канд. мед. наук, доцент кафедри оториноларингології.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

відділення **НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**
в Харківській області

Вишня Олена Володимирівна – старший викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я.

ГРАМОТА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

ім. М. І. ПИРОГОВА «Військова медицина України»

за збереження історичної спадщини Харківської області,
Чугуївського району та за активну участь в становленні,
відкритті пам'ятного знаку видатному вченому України та світу,
воєнному лікарю Мухіну Єфрему Йосиповичу
Летік Іван Васильович – професор, проректор з науково-педагогічної роботи.

СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКИМ БУЛО ПРИСВОЄНО ВЧЕНЕ ЗВАННЯ ПРОФЕСОРА

Волкова Юлія Вікторівна Ріга Олена Олександрівна
Железнякова Наталя Мерабівна Савенков Володимир Ілліч
Макаров Віталій Володимирович Тесленко Сергій Миколайович

ДОЦЕНТА

Васильєва Оксана Василівна Риндіна Наталія Геннадіївна
Капустник Наталія Володимирівна Трусова Валерія Михайлівна
Мирошніченко Михайло Сергійович

СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКИМ БУЛО ПРИСУДЖЕНО НАУКОВИЙ СТУПІНЬ ДОКТОРА НАУК

Бутов Дмитро Олександрович Калмиков Олексій Олексійович
Григорова Аліна Олександрівна Маракушин Дмитро Ігорович
Демиденко Ганна Валеріївна Трусова Валерія Михайлівна

КАНДИДАТА НАУК

Бабай Оксана Миколаївна Лапшин Дмитро Вячеславович
Басилайшвілі Станіслав Юрійович Літовченко Андрій Вікторович
Берегова Алла Анатоліївна Литвиненко Микола Ігоревич
Білостоцький Антон Ігорович Максимова Ірина Геннадіївна
Брек Остап Орестович Мішеніна Катерина Володимирівна
Васильченко Юлія Вікторівна Мирошніченко Дмитро Олексійович
Власенко Дмитро В'ячеславович Нестеренко Анастасія Костянтинівна
Галашко Максим Миколайович Овчаренко Сергій Сергійович
Гаркуша Максим Анатолійович Павлова Тетяна Михайлівна
Гончарь Олексій Володимирович Помазуновська Олена Петрівна
Гук Інна Павлівна Сухонос Роман Олександрович
Дністранський Вадим Ігорович Семенова Наталія Василівна
Єрмак Олександра Сергіївна Табаченко Олена Сергіївна
Жданова Наталія Олексіївна Федулєнкова Юлія Янівна
Єрохіна Вікторія Валеріївна Фролова-Романюк Еліна Юріївна
Заїкіна Тетяна Сергіївна Хмаїн Софія
Завада Оксана Олександрівна Штанюк Євгенія Анатоліївна
Зінчук Андрій Миколайович Шмуліч Олеся Вадимівна
Ісаєва Інна Миколаївна Яворович Марія Вадимівна
Карнаух Олена В'ячеславівна Юрба Діна Вікторівна
Коваленко Галина Анатоліївна

ЩОРІЧНА МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА
«ОСВІТА ТА КАР'ЄРА»
(МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТА АКАДЕМІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ)

«ОСВІТА ТА КАР'ЄРА – ДЕНЬ СТУДЕНТА 2016»

У листопаді 2016 року ХНМУ було присвоєно почесне звання «**Лідер наукової та науково-технічної діяльності**» та **Гран-прі** у номінації «Креативність в організації наукової роботи молодих вчених та студентів»

Грамоти отримали:

1. **М'ясоєдов Валерій Васильович** – д-р мед. наук, професор, проректор з наукової роботи.
2. **В'юн Валерій Васильович** – канд. мед. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.
3. **Кожина Ганна Михайлівна** – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, куратор Ради молодих вчених та фахівців ХНМУ.
4. **Олійник Антон Олександрович** – асистент кафедри травматології та ортопедії.
5. **Штикер Станіслав Юрійович** – канд. мед. наук, доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології.
6. **Власенко Олена Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.
7. **Домніна Ірина Миколаївна** – фахівець 1-ї категорії Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

«ОСВІТА ТА КАР'ЄРА – 2017»

У квітні 2017 року ХНМУ було присвоєно почесне звання «**Лідер вищої світи України**» та **Гран-прі** у номінації «Досягнення у працевлаштуванні випускників ВНЗ»

Грамоти отримали:

1. **Марковський Володимир Дмитрович** – д-р мед. наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи.
2. **В'юн Валерій Васильович** – канд. мед. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.
3. **Олійник Антон Олександрович** – асистент кафедри травматології та ортопедії.
4. **Штикер Станіслав Юрійович** – канд. мед. наук, доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології.
5. **Власенко Олена Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.
6. **Вашкене Наталія Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.
7. **Домніна Ірина Миколаївна** – фахівець 1-ї категорії Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

**ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО
АСОЦІАЦІЯ СПЕЦІАЛІСТІВ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ,
СПОРТИВНОЇ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ
ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**

Диплом **I** ступеня за впровадження нових лікувальних технологій у галузі медичної реабілітації та пропаганду реабілітаційних знань

Григорова Ірина Анатоліївна – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри неврології № 1.

**НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ
КОНКУРС УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ГАЗЕТ м. ХАРКОВА**

Диплом в номінації «Літопис»

Університетська газета «МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАГОРОДИ УНІВЕРСИТЕТУ

**Результати оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр
у 2016–2017 навчальному році**

Серед кафедр гуманітарного спрямування:

Диплом **I** ступеня – кафедра суспільних наук.

Серед кафедр медико-біологічного спрямування:

Диплом **I** ступеня – кафедра епідеміології.

Диплом **II** ступеня – кафедра медичної генетики.

Диплом **III** ступеня – кафедра гігієни та екології № 2.

Серед клінічних кафедр терапевтичного профілю:

Диплом **I** ступеня – кафедра клінічної фармакології.

Диплом **II** ступеня – кафедра внутрішньої медицини № 1.

Диплом **III** ступеня – кафедра психіатрії, наркології та медичної психології.

Серед клінічних кафедр хірургічного профілю:

Диплом **I** ступеня – кафедра хірургії № 2.

Диплом **II** ступеня – кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології.

Диплом **III** ступеня – кафедра урології, нефрології та андрології.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ХНМУ

Бойко Валерій Володимирович

Бабак Олег Якович

Біловол Олександр Миколайович

Брюхович Віталій Іванович

Воропаєва Людмила Василівна

Губіна-Вакулік Галина Іванівна

Демиденко Ганна Валеріївна

Євтушенко Тамара Григорівна

Євтушенко Денис Олександрович

Жуков Віктор Іванович

Катурова Галина Федорівна

Лавриненко Олена Юріївна

Лахно Ольга Вікторівна

Матвеева Світлана Леонідівна

Овчаренко Ольга Борисівна

Омельченко Ольга Анатоліївна

Охупкіна Ольга Володимирівна

Перцева Жаннета Миколаївна

Пилипенко Микола Іванович

Подчалімова Інна Вікторівна

Пасієшвілі Людмила Михайлівна

Сіренко Тетяна Вадимівна

Карпенко Катерина Іванівна
Ковальова Ольга Миколаївна
Кліменко Микола Іванович
Кнігавко Володимир Гілярійович
Кожина Ганна Михайлівна
Куліш Анатолій Семенович

Смелянська Юлія Олександрівна
Соколова Ірина Іванівна
Третякова Надія Костянтинівна
Тучкіна Ірина Олексіївна
Шапкін Вадим Євгенович
Шелест Олексій Миколайович

ГРАМОТА ХНМУ

Акопян Яна Вікторівна
Алексеева Наталія Павлівна
Аміразян Сергій Артемович
Базалєєв Микола Спиридонович
Берегова Алла Анатоліївна
Вдовіченко В'ячеслав Юрійович
Воробйова Людмила Михайлівна
Григорук Вікторія Володимирівна
Гузь Анатолій Гаврилович
Домніна Ірина Миколаївна
Євтушенко Ірина Яковлівна
Іваненко Тамара Олександрівна
Калмикова Галина Миколаївна
Козуб Світлана Миколаївна
Комнацька Наталія Петрівна
Лавриненко Валентина Федорівна
Лапшин Вячеслава Васильовича
Лупальцов Володимир Іванович
Котовщикова Наталія Миколаївна

Макеева Наталія Іванівна
Міловідова Світлана Миколаївна
Назарян Розана Степанівна
Панченко Галина Юріївна
Пустова Наталія Олександрівна
Семішев Віктор Іванович
Сорокіна Ірина Вікторівна
Старіков Володимир Іванович
Стацк Анжела Юріївна
Терещенко Анатолій Олександрович
Ткаченко Вікторія Леонідівна
Тулянкін Галина Степанівна
Федоров Володимир Олександрович
Хмиз Тетяна Григорівна
Чумаченко Тетяна Олександрівна
Шапошнікова Юлія Миколаївна
Юрко Катерина Володимирівна
Яковлева Олександрія Вячеславівна
Ярова Катерина Костянтинівна

ПОДЯКА РЕКТОРА ХНМУ

Алексеекко Алла Петрівна
Андон'єва Ніна Михайлівна
Андрєєва Анастасія Олександрівна
Андросов Євген Дмитрович
Бабаєва Ольга Миколаївна
Бездітко Павло Андрійович
Бездітко Тетяна Василівна
Березка Микола Іванович
Білозеров Юрій Йосипович
Блага Карина Олександрівна
Бондаренко Марина Анатоліївна
Борзова Олена Юріївна
Бурлака Віктор Володимирович
Бублик Людмила Володимирівна
Валінова Вікторія Анатоліївна
Верещакіна Вікторія Вікторівна

Косенко Анатолій Кузьмич
Кочнева Олена Володимирівна
Кошута Любов Михайлівна
Кравчук Олена Валеріївна
Крамаренко Юлія Іванівна
Кучеренко Олена Олегівна
Лисенков Микола Тимофійович
Лебідь Лідія Вікторівна
Лелуф Лілія Василівна
Ляшков Сергій Володимирович
Марєєва Лідія Василівна
Марковська Олена Володимирівна
Масалітіна Валентина Миколаївна
Мещерякова Ірина Павлівна
Міронова Маргарита Ігорівна
Насонов Костянтин Олексійович

Ворончихіна Аліна Олександрівна	Наумова Ольга Володимирівна
Ворошилова Валентина Андріївна	Ніколаєва Алла Олексіївна
Гарагатий Ігор Анатолійович	Овчиннікова Олександра Сергіївна
Гармаш Ольга Володимирівна	Онашко Юлія Миколаївна
Гелетка Олександр Олександрович	Піонова Олена Миколаївна
Гончарова Наталя Миколаївна	Погорелова Ольга Олександрівна
Горюшко В'ячеслав Сергійович	Потапова Лілія Вікторівна
Гузь Ірина Анатоліївна	Плахотна Ірина Юріївна
Дейнеко Вікторія Володимирівна	Праско Аліна Юріївна
Демяник Дмитро Сергійович	П'ятикоп Володимир Олександрович
Доценко Володимир Васильович	Рихлік Світлана Василівна
Дрокіна Олена Мирославівна	Рожнова Ніна Федорівна
Дубінчак Лідія Андріївна	Рубенкова Раїса Іванівна
Дуйкова Анастасія Олегівна	Сідорук Андрій Олександрович
Дюрба Діна Вікторівна	Самсонов Олександр Васильович
Журавльов Анатолій Семенович	Склярів Володимир Вікторович
Журавель Алла Іванівна	Сероух Олена Василівна
Завгородня Наталя Ігорівна	Сирова Ганна Олегівна
Запороженко Сергій Михайлович	Скидан Каріна Володимирівна
Зінов'єва Олена Миколаївна	Сокол Вячеслав Костянтинович
Зленко Віктор Володимирович	Соляник Сергій Володимирович
Зубкова Дар'я Олександрівна	Сухоносів Роман Олександрович
Ієвлева Тетяна Михайлівна	Ткачова Ольга Володимирівна
Ільїн Вадим Геннадійович	Ткаченко Ольга Володимирівна
Істомін Андрій Георгійович	Удовіченко Крістіна Михайлівна
Іщенко Тетяна Борисівна	Федоров Євген Павлович
Калініченко Ольга Василівна	Хижняк Анатолій Антонович
Калмиков Олексій Олексійович	Челомб'їтко Володимир Володимирович
Карасьов Валерій Іванович	Черкасова Алєся Олександрівна
Карп'як Тамара Федорівна	Чеховська Ірина Миколаївна
Кириченко Михайло Петрович	Чухно Інна Анатоліївна
Кобзар Людмила Іванівна	Швидкий Олег Вікторович
Колісник Ніна Миколаївна	Шевченко Зоя Володимирівна
Кольцов Валентин Артемович	Шклярська Галина Олександрівна
Ковальцова Марина Вікторівна	Щербина Микола Олександрович
Ковальов Віктор Миколайович	

Звання ПОЧЕСНОГО ПРОФЕСОРА ХНМУ

Вольфганг Баурмайстер – доктор філософії, директор Інституту болю (м. Мюнхен, Німеччина), член дослідницької групи фасції нейрохірургічної клініки Гюнцбург Ульмського університету (Німеччина).

**ПЕРЕМОЖЦІ XIV ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ
ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ
ТА СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ УКРАЇНИ «ЛІРА ГІППОКРАТА – 2016»**

(м. Київ, 2–5 грудня 2016 р.)

I місце:

– у категорії **«Народна хореографія»** – ансамбль народного танцю **«Радість»** (керівник – Маргарита Миронова);

– у категорії **«Естрадний вокал»** – **Марія Юзюк** (студентка 3-го курсу

II медичного ф-ту);

– у категорії **«Народний вокал»** – **Марія Харитоненко** (студентка 4-го курсу II медичного ф-ту);

– у категорії **«Вокально-інструментальне виконання»** – **Ярослав Кучервий** (студент 3-го курсу II медичного ф-ту).

ПЕРЕМОЖЦІ

Міжнародного фестивалю-конкурсу «Day Of Dance – 2016»

(м. Львів, 20–23 жовтня 2017 р.)

Диплом **I ступеня** у номінації **«Народна хореографія»** – колектив народного танцю **«Радість»** (худ. керівник – Маргарита Миронова).

Диплом **I ступеня** у номінації **«Бальна хореографія»** – ансамбль бального танцю **«Арт-Денс»** (худ. керівник – Ксенія Посох).

ПЕРЕМОЖЦІ

**щорічного Всеукраїнського Різдвяного фестивалю-конкурсу
мистецтв «СТЕЖКАМИ МИКОЛИ ГОГОЛЯ»**

(м. Полтава, 14–15 січня 2017 р.)

Гран-прі – хоровий колектив ХНМУ **«Експресія»** (худ. керівник – Крістіна Корепанова).

Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв

«ЧОРНОМОРСЬКИЙ БРИЗ – 2016»

(м. Одеса, 6–7 жовтня 2016 р.)

Дипломи першого ступеня:

– у категорії **«Народний вокал»** – **Марія Харитоненко** (студентка 4-го курсу II медичного ф-ту);

– у категорії **«Естрадний вокал»** – вокальний колектив **«Панацея»** у складі: **Катерина Малишева** (студентка 4-го курсу стоматологічного ф-ту, **Марія Юзюк** (студентка 3-го курсу II медичного ф-ту) і **Катерина Каштан** (4-й курс).

Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв

«ЧОРНОМОРСЬКИЙ БРИЗ – 2017»

(м. Одеса, 6–8 квітня 2017 р.)

Дипломи лауреатів першого ступеню у 5-й віковій категорії:

– ансамбль бального танцю **«Арт-Денс»** (керівник колективу – Ксенія Посох);

– ансамбль народного танцю **«Радість»** (керівник – Маргарита Миронова).

Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Територія Dance»

(м. Харків, 18 березня 2017 р.)

Гран-Прі – ансамбль народного танцю «**Радість**» (худ. керівник – Маргарита Миронова).

Лауреат I ступеня – ансамбль бального танцю «**Арт-Денс**» (худ. керівник – Ксенія Посох).

Лауреат III ступеня – ансамбль народного танцю «**Фесрія**» (худ. керівник – Маргарита Миронова).

Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Golden Lion – 2017»

(м. Львів, 24–25 березня 2017 р.)

I місце у номінації «**Естрадний дует**» – **Катерина Малишева та Катерина Каштан.**

III місце у номінації «**Естрадний дует**» – **Марія Білоусова та Руслан Блудов.**

II місце у номінації «**Естрадний вокал**» (5-а кат.) – **Катерина Каштан та Руслан Блудов.**

II місце у номінації «**Естрадний вокал**» (4-а кат.) – **Ілона Крючкова.**

I місце у категорії «**Професіонали**» – **Ірина Вус** (керівник вокальних гуртків ХНМУ).

XXIII Всеукраїнський фестиваль команд КВК України

Команда «**Осторожно, харьковчане!**» за підсумками фестивалейних днів виборола «**Кубок КВК України – 2016**» та «**Кубок КВК – Розминка**».

Міський конкурс серед ВНЗ м. Харкова

«СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА – 2017»

I місце – ансамбль народного танцю «**Радість**»

(худ. керівник – Маргарита Миронова).

II місце – ансамбль «**Фесрія**», колектив сучасного танцю A-Fam, ансамбль бального танцю «**Арт-Денс**» (худ. керівник – Ксенія Посох).

II місце у номінації «**Естрадний соло-вокал**» – **Руслан Блудов, Ілона Крючкова.**

III місце у номінації «**Народний вокал**» – **Марія Харитоненко.**

Конкурс краси і таланту «Міс студентство – 2017»

(м. Харків, 22 березня 2017 р.)

У номінаціях: «**Міс студентства Харкова 2017**» та «**Міс Інтелект**» перемогу здобула: **Косарева Анастасія** – студентка 5-го курсу II медичного факультету.

Міжнародний конкурс краси «Міс Восток»

II місце – **Саліхджанова Зайтуна** (Узбекистан) – студентка 1-го курсу V факультету з підготовки іноземних студентів.

**Турнір Харківської обласної організації
профспілки працівників охорони здоров'я України
з інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?»**

(м. Харків, 4 квітня 2017 р.)

I місце – команда «Алфавит Морга» (Варвара Лактіонова, Ганна Величко, Дмитро Єлезєв, Роман Артамонов, капітан – Анастасія Матвєєва).

II місце – команда «СпиртОВОЙ протокол» (капітан – Єгор Черкашин).

III місце – команда «Таки Мед» (капітан – Олексій Титаренко).

**СТУДЕНТИ, ЩО ПОСІЛИ ПРИЗОВІ МІСЦЯ
НА СПОРТИВНИХ ЗМАГАННЯХ МІЖНАРОДНОГО,
ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ**

ПРИЗЕРИ ЧЕМПІОНАТІВ, КУБКІВ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

Чемпіонат СВІТУ з «Козацького двобою»

I місце (розділ «Борня 1») – **Нестерук Ярослав** – студент 4-го курсу II медичного факультету.

III місце (gerts-3 MMA-elite) – **Новіков Владислав** – студент 2-го курсу II медичного факультету.

Чемпіонати УКРАЇНИ з плавання

II місце (підводне плавання) – **Жамгарян Жорж** (студент 1-го курсу IV медичного факультету).

II місце (плавання в ластах на 1500 м серед юніорів) – **Жамгарян Жорж** (студент 1-го курсу IV медичного факультету).

II місце (плавання в ластах на 800 м серед дорослих) – **Жамгарян Жорж** (студент 1-го курсу IV медичного факультету).

III місце (плавання в ластах на 1500 м серед дорослих) – **Жамгарян Жорж** (студент 1-го курсу IV медичного факультету).

Чемпіонат УКРАЇНИ з пауерліфтингу

I місце – **Щербак Віктор** – студент 5-го курсу I медичного факультету.

I місце («Т16-17») – **Лагун Вікторія** – студентка 1-го курсу III медичного факультету.

II місце («Open») – **Лагун Вікторія** (студентка 1-го курсу III медичного факультету).

II місце – **Дяченко Карина** (студентка 2-го курсу III медичного факультету).

Командний Чемпіонат УКРАЇНИ з легкої атлетики

II місце (біг – 110 м з бар'єрами) – **Пасмор Максим** (2-й курс, бакалавр «здоров'я людини» ННІ ПО).

Чемпіонат УКРАЇНИ з легкої атлетики у приміщеннях

III місце (біг – 60 м з бар'єрами) – **Пасмор Максим** (2-й курс, бакалавр «здоров'я людини» ННІ ПО).

Чемпіонат УКРАЇНИ з «Козацького двобою»

I місце (розділ «Забава») – **Нестерук Ярослав** (студент 4-го курсу II медичного факультету).

Кубок УКРАЇНИ з кікбоксингу

I місце (ВТКА лайт-контакт) – **Нестерук Ярослав** (студент 4-го курсу II медичного факультету).

I місце (ВТКА сели-контакт) – **Нестерук Ярослав** (студент 4-го курсу II медичного факультету).

I місце – **Форостян Катерина** (студентка стоматологічного факультету).

III місце – **Муродов Амирджон** (студент VI медичного факультету).

Чемпіонат УКРАЇНИ з водного поло серед юніорів

III місце – **Сисенко Едуард** (студент 2-го курсу IV медичного факультету).

Кубок УКРАЇНИ з Карате-До-С.К.Т.ф

II місце – **Грищенко Вадим** (студент 1-го курсу I медичного факультету).

III місце – **Грищенко Вадим** (студент 1-го курсу I медичного факультету).

Чемпіонат УКРАЇНИ з ушу

I місце («Забава») – **Арістова Вікторія** (студентка 3-го курсу II медичного факультету).

I місце («Борня 1») – **Арістова Вікторія** (студентка 3-го курсу II медичного факультету).

Чемпіонат УКРАЇНИ з боротьби самбо

серед студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації

III місце (у ваговій категорії 72 кг) – **Гардян Манан** (студент 1-го курсу стоматологічного факультету).

Чемпіонат УКРАЇНИ з гирьового спорту

серед студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації

II місце – **Христенко Яна** (студентка 4-го курсу IV медичного факультету).

Чемпіонат УКРАЇНИ з армспорту

серед студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації

II місце (права рука) – **Халява Вадим** (студент 2-го курсу I медичного факультету).

III місце (права рука) – **Гасанова Арзу** (лікар-інтерн ННІ ПО ХНМУ).

III місце (ліва рука) – **Гасанова Арзу** (лікар-інтерн ННІ ПО ХНМУ).

Змагання серед вищих медичних навчальних закладів УКРАЇНИ

(командний турнір з шахів)

IV місце (активні шахи) – команда ХНМУ у складі:

Ольховська Ольга – професор кафедри інфекційних хвороб;

Кучеренко Олена – асистент кафедри інфекційних хвороб;

Гаргін Віталій – професор кафедри патологічної анатомії;

Стратій Наталія, Сичова Людмила – викладачі кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я;

Чорна Анастасія – студентка 1-го курсу I медичного факультету.

ОБЛАСНІ ТА МІСЬКІ СПОРТИВНІ ЗМАГАННЯ

ЧЕМПІОНАТ МІСТА ХАРКОВА ТА ОБЛАСТІ

(з плавання в ластах)

Диплом за **I місце** (дистанція 100 м) – **Жамгарян Жорж** (студент 1-го курсу III медичного факультету).

ОБЛАСНІ ЩОРІЧНІ СПОРТИВНІ ЗМАГАННЯ «СПОРТ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ»

(серед студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації Харківської області)

Диплом за **II місце** з пляжного волейболу серед жіночих команд – **команда ХНМУ**;

Диплом за **III місце** з легкої атлетики – **команда ХНМУ**.

XVII ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИЙ КРОС

(пам'яті жертв комуністичного тоталітаризму)

III місце – команда **ХНМУ**

I місце (естафета на 12 км) – **Дарина Гнатковська** (лікар-інтерн ННІ ПО ХНМУ).

СПАРТАКІАДА Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я

(серед студентів медичних та фармацевтичних ВНЗ

I–IV рівнів акредитації Харківського регіону,

що проводилася з 6 видів спорту)

Команди ХНМУ вибороли загальнокомандне місце:

з **шахів, шашок, легкоатлетичного кросу, настільного тенісу, футзалу, волейболу** (серед жінок та чоловіків).

СПАРТАКІАДА

(медичних ВНЗ Харківської області серед студентів)

I місце у командному заліку – команда **ХНМУ**.

ВІЙСЬКОВО-ТАКТИЧНІ КОМАНДНІ ЗМАГАННЯ «Вогневий рубіж»

(організовані військово-патріотичним об'єднанням «Динамо»,

м. Харків, 24 листопада 2016 р.).

III місце – команда **ХНМУ**.

СПАРТАКІАДА «ЗДОРОВ'Я»

(серед співробітників ХНМУ)

Диплом за **I місце** – IV медичний факультет.

Диплом за **II місце** – I медичний факультет;

Диплом за **III місце** – II медичний факультет.

ВИДАТНІ ДАТИ

Календар знаменних дат на 2017–2018 навчальний рік

2017 рік

Анреп	(29.09.(11.10)1852 – 01.10.1927) – 165 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри судової медицини медичного факультету Харківського університету (1884–1887), попечителя Харківського навчального округу (1889–1891)
Василь Костянтинович фон Богдашкін	(12.09.1932 – 15.09.2003) – 85 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України (1993), завідувача кафедри акушерства і гінекології ХМІ (ХДМУ) (1972–1999)
Микола Григорович Григорчук	(02.09.1927 – 01.01.2008) – 90 років з дня народження доктора медичних наук, професора, засновника і першого завідувача кафедри хірургічної стоматології ХМІ (1980–1996)
Юрій Федорович Гулевич	(18(30)11.1867–1933) – 150 років з дня народження академіка АН СРСР (1929), доктора медицини, професора, завідувача кафедри медичної хімії медичного факультету Харківського університету (1899–1901)
Капкова Зінаїда Іванівна	(11(24)10.1917 – 1987) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячих інфекційних хвороб (1965–1985)
Корхов Андрій Петрович	(жовтень 1882 – 06.03.1937) – 135 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри пропедевтичної терапевтичної клініки ХМІ (1932–1937)
Павлов Михайло Михайлович	(12(24).09.1882 – 14.12.1967) – 135 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри загальної патології ХМІ (1921–1929)
Панков Євген Якович	(05.10.1932 – 26.07.1995) – 85 років з дня народження академіка Української академії національного прогресу, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри гістології, цитології та ембріології ХМІ (1976–1995)
Платонов Костянтин Іванович	(18(30)10.1877 – 06.08.1969) – 140 років з дня народження заслуженого діяча науки УРСР (1957), доктора медицини, професора, завідувача кафедр нервових та душевних хвороб (1922–1928) та факультетської неврології ХМІ (1923–1928)
Подрез Аполлінарій Григорович	(18(30).11.1852 – 09.11.(22.11)1900) – 165 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри госпітальної хірургії медичного факультету Харківського університету (1894–1990)
Попандопуло Іван Васильович	(12(24)11.1882 – лютий 1938) – 135 років з дня народження відомого акушера-гінеколога, професора, піонера в галузі жіночої урології, засновника першої державної акушерсько-гінекологічної лікарні в Харкові (1921)
Сурукчі Степан Гаврилович	(22.12(03.01)1862 – 22.01.1932) – 155 років з дня народження доктора медицини, професора, засновника і першого завідувача кафедри оториноларингології ХМІ (1922–1930)
Томілін Сергій Аркадійович	(07(19)10.1877 – 19.07.1952) – 140 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри соціальної гігієни ХМІ (1925–1932)

- Ценковський Лев Семенович** (1(13)10.1822 – 25.09.(07.10)1887) – 195 років з дня народження відомого ботаніка, протозоолога і мікробіолога, члена-кореспондента Петербурзької академії наук, ординарного професора ботаніки Харківського університету (від 1872)
- Шмундак Давид Юхимович** (23.12(04.01.1888)1887 – 1970) – 130 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри акушерства та гінекології ХМІ (1939–1953), декана педіатричного факультету (1939–1942)
- Шупик Платон Лукич** (28.11(10.12)1907 – 1986) – 110 років з дня народження заслуженого лікаря України, професора, Міністра охорони здоров'я УРСР (1952–1969), директора 2-го Харківського медичного інституту (1940–1944)
- Якобій Аркадій Іванович** (22.09(03.10).1827 – 17(30).05.1908) – 190 років з дня народження доктора медицини, професора, засновника і першого завідувача кафедри гігієни медичного факультету Харківського університету (1873–1885)

2018 рік

- Генес Семен Григорович** (13.04.1898 – 27.01.1992) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР (1946), проректора з навчальної роботи (1923–1926), декана робітфака (1922–1925), завідувача кафедри патофізіології (1932–1938) ХМІ
- Дудукалов Олексій Іванович** (16(29).05.1838 – 1910) – 180 років з дня народження доктора медицини, професора, першого завідувача кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії медичного факультету Імператорського Харківського університету (1884–1899)
- Задорожний Борис Якимович** (11.06.1923 – 18.10.1993) – 95 років з дня народження доктора медичних наук, професора, ректора ХМІ (1959–1975), директора Українського науково-дослідного інституту дерматології і венерології (1956–1959), завідувача кафедри дерматології та венерології ХМІ (1966–1993), почесного доктора Познанської (Польща) медичної академії (1969)
- Зінченко-Гладких Валентина Дмитрівна** (12.05.1923 – 01.01.2008) – 95 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії ХМІ (1974–1990), декана педіатричного факультету ХМІ (1966–1992)
- Компансець Соломон Маркович** (07.01.1873 – 24.05.1941) – 175 років з дня народження доктора медицини, професора, заслуженого професора УРСР (1933), завідувача кафедри ЛОР-хвороб ХМІ (1930–1941), стоматологічного та психоневрологічного інститутів (1930–1941)
- Марзєєв Олександр Микитович** (06.04.1883 – 01.02.1956) – 135 років з дня народження доктора медицини, професора, дійсного члена АМН СРСР (1944), заслуженого діяча науки УРСР (1935), засновника і керівника кафедри комунальної гігієни ХМІ (1933–1941)
- Опенховський Федір Мечиславович** (травень 1853 – 01(14).01.1914) – 165 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри факультетської терапії медичного факультету Імператорського Харківського університету (1903–1914)
- Отамановський Валентин Дмитрович** (14(26).02.1893 – 10.03.1964) – 125 років з дня народження доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри латинської мови ХМІ (1958–1964)

Панкрат'єв Борис Євменович	(13.05.1898 -) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча наук Узбецької РСР (1939), завідувача кафедри госпітальної хірургії ХМІ (1953–1959)
Собольєв Леонід Андріанович	(26.06.1873 – 21.11.1943) – 145 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри шкірних і венеричних хвороб ХМІ (1925–1943), декана педіатричного факультету ХМІ (1934–1936)
Тец Григорій Ізраїлевич	(01.05.1898 – 22.10.1967) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячих хвороб ХМІ (1944–1967)
Фролов Павло Федорович	(15(27).06.1893 – 12.07.1974) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедр загальної терапії (1933–1941) та пропедевтики внутрішніх хвороб (1941–1948) ХМІ
Хармандар'ян Гурген Ованесович	(15(27).03.1893 – 15.04.1939) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента ВУАН (1934), заступника наркома охорони здоров'я УРСР (1934), головного санітарного інспектора Наркомату охорони здоров'я СРСР (1937), директора Харківського рентгено-радіологічного інституту (1923–1937)
Шалімов Олександр Олексійович	(20.01.1918 – 28.02.2006) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, академіка НАН УРСР (1978) та НАМН України, заслуженого лікаря РРФСР (1956), заслуженого діяча науки УРСР (1967), Героя Соціалістичної Праці (1982), Героя України (2005), лауреата Державних премій УРСР (1977), СРСР (1985), почесного громадянина м. Харкова (2001), організатора та директора Харківського НДІ загальної та невідкладної хірургії (1965-1970), професора кафедри госпітальної хірургії ХМІ (1959), завідувача кафедри торакальної хірургії Українського інституту удосконалення лікарів (1959–1965)
Щелков Іван Петрович	(21.02(05.03).1833 – 14(27).05.1909) – 185 років з дня народження доктора медицини, професора, ректора Харківського (1884–1890) та Варшавського університетів (1890–1894)

Ювілеї кафедр ХНМУ в 2018 році

1. 40-річчя стоматологічного факультету
2. 80-річчя кафедри суспільних наук
3. 155-річчя кафедри біологічної хімії
4. 145-річчя кафедри гігієни та екології № 1
5. 125-річчя кафедри інфекційних хвороб
6. 80-річчя кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства
7. 95-річчя кафедри фтизіатрії та пульмонології
8. 95 років з дня заснування Інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ
9. 95-річчя кафедри радіології та радіаційної медицини
10. 135-річчя кафедри дерматології, венерології і СНІДу
11. 35-річчя кафедри хірургії № 3
12. 50-річчя музею історії
13. 90-річчя газети «Медичний університет»

Зміст

Розділ I

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ	3
--	---

Розділ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	122
--	-----

Розділ III

МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	164
---	-----

Розділ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА, РОБОТА З СОЦІОЛОГІЧНОГО ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	177
---	-----

Розділ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	199
---	-----

Розділ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	206
--	-----

Розділ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНИТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	216
--	-----

Комплексний план

РОБОТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА 2017–2018 НАВЧАЛЬНИЙ РІК	221
---	-----

Рішення

ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ КОЛЕКТИВУ СПІВРОБІТНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ПРИСВЯЧЕНИХ ПОЧАТКУ НОВОГО 2017–2018 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	243
--	-----

Додаток 1	245
------------------------	-----

Додаток 2	257
------------------------	-----